

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 272 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1961 ΔΡ. 5

Η ΗΘΙΚΗ ΣΤΑΘΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ

Άρθρο του κ. Δ. Κιουσσπούλου

ΤΟ 1961 ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΑΣ

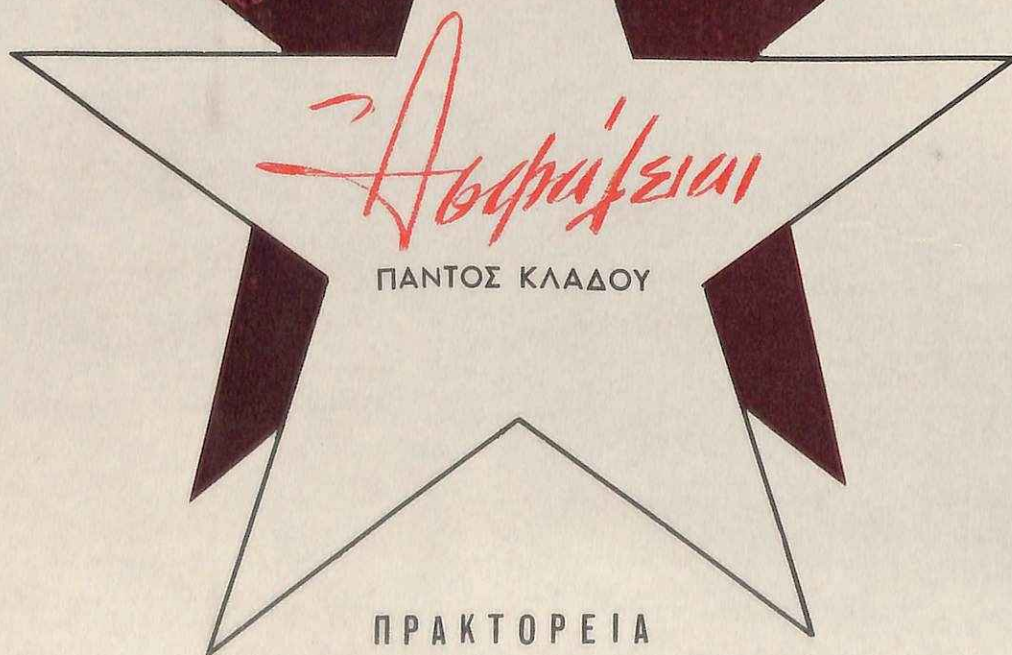
Απαντούν οι πρωταγωνιστές του

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38
ΜΕΓΑΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τηλεγραφική διεύθυνσις - ΣΤΕΛΑΤΕΝ
Τηλέφωνα: 30-721 (8 γραμμαί) 28-279, 33-431

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : Καθ' ὅσας τὴν χώραν ἐντὸς τῶν Ὑποκ/μάτων
τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝ ΚΥΠΡῳ : Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ καὶ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ : Εἰς ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ καὶ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 272 ΔΡΑΧ. 5
ΕΤΟΣ ΣΤ' 6 ΙΑΝ/ΡΙΟΥ 1961

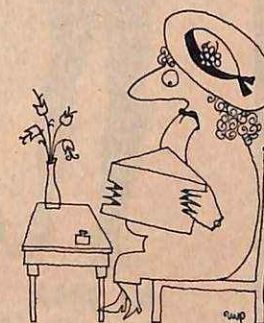
Ἐκδόσεις: ΕΛΚΗΝ Ἑλένη Γ. Βλάχου-Η. Γ. Ἡλιδόπουλος
Διεύθυνσις: Κων. Κ. Ψυχας (Μονὴς Πετράκη ἀριθ. 8, Ἀθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (*Ἀλδου Μανουτίου 18 Ἀθήναι)

Γραφεῖα:
Συντάξεις, Σικράτους 57, Ἀθήναι, Τηλεφ. 527-081
Ἐκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Ἀθήναι, Τηλεφ. 971-685
Συνδρομαί:
Ἑσωτερικοῦ, ἐξάμηνός δραχ. 130. Ἑτησίᾳ δραχ. 260.
Ἐξωτερικοῦ, ἐξάμηνός δολλάρ. 7. Ἑτησίᾳ δολλάρ. 14.

Ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ κατόπιν συνεννόησεως-Διαφημίσεις κατὰ συμφωνίαν. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσίς ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τοῦ περιοδικοῦ χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν-Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται-Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ἙΛΚΗΝ᾽ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένον Δρ. 400.000)

Οἱ ἀναγνώστες
μας
γράφουν

Οἱ πολιτικοὶ μας

«Εἰς τὸ περιοδικόν σας (ἀρ. 265), ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος γράφει ὅτι, εἰς τὸν τομέα τῆς πολιτικῆς, ἡ Ἑλλάς εἶχε πολιτικούς ἀνδρας πρώτης γραμμῆς. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ὠραία αὐταπάτη τῶν πολιτικῶν μας, ὁ ἐλληνικός, ὅμως, λαὸς ἔχει ἐντελὴς ἀντίθετον γνῶμην. Τὴν φοβερὰν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν — γιὰ τὴν ὅποιαν θὰ μιλῆσιν ἡ ἱστορία — τὴν χρωστοῦμε στοὺς πολιτικούς μας, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν μὴ πλήρῃ ἀποκατάστασιν τοῦ ἐλληνικοῦ κόσμου, ἐνῷ ἄλλοι λαοὶ ὑπῆρξαν τυχερώτεροι χωρὶς νὰ θανατωθῶνται οἱ πολιτικοὶ τῶν γιὰ τὴν ἀξίαν τῶν. Ἡ στρατιωτικὴ ἀνταρσία εἰς Ἀλεξάνδρειαν, κατὰ τὸν δεῦτερον Παγκόσμιον πόλεμον, ἐπὶ ὑπουργίας αὐτοῦ τοῦτοῦ τοῦ κ. Κανελλόπουλου, ἐστοίχισε οὐκ ὀλίγα στὴν ἐλληνικὴν ὑπόθεσιν. Οἱ σημερινὲς ἀντεγκλήσεις μικροπολιτικῶν ὁμάδων, προκαλοῦν ἀγρίαν καὶ προσιωνίζονται τὰ χειρότερα γιὰ τὸ ἐγγὺς μέλλον. Αὐτὰ γράφει ὁ κ. Γρηγ. Σαρρῆς, φαρῶ 38, Ἀλεξάνδρεια, καὶ συμπληρώνει: «Ἀκούει κανεὶς διαρκῶς ἀπὸ ξένους ὅτι οἱ πολιτικοὶ μας δὲν εἶναι ἀντάξιοι τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποῦ αἱ ἐπιδόσεις προκαλοῦν θαυμασμόν».

Ὁ γάμος τῶν κληρικῶν

Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν ἀγάμων ἡ ἐγγύμων μετροπολιτῶν, μᾶς γράφει ὁ κ. Ἀποστ. Μέλεις, Θεολόγος — Δημοσιογράφος, Ἰ. Σταμπούλ, καὶ τινίζει, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, τὰ ἀκόλουθα: «Τὸ ζήτημα τοῦ γάμου τῶν κληρικῶν δὲν εἶναι δογματικῆς φύσεως, ἀλλ' ἐκκλησιαστικῆς τῆς τάξεως ἡ ὅποια πολὺς ἐτροποποιήθη καὶ εἶναι δυνατόν νὰ τροποποιηθῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος. Ἐάν ἡ δι. εὐθυσίς καὶ ὁ κ. Θ. Παπακωνσταντίνου ἐπιθυμοῦν νὰ διευρυνθῇ ἡ σχετικὴ συζήτησις καὶ νὰ διαλάβῃ ἡ ἀπλή ἀλήθεια, εἴμαι εἰς τὴν διάθεσιν

τῶν. Πάντως, φρονῶ ταπεινῶς ὅτι τὸ ἐν λόγω ζήτημα εἶναι σπουδαῖον καὶ ὁ γάμος, ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐλευθερίᾳ, ἀνδρὲς εἶναι πανάκεια, εἶναι ὁμῶς μιὰ ἀσφαλιστικὴ δικαίσις, ἡ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ περιορίσῃ τὰ ἔκτροπα καὶ νὰ ἀρῇ τὰ σκάνδαλα τὰ ὅποια ἐπληθύνθησαν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. Τὸ σημερινὸν καθεστὼς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποτελεῖ δρόμον μετ' ἐμποδίων καὶ φορτίων δυσβάστακτον. Δὲν θέλω νὰ φανῶ ὑπερβολικὸς ἀναφέροντι ὅτι ὁ πάνσοφος Θεὸς ἐθέτισε τὸν γάμον ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ καὶ ὅτι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἐθεσίσθη καιρικῶς ἡ ἀγάμις τοῦ κλήρου δὲν ὀφίστανται σήμερον καὶ τὸ χριστιανικὸν πληρῶμα σκανδαλίζεται ὅχι ἀπὸ τοὺς ἐγγάμους, ἀλλ' ἀπ' τοὺς ἀγάμους κληρικούς.»

Πρωτότυπος εὐχῆς

Ἀνάμεσα στὶς εὐχετήριες κάρτες ποὺ λάβαμε γιὰ τὶς γιορτὲς ἦταν καὶ αὐτὴ ἡ πρωτότυπη τοῦ κ. Γ. Κ. Βάγια, Νιγρίτα — Σεργῶν.

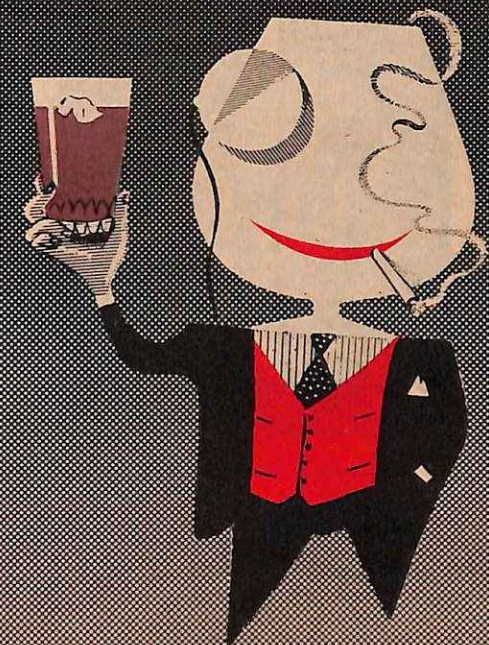

Ἀντεγράφετε κ' ἐμεῖς.

Ποιητικὸ βραβεῖο

Ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ τῆς Εὐνακείας Λογοτεχνικῆς Συντροφιάς πήραμε μιὰν ἐπιστολή, ποὺ μᾶς πληροφορεῖ

Συνεχίει στὴ σελ. 9

ΤΕΛΕΙΩΣΤΕ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΣΑΣ Μ' ἓνα

MARTELL
COGNAC

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ - ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΘΗΚΗ: CELLAR - ΚΡΙΕΖΙΤΟΥ 14 ΤΗΛ. 612-808

COLLIER'S Encyclopedia

Ἡ πλέον ἐνημερωμένη Ἑγκυκλοπαίδεια τοῦ κόσμου

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

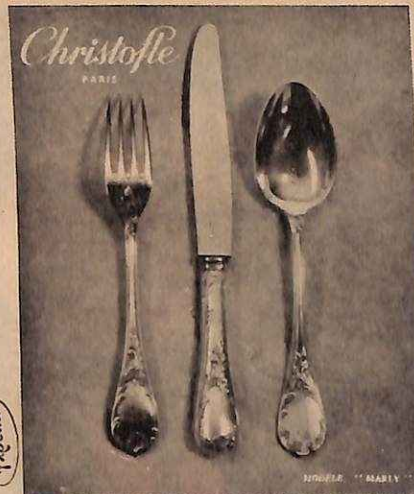
ΒΕΛΚΟ ΟΕ

ΒΟΥΛΗΣ 38 — ΤΗΛΕΦ. 32.952

ΤΑΧΥΔΡΟΜΗΣΑΤΕ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Παρακαλῶ ὅπως μὲ πληροφόρησθε, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως ἡ δεσμεύσεως ἐκ μέρους μου, τίνι τρόπῳ δύναμαι ν' ἀποκτήσω τὴν ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΝ COLLIER'S δι' εὐνοϊκῶν ὁρῶν πληρωμῆς.

ΟΝΟΜΑ.....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.....
ΠΟΛΙΣ.....
ΤΗΛΕΦ.....

Επάργυρα μαχαιροπήρουνα
"CHRISTOFLE"
 μεταβιβάζονται από γενεάς
 εις γενεάν!

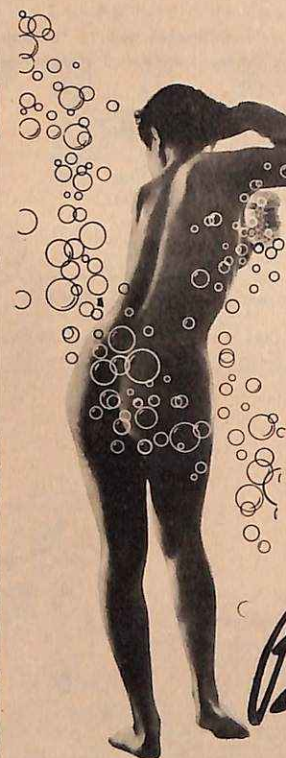
Αρμονικός συνδυασμός
 μεγίστης άντοχής και
 λεπτού γούστου
 ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΠΛΗΡΗΣ
 ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ
 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΚΡΟΝ-ΙΛΙΟΝ-ΚΡΥΣΤΑΛ

Έτοιμάζοντας σάλτσα για
 μακαρόνια ρίξτε **1** κύβο...

...πέρνουν
 γεύσι κρέατος

ΣΟΥΠΑ ΚΝΟΡΡ-ΕΛΒΕΤΙΑΣ
 ΑΠΟΛΑΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΟΦΑΓΑΔΩΝ

Δύο
 θαύματα
 μαζί!!

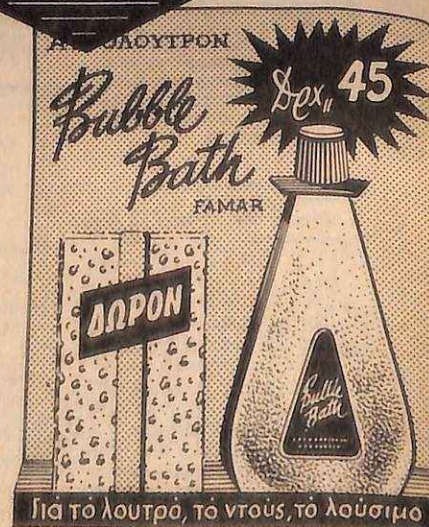
"ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟΝ"

Bubble Bath
 ΚΙ ΕΝΑ ΥΠΕΡΟΧΟ
 ΕΙΔΙΚΟ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙ
ΔΩΡΟΝ FAMAR

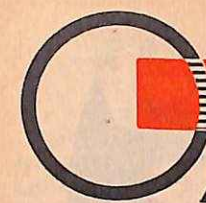
Βουτιά ολόκληρα μυρωμένοι κι ευεργε-
 τικού αφρού δα δημιουργηθούν από
 μία σταγόνα «Αφρόλουτρον» με το
 ειδικό σφουγγάρι ΔΩΡΟΝ. Έτσι δα
 έχετε το τελειότερο και το πιο οικονο-
 μικό καθημερινό ντους.
 Το «Αφρόλουτρον» BUBBLE BATH
 οικονομικών μέγεθος
 για 12 λουτρά ή 45 ντους
 και το ειδικό σφουγγάρι ΔΩΡΟΝ

Για
 λίγες
 μόνον
 μέρες

Σε όλα τα
 Φαρμακεία και
 Αρωματοπωλεία
 στην ίδια τιμή
 των **45** δραχ.

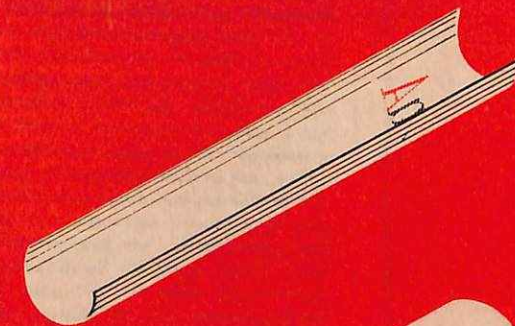
Για το λουτρό, το ντους, το λούσιμο

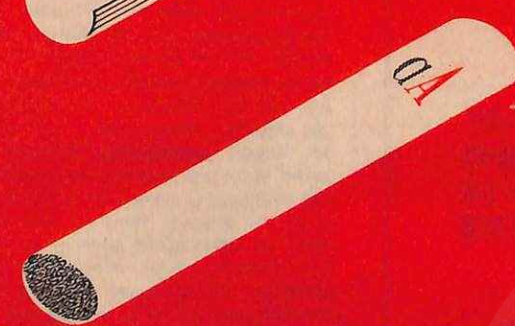
ΛΑ ΕΙΝΑΙ...

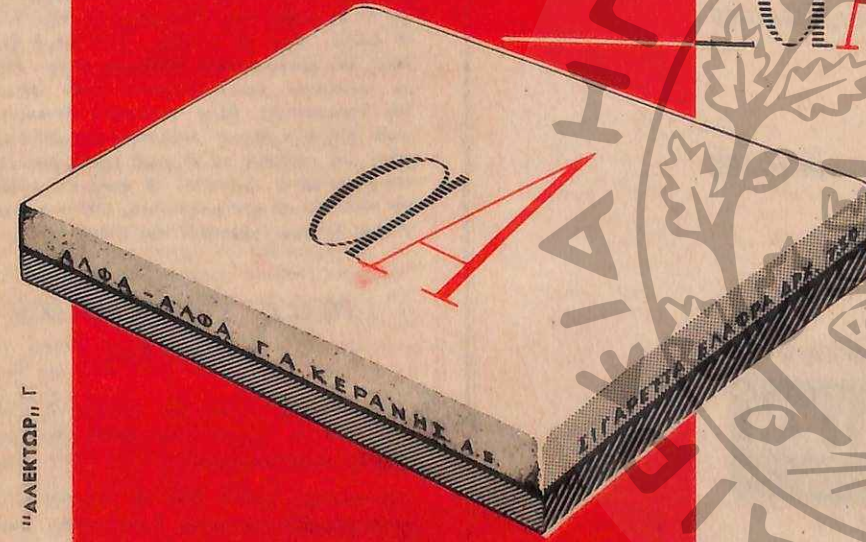
χαρμάνι

βιγαρόχαρτο

βιγαροποίησις

δυδκευαδία

Η Καπνοβιομηχανία
 Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.
 θέτει διά πρώτην φο-
 ράν εις κυκλοφορίαν
 το νέον σιγαρέττον πολυ-
 τελείας των **750** δραχ. **Α**
 εις ανωτάτην ποιότητα
 & απaráμιλλον εμφάνισιν.

Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡ. 7.50 • ΜΙΚΡΟ ΠΛΑΚΕ ΔΡ. 3.80

Γλυκειά θαλπωρή
στο κρεβάτι
μέ σεντόνια
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

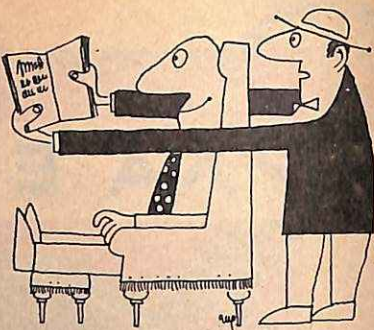
ΙΡΛΑΝΔΑ Τό καλό, στερεό σεντόνι. Πάντοτε χιονάτο.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ Λεπτό και φινό σεντόνι, μεγάλης άντοχής.

Μέ ό,τι βάζει ό νοϋς σέ βαμβακερά ύφάσματα, ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιουσυρεύει!

Διαβάσαμε
γιὰ σᾶς

«Ό Γρασαδόρος και τὰ χειρό-
γραφα του Μᾶξ Τόντ»

Ρένος, «Τὰ Νέα Ἑλληνικά», Ἀθήνα, σελ. 134.

Ἐνα χρόνο μετὰ τίς θαυμάσιες ἐκείνες «Ἱστορίες ἀπὸ τίς Νότιες Ἀκτές», (πού πρόσφατα τιμήθηκαν μέ τὸ Κρατικὸ Βραβεῖο Διηγήματος), ὁ Ρένος Ἀποστολίδης μᾶς προσφέρει ἕνα νέο τόμο μοντέρνας πεζογραφίας. Ἐκτεταμένο διήγημα, στὴν αὐστηρὴ σημασία τοῦ ὅρου, ὁ «Γρασαδόρος», συμπαρασύρει τὸν ἀναγνώστη σ' ἕναν ὕμνο στὴν «τίμια δούλη Ὑλὴ» — στὴ μεταφυσικὴ τῆς Ὑλῆς, σωστότερα. Ὁ ἥρωάς του ἡ μάλλον ὁ ἀγῆτης, ὁ Ἰβάν Μπόρρο, ἐγγὺς γρασαδόρος καὶ μηχανικὸς ἐλέγχου, σαράντα τόσα χρόνια, σὲ μεγάλο Σταθμὸ Συντηρήσεως πάνω στὸ 700 χιλιόμετρο τῆς αὐτοματῆς Ζέντογκα - Μέση Λίμνη, ἦταν κουφός, θεόκουφος... τ' ἀχρηστα σφραγισμένα ὄργανά του, τὸν χώριζαν τέλεια ἀπ' τὸν κόσμον. Ἦταν ἄμως καὶ ἀφωσιωμένος, ταπεινὸς θεράπωντας τῆς Μηχανῆς. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπάλυτῃ μοναξιά καὶ τὴν ἐλλειψίᾳ κάθε ἀνθρώπινης ἐπαφῆς, βιοὶ τὸ μοντέρνο ὑπερβατικὸ πάθος του, μέ δρους τελειῶς ὀλικοῦς: «Ἐγκλημα — ἀπέναντι σὲ μιὰ μηχανή, Ἐρινύες — περιβεβλημένες τὸ σχῆμα τῆς μηχανῆς, Ἀπολύτρωση — μέ τὴν περὲσση ἐνὸς ἰδεοῦ μηχανήματος. Ἀντίθετα ἀπὸ τὴν τρέχουσα φρίκη πού ἐπικρατεῖ στοὺς εὐαίσθητους δέκτες τῆς ἐποχῆς μας, μπῆρε στὸν καλπασμὸ τοῦ ὀλικοῦ, ὁ κ. Ρ. Α. ἀμολογεῖ τὴν πίστη του στὸν ἄνθρωπον — ἱκανὸ νὰ καθιστᾶται μέσα σὲ ὁποιοδήποτε συνθήκες. Ἰδιότυπον κείμενον, πέραν πάσης εἰδολογικῆς κατατάξεως, «Τὰ χειρόγραφα τοῦ Μᾶξ Τόντ», ἀποτελοῦν μιὰ «ἐπιτομή» τοῦ ὅλου προβλήματος μέσα στὸ διασπασμένον χῶρον ἐνὸς εὐαίσθητου ὀποκειμένου τῆς ἐποχῆς μας: Ἐγὼ καὶ ἡ δυνατότητα ἐκφράσεως, Ἐγὼ καὶ τὸ κοινωνικὸ δέον, Ἐγὼ καὶ ὁ ἔρωτας, Ἐγὼ καὶ τὸ ὄνειρον, Ἐγὼ καὶ ὁ Θεός, Ἐγὼ καὶ ὁ θάνατος, τέλος (τὸ τραγικώτερον), Ἐγὼ καὶ Ἐγώ... Μιὰ σειρά ἐπεισοδίων, δῆθεν ἀσύνδετων στὴν ἐπιφάνεια τῶν περιστατικῶν, ὅμως οὐσιαστικὰ συγκροτημένων γύρω ἀπὸ 4-6 ἄξονες (ἄλλωστε, τὸ κάθε ἐπεισόδιον χάρια θὰ μπορούσε νὰ τὸ χαρὶ κανεῖς καὶ σὰν αὐτόνομο κείμενον) μετακινεῖ τὸ φακὸ εἰς βάθος καὶ τὸν πλουτίζει σὲ πραγματικότητα, στήνοντας ἔτσι μιὰ γνήσια τραγικὴ μαρτυρία τῆς ἐποχῆς μας.

Μᾶς ἔστειλαν
ἐπίσης

«ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ», ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΞΕ-
νητοῦ, Γ.Ν. Ἀμποτ. Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἐστίας»,
Ἀθήναι 1960, σελ. 216.

Εἰκοσιτέσσερα χρόνια μετὰ τὸ τυχομετρικὸ ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς «Γῆ καὶ Νερό», ὁ κ. Γ.Ν.Α., μαγεμένος ἀπὸ τὸ ἔπος τῆς ἐπιβιώσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς κατ-
αχύσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασποράς, μᾶς δίνει τὸ χρονικὸ τῆς. Στὸ προλογικὸ σημειώμα του ὁ συγγραφεὺς προδιαγράφει τὸ στόχον του. «Ποιὸς δὲν τὸ ἔχει ἡ ποιὰς ἀντιλέγει πὼς οἱ ἄσσοι τῆς Διασποράς εἶναι αὐτοὶ πού ζυγνήσαν τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων;...

Ἄν κι' ὁ ρόλος του τοῦτος πέρασε στὴν ἱστορία, ἐξακολουθεῖ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Διασποράς νὰ εἶναι τὸ μεγαλύτερο καὶ σημαντικώτερον μέρος τῆς ἑλληνικῆς ἀστικής τάξης. Τὸ κέντρο τῆς θαρύτητας τῆς ἑλληνικῆς ἀστικής τάξης ἐρίσκεται καὶ τώρα ἐξω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, ἡ δύναμή της εἶναι σκόρπια στὸν κόσμον, λίγη ἐδῶ, λίγη κεί. Στὰ 1867, σὲ ἡλικία 2 ἐτῶν παραλαμβάνει ἀπὸ τὴν Πόλιν τὸν ἐπώνυμον ἥρωά του ὁ συγγραφεὺς, γιὰ νὰ τὸν παραδώσῃ στὸ χάρο 81 χρόνια ἀργότερα. Καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ μακρότατον διάστημα τὸν παρακολουθοῦμε σὲ ποικίλους χώρους, δ-
που ἀνθίσει ἡ ἀγωνίστηκε ὁ Ἑλληνισμὸς. Πρῶτα ἀτί-
θασον ἀγῶρι στὴ σουλτανικὴ Τουρκία, ἔπειτα ὀποτα-
χτικὸ γραμματέα καὶ δολοπλόκον τοῦ τυράννου Ἀβ-
δούλ Χαμίτ, ἀκολουθῶν τυχολογικῇ καὶ μεγαλόψυχῳ (κατὰ τὸν ρωμῆικο τρελλὸ τρόπο), πολεμιστῇ, στὴν Νότιον Ἀφρικὴ τῶν Μπόερς, ὕστερα ἀδέκαρον μετα-
νάστη καὶ σὲ λίγο ἰσχυρὸ οἰκονομικὸ παράγοντα στὸ Νέον Κόσμον, ὕστερα οἰκονομικὸ μεγαστᾶνα στὴν Αἴ-
γυπτον, καὶ τέλος, κουρασμένο ἡμίπληκτον Ὀδυσσεά, πού ἐπανερχεται γιὰ νὰ σῶσῃ ἡρεμὰ στὴ γῆ τῶν πατέρων του στ' ἀκρογιάλια τοῦ Αἰγαίου. Οὐσιαστι-
κά, δὲν πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου. Τὸ ὄ-
νομα μονάχα καὶ οἱ ἀναδρομὲς πού ἐπιβάλλει στὶς ἀ-
ναμνήσεις του ὁ συγγραφεὺς, δημιουργοῦν μιὰ πλα-
σματικὴ ἐνότητα. Ὁ Δημήτρης Γαβριήλ εἶναι ἕνα σύμβολον, πού περικλείει πλῆθος περιπτώσεων, ὅπως θὰ μπορούσε νὰ περικλείῃ καὶ τίς ἄλλες τῆς μυθι-
στορίας — ἀπὸ τὸ Φανάρι, τὴν Ὀδησσὸν, τὴ Σαγκάην, τὸ Πουέρτο Ἀσσύουθιον. Ὡστόσο, αὐτὸ δὲν ἐμποδ-
ίζει τὴν ἰδιότυπὴ κάποια γοητεία τοῦ πίνακα. Ἀλ-
λωστε, ἡ κάπως «κινηματογραφικὴ» δομὴ καὶ ἀνέλιξη τοῦ μύθου, καθιστᾶ τὸ βιβλίον εὐκολοδιάβαστον.

«ΚΑΝΤΑΤΑ», ΤΑΣΟΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ, ΑΘΗΝΑ,
σελ. 56.

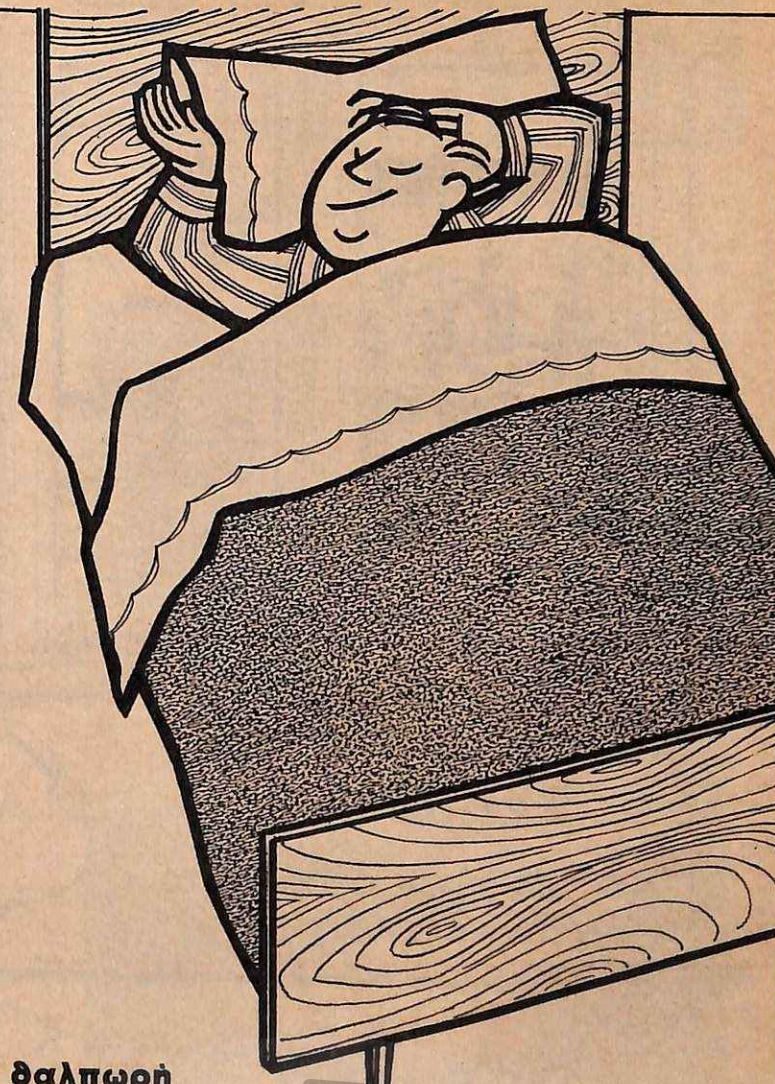
ἘΓὰ δύο δισεκατομμύρια φωνῆς προορίζει τὴν «Καν-
τάτα» του, σύμφωνα μέ τὸν ὑπότιτλον ὁ κ. Τ. Α. Σκη-
νικὲς ὁδηγίες προτάσσονται καὶ συμπληρώνουν τὸ
συνθετικὸ αὐτὸ ποίημα. Σκηνικὸς συνοικιακὸς δρό-
μος σύγχρονης πόλης, πρόσωπα: Ὁ ποιητής, ὁ ἄν-
θρωπος μέ τὸ κασκέτο, διάφοροι περαστικοί, χορὸς.
Δείγματα: Ὁ ἄνθρωπος μέ τὸ κασκέτο: «Καὶ τὴν
πρῶτὴ νύχτα μῆκε μέσ στὸ κελὶ ἕνας ἄνθρωπος ποῦ-
χε χάσει τὸ πρόσωπό του, κι ἀκούμπησε τὸ φανάρι
πού κρατοῦσε κάτω στὸ πάτωμα — Κι ὁ ἱσκιος του
μεγάλωσε πάνω στὸν τοῖχον. — Καὶ τὸν ρώτησε: πού
ἔχεις κρυμμένα τὰ ὄπλα; — Κ' ἐκεῖνος, κανεῖς δὲν
ἔχεις ἂν ἀπὸ σύμπτωση, ἡ ἴσως γιὰ ν' ἀπαντήσῃ —
ἔβαλε τὸ χέρι πάνω στὴν καρδιά του». Ὁ ποιητής:
«Γιατί, ἀλήθεια, φίλοι μου, πέστε μου, τί ἄλλο εἶ-
ναι λοιπὸν ἡ παντοδυναμία — ἀπ' τὴν ἀπάντησιν τού-
τη δίψα. Νᾶσαι τόσο πρόσκαιρος, καὶ νὰ κάνεις ὀ-
νειρα — τόσο αἰώνια!».

«ΕΝΑΣ ΣΩΠΡΑΦΟΣ ΜΕ ΕΝΔΥΜΑ ΓΑΜΟΥ», ΕΥ-
γενίου Πάπνικ, Μυθιστόρημα, Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἐ-
στίας», σελ. 324.

Ἑλληνας εἶναι ὁ συγγραφεὺς (Εὐγ. Παπανικολάου)
τῆς ἱστορίας αὐτῆς, πλοκῆς καὶ ἐνδιαφέροντος. Ἐ-
νας πρόωρα χαμένος ζωγράφος μεγάλης καλλιτεχνι-
κῆς ἐπιτυχίας καὶ λαμπρῆς κοινωνικῆς προβολῆς ἐξο-
μολογεῖται σ' ἕνα ἐκτεταμένο μεταθανάτιον γράμμα
του τὸ μυστικὸ ἡ μάλλον τὴν ἀπάτη τῆς ἐπιτυχίας
του, πού καλύτερα νὰ μὴν τὴν ἀποκαλύψωμε, γιὰ νὰ
μὴ χάσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἱστορίας.

«ΑΝΘΟΙ ΣΤ' ΑΓΚΑΘΙΑ», ΠΟΙΗΜΑΤΑ, ΚΩΣΤΑ
Μουλαγιάννη, Ἀθήνα 1960, σελ. 30.

Δεκαοκτὼ ποιήματα καὶ μιὰ ἐρωτικὴ τριλογία περι-
λαμβάνει ἡ συλλογὴ τοῦ κ. Κ. Μ. Δείγμα: —Τὰ
χρυσάφενια διειράτῃ — στοῦ πόνου τὸν καθρέφτη —
οἱ πλάνοι τὰ ἐγγέλασαν — κι' οἱ λαίλαπες τὰ πῆ-
ραν. — Τώρα τὸ κῆμα πύρινον — θὰ κλείνει τίς αἰ-
σθήσεις, — νὰ μὴ μολάξουν τοῦ θουνοῦ — τ' ἀγκά-
θια καὶ πονοῦνε.» («Φθινοπωρινόν»).

Γλυκειά θαλπωρή
στο κρεβάτι
μέ σεντόνια
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

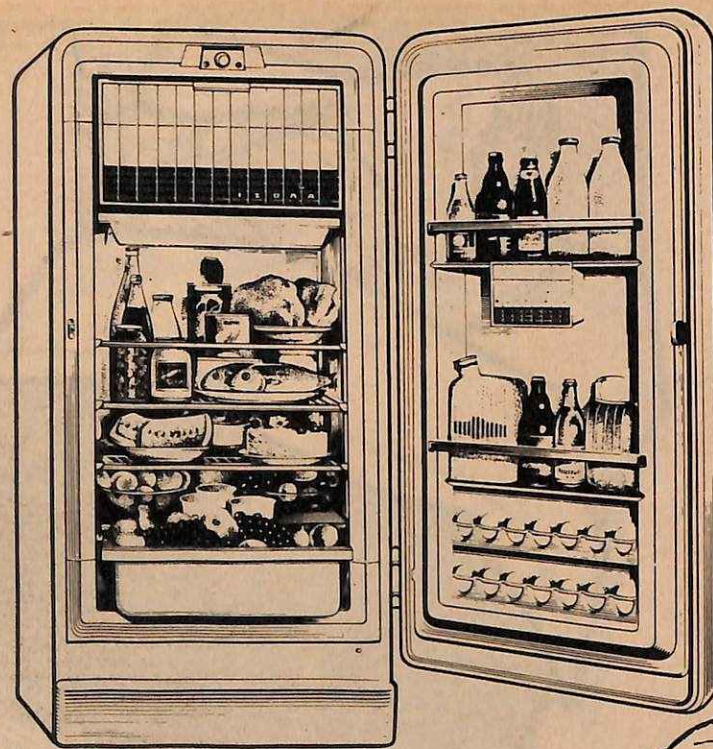
ΙΡΛΑΝΔΑ: Τό καλό, στερεό σεντόνι. Πάντοτε χιονάτο.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ Λεπτό και φινό σεντόνι, μεγάλης άντοχής.

Μέ ό,τι βάζει ό νοϋς σέ βαμβακερά ύφάσματα, ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιουσυρεύει!

11/135

Χειμώνας;

Τώρα σάς είναι απαραίτητο
το ψυγείο ΙΖΟΛΑ!

Βρέχει

Χιονίζει

Καλοσυνεύει...

Θερμοκρασία άκατάστατη
παγωνιά - λιακάδα - ύγρασία

Τα τρόφιμα αλλοιώνονται

χωρίς να το καταλαβαίνετε!

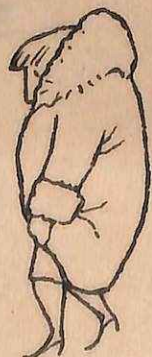
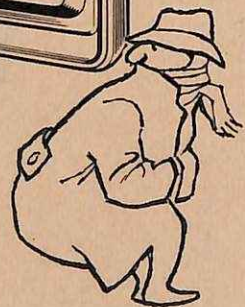
Με το θαυμάσιο ψυγείο ΙΖΟΛΑ έχετε
τόν πιό σταθερό χειμώνα για τα τρόφιμα,
τόν καλύτερο φρουρό της υγείας σας!

ΤΙΜΑΙ ΨΥΓΕΙΩΝ

Ψυγείον 6 ποδών (Κ)	Δρχ. 7.400
Ψυγείον 8 ποδών (Κ)	» 8.000
Ψυγείον 8 ποδών (ΚΧ)	» 8.300
Ψυγείον 8 ποδών (F)	» 8.400
Ψυγείον 8 ποδών (FX)	» 8.900

ΙΖΟΛΑ

Η ΠΡΩΤΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ

«ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΥ ΣΙΓΗ», ΠΟΙΗΜΑΤΑ, ΠΟΤΗ
Συρράκου, 'Αθήνα 1960, σελ. 64.

Τριανταδύο ποιήματα στην πρώτη συλλογή του νέου
ποιητή. Δείγμα: «Σφύριζε βοριά, σφύριζε μακρὰ —
Ελα κι έμπα μέσα στην καρδιά μου — θάδερξ εκεί
τό σπαργμό πολύ θαθεία — πού μ' έχασε και πή-
ρε τα μαυλά μου», («'Απελπισία»).

«ΚΑΠΟΤΕ ΕΓΩ ΚΙ Ο ΘΕΟΣ», ΤΕΡΙΝΑ ΜΠΑΝΤΗ,
'Αθήνα 1959, σελ. 106.

Λυρική νουβέλλα σε πρώτο πρόσωπο, όπου η ήρωίδα
άφηγείται το κύλισμα των παιδικών και νεανικών
της χρόνων, μέχρι την γνωριμία του έρωτικού πά-
θους.

«ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ», ΠΟΙΗΜΑΤΑ, ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΙΚΟ-
λόπουλου, 'Αθήνα 1960, σελ. 90.

Όγδόντα εξη δεκαπεντασάλλαβα σονέττα περιλαμ-
βάνει η συλλογή του κ. Σ. Ν. Τα θέματά του ποικί-
λα, ο Λυκαβηττός, πορταίνες εις εαυτόν, Μεγάλη
Παρασκευή. Τό έφεδράκι της Κέρκυρας, Χαίρετισμός
στην Έλληνίδα Μαρία Κώλλας. Δείγμα: «Σπασμέ-
νο μάρμαρο ή ψυχή, άρχαίου ναού συντρίμι — σκάρ-
πο σε ράχες και σε τριόστρατα, μέσα στη γή θαμ-
μένο — πίστης δεν είναι στήριγμα σε δόγμα δοξα-
σμένο — κι οδός μιας άσπερνης τού δυνατό προ-
ζήμα», («'Η σύγχρονη ψυχή»).

Περιοδικά

ΔΕΛΤΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, Μηνιαία
έκδοσις, 'Αθήνα, τεύχος 218, Νοέμβριος 1960 —
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, Τέχνη και Διακόσμησης. Περιοδικόν
έκδοσις ανά διμήνιον, 'Αθήνα, αριθ. 22 - 23, 'Ι-
ούλιος - 'Οκτώβριος 1960 — ΝΟΜΙΚΟΝ ΒΗΜΑ, Δε-
καπενθήμερος νομική έφημερίς, 'Αθήνα, 1 - 30 Νοεμ-
βρίου 1960 — ΚΡΑΙΣ ΝΟΜΙΚΟΤ ΒΗΜΑΤΟΣ, Δεκαπεν-
θήμερος δικαστική έφημερίς, 'Αθήνα, 30 Νοεμβρίου
1960 — ΣΤΕΡΕΟΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΣΤΙΑ, Διμηνιαία πνευ-
ματική επιθεώρησις της Ρομειλής, Λαμία, αριθ. 2 - 3 —
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΤΙΡΙΟΣ, Γράμματα, τέχνες, έπιστήμη.
Μηνιαία περιοδική έκδοσις, Λευκωσία, αριθ. 3, Δεκέμ-
βριος 1960 — ΠΕΙΡΑ-Ι-ΚΗ - ΠΑΤΡΑ-Ι-ΚΗ, Μηνιαίον
περιοδικόν, 'Αθήνα, αριθ. 66, Νοέμβριος 1960 —
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ, 'Αθήνα, Νο-
έμβριος 1960 — Ο ΑΙΩΝ, Μηνιαία επιθεώρησις πολι-
τικής, οικονομικής και κοινωνικής έρευνής, 'Αθήνα, αρ.
21, Νοέμβριος 1960 — Η ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Μην-
ιαία οικονομική και κοινωνική επιθεώρησις, 'Αθήνα, αρ.
168, Δεκέμβριος 1960 — Ε.Α.Π.Α., Μηνιαία επιθεώρη-
σις, έπιστημον δόξαν της «Ελληνικής Λέσχης Δοκον-
ήτων και Περιηγησών», 'Αθήνα, τεύχος 4ον, 'Οκτά-
βριος - Νοέμβριος 1960 — ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΟΤΗΣ, 'Ορ-
γανον του 'Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας, 'Αθή-
να, αριθ. 49, Σεπτέμβριος - 'Οκτώβριος 1960 — ΣΤ-
ΖΗΤΗΣΙΣ, 'Οργανον της ένωσης «Ελληνικός Πολι-
τισμός», 'Αθήνα, τεύχος 18, Δεκέμβριος 1960 — ΕΤ-
ΗΜΕΡΙΑ, Μηνιαίο δόξαντικό περιοδικόν, έκδοσις έται-
ρίας Π. Σολωμός, 'Αθήνα, τεύχος 37, Νοέμβριος 1960 —
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΗ, Ειδική επιθεώρησις
έρευνής προβλημάτων, διαφημίσεως, δημοσίων σχέσεων -
Marketing, 'Αθήνα, τεύχος 28, Νοέμβριος 1960 — Ο
ΦΤΙΣΙΟΛΑΤΡΗΣ, Μηνιαίον Δελτίον, 'Αθήνα, τεύχος
146, Δεκέμβριος 1960 — Η ΝΕΑ ΤΟΡΚΗ, Greek -
American monthly social and cultural review, New
York, No 144, November 1960 — ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ 'Ελλη-
νίδων Βορείου 'Ελλάδος, Θεσσαλονίκη, αριθ. 54, Νοέμ-
βριος - Δεκέμβριος 1960 — ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙ-
ΣΜΟΣ, Μηνιαίον περιοδικόν αφιερωμένον εις την ά-
νάπτυξιν των έπαρχιών, Πάτρας, τεύχος 6, 'Οκτώβριος
1960 — ΑΦΡΙΚΑΝΙΣ, 'Εβδομαδιαίον έθνικόν δόξανον
των εν 'Αφρική 'Ελλήνων, Γιοχάννεσμπουργκ, αριθ.
2.171, 8 Νοεμβρίου 1960 — Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ Ι.Χ.,
Δεκαπενθήμερος αυτοκινητιστική έφημερίς, 'Αθήνα, αρ.
1, 8 Νοεμβρίου 1960.

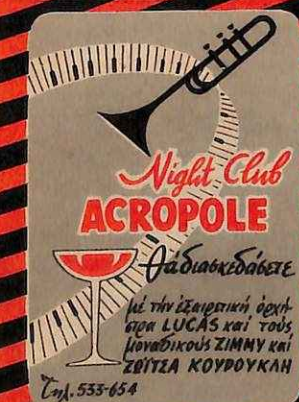
SALON DE BEAUTE

« Maryvonne »

Ζαλοκώστα 6 — Τηλ. 615.338

Περιποίησης προσώπου και σώματος,
με τα τελευταία γαλλικά μηχανήματα
και τας συγχρόνους απαιτήσεις της έπι-
στήμης. Με τα ξένα καλλυντικά τα όποια
μεταχειρίζομεθα άποκλειστικώς και με
τας ειδικάς γνώσεις μας, δίδουμε τόν
τόνο πού άρμόζει στην προσωπικότητα
του άτόμου. Φήμη μας, ή έκλεκτή πελα-
τεία. Κλείσατε προηγουμένως τὸ ραντε-
βού σας τηλεφωνικώς.

Ευχαρίστητες ώρες

TACHYDROMEOI

για τα της άπονομής του θραβείου
«'Αγλας 'Ισκαβίδης», για παιδικά ποιή-
ματα στον έκπαιδευτικό κ. Γ. Κρόκο
για την συλλογή του «Παιδικό Παλμός».

«'Η 'Επιτροπή —δευκρινίζεται— ξε-
χώρισε τα ποιήματα αυτά, όχι μό-
νον γιατί είναι από τα καλύτερα του
διαγωνισμού, αλλά και γιατί άπνευθύ-
νεται σε ένα πλατύ παιδικό κοινό.
Είναι κατάλληλα για μικρά και μεγά-
λα παιδιά. 'Επίσης, ιδιαίτερα επαινε-
θηκε ή συλλογή «'Ετα 'Αηδόνια» του κ.
Χαρ. Σακελλαρίου. 'Η 'Επιτροπή έκ-
φράζει την ικανοποίησή της για τὸ
μεγάλο αριθμό και την ποιητική ποιό-
τητα των συλλογών πού έλαβε».

«'Η άπονομή του θραβείου (5.000
δραχ.) έγινε στην Κηφισιά, σε μία
γενική συγκέντρωση της «Συντροφιάς»,
στις 19 Δεκεμβρίου. Την έπιστολή ύ-
πογράφουν τα μέλη της 'Επιτροπής:
Τατιάνα Σταύρου, πρόεδρος, Ρένα
Καρθαίου, γραμματέας, Νίκη Πέρδικα,
Μαρία 'Αμοιρίστη, Μελασσάνθη, Αίλα
Καρακάλλου - Καρανικόλα, 'Αλεξάνδρα
Πλακατάκη και Γαλάτεια Σαράντη,
μέλη.

Χριστούγεννα του 1960

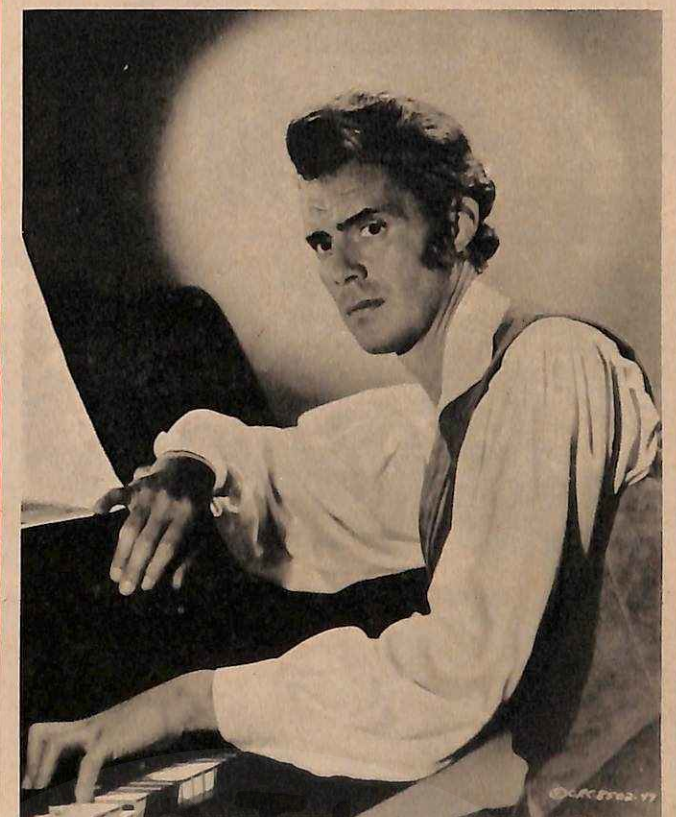
«'Η εικόνα του έξωφύλλου του Χρι-
στουγενιάτικου τεύχους (αριθ. 270),
είναι τουλάχιστον... προπέρσινη!», άρ-
χίζει θριαμβευτικά την έπιστολή του ο
κ. Σ. Σουκελίδης, πολιτι-
κάς - μηχανικός, 'Αθήνα, για-
τί μās συνέλαβε — όπως φαίνεται
να ναμίζει — εν άταξία, ως προς τὸ
χρόνο πού «τραβήχθηκε» ή φωτογρά-
φία και συνεχίζει: «Αυτό φαίνεται κα-
θαρά από τα μακαρία τη λήξει τόξα
της οδού Σταδίου, τὸ αυτοκίνητο πού
κινείται προς την 'Ομόνοια, πράγμα
πὸν δεν γίνεται ως γνωστόν πιά σή-
μερα, και την έλλειψη των στύλων με
τὸν καινούργιο φωτισμό και τις Χρι-
στουγενιάτικες διακοσμήσεις, πὸν έ-
νας τους τουλάχιστον έπρεπε να προ-
βάλλεται στο κέντρο των Ταχυδρομικῶν
Ταχυδρομίων απ' τη θέση πού πάρρη-
κε ή φωτογραφία!... Ο κ. Κίμων Ρα-
φαηλίδης δεν μπορούσε να πάρη μία
σύγχρονη φωτογραφία και ή σύνταξη
των «Εκδόσεων» δεν έρωξε ότι, για
φέτος τουλάχιστον, ή βλαίστηρη όψη
της οδού Σταδίου όφείλεται στα ό-
ρατα πράγματα χριστουγενιάτικα δεν-
δρα των ηλεκτρικών στύλων και όχι
στα μαυλλάκια! Και ο τίτλος «Χριστου-
γεννα του 1960»; Στό μόνο σημείο
πὸν πρέπει να άπαντήσουμε είναι αυτό
πὸν άφορά τὸν τίτλο «Χριστούγεννα
του 1960» μιά και τ' άλλα θέματα
πὸν θίγει ο κ. Σ. Σ. καλύπτονται ά-
πό τεχνικές λεπτομέρειες της προετοι-
μασίας ενός έξωφύλλου. Λοιπόν με τὸν
τίτλο πὸν άναφέρει ο έπιστολογράφος
δεν θέλουμε να πούμε ότι ή φωτογρά-
φία είναι τὸν λίγων ημερῶν πὸν προ-
ηγήθηκαν τὸν Χριστούγεννων και πὸν
περισσότερο δεν θέλουμε να τὸ πιστέ-
ψουν οί άναγνώστες μας. 'Η φράση
«Χριστούγεννα του 1960» άφορά ολό-
κληρο τὸ τεύχος και την χρονική πε-
ριοχή για την όποια εκδίδεται. 'Όσο
για τις φοβικές νομί-
ζουμε ότι αποτελούν
πιά ένα από τα πὸν
χαρακτηριστικά φαινό-
μενα τὸν χριστουγεν-
νιάτικων δρόμων.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΗ, μυθιστο-
ρική, άκατανίκητη, ή Σοφία
Λώρεν δημιουργεί τώρα ένα
καινούργιο τύπο στην πλούσια
κινηματογραφική οαδιοδρο-
μία της. Την τρυφερή Σιμέν,
από τὸ γνωστό έργο του Κορ-
νέιγ «Σίντν», τὸ όποιο άρχισε
να γυρίζεται στην 'Ισπανία.

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ 7ης ΤΕΧΝΗΣ

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ο ΝΤΕΡΚ ΜΠΟΓΚΑΡΝΤ. ΩΣ ΦΡΑΝΤΣ ΛΙΣΤ

ΦΡΑΝΤΣ ΛΙΣΤ

«() ύτε έγινε, ούτε θα ξαναγίνη πιό ώραία ταινία!».

Αυτό θα τὸ άκούσετε και στο Λονδίνο και στο Παρίσι και στη
Νέα 'Υόρκη. Είναι τὸ επίσημον πὸν άκούει κανείς στις άτελείωτες
οφές των θεατῶν, πὸν περιμένουν ύπομονητικά επί ώρες-γιά να δουν
για δεύτερη... τέταρτη... δέκατη φορά τὸ θρυλικό έφετείνό μεγαλο-
ύρημα της COLUMBIA PICTURES «ΦΡΑΝΤΣ ΛΙΣΤ» (SONG WITHOUT
END), πὸν παίζεται επί έβδομάδες ολόκληρες μέσα σε μία πρωτοφα-
νή άποθέωση του κοινού.

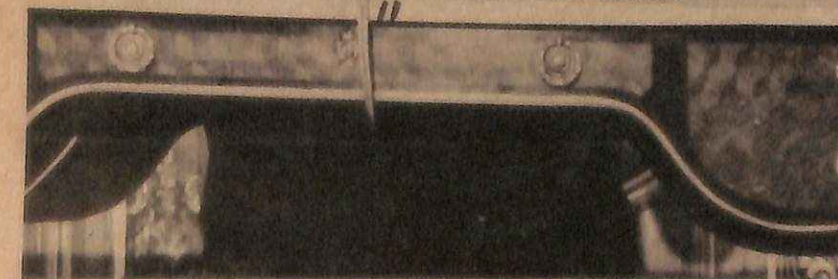
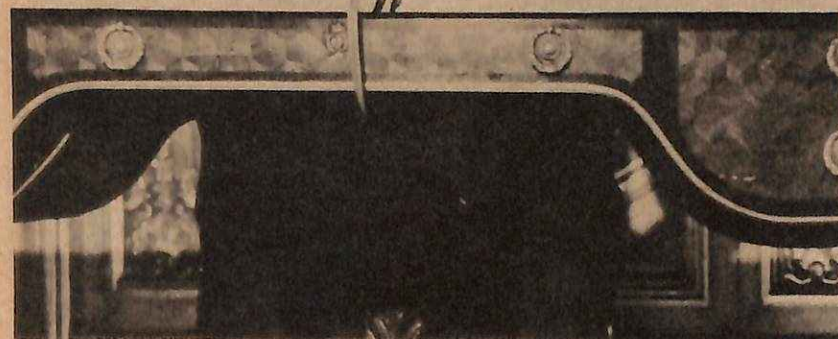
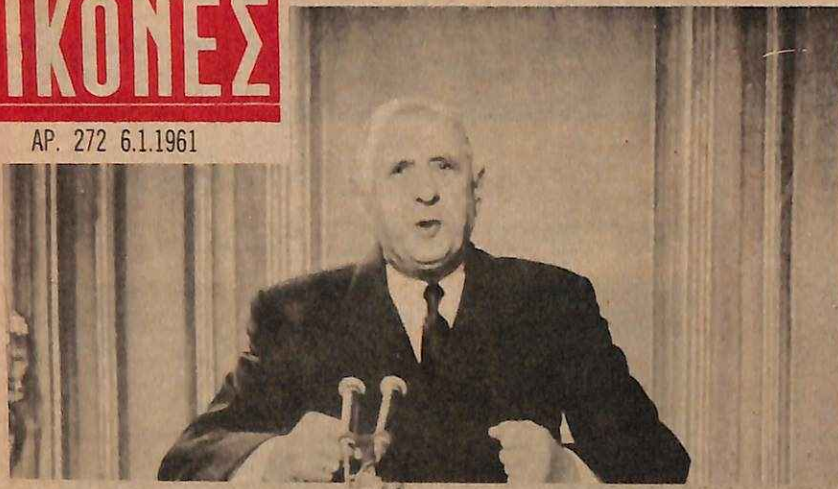
Είναι ή κορυφαία δημιουργία των δύο μεγαλύτερων σκηνοθετῶν
της εποχής μας, του ΤΣΑΡΛΣ ΒΙΝΤΟΡ και του ΤΖΩΡΤΣ ΚΙΟΥ-
ΚΟΡ. Μία δημιουργία πὸν γνώρισε τη δόξα και τὸν ύμνον της
κριτικής. Κανείς άλλος ως τώρα δεν μόρθηκε ν' άποδώσει με τέτοιο
δραματικό μεγαλείο την θυελλώδη, την τρικυμισμένη ζωή του άθά-
νατου μουσουργού... Μία ζωή πλημμυρισμένη από τη φλόγα του έ-
ρωτα, από τ' όνειρο της μελωδίας, από τὸν στρόβιλο του πάθους.

Μά ή καταπληκτική έπιτυχία αυτής της άριστουργηματικής ται-
νίας όφείλεται κυρίως στην ιδανική, στην ύπεροχη έρμηνεία των με-
γάλων πρωταγωνιστῶν της. Μία έρμηνεία πὸν δονείται από δραμα-
τικούς παλμούς. Ο ΝΤΕΡΚ ΜΠΟΓΚΑΡΝΤ, στο μεγαλύτερο ρόλο
της καριέρας του, άναδεικνύεται πραγματικός γίγας της τέχνης.
'Ανάξια παρτενάρ του μία νέα καταπληκτική άποκάλυψη, ή ΚΑ-
ΠΥΣΙΝ, ένα φαινόμενο όμορφιάς και τέχνης, πὸν με την ύπεροχη έρ-
μηνεία της μεσουράνησε στο κινηματογραφικό στερέωμα. Τους δύο
μεγάλους πρωταγωνιστάς παισιώνουν σε δύο συναρπαστικούς ρό-
λους ή ZENEVIEB ΠΑΖ και ή IBAN ΝΤΕΣΝΥ.

Κάθε εικόνα του έργου είναι πλημμυρισμένη από άποσπάσματα
από τις θείες μελωδίες όχι μόνον του ΛΙΣΤ, αλλά και όλων των με-
γάλων μουσουργῶν, ΣΟΠΕΝ, ΜΠΕΤΟΒΕΝ, ΧΑΙΝΤΕΛ, ΒΑΓΚΝΕΡ,
ΜΕΝΤΕΛΣΟΝ, ΜΠΑΧ, ΠΑΓΚΑΝΙΝΙ, ΒΕΡΝΤΙ και ΣΟΥΜΑΝ, πὸν
έκτελει ή φιλαρμονική όρχήστρα του Λος 'Αντζέλес, υπό την διευ-
θυνση του Μόρρις Στολφ.

Τὸ «ΦΡΑΝΤΣ ΛΙΣΤ» (ΕΓΧΡΟΜΟΝ και ΣΙΝΕΜΑΣΚΟΠ), ή
κορωνία των αισθηματικῶν μουσικών έργων, προβάλλεται από την
Δευτέρα στους κινηματογράφους ΠΑΛΛΑΣ — ΟΡΦΕΥΣ — ΡΑΔΙΟ
ΣΙΤΥ και ΙΑΥΣΙΑ.

('Ανακοίνωσις)

(Keystone)

Τὸ δημοψήφισμα: Σὲ τρεῖς δραματικούς λόγους του, πού ἐξεφώνησε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του στὸ Μέγαρο τῶν Ἡλυσίων καὶ πού μετεδόθησαν ἀπὸ ὅλο τὸ δίκτυο τῆς τηλεόρασης καὶ ραδιοφωνίας τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀλγερίας, ὁ στρατηγὸς Ντε Γκὼλ ἐκάλεσε τοὺς ψηφοφόρους νὰ ὑποστηρίξουν τὸ σχέδιό του περὶ δημιουργίας «Ἀλγερινῆς Ἀλγερίας», κατὰ τὸ δημοψήφισμα τῆς 31ς Ἰανουαρίου. Ὡς γνωστόν, τὸ σχέδιο τοῦ Γάλλου προέδρου δάλλεται τόσο ἀπὸ τὴ δεξιά, πού τὸ θεωρεῖ «προδοτικό», ὅσο καὶ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς, ὡς «ιμπεριαλιστικό».

(Α. Γ. Ι. Ρ.)

Περαστική: Κομψότατη ἡ Σοφία Λῶρεν, κατὰ τὴν ὥριαία στάθμευσή της στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Ὁρλὺ τῶν Παρισίων. Ἡ γοητευτικὴ Ἰταλίδα «στάρ», προερχομένη ἀπὸ τὴν Ἰσπανία, ὅπου γυρίζει τὴν τελευταία ταινία της, κατευθυνόταν στὸ Μιλάνο, γιὰ νὰ παρευρεθῇ στὴν παγκόσμιο πρεμιέρα τῆς ταινίας «Λὰ Τσιόκαρα», στὴν ὁποία πρωταγωνιστεῖ.

Παιδὶ θαῦμα

Δὲν πήρε παιχνίδια γιὰ δῶρα φέτος τὶς γιορτὲς ἡ τετραεὶς Πηνελόπη Κούκ. Ὅχι γιατί κανεὶς δὲν τὴν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ γιατί εἶναι ὁμολογουμένως μεγαλοφυΐα καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὶς κούκλες. Ἡ Πηνελόπη, πού κατέπληξε τὶς ἀγγλικὲς ἐκπαιδευτικὲς ἀρχές, ἔμαθε νὰ διαβάξῃ ἀπὸ ἡλικίας 3 ἐτῶν καὶ σήμερα παρακολουθεῖ τοὺς «Τάιμς» καὶ εἶναι σὲ θέση νὰ συζητήσῃ γιὰ διάφορα δυσκολώτατα θέματα. Μία ἐπισταμένη ἐξέταση εἰδικῶν διεπίστωσε ὅτι εἶναι προικισμένη μὲ εὐφυΐα παιδιοῦ 13 ἐτῶν. Ὡστε δίκαιος ὁ θαυμασμός τοῦ ἀδελφοῦ της, πού τὴν παρακολουθεῖ νὰ ζωγραφίζει μὲ ἐμβρίθεια Ροῦμπενς.

(Associated Newspapers Lt.)

(Keystone)

Ἔρως ἀνίκατε... Ἐπειτα ἀπὸ εἰδύλλιο ἐνός ἔτους, ἀνῆγγεσαν τοὺς ἀρραβῶνες τοὺς ἡ πριγκίπισσα Μπριγκίττα τῆς Σουηδίας, 23 ἐτῶν, καὶ ὁ πρίγκιψ Γιόχαν Γκέοργκ τῶν Χοεντσόλλερν - Σιγμάρινγκεν τῆς Σαξωνίας, ἐτῶν 28. Οἱ δύο νέοι γνωρίστηκαν πέρυσι στὸ Μόναχο, ὅπου ἡ κόρη τοῦ Σουηδοῦ βασιλέως σπούδαζε γερμανικά στὸ πανεπιστήμιο.

Ἡ χαρὰ τοῦ χιονιοῦ: Δὲν εἶναι ἀκόμα στὴν κατάλληλη φόρμα ὁ μικροσκοπικὸς Αὐστριακὸς σκιέρ. Ἐχει ὅμως μπροστά του καιρὸ. Ἡ «χειμερινὴ σαίζον» μόλις τώρα ἀρχισε. Ἀλλὰ στὸ μεταξύ, μέχρι νὰ συνηθίσῃ, θὰ φάῃ ἀκόμη ἀναρίθμητες τούμπες.

(Keystone)

Ἡ σοῦα χόρευε: Στὸν ὁρδόδο ρουμανικὸ νὰ τῶν Παρισίων ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ πρίγκιπος Μίρεσα τῶν Χοεντσόλλερν, πρωτοτόκου γιᾶ τοῦ τέως Ρουμάνου βασιλέως Καρόλου, καὶ τῆς Ἀμερικανίδος πολυκατομυριάρχου Θέλμας Ζᾶν Οὐίλλιαμς. Ὁ πρίγκιψ τελευταία πήρε διαζύγιο ἀπὸ τὴν Λένα Παστόρ, αἰδὼ τῆς ὀπερας.

(Interpress)

Μία 'Αγγλίσ κρίνει τήν 'Ελλάδα

Και ο κ. Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ αναλύει μίαν πρὸς μίαν τὰς κατηγορίας της — τὰς υπερβολὰς, τὰς ἀληθείας της...

Τὸ περασμένο καλοκαίρι ἐπεσκέφθη τὴν χώραν μας μία 'Αγγλὶς κυρία, ὀνόματι Σούζαν Γκάρθ. Δὲν περιορίσθη εἰς τὰ ἀξιοθέατα τῆς πρωτεύουσας καὶ τῆς περιοχῆς της. Διέσχισε καὶ τὴν ὑπαίθρου, συνωμίλησε μετὰ τοὺς ἀνθρώπους της, εἶδε τὴν κατάστασίν της, ἔφαγε τὰ φαγητὰ της, ἤπιε τὰ νερά της, ἔπαθε δυσεντερὶαν καὶ ἔδωκε τὰ συμπεράσματά της. Καὶ τὰ συμπεράσματα αὐτὰ τὴν ἀνεστάντων τόσο, ὥστε ἔθεώρησε χρέος της, ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα της, νὰ τὰ ἀνακοινῇ γραπτῶς εἰς τὴν Βασίλισσαν καὶ τὸν πρωθυπουργὸν τῆς χώρας καὶ νὰ τὰ φέρῃ τελικῶς εἰς τὴν δημοσιότητα.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1960 ἐδημοσιεύθη εἰς ἀπογευματινὴν ἡμερίδα μακροσκελὲς ἐπιστολὴ της, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Διότι δεικνύει μὲ ποῖον τρόπον σχηματίζουν ἐντυπώσεις διὰ μίαν χώραν οἱ ἐπισκέπται της καὶ μετὰ ποίας ποιότητος συλλογισμοὺς συνάγουσιν περὶ αὐτῆς συμπεράσματα. Λόγοι ν' ἀμφιδόλλῃ κανεὶς διὰ τὴν καλὴν πίστιν τῆς ἐπιστολογράφου δὲν ὑπάρχουν. Οὐτὲ ἡ νοημοσύνη της ἡμπορεῖ ν' ἀμφισβητηθῇ. Οἱ ἰσχυρισμοὶ της, ἐν τούτοις, εἶναι κατὰ βάσιν ὀρθοί. Διότι ἀποτελοῦν γενικευτὴν ὑποκειμενικῶν διαπιστώσεων. Καὶ εἰς τὸν κίνδυνον αὐτὸν ὑπέκεινται κάθε ἄνθρωπος.

Ἀπὸ αὐτῆς, λοιπόν, τῆς ἀπόψεως θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ ἡ ἐπιστολὴ της: Ὡς περὶ τῶν πρὸς τὴν χώραν μας διαμορφώσεων ἀντιλήψεων τὰ ἄτομα καὶ πόσον εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς τὸν κίνδυνον τῆς υπερβολῆς. Ἀπολογητικὴ διάθεσις δὲν ὑπάρχει. Ἡ στήλη αὕτη ἐπανελημμένης — καὶ παλαιότερα καὶ προσφάτως — ἀνέλυσε τὰ μειονεκτήματά μας καὶ τὰς ἐλλείψεις μας, τὰς ἀνάγκας μας καὶ τὰ ἐλλειψήματά μας. Καὶ τὸ γνωρίζουν οἱ ἀναγνώστες της. Ὁ σκοπὸς της, λοιπόν, ἐν προκειμένῳ εἶναι καθαρώς ψυχολογικὸς καὶ ἀναλυτικὸς.

Ἡ κυρία Σούζαν Γκάρθ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι ἡ πλέον καθυστερημένη καὶ πλέον θλιβερά χώρα, τὴν ὁποίαν ἐγνώρισεν εἰς τὴν Εὐρώπῃ. Ὡς εἰς τὰς ἐξῆς διαπιστώσεις της:

1. Εἰς τὸ ὅτι εἶναι μέγας ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδιῶν μαθητικῆς ἡλικίας πού δὲν φοιτοῦν εἰς τὸ σχολεῖον, διότι μόνον ὅσοι γονεῖς ἔχουν χρήματα ἡμποροῦν νὰ τὰ στείλουν διὰ νὰ μάθουν γράμματα.
2. Εἰς τὸ ὅτι εἶναι τρομακτικὰ μέγαλο τὸ ποσοστὸν τῶν ἐνηλίκων, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζουν γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν. «Μοῦ φαίνεται — γράφει — ὅτι ἡ χώρα σας πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ ὑψηλότερον ποσοστὸν ἀναλφαριθμητισμοῦ εἰς τὴν Εὐρώπῃ».
3. Εἰς τὸ ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ Ἀστίγγανοι, χωρὶς καμμίαν γραφικότητα, «οἱ ὅποιοι ζοῦν ληστεύοντες τοὺς καρπούς τῆς ἐργασίας τῶν πτωχῶν Ἑλλήνων διπλοαμιστών».
4. Εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν περιήγησίν της ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα προσεβλήθη διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν της ἀπὸ δυσεντερίας, λόγῳ μολύνσεως ἀπὸ τὰ πόσιμα νερά πού ἦντε.
5. Εἰς τὸ ὅτι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λαμίας — Θεσσαλονίκης συνήντησε πολλοὺς σκοτωμένους σκύλους, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι εἶχαν προσφάτως θανατωθῇ».
6. Εἰς τὸ ὅτι ἐπὶ τὴν δημοφιλή ἐντυπα, τὰ ὁποία προσφέρονται πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας, εἶναι καθαρώς φθηνὰ πορνογραφικὰ περιοδικὰ.

Ὅτι ὑπάρχουν παιδιά πού διανύουν τὴν μαθητικὴν ἡλικίαν τῶν 6 - 12 ἐτῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἡλικία ὑποχρεωτικῆς σχολικῆς φοιτήσεως κατὰ τὸ Σύνταγμα, καὶ δὲν πηγαίνουν, ἐν τούτοις, εἰς τὸ σχολεῖον εἶναι ἀληθές. Καὶ αὐτὸ ὀφείλεται εἰς δύο λόγους: ἅψ' ἐνὸς εἰς τοὺς γονεῖς τῶν, πού ἀπὸ ἀσυνειδησίας ἢ ἀνέχειαν προτιμοῦν νὰ ἀπασχολοῦν τὰ παιδιά τους εἰς διαφόρους ἐργασίας, καὶ ἅψ' ἐτέρου εἰς τὸ κράτος, πού δὲν ἔχει ἀκόμη ἰδρύσει δημοτικὰ σχολεῖα εἰς ὅλα τὰ χωριά. Ποῖον ὅμως ποσοστὸν ἀντιπροσωπεύουν τὰ παιδιά αὐτά; Σύμφωνα μετὰ τὴν στατιστικὴν, τὰ Ἑλληνόπουλα ἀπὸ 6 - 12 ἐτῶν ἀνέρχονται εἰς 1.060.000. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ φοιτοῦν εἰς δημοτικά καὶ ἰδιωτικά, ἡμερήσια καὶ νυκτερινὰ δημοτικὰ σχολεῖα 950.000 περίπου — δηλαδὴ σχεδὸν τὰ 90%. Θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς δὲν ἔπρεπε οὐτε ἓνα παιδί μαθητικῆς ἡλικίας νὰ μὴ φοιτᾷ εἰς σχολεῖον. Δικαιολογεῖ, ὅμως, τὸ 10% τὴν ἀόριστον γενίκευσιν, πού κάμνει ἡ ἐπιστολογράφος:

Ἐξ ἴσου υπερβολικὸς εἶναι καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς της πού ἀφορᾷ τὴν ἑκτασίν τοῦ ἀναλφαριθμητισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐνηλίκων, δηλαδὴ ἐκείνων πού ἔχουν ὑπερβῇ τὸ 20ῶν ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν. Εἶναι, λέγει, «τρομακτικὰ μέγαλο τὸ ποσοστὸν τῶν ἀναλφαριθτῶν μεταξὺ αὐτῶν». Δὲν καθορίζει ποίας ποσίου ἡλικίας ἦσαν οἱ πολλοὶ ἐνήλικοι ἀναλφαριθτοί, τοὺς ὁποίους συνήντησεν, οὐτε ποῖον φῶλον. Ἄν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της ἀνθρώπους πού ὑπερέβησαν τὰ 60, τότε δικαίως ἐτρόμαξε. Διότι μεταξὺ αὐτῶν οἱ ἀναλφαριθτοὶ κυμαίνονται γύρω ἀπὸ τὰ 50%. Εἰς τὰς μικρότερας ὅμως ἡλικίας τῶν 20, τῶν

30, τῶν 40 καὶ τῶν 50 ἐτῶν τὸ ποσοστὸν κυμαίνεται μεταξὺ τοῦ 10% καὶ τοῦ 30%. Καὶ εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἀνω τῶν 10 ἐτῶν πληθυσμοῦ, τὸ ποσοστὸν τοῦ ἀναλφαριθμητισμοῦ εἶναι γύρω ἀπὸ τὰ 20%, ἐναντὶ 3,1% τοῦ Βελγίου, 3,3% τῆς Γαλλίας, 41,7% τῆς Πορτογαλίας, 25% τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ 65,4% τῆς Τουρκίας — χώρας διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουν στοιχεῖα τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Διὰ πολλοὺς συμπατριώτας της — γράφει ἡ κυρία Σούζαν Γκάρθ — «οἱ Τσιγγάνοι ἔχουν κατὰ τὸν ρομαντικὸν καὶ εἶναι κατὰ τὸ σπάνιον». Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἰδιότητος αὐτῆς φύλης καὶ πολλοὶ εἶναι καὶ γραφικότητος στεροῦνται καὶ οὐτε καθαροὶ εἶναι, οὐτε μὲ καθαρά μέσα ζοῦν. Πράγματι, οἱ περισσότεροὶ Τσιγγάνοι ζοῦν παρασιτικῶς, λυμηνόμενοι τὰς πόλεις καὶ τὴν ὑπαίθρου. Καὶ ἀποτελοῦν πρόβλημα, τοῦ ὁποίου ἡ ριζικὴ λύσις πρέπει κάποτε ν' ἀντιμετωπισθῇ, μετὰ τὸν μέτρον τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νομαδισμοῦ καὶ τὴν μόνιμον ἐγκατάστασίν τῶν. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα μόνον. Καί, ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἶναι ἀρκετὰ παρακινδυνευμένον νὰ συνάγῃ κανεὶς γενικὰ συμπεράσματα διὰ μίαν χώραν ἀπὸ τὴν στάθμην τῶν Τσιγγάνων της.

Τὸ μόνον, ἴσως, σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπόλυτον δίκαιον ἡ Ἀγγλὶς ἐπισκέπτρια εἶναι τὸ ἀφορῶν τὴν τήρησιν τῶν κανόνων ὑγιεινῆς. Εἰς τὸ τομέα αὐτόν, ἀστικὰ κέντρα καὶ ὑπαίθρους εὐρίσκονται εἰς κατάστασιν πράγματι θλιβεράν. Ἡ εὐθύνῃ ὁρῶνται περισσότερον τὰ ἄτομα καὶ ὀλιγώτερον τὴν πολιτείαν. Τὰ ἄτομα, διότι ἀγνοοῦν ἢ περιφρονοῦν τοὺς κανόνες καθαριότητος. Καὶ τὴν πολιτείαν, διότι οἱ περισσότεροὶ οἰκισμοὶ τῆς ὑπαίθρου ὑδρεύονται ἀπὸ ἀκαλύπτους φυσικοὺς ἀγωγούς, πού ὑπάρχουν εἰς μολύνσεις. Δὲν ὑπάρχει σήμερον περιοχὴ τῆς χώρας ἡ καμὸς πόλις, πού νὰ μὴ πιστεύῃ ὅτι ἔχει κατὰ τὴν ἀστικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν ἀξιοποίησίν της. Αὐτὴν ὅμως τὴν βλέπει μόνον ὡς ἀποκλειστικὸν ἀποτέλεσμα τῆς φροντίδος τοῦ κράτους. Μὲ τὴν ἰδικὴν της συμβολὴν δὲν ἀσχολεῖται.

Εἶδε στοὺς δρόμους τῆς ὑπαίθρου πολλοὺς σκοτωμένους σκύλους ἡ ἐπιστολογράφος καὶ αὐτὸ τῆς προσέκλεισε μεγάλην φρίκην. Τὸ θέαμα δὲν εἶναι ἀσφαλὲς εὐχάριστον. Καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τῶν πτωμάτων εἰς τὴν τύχην τῶν ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν δημοσίαν ὑγίειαν. Ἀπὸ τὸ κείμενον τῆς ἐπιστολῆς της, ὅμως, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συναχθῇ ἂν πρόκειται περὶ σκύλων πού ἔχουν «θανατωθῇ» μετὰ δολιχίον ἢ ἔχουν φονεῖται ἀδελφίτης ὑπὸ αὐτοκινήτων. Τὸ δεύτερον φαίνεται πιθανώτερον. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς αἰτίας, εἶναι εὐλόγος ἡ δυσφορία πού ἐδοκίμασε καὶ πού ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἀφθονοῦν οἱ ἀδέσποτοι σκύλοι.

Τέλος, ἡ Ἀγγλὶς κυρία ἀνεκάλυψε ὅτι τὰ πλέον δημοφιλῆ ἐντυπα, τὰ ὁποία προσφέρονται πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας, εἶναι καθαρώς φθηνὰ πορνογραφικὰ περιοδικὰ. Καὶ ἀναφέρει τὴν ἀνακάλυψίν της αὐτὴν ὡς ἀπόδειξιν τῆς καταπτώσεώς μας. Δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἐπιστολὴν της καμμία νύξις, πού νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ὑπόνοιαν ὅτι γνωρίζει τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Δεχόμεθα ὅμως ὅτι τὴν γνωρίζει ὅπως γνωρίζει καὶ τὴν ἀγγλικήν. Καὶ διερωτώμεθα: Διεπίστανεν ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα κυκλοφοροῦν περισσότερα πορνογραφικὰ περιοδικὰ ἀπὸ ὅτι εἰς τὴν πατρίδα της; Καὶ ὁ τύπος εἶναι περισσότερον σκανδαλοθηρικὸς ἀπὸ ὅτι ὁ ἀγγλικὸς λαϊκὸς τύπος; Ἄν πιστεύῃ κατὰ τέτοιον δὲν γνωρίζει τὴν πατρίδα της, οὐτε ἔχει παρακολουθήσει τὰς θεατρώδεις συζητήσεις τῶν δύο Βουλῶν της διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τῶν πορνογραφικῶν καὶ σκανδαλοθηρικῶν δημοσιευμάτων εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Οὐδεὶς, ἐν τούτοις, σδαρὸς Ἑλλήν θὰ ἐπέτραιεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ τοῦ τὴν συναγωγὴν ἐκ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ συμπεράσματος ὅτι ἡ Ἀγγλία εὐρίσκεται ἐν καταπτώσει. Κυκλοφοροῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα τρία τέσσαρα περιοδικὰ μεγάλης λαϊκῆς καταναλώσεως. Ἡ στάθμην τῶν δὲν εἶναι περιφθόρος, βέβαια. Ἀπευθύνονται εἰς τὸ πλὸν κοινόν, τοῦ προσφέροντος εὐκόλες συγκινήσεις, εἶναι γεμάτα σχιζὸν ἀσθηματισμὸν, πορνογραφικά, ὅμως, δὲν εἶναι. Καὶ αὐτὰ κυκλοφοροῦν κάθε ἐβδομάδα εἰς 300.000 - 400.000 ἀντιτύπων συνολικῶς καὶ διαθέτουν μερικάς σελίδας μὲ χρήσιμον καὶ μορφωτικὴν ὕλην. Τὰ πορνογραφικά, ὅσακις ἐνεφανίσθησαν ἀντεμετώπισαν δίωξιν καὶ ἐκλείσαν. Καί, ἂν ὑπάρχουν μερικά, ἔχουν ἀσυγκρίτως μικροτέραν κυκλοφορίαν ἀπὸ τὰ ελαφρὰ λαϊκῆς καταναλώσεως.

Οὐτε ἀπολογητικὴ, οὐτε ἐθνικιστικὴ διάθεσις ὑπεγόρευσε τὰς παρατηρήσεις αὐτάς. Πιστεύετε ὅμως ὅτι οἰοδότητε αὐτοαναψυκτικὸς Ἑλλήν, στριβόμενος εἰς ἀναλόγως ἐπισφαλῆ δεδομένα διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν πατρίδα τῆς ἐπιστολογράφου κατάστασιν, θὰ ἐφάρξει ὅτι ὀφείλει ν' ἀνακοινῇ τὰ ἀπορίσματα τοῦ εἰς τὴν Α.Μ. τὴν Βασίλισσαν Ἑλισάβετ;

ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΑΣΠΑΣΜΟΣ "Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ;

Εγραφε ο Φώτιος ήδη το 866: «Επί τοσοῦτον τοὺς Ρῶς (sic) ὁ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως πόθος καὶ ζῆλος ἀνέφλεξεν ὥστε καὶ ἐπίσκοπον καὶ ποιμένα δέξασθαι καὶ τὰ τῶν Χριστιανῶν θρησκευόμενα διὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας ἀσπάζεσθαι».

Συλλογίζομουν ταῦτα τὰ γράμματα κάτω ἀπὸ τὰ πεῖκα τῆς Πεντέλης, κεῖνο τὸ μισο-δροχερό, μισο-λιόλουστο μεσημέρι, πὺν ἡ Μονή, μὲ κωδωνοκρούσεις, πολυχρόνια καὶ κάθε τελετουργία, ὑποδεχόμενος τὸν Πατριάρχη Ἀλέξιο καὶ τὴν πολυάριθμη, σχετικὰ, ἱερατικὴ καὶ κοσμικὴ ἀκολουθία του.

Στὸν μικρὸν, ἀρμονικὰ ζυγιασμένο Ναὸ, τὸ ἄσπρο ἐπανωκάλυμμα τοῦ Πατριάρχου συνταγιάζονταν μὲ τὴν ἄσπρη γενειάδα του καὶ ἡ μορφή του, μορφή δυνουσιαστικῆς ἐξουσίας, ἐπὶ τὴν ἱερωμένην οὐκ ἀκούει νὰ τὸν τιμῶν σὴν ἴδια τὴν γλῶσσα τῶν Ἀποστόλων:

«Ἀλεξίου Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας... πολλὰ τὴν ἔτι»!

Τὴν ἴδια δξύνοντα (ἀλλὰ καὶ κρυφὴ κατανόηση τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας) διεπίστωσα παρακολουθώντας τις συνομιλίες του, εἴτε σὲ Ἀρχιεπισκοπὴ τῆς Μονῆς, εἴτε καὶ, ἀργότερα, σὴν συνάντησή του μὲ τοὺς καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου μας, σὲ ξενοδοχεῖο «Πεντελικόν».

Λόγια λίγα σὰ ρωσικά, καὶ σὰ γαλλικά: πὺν τὰ μιλάει ἄσπρα, ἀκόμα λιγότερα...

Ἡ πορεία αὐτῆς τῆς χριστιανικῆς προσεύχης ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς σοβιετικῆς ἀμέσου ἐπιρροῆς θὰ πρέπει νὰ γίνεται μὲ δο-

προσυχὴ θάδιζαν κάποτε ὁ Μεθόδιος καὶ ὁ Κύριλλος, γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὸ ἔδαφος σὲν Βλαδίμηρο καὶ σὴν Αὐτοκράτειρα Ἀννα, ἀδελφὴ Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου.

Ναί, προσυχὴ προδίδει κυρίως ἡ μορφή καὶ τὸ φέροισι τοῦ Πατριάρχου τοῦ ἐνὸς ἔκτου τῆς γῆς καὶ δὲν ἔχει, φυσικά, οὔτε τὴν ἀπέραντη ἀκτινοβολία, οὔτε τὴν ἐνδόμυχη θέρη τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας, πὺν κάποτε συναντήσαμε, χωρικὰ στενεμένον, μὰ πνευματικὰ ἀνυψωμένον, σὲν σεμνὸ τοῦ προπύργου, σὲν Φανάρι.

Εἴκοσι χιλιάδες ἐκκλησίες καὶ τριανταπέντε χιλιάδες πνευματικούς ἔχει σήμερον ἡ Ρωσία τῶν ἰσῶν ἑκατομμυρίων κατοίκων. Πόσοι ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι «Χριστιανοί»;

«Στατιστικὴ δὲν ὑπάρχει», μὰς εἶπε.

«Ἡ θρησκεία σὴν Ρωσία σήμερον εἶναι θέμα συνειδήσεως», μὰς εἶπε.

Ἀλλὰ αὐτὰ δὲν μὰς τὰ εἶπε ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος.

Μὰς τὰ εἶπε, μιλώντας ἐκ μέρους του, ὁ Ἐπίσκοπος Νικόδημος τοῦ Ἱεροσολὰ καὶ τοῦ Ροσιώβ, διευθυντὴς τοῦ τμήματος ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας.

Σεβασμό, δέβαια, ἐπρόδιδε ἡ σιάση μας ἀπέναντι σὲν σπουδαγμένο αὐτὸν ἱερωμένο («δομοφάνθρωπον») πράγματι τὸν ἀπεκάλεσε ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις ρωσικῆς προσεύχης) μὰ ἴσως καὶ κάποιο θαυμασμό, γιὰ τὴν μεγάλῃ συγγένεια πὺν ἔδειχνε ὁ χειρισμὸς τῶν διαφορῶν ἐρωταποκρίσεων ἐκ μέρους του πρὸς τὴν σύγχρονη ἐπιστήμη, πὺν ἐμεῖς διακονοῦμε, τὴν Ἐπιστήμη τῶν Δημοσίων Σχέσεων.

ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ὁ Ρῶσος πατριάρχης, μόλις κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο, ἐναγκαλίσθηκε καὶ ἀσπάζθηκε τὸν ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, πὺν ἀνέμενε γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ.

ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ναὸ Ἀθηνῶν ἐψάλη δοξολογία ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφίξη τοῦ πατριάρχου Ἀλεξίου. Ὁ Ρῶσος προκαθήμενος πῆρε τὴν τιμητικὴ θέση σὲν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο.

(Φωτ. Μεγαλοκονόμου)

Εἶναι νέος καὶ ἀκμαῖος ὁ Νικόδημος, ἔχει χιοῦμορ καὶ φινέτσα καὶ τὸ πείσμα τοῦ γεννημένου διπλωμάτη νὰ μὴν ἀφίσταται ἀπὸ τὴν γραμμὴ πὺν ἔχει χαράξει, ἔστω καὶ ἂν εἶναι νὰ πῇ τὰ ἴδια πράγματα, μὲ διαφορετικὴς λέξεις, χιλιάδες φορές.

Ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος ἱερουργεῖ, παρίσταται, εὐλογεῖ, προσφωνεῖ καὶ — σὰ 83 οεπιά του χρόνια — εἶναι φυσικὸ νὰ ὑποβασιάζεται, διὰν ἀνεβαίνει σκάλες, καὶ νὰ μὴν εἶναι καὶ πολὺ προσιὸς σὲν τύπο, διὰν ἀναπαύεται.

Ὁ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος τοῦ Ἱεροσολὰ καὶ τοῦ Ροσιώβ, σὴν ἀκμὴ τῆς ἱερατικῆς εὐζωίας του, δὲν ὑποβασιάζεται.

Πλαισιούται.

Ἀπὸ συμβούλους κοσμικούς, γραμματικούς καὶ ἀκολούθους, μὲ πρόσωπα μᾶλλον ἀγέλαστα, μὲ τοὺς ὁποίους συνοκέπεται ἀκόμα καὶ σὲν διάδοχη μιᾶς συνομιλίας μὲ ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου. Κάποιος, σὴν διάρκειά αὐτῆς τῆς συνομιλίας, τοῦ προσεκόμισε μιὰ ἐφημερίδα ἀθηναϊκὴ, πὺν τὸν ἀποκαλοῦσε, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, ἐκπρόσωπο τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Σοβιέτ παρὰ τῷ Πατριαρχείῳ τῆς Μόσχας.

«Μὲ δδύνῃν τὸ ἀνέγνωσα, ἐδήλωσε ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ ἐξεπλάγην πὺν εἰς μίαν ἀδελφὴν καὶ ὁρθόδοξον κοινωνίαν εἶναι δυνατόν νὰ λέγονται τέτια πράγματα δι' ἕνα ἱερωμένο». «Ὅσοι τὰ ἔγραψαν ἂς εὗρουν τὴν τιμωρίαν των ἐν Χριστῷ...»

Τὰ πάντα «ἐν Χριστῷ»...

Χριστιανισμὸν προσφέρει καὶ ἐν Χριστῷ καὶ μόνον δμλεῖ ἡ προσεύχη Ἀλεξίου τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας, μέχρις οὔτου ἐπιστρέψῃ σὴν Μόσχα (παρακάμπτοντα, καθὼς ἐδηλώθη, τὸ Βελιγράδι). Μὲ κοινὴς λειτουργίες, ἀνταλλαγὰς πνευματικῆς καὶ κάθε μορφῆς συμβολικῆς πράξεως ἀγάπης καὶ μὲ ἐνθερμὴς προσευχῆς, προτίθεται ἡ Ἐκκλησία τῶν τριανταπέντε χιλιάδων πνευματικῶν νὰ συνεισφέρει σὲν σύγχρονες προσπάθειες γιὰ τὴν διατήρησιν τῆς παγκόσμιας εἰρήνης.

Καὶ μὲ ἕνα Παγγρηγοσιανικὸ Συνέδριον σὴν Πράγα μέσα σὲ 1961.

Ἀπὸ τελέσεις παράλληλες φιλοξενούσε τὸ ἐπὶ λαμπρὸ ἐκεῖνο σαλόνι τοῦ «Πεντελικοῦ» τὴν ἴδια ὥρα: Ὁ διευθυντὴς τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων συνδιελέγετο μὲ τὸν τύπο καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος εὐλογοῦσε τὴν Ἐπιστήμη. Ἀκόμα καὶ τὴν συνέχεια τῆς γνωριμίας του μὲ τοὺς καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τὴν ἀνέθεσε σ' ἕνα ἄλλο ἱερωμένο μὲ τὸ ἰδιότυπο θυσιάζειν κάλυμμα τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Ἱερουσίας: τὸν πρῶτον τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας, φυσικὰ πλαισιούμενον ἀπὸ τοὺς ἀπαραίτητους λαϊκοὺς του συμβούλους.

Ἀναπάντητο, βασανιστικὸ τὸ ἐρώτημα σὲν στοχαστῇ, μέσα σὲ φιλοβόρξι τῆς Κηφισιάς: «Τί νὰναι καλύτερο; Νὰ δδευῇ ὁ Στανρός σὲν ἀτέρμονες στέπες, πότε παρηγορώνας «συνειδήσεις» καὶ πότε σῶζοντας ψυχές, ἢ νὰ λείπῃ ἐντελῶς καὶ νάχη ἀπομεινῇ ὁ ἀντίπαλος τοῦ Τύχωνος σὲν τελικὸς ἐπίλογος τῶν πρώτων ψαλμῶν τοῦ Γιαροσλάβ καὶ τοῦ Ἰγκόρ»;

Ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδοξίας τέμνει σήμερον παράλληλα κόσμους ἴσοο διηρημένους, πὺν καλοδέχεται καρεῖς ἀκόμα καὶ τὴν ὁμοιοτιηία, ἀντὶ γιὰ τὴν ταυτίηία, καὶ τὴν συλλειτουργία, εἴτε σὲν προσιμῷ σὴν συνπαρξῇ, εἴτε σὲν γέφυρα σὴν τραγῇ διαφωνία.

Ἡ Ρωσία ταξιδεύει σήμερον τὸν κόσμον μὲ τοσοῦτος ἱερούς καὶ μὲ τόσες μορφές, πὺν οἱ Ἅγιοι ἀκόμα τῆς Μονῆς τῆς Πεντέλης, σὲν τέμπλο τους, ἀνάσαναν, σὲν τὴν εἶδαν νὰ μπαίνει ντυμένη μὲ τὰ ῥάσα της, λιγώτερον σὲν πραγματικότητα καὶ περισσότερον σὲν ἱστορία...

ΒΑΣ. Α. ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ

Η ΜΑΧΗ ΘΑ ΔΟΘΗ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Λίγες ημέρες πριν από την τελευταία σύνοδο του Συμβουλίου του Ν.Α.Τ.Ο. —που παρουσιάζει το δημοσιεύσιμο φωτορεπορτάζ— μια μικρή ομάδα Έλλήνων διπλωματών και δημοσιογράφων προσκελήθη στην έδρα του Οργανισμού, στο Παρίσι. Απεσταλμένοι των «Εικόνων» ο κ. Τ. Λαμπρίας μεταφέρει εδώ τα κυριότερα σημεία των ανακοινώσεων, που έγιναν από ανώτατα στελέχη και υπαλλήλους της Ατλαντικής Συμμαχίας προς την ελληνική ομάδα και συνθέτουν το διάγραμμα των ζωτικών προβλημάτων, που απασχολούν σήμερα τον δυτικό κόσμο, στον πολιτικοστρατιωτικό, οικονομικοκοινωνικό, αι επισημονικό τομέα.

ΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ της Ατλαντικής Συμμαχίας απέτέλεσαν τον Δεκέμβριο αντικείμενο ιδιαίτερας συσκέψεως με συμμετοχή υπουργών Αμύνης των κρατών - μελών και των στρατιωτικών αρχών του Ν.Α.Τ.Ο. Στη φωτογραφία, από τ' αριστερά: Στην πρώτη σειρά: Ο στρατηγός Μπρόφφ (Γαλλία), ο λόρδος Μασοντμπάτεν - επίτιμος πρόεδρος της στρατιωτικής επιτροπής, ο στρατηγός Χάσσελμαν (Ολλανδία) - πρόεδρος της στρατιωτικής επιτροπής, που θα παραχωρήσει τη θέση του στον Γερμανό στρατηγό Χόλζινγκερ. Στη δεύτερη σειρά: Ο στρατάρχης Μίλλς (Μεγάλη Βρετανία), ο στρατηγός Νόρσταντ - ανώτατος διοικητής των συμμαχικών δυνάμεων στην Ευρώπη, ο ναύαρχος Ντένισσον - ανώτατος διοικητής των συμμαχικών δυνάμεων Ατλαντικού, και στο πίσω μέρος διάφοροι ανώτατοι αξιωματικοί των συμμαχικών επιτελείων.

Ήγερτικές προσωπικότητες του Ν.Α.Τ.Ο. υποδεικνύουν τα ζωτικά θέματα της άμυνας της Δύσεως

ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟ 15 ΧΩΡΕΣ, ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΣΥΖΗΤΟΥΝ ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ

(Φωτ. Ο.Τ.Α.Ν. — Eddy van der Veen)

Ανήκουμε σε μιάν εποχή συλλογικής εργασίας, όχι μόνο των ατόμων, αλλά και των κρατών σε μιάν εποχή που οδηγεί σε ενώσεις —στρατιωτικές, πολιτικές σχήματα γνωστά, ταμπού ίσαμε τη λήξη και του δεύτερου Παγκοσμίου πολέμου, όπως τα εθνικά κράτη, χάνουν διαρκώς την αξία τους και χωνεύονται σιγά - σιγά σε ευρύτερους συνασπισμούς, μέσα στους οποίους κι αυτή άκομη ή έννοια της γεωγραφικής ήπειρου έχει περιορισμένη σημασία...

Αυτή είναι η γενική, αλλά κ' η ουσιαστικότερη έντυπωση που αποκομίζει ο επισκέπτης του ολοκλήρου του μεγάρου της Πόρτ - Ντεφίν, στο Παρίσι, εκεί όπου, μετά το Παλαιό - Σαγιό, εγκαταστάθηκαν οι κεντρικές υπηρεσίες του Ν.Α.Τ.Ο. Θεωρητικά οι κεντρικές υπηρεσίες της έντυπωσης αυτής. Όλοι ποτε δεν επιβεβαιώνει την έντυπωση αυτή. Όλοι οι υπεύθυνοι διπλωμάτες θα τονίσουν ότι η Ατλαντική Συμμαχία, που συνεστήθη πριν από 11 χρόνια με αποκλειστικό σκοπό ν' άνοχητισση την επέκταση του κομμουνισμού στην Ερώπη, δεν είναι υπερεθνική οργάνωση. Όταν, όμως, παρακολουθήσει κανείς προσεκτικά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα προβλήματα, την μέθοδο σκέψης και ενέργειας, αν συνομιλήσει με τους υπαλλήλους του οργανισμού, που ανάλογα με τα καθήκοντά τους μπορεί να ξέρουν καλύτερα τα ζητήματα μιας μακρινής χώρας από τα θέματα της πατρίδας τους, όταν, τέλος, πάρη μιάν εσω χονδρική ιδέα των πολυποίκιλων προγραμμάτων που εκπονούνται επάνω στα σημερινά και τ' αύριανά προβλήματα, τότε και ο πιο επιφυλακτικός διαπιστώνει την παρουσία ενός υπερεθνικού πνεύματος — γίνεται από μακριά κοινωνός μιας πολυπρό-

σωπης προσπάθειας για την επίλυση των κοινών συμφερόντων της Ερώπης, της Δύσεως σωστότερα.

Ο κίνδυνος μεγαλώνει

Τι πέτυχε ο Ν.Α.Τ.Ο. μέσα στα 11 χρόνια της λειτουργίας του;

Δεν πρόκειται να πάρει μεγαλόστομη απάντηση στην ερώτησή σας. Ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας της Ατλαντικής Συμμαχίας, ο κ. Πάλ - Ανρ Σπάκ, θα σταθί με επιφυλακτικότητα προκειμένου να καθορίση το αποτέλεσμα της μοναδικής πάντως στην Ιστορία συνεργασίας, έν καιρής ειρήνης, 15 ελευθέρων και πολιτισμένων κρατών:

—Χωρίς αμφιβολία από τη μέρα που συνεστήθη ο Ν.Α.Τ.Ο. η έπιρροή του κομμουνισμού στην Ερώπη περιορίστηκε. Ούτε μια οπισθομνηνική ερώτηση δεν προστέθη στον σοβιετικό συνασπισμό, που μέχρι τότε έπεδείκνυε άσταμάτητη επέκτατική δραστηριότητα.

Είναι, όμως, αρκετό αυτό το αποτέλεσμα; Θα διερωτηθί ο ίδιος.

—Πορ' όλα όσα έγιναν — απάντα — ο κίνδυνος του κομμουνισμού έμεγάλωσε. Πριν ήταν μόνο ευρωπαϊκός, τώρα είναι άσιατικός και άφρικανικός, τώρα είναι οικονομικός και κοινωνικός κίνδυνος.

Νέος όριζων — νέα μέσα

Ο κ. Σπάκ σαλπίζει μια ψυχολογική επανάσταση μέσα στον Ν.Α.Τ.Ο. Πιστεύει ότι μια σύγκρουση επί στρατιωτικού πεδίου με το άναταλικό μπλόκ δεν πρόκειται να συμβή, τουλάχιστον στο προσεχές μέλλον. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι η Μόσχα έχει έγ-

ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ αντιπροσώπου της Νορβηγίας στον Ν.Α.Τ.Ο. κ. Μπόγιενσεν, οι ύπουργοί Αμύνης της Νορβηγίας και της Δυτ. Γερμανίας, κ.κ. Χαγτάλ και Στράους, ύπογράφουν μια συμφωνία, η όποία επιτρέπει στις δύο χώρες να ανταλλάσσουν ύλικά στρατιωτικής άμυνας.

καταλείπει τα σχέδιά της για μία παγκόσμια κυριαρχία του κομμουνισμού. Έχει απλώς αλλάξει τακτική, γιατί σήμερα, στην εποχή των θερμωπυρηνικών όπλων, περίπτωση στρατιωτικής νίκης δεν υπάρχει. Την μάχη θα την δώσει η Μόσχα με οικονομικά μέσα, με κοινωνικά κινήματα. Και θα είναι γνήσια μάχη. Βέβαια, δεν πρόκειται να γίνει ή σύγκρουση ούτε στις Ήνωμένες Πολιτείες ούτε στον Καναδά, εκεί όπου το θιστικό επίπεδο είναι τόσο υψηλό ώστε το σοβιετικό οικονομικό πυροβολικό δεν μπορεί να ερη στόχους. Την μάχη θα την δώσει η Μόσχα στις τραγικά υπανάπτυκτες χώρες της Αφρικής και της Ασίας, εκεί όπου θα μπορούσε ακόμη και το σοβιετικό ιδεώδες να έχει κάποιαν ακτινοβολία. Έτσι, η «ειρηνική συνύπαρξη», που κηρύσσει ο κ. Κροουτσσεφ, αποτελεί — κατά τον κ. Σπάκ — ένα διαβολικό δόγμα, ένα δόγμα που αποχετεύει τη Δύση να αγωνισθεί σκληρά, στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, αν θέλη να επιζηήσει ο πολιτισμός της.

—Αφ' ενός πρέπει να διευρυνθεί ο πολιτικός μας ορίζων πέραν της Ευρώπης — τονίζει ο κ. Σπάκ — και να περιλάβει την Αφρική, αφ' ετέρου δε

ΔΥΟ ΓΝΩΣΤΕΣ ΗΓΕΤΙΚΕΣ προσωπικότητες του Ν.Α.Τ.Ο., οστρατηγός Νόρστατ και ο Γενικός Γραμματέας της Συμμαχίας, κ. Πάβλ Ανρύ Σπάκ, συνομιλούν με τον λόρδο Μασονμπάττεν.

ο Ν.Α.Τ.Ο. ν' αποκτήσει ως συμμαχία επί πλέον του στρατιωτικού και κοινωνικοοικονομικό χαρακτήρα.

Το καινούργιο πρόγραμμα

Αυτό το οικονομικό πρόβλημα του Ν.Α.Τ.Ο. — η μετάταξη του από στρατιωτικό σε οικονομικό άμυντικό συνασπισμό — αποτελεί το κυριότερο αντικείμενο μελέτης, που θα ολοκληρωθεί μέσα στο 1961. Ήδη το Συμβούλιο του Ν.Α.Τ.Ο. — δηλαδή οι αρμόδιοι ύπουργοί των 15 συμμαχών χωρών που συνήλθαν στις 16, 17 και 18 Δεκεμβρίου — απεφάσισε αυτή την οικονομικοπολιτική διεύρυνση των εκδηλώσεων του Ν.Α.Τ.Ο. πέραν των συνόρων που προσδιορίζονται από τα σύνορα των κρατών-μελών του. Τον έρχόμενο Σεπτέμβριο θα είναι έτοιμο για να εγκριθεί από τους ύπουργούς ένα πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής της Ατλαντικής Συμμαχίας, στο οποίο τα οικονομικά μέσα θα κληθούν να παίξουν τον ρόλο των όπλων, στην σκληρότατη μάχη που διεξάγεται σήμερα μεταξύ των δύο αντιπάλων συστημάτων — στη μάχη που ονομάζεται ψυχρός πόλεμος.

Το πεδίο των εγνώσιμων

Ακριβώς στο ότι είναι οικονομική η μάχη μεταξύ Ανατολής και Δύσεως — μάχη επιδιώσεως του πολιτισμού της για την τελευταία — έγκεινται και οι φοβερές δυσχέρειες για τα ελεύθερα κράτη. Όταν πρόκειται για στρατιωτικά ζητήματα όλοι συμφωνούν εύκολα και πρόθυμα υποβάλλονται σε θυσίες. Όταν, όμως, πρόκειται για οικονομικά συμφέροντα, έστω και άσχετα στη σχετική τοποθέτησή τους, οι υποχωρήσεις είναι σχεδόν αδύνατες — εστών οικονομικό τομέα ανακλύπουν όλοι οι εγνώσιμοι, τονίζει ο κ. Σπάκ. Αντιθέτως η Μόσχα έχει θαυμαστήν ευχέρεια κινήσεως, έχει φοβερήν ετοιμότητα γιατί στο σύστημά της η οικονομία υπηρετεί την πολιτική. Έτσι μπορεί οποτεδήποτε να αγοράζει όσεςδήποτε ποσότητες προϊόντων θέλει, για να προπαγανδίσει ενδιαφέρον απέναντι μιας χώρας, έστω κι' αν τα προϊόντα αυτά τα ρίχνει αργότερα στην διεθνή αγορά με μεωμένες τιμές (όπως κατά τον κ. Γκρέγκ συνέδη με ελληνικά αγροτικά προϊόντα που αγόρασαν οι ανατολικές χώρες).

Η δυσχέρεια της Δύσεως

Ο Γάλλος οικονομολόγος κ. Γκρέγκ, βοηθός του Γεν. Γραμματέως, δίνει μία συνολική εικόνα των οικονομικών προβλημάτων μεταξύ Ανατολής και Δύσεως για να διαπιστώσει τις τεράστιες προόδους που έχουν επιτελέσει οι Ρώσοι, κυρίως από απόψεως παραγωγιστικής προόδου, και τονίζει:

—Το πιο επικίνδυνο είναι σήμερα το ότι οι Ρώσοι μπορούν και ελέγουν σε ευρύτατη κλίμακα. Έν σχέσει προς τον Στάλιν, όπου κοίταζε μόνο μέσα, ο Κροουτσσεφ ταξίδεψε πολύ, άνοιξε τα παράθυρα προς τα έξω και σήμερα η Σοβιετική Ρωσία ή οι ύποταλεις της μπορούν και ελέγουν βιομηχανικά προϊόντα, τεχνικούς συμβούλους, ιδρύουν εργοστάσια, εισάδουν στις αγορές των υπανάπτυκτων χωρών και τις υποδομών τους σιγά-σιγά. Απέναντι της επιτυχούς και δραστηριωτάτης αυτής σοβιετικής πολιτικής, ο Ν.Α.Τ.Ο., η Δύση καλύτερα, είναι δύσκολο ν' αντισταθεί. Π ρ ω τ ο ν γιατί οι Ρώσοι εργάζονται με κεντρικό σύστημα, μπορεί δηλαδή να διατάσουν τις πολωνικές ή τις τσεχοσλοβακικές βιομηχανίες να ερ-

γάζονται όπως «συμφέρει για την επέκταση του σοσιαλιστικού στρατοπέδου», ενώ για ν' αντιδράσουν οι Δυτικοί απαιτούνται μακρότατες διαπραγματεύσεις μεταξύ των ανεξαρτήτων κρατών που ανήκουν στη συμμαχία. Δεύτερον γιατί οι Ρώσοι και οι δορυφόροι τους έχουν μονοπώλια εξαγωγών, στα όποια η έννοια του κέρδους δεν έχει καμμία σημασία — το μόνο κέρδος που τους ενδιαφέρει είναι το συγκεκριμένο πολιτικό όφελος. Αντίθετα ο δυτικός κόσμος, με την ελεύθερη οικονομία του, δεν μπορεί να πιέσει τους ιδιώτες ν' ανεχθούν ζημιές που κανείς δεν θα τις καλύπτει. Αυτός είναι ο πυρήν του προβλήματος και πρέπει να δηλοποιηθεί ότι δεν έχουν γίνει σπουδαία πράγματα για να θρεθεί η λύση.

Απόθεμα πλούτου

Ποιά θα ήταν η λύση; Τα κράτη που μετέχουν στον Ν.Α.Τ.Ο., η Δύση ολόκληρη είναι στο σύνολό της, στη συντοπιτική της πλειοψηφία, ένας συσσωρευμένος π λ ο υ τ ο ς. Πλούτος πολιτιστικός, οικονομικός, πλούτος τεχνικός και πνευματικός. Δεν επιτρέπεται να σταματάται άδικα αυτό το τεράστιο απόθεμα, ούτε να μένει άχρησιμοποίητο. Θα μπορούσε κάλλιστα — κατά τους ύπευθύνους διηγήτες — να εύρεθούν τα κονδύλια αφ' ενός για την ενίσχυση των οικονομικών των ασθενεστερών μελών της Συμμαχίας — κατά τους ύπευθύνους διηγήτες — να εύρεθούν τα κονδύλια αφ' ενός για την ενίσχυση των οικονομικών των ασθενεστερών μελών της Συμμαχίας — και σαν τέτια άνοφέρονται η Ελλάδα, η Τουρκία, η Ισλανδία και η Πορτογαλία — και αφ' ετέρου για την άσκηση μιας οικονομικής πολιτικής απέναντι των υπανάπτυκτων στους αφρικανασιατικούς χώρους.

Ειδικότερα για το πρόβλημα της Ελλάδας και της Τουρκίας — χωρών παινομολογουμένως ζωτικών για την άμυνα του ελεύθερου κόσμου — ο κ. Σπάκ ρίχνει την ιδέα ενός είδους «Σχεδίου Μάρσαλ»:

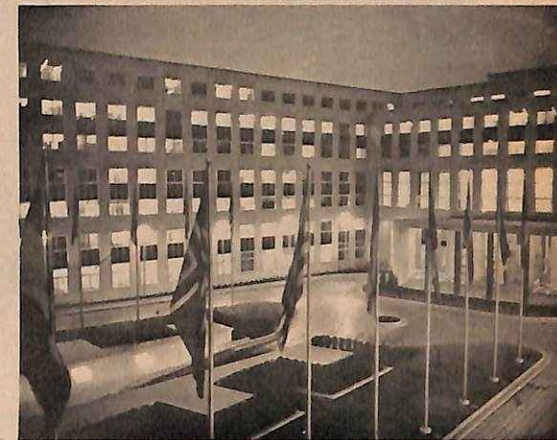
—Είναι άσχετη η επιδάρυσή για τα άλλα κράτη ή ενίσχυση των δύο αυτών συμμάχων. Και είναι επικίνδυνο — τονίζει — να βοηθούνται πλουσιότατα ούδτετρα κράτη, όπως η Γιουγκοσλαβία, και να παρέχεται έτσι το θέληγτρο της ούδετερότητος για τους ασθενείς οικονομικάς συμμάχους μας.

Η ύπεροχή της Δύσεως

Πιό σιαιόδοξη είναι η συζήτηση για τα έπιστημονικοτεχνικά προβλήματα της Δύσεως. Τελείως αντίθετα προς την ευρύτητα διαδεδομένη αντίληψη, όλοι οι αρμόδιοι ύποστηρίζουν κατηγορηματικά ότι στον έπιστημονικό τομέα η Δύση προπορεύεται σημαντικώτατα της Ανατολής. Μπορεί να επέτυχε έντυπωσιακές έμφανίσεις το ανατολικό μπλόκ, άλλή ύπεροχή της Δύσεως είναι πολύ πιο έκτεταμένη, πιο βαθειά και πιο μόνιμη. Στο πεδίο των άτομικών έρευνών ή διαφορά, ύπερ της Δύσεως πάντα, είναι κολοσιαία. Και αν επέτυχε, όπως άναμένεται, είναι χρησιμοποίηση πυρηνικών προωθητικών στους πυραύλους (ή Ρωσία έχει έντυπωσιάσει τον κόσμο με την χρησιμοποίηση χημικών προωθητικών), το άνοιγμα της ψαλίδος θα είναι τόσο μεγάλο, που δύσκολα θα γεφυρωθεί ή διαφορά. Υπάρχει πρόγραμμα άποστολής ανθρώπου στο διάστημα και το πρόγραμμα αυτό ίσως πραγματοποιηθεί μέσα στο 1961.

—Αυτό, όμως, δεν σημαίνει — τονίζει ο σφοδς καθηγητής Ουίλλιαμ Νίρενπεργκ, έπιστημονικός σύμβουλος του Ν.Α.Τ.Ο — ότι πρέπει να χαλαρωθεί ή επαγρύπνηση των έπιστημόνων μας ούτε ότι δεν γίνονται λάθη και δεν υπάρχουν ελαττώματα στην έπιστημονική οργάνωση της Δύσεως. Στην σημερινή έποχή μία καλά οργανωμένη έπιστημονική προσπάθεια

ΕΚΤΟΞΕΤΗ ένός δόχηματος «Πολάρις». Το όπλο αυτό παρσχέθη από τις Ήν. Πολιτείες στον Ν.Α.Τ.Ο. και άποτελεί την τελευταία λέξη της στρατηγικής.

ΤΟ ΝΕΟ Μέγαρο του Ν.Α.Τ.Ο., στην Πόρτ Ντοφίν στο Παρίσι, κτισμένο από Γάλλο αρχιτέκτονα

μπορεί ν' αποδώσει πολλάκις κ' έτσι δεν είναι άπίθανο, αν έγκαταλείψουμε τις έντατικές προσπάθειές μας, όχι μόνο ή Ρωσία, αλλά και ή Κίνα να μάς φθάσει.

Για τον σκοπόν αυτόν ο Ν.Α.Τ.Ο. προσπαθεί να είναι σε στενή έπαφή με τις έπιστημονικές οργάνώσεις, τα Ίνστιτούτα και τα Πανεπιστήμια των δυτικών χωρών, να συντονίζει τις έρευνες και εί δυνατόν να χρηματοδοτεί ύποτροφίες που θα βοηθούσαν την πολύπλευρη άνύψωση των έπιστημονικών στελεχών κάθε χώρας. Προς το παρόν ή μέθοδος δρόμος είναι ν' αναπτυχθούν όπου υπάρχουν δυνατότητες και ίδιως πρόσωπα άξια, πυρήνες έπιστημονικοί, που ασφαλώς θ' αποδώσουν σε λίγο ευρύτερα και κατόπιν σε διεθνή κλίμακα.

Ήδη έχουν άποσταλή έρωτηματολόγια από 66 έρωτήσεις σ' όλες τις δυτικές κυβερνήσεις και θάσει των άπαντήσεων θά γίνει, κατά τα τέλη του χρόνου, ένα όριστικό πρόγραμμα κοινής έπιστημονικής άναπτύξεως. Βεβαίως, στα σχετικά προγράμματα περιλαμβάνεται κι' ή Ελλάδα, ή όποια — κατά τον καθηγητή κ. Νίρενπεργκ — θα μπορούσε να ώφέληθι πολλά αν δραστηριοποιούσε την συμμετοχή της που άκόμη βρίσκεται στο 1/3 περίπου της άναμενόμενης. «Άκόμη μελετάται κι' ή έγερση «Ατλαντικού Πανεπιστημίου Τεχνολογίας», που θα συγκέντρωνε κορυφαίους έπιστήμονες από τις σύμμαχες χώρες και θα γινόταν το κύριο φυτώριο της συλλογικής έπιστημονικής προσπάθειας της Δύσεως.

Τα πολύπλευρα θέματα

Βέβαια δεν είναι εύκολο σ' ένα μόνο άρθρο να περιληφθούν έστω και συνοπτικά όλες οι άνακοινώσεις που έγιναν προς την ελληνική ομάδα των βουλευτών και των δημοσιογράφων έπάνω στα πολυσύνθετα προβλήματα της Ατλαντικής Συμμαχίας. Αέξιζε πάντως να μνησνευθεί ο θερμός τόνος με τον όποιο έμίλησε ο Άνώτατος Διοικητής των Συμμαχικών Δυνάμεων Άμερικανός στρατηγός Λ. Νόρστατ για τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, ή θαυμαστή σε σφήνεια έκθεση των έπιτευγμάτων του Α.Γ.Α.Ρ.Δ. στην αεροναυπηγική και στους πυραύλους από τον διεθνός κύρους Έλληνα σμήναρχο κ. Στρατηγάκη, ή παρουσίαση από τον κ. Σ. Τσομπάρ του προβλήματος της συντονισμένης παραγωγής και της ατυποποίησης των όλικών που χρησιμοποιούνται από τα κράτη του Ν.Α.Τ.Ο. καθώς και οι πολύτιμες πληροφορίες, που τα μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας στον Ν.Α.Τ.Ο. παρείχαν με προθυμία.

Ένα μεγάλο έργο

Συνολικό συμπέρασμα από την έπίσκεψη μένει ότι ο μεγάλος αυτός συμμαχικός οργάνος, λειτουργώντας με τον δημοκρατικώτερο τρόπο — αφού άπαιτείται ή καμψη φεία των 15 αντιπροσωπευόμενων χωρών για την λήψη μιας άποφάσεως —, έπεκτείνει διαρκώς την δραστηριότητά του, σύμφωνα με τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες για μία στενότερη και ούσιαστικώτερη συνεργασία των κρατών της Δύσεως. Κι' αν υπάρχει ένα σημείο στο όποιο καταφανώς ύστερεί — όπως άλλωστε παραδίδονται οι ήγυτικοι ύπάλληλοί του — αυτό είναι ότι δεν προβάλλει όσο θα έπρεπε το μέγεθος και ή σημασία του έργου του στις έρείες μιας των 15 ευρωπαϊκών χωρών, που αυτές άποτελούν τον Ν.Α.Τ.Ο. — τον δυτικό κόσμο και τον δυτικό πολιτισμό σήμερα.

Τ. Λαμπριάς

ΣΚΟΠΙΑ, ΠΑΛΙΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΒΑΡΔΑΡΗ (ΑΞΙΟΥ). ΓΡΑΦΙΚΑ ΓΕΦΥΡΙΑ ΤΙΣ ΔΕΝΟΥΝ

Ο ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΣ
Κ. Γ. Ν. ΔΡΟΣΟΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ
ΜΕ ΚΑΘΕ ΔΥΝΑΤΗ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ
ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΤΟΥΝ
ΤΗΝ ΠΙΟ ΚΟΝΤΙΝΗ
ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΡΑ
ΞΕΝΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ

Ο ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΜΑΧΑΛΑΣ. ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ 3 ΑΠΟ ΤΑ ΤΖΑΜΙΑ ΠΟΥ ΑΦΗΣΕ ΤΟ ΜΑΚΡΑΙΩΝΟ ΠΕΡΑΣΜΑ

Κάτι μεταξύ Λαρίσης και Ίωαννίνων. Με έκδηλα και πολλά τα ίχνη της τουρκοκρατίας. Με παλαιά και νέαν πόλιν, τελείως ανακατεμένες. Χαμόσπιτα εκατόν πενήντα ετών και δίπλα πολυκατοικίες ή δημόσια κτίρια πολυώροφα και υπερασυγχρονισμένης αρχιτεκτονικής. Δεν υπάρχει, όπως άλλου, νέα και παλαιά πόλιν. Είναι και οι δύο ανάμικτες. Και κέθε τόσο εξοφανίζεται ένα κομμάτι από την παλαιά και στη θέση του ξεφυτρώνουν μοντέρνα κτίρια.

Έχουν και κάποια γραφικότητα τα Σκόπια. Την οφείλουν στον Βαρδάρη, που διασχίζει ήρεμα την πόλιν κάτω από τις ωραίες γέφυρες, αλλά την οφείλουν ακόμη περισσότερο στην ποικιλία των ανθρώπινων τύπων που κυκλοφορούν στους δρόμους της.

Πράγματι, τα Σκόπια έχουν πληθυσμό διακοσίων περίπου χιλιάδων —170 μόνιμον και περί τις 30 κινητόν— και από αυτούς οι μισοί ανήκουν σε ξένες εθνότητες. Πλήν των εντοπίων, υπάρχουν πολλοί Τούρκοι, Άλβανοι, Τσιγγάνοι, Γιουγκοσλάβοι από τις βορείους περιοχές της χώρας. Έλληνες ή μισοέλληνες κλπ.

Υπάρχει ακόμη και ένας κόσμος ρευστής ή ακαθορίστου εθνικότητας, ο οποίος, όμως, έχει κατά κάποιον τρόπον ένταχθ—ψυχικώς τουλάχιστον— εις το νέον κράτος. Είναι, δηλαδή, υπήκοοι της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και θεωρούν εαυτούς Μακεδόνας. Και εάν οι Γ.διοι δεν είναι απόλυτως δέδωτοι περί αυτού, τα παιδιά τους ασφαλώς θα είναι.

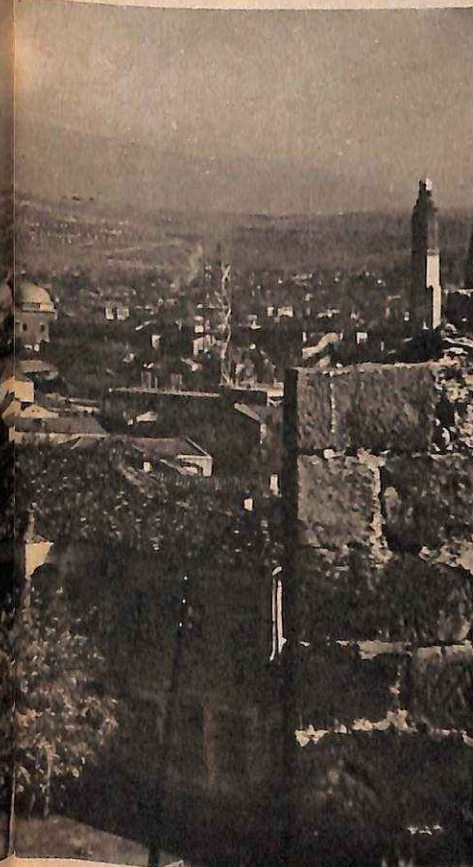
Προσπάθεια έντακτη

Βρέχει εις τα Σκόπια συνεχώς σχεδόν τον χειμώνα. Και έχει και υγρασία και δμίχλη. Και κρύο φιλό και διαπεραστικό. Οι ντόπιοι είναι συνηθισμένοι στο κλίμα αυτό και δεν τους κάνει καμμία εντύπωση. Δεν τους κάνουν εντύπωση ούτε οι λάσπες, διότι και αυτές αποτελούν μόνιμον καθεστώς. Και όταν ακόμη δεν βρέχει, η υγρασία είναι τόσο και η γη τόσο πολύ ποτισμένη, ώστε κρατάει το νερό, τουλάχιστον ως την άλλη βροχή...

Τα καινούργια κτίρια είναι μεγαλοπρεπή εξωτερικώς. Έσωτερικώς, όμως, όχι ανάλογα προς την εμφάνισίν των. Έχουν χρησιμοποιηθῇ φθηνά μέσα διά την κατασκευήν των και μέριμνα συντηρήσεως καταβάλλεται ελαχίστη. Είναι, πάντως, προφανής η πρόθεσις και της τοπικής κυβερνήσεως και της ομοσπονδιακής να δώσουν κάποιαν ζώνην και κάποιον τόνον πολιτισμού εις τα Σκόπια, καθώς και εις ὅλην τὴν παραμεθόριον περιοχὴν. Γίνεται συστηματικὴ προσπάθεια δι-

Ἐκεῖ ὅπου ἀναμιγνύονται τὸ παλιὸ μὲ τὸ καινούργιο, οἱ ἐθνότητες καὶ οἱ... «μακεδόνες»

ΣΚΟΠΙΑ: ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΠΟΛΗ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΧΑΜΟΣΠΙΤΑ, ΟΙ «ΠΥΡΓΟΙ» —ΛΑΪΚΕΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΗΓΕΡΘΗΣΑΝ ΠΕΡΥΣΙ

ΤΣΙΓΓΑΝΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ. ΜΕ ΥΠΟΜΟΝΗ Η ΝΥΦΗ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΝΑ ΕΛΘΗ Ο ΓΑΜΠΡΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΤΟ ΠΑΖΑΡΙ

ΣΤΗ ΒΡΥΣΗ της γειτονιάς, Τσιγγάνες και Τουρ-κάλες έρχονται με τὰ σταμνιά. Λίγα από τὰ πα-λιά σπίτια της πόλεως έχουν τρεχούμενο νερό.

ΟΛΟΕΝΑ ΚΤΙΖΟΝΤΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ, ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΜΟΝΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΑΝΕΣΕΙΣ

μιοργίας διτρίνας, ή οποία ίσως δεν καταβάλλεται από της ιδικής μας πλευράς, προς την απέναντι συνοριακήν περιοχή...

Έχουν και τηλεόραση τα Σκόπια, με Ιταλικόν πρόγραμμα αναμεταδιδόμενον από το Μπάρι. Καί πωλούνται, όπως μου είπαν, πολλοί συσκευαί. Αί τιμαί των πάντων είναι προσιταί. Όλα σχεδόν τα καφενεία έχουν τηλεόραση.

Υπάρχει και Όπερα. Με αξιολογώτατον συγκρότημα, αποτελούμενον μερικώς από Μακεδόνας καλλιτέχνες και κατά το υπόλοιπον από μουσικούς, χορευτάς και αιδούς εξ άλλων περιοχών της Γιουγκοσλαβίας. Τα έξοδα της Όπερας είναι μεγάλα, αλλά τα εισιτήρια πάμφθηνα. Χίλια δηλαδή περίπου στοιχίζει ή θέσις, αλλά τό εισιτήριον κοστίζει περί τό διακόσια. Την διαφοράν την πληρώνει τό κράτος, διά ν' ανεβάξη τό μορφωτικόν επίπεδον των υπηκόων του νέου κράτους. Άλλωστε, όπως μου είπαν, ή Δημοκρατία των Σκοπίων κατατρώγει τά 27 τοίς εκατόν του όμοσπονδιακού προϋπολογισμού, ενώ του προσφέρει μόνον 8 τοίς εκατόν. Η Σλοβενία και ή Κροατία συνεισφέρουν πολύ περισσότερα από ό,τι εισπράττουν...

Άγών για την γλώσσα

Μία άλλη προσπάθεια, ή οποία γίνεται από αρκετών ετών και ή οποία, χωρίς νά έχη ολοκληρωθή έντελώς, εύρίσκειται πάντως προς τό τέμα της, είναι ή έξής: Κωδικοποιείται και διαμορφούται ή μακεδονική γλώσσα. Δεν ύπoχκεν άλλοτε γλώσσα μακεδονική, υπό την φιλολογικήν της τουλάχιστον έννοιαν. Δεν έγράφοντο εις αυτήν έργα λογοτεχνικά. Δεν ύπoχκεν έφημερίδες γραφόμεναι εις αυτήν. Ομιλείτο απλώς ή γλώσσα αυτή εις διαφόρους περιοχάς και υπό ποικίλους

ιδιωτισμούς. Λέγουν σήμερα μερικοί ότι τά τότε καθεστώτα δεν επέτρεπον εις την γλώσσαν αυτήν ν' αναπτυχθή και δι' αυτό είχε παραμείνει εις κατάστασιν ύποτυπώδη.

Ίσως νά έχουν δίκαιον. Πάντως, είναι βέβαιον τούτο: Ότι τότε γλώσσα μακεδονική δεν ύπoχκεν υπό την έννοιαν της γραφόμενης και φιλολογικής γλώσσης, ενώ τώρα έχει αρχίσει νά ύπoρχη.

Εις όλα τά σχολεία της Δημοκρατίας των Σκοπίων διδάσκειται ή μακεδονική. Τά αναγνωσματάκια και όλα τά άλλα σχολικά βιβλία γράφονται εις την μακεδονικήν και εις τό πανεπιστήμιον των Σκοπίων τά μαθήματα διδάσκονται εις αυτήν την γλώσσαν. Ένεφανίσθησαν και ποιηταί και συλλογαί εις την μακεδονικήν, γράφονται και θεωρητικά έργα εις αυτήν και όλαί αι έφημερίδες της περιοχής, εις αυτήν την γλώσσαν είναι συντεταγμένα.

Αί έλλείψεις της καλύπτονται δι' αποφάσεων διαταγών από την σερβοκρατικήν και κάθε καθιερωμένη νέα λέξις επιβάλλεται διά των έφημερίδων, των σχολείων και του ραδιοφώνου. Οι πολιταί πληροφορούνται κατ' αυτόν τον τρόπον ότι τό τάδε πράγμα λέγεται έτσι. Μία, δύο, τρείς φορές και έτελείωσε. Συζήτησις δεν χωρεί και ή γλώσσα εμπλουτίζεται. Βεβαίως, δεν ύπoχκεν ή ύποστηρικχή ότι την στιγμήν αυτήν ή μακεδονική γλώσσα είναι ολοκληρωμένη. Θά είναι όμως άσφαλώς σέ δέκα ή σέ δεκαπέντε χρόνια. Καί, πάντως, ή νέα γενιά, οι σημερινοί μαθηταί και φοιτηταί δεν θά γνωρίζουν και δεν θά ομιλούν και δεν θά γράφουν παρά αυτήν την γλώσσαν.

Τί όμως είναι ή μάλλον τί ήτο ή μακεδονική

γλώσσα πριν ή ίδρυση ή Δημοκρατία των Σκοπίων; Νομίζω ότι σέ χονδρές γραμμές ήμπορεί νά ύποστηρικχή τούτο: Η άμιγής βουλγαρική νά ύποστηρικχή από την Σόφια, έφθανε προς γλώσσα, ξεκινώντας από την Σόφια, έφθανε προς τά σύνορα και την περί αυτά περιοχήν, παραφθαρμένη. Τό ίδιο συνέβαινε και με την καθαράν σερβικήν. Έκεί, λοιπόν, προς νότον, συνηγόντο αϊ δύο παραφθαρμένα γλώσσαι και ανακατεύοντο με τοπικάς διαλέκτους και ιδιωτισμούς. Τό μίγμα, τό όποιον προέκυπτε και τό όποιον ώμιλείτο εις τά διάφορα χωριά της περιοχής, ήτο ή μακεδονική ή σλαβομακεδονική, όπως συνήθως λέγομεν. Άπετελείτο δε ή «γλώσσα» αυτή κατά τό ήμισυ περίπου από βουλγαρικάς λέξεις, κατά έν τέταρτον από σερβικάς και κατά τό υπόλοιπον από τοπικούς ιδιωτισμούς. Σήμερα αϊ αναλογίαι αϊται έχουν μεταβληθή. Όλαι αϊ έπιστημονικαί και τεχνικαί λέξεις, καθώς και αϊ σύγχρονοι όρολογίαι, αϊ όποιαί δεν ύπoρχον εις την μακεδονικήν διάλεκτον, συμπληρούνται από την σερβικήν. Όπου ύπoρχει κενόν, καλύπτεται με δάνειον από την σερβικήν. Έτσι, ή μακεδονική γλώσσα, όπως κωδικοποιείται σήμερα, πλησιάζει πολύ περισσότερον προς την σερβικήν, παρά προς την βουλγαρικήν, όπως συνέβαινε κατά τό παρελθόν. Είναι και αυτό ένα από τά κέρδη της μεταπολεμικής Γιουγκοσλαβίας, ή όποια διά της μεθόδου της συγκροτήσεως του κράτους των Σκοπίων επέτυχε νά προσανατολίση και ν' αφομοιώση προς έαυτήν όλους αυτούς τους κατοίκους των νοτίων περιοχών, οι όποιοί ήσαν ρευστή ή ακαθορίστου εθνικότητας και οι όποιοί σήμερα αισθάνονται ότι τό συμφέρον τους τουλάχιστον τους ύπαγορεύει νά είναι πιστοί υπήκοοι του νέου κράτους.

ΥΠΕΡΑΙΩΝΟΒΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. — ΘΑΥΜΑ ΜΑΛΛΟΝ ΠΩΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΚΑΙ ΣΤΕΚΕΤΑΙ ΟΡΘΙΟ

Μετά τη βροχή, βγαίνει λίγος ήλιος. Καλός οίωμός για την Τσιγγάνα πού, ντυμένη νύφη, περιμένει μαζί με τους συγγενείς και φίλους την άφιξη του γαμπρού, ενώ τέσσαρες - πέντε γύφτοι μουσικοί παίζουν άγνώστου προελεύσεως και άκαθορίστου ποιότητας γαμήλια έμβατήρια. Τά καινούργια παπούτσια της νύφης είναι δουτηγμένα στις λάσπες και λασπωμένο είναι και τό κάτω μέρος του άσπρου φουστανιού της. Είναι όμως εύτυχής. Στολισμένη και άπαθής περιμένει με καρτερία και στατικότητα. Ο γαμβρός όμως άργεί και ό γράφων δεν έχει βέβαια τους ίδιους λόγους με τη νύφη νά είναι ύπομονητικός. Άφήνω την τσιγγάνικη γειτονιά, όπου είναι συγκεντρωμένοι ίσως και δέκα χιλιάδες γύφτοι, και προχωρώ προς την γειτονιά των αυτοχθόνων.

Είναι Κυριακή και τά καταστήματα είναι κλειστά. Μία επιγραφή επάνω σέ ένα μικροτάγο μας πληροφορεί ότι έδώ είναι ύποδηματοποιείον ή μάλλον μπαλωματάδικο. Ίδιωτική επιχείρησις. Όνομα ιδιοκτήτου Πετρόδσκυ. Πετρόδσκυ νά είπωμεν με την κλασικήν μακεδονικήν κατάληξιν. Κάτω όμως από τό όνομα αυτό διακρίνονται μισοσθημένα δύο άλλα όνόματα: Πετωάφ και Πετρόδις! Τό πρώτον είναι Πετρόπουλος με βουλγαρικήν κατάληξιν και έχρησιμοποιείτο καταφανώς κατά τά χρόνια του πολέμου, όποτε τά Σκόπια εύρίσκοντο υπό βουλγαρικήν κατοχήν. Τό δεύτερον είναι τό ίδιο όνομα με σερβικήν κατάληξιν. Έχρησιμοποιείτο, φαίνεται, κατά τά προπολεμικά έτη, όταν τά Σκόπια ήσαν τμήμα της Σερβίας και ό καθένας είχε συμφέρον νά φαίνεται ότι είναι Σέρβος. Με άλλα λόγια, ό εύφυς παπουτσής, μέσα εις μίαν και την αυτήν γενεάν, ένεφανίσθη αλληλοδιαδόχως ως

Σέρβος, Βούλγαρος και Μακεδόν, τό όποιον σημαίνει ότι δεν έδοκίμαζε μεγάλην δυσχέρειαν νά μεταβάλη εθνικότητα. Είτε διότι ως Μακεδόν ήσθάνετο ύπόδουλος τότε εις τους Σέρβους και τότε εις τους Βούλγαρους, είτε διότι δεν είχε ξεκαθαρίσει και ό ίδιος μέσα του τί ακριβώς είναι...

Η βουλγαρική ανάμνηση

Ελέγη και ύποστηρικχεται ακόμη και σήμερα από πολλούς ότι, αν και ό Τίτο εδημιούργησε και έστερέωσε τό Μακεδονικόν Κράτος, αϊ καρδιάι μερικών από τους πολίτας του νέου κράτους πάλλουν προς την Βουλγαρίαν. Εις την διαπίστωσιν αυτήν ύπoρχει όλίγη αλήθεια και άρκετή ύπερβολή και χρονική ανακρίβεια...

Πράγματι, κατά τό παρελθόν, ή ακτινοβολία της Βουλγαρίας εις την περιοχήν αυτήν ήτο σημαντική. Καί διεθνώς, άλλωστε, και τοπικάς οι Βούλγαροι ήσκειν έπιτηδείαν και αποδοτικήν προπαγάνδαν. Καί κατά την διάρκειαν του μεσοπολέμου τά χαρτιά της ήσαν πολύ ύψηλά. Έκείνο όμως πού κατέστρεψε την Βουλγαρίαν εν συνεχεία ήτο ό πόλεμος και ή κατοχή. Βουλγαρικά στρατεύματα έγκατεστάθησαν μαζί με τους Γερμανούς εις την περιοχήν της Γιουγκοσλαβικής Μακεδονίας και έφέρθησαν με ακληρότητα έναντι των κατοίκων. Έλαβαν μέτρα σκληρά και προσεπάθησαν νά εκβουλγαρίσουν διά της περιοχής. Άφήκαν κακάς αναμνήσεις. Ένας γέρος χωρικός, από την περιοχήν της Όχρίδας, μου έλεγε: «Κατά τον πρώτο πόλεμο οι Βούλγαροι πού είχαν έλθει έδώ ήσαν καλοί. Καί μας περιποίησαν. Οι Βούλγαροι πού ήλθαν στον τελευταίο πόλεμο ήσαν άλλοι άνθρωποι. Σκληροί και άρβαραι. Άλλάξαν...»

ΔΥΟ ΜΙΚΡΟΙ επισκέπτες στο προξενείο μας. Είναι, όμως, απλώς γειτονόπουλα πού παίζουν.

ΣΚΟΠΙΑ

Όπωςδήποτε και σήμερα, μεταξύ των γηραιότερων Μακεδόνων, μερικοί οφίστανται μέχρις ενός τουλάχιστον σημείου κάποιαν έλξη ή μέρου της Βουλγαρίας. Η νέα γενιά όμως και οι αγωνιστές της Αντιστάσεως, οι οποίοι έπολεμησαν κατά των Βουλγάρων, όχι μόνον δεν αισθάνονται συμπάθειαν προς την πλευράν εκείνην, άλλ' αντιθέτως τρέφουν μίσος έναντιόν της. Είς τα Σκόπια μού είπαν ότι αντιθέτως οι έν Βουλγαρία Μακεδόνες, και συγκεκριμένως οι κάτοικοι της Μακεδονίας του Πιρίν, συμπάθουν προς το Μακεδονικόν Κράτος και θεωρούν τα Σκόπια ως πρωτεύουσιν της εθνικής των πατρίδος.

Είς το Έθνολογικόν Μουσείον των Σκοπίων μία ολόκληρη μεγάλη αίθουσα είναι αφιερωμένη σε αναμνήσεις, δίσκους, σελήες και φωτογραφίες από την εποίστασιν του "Ιλλιντεν", που έγινε το 1903, την ημέρα του Προφήτου "Ηλιού", είς το Κρούσσεβο, την πατρίδα του Σβώλου. Ήτο η εξέγερσις ή οποία έν συνεχεία επήλθη είς το αίμα από τους Τούρκους, άλλ' ή οποία ανέκρηξε την πρώτην προσωρινήν Δημοκρατίαν της Μακεδονίας. Διά το κράτος, λοιπόν, των Σκοπίων ή επανάστασις του "Ιλλιντεν" είναι, διτι γιά μās είναι ή 25η Μαρτίου. Και εδώ είναι το περίεργον: Την ημέραν αυτήν την εορτάζουν και οι Βούλγαροι. Είναι και γι' αυτούς ένα είδος εθνικής εορτής. Πού να βρή άκρη κανείς...

"Έλληνες και τέως "Έλληνες

Άλλοτε, πρό 8 - 10 ετών ακόμη, είς ά καφετέια και τους δρόμους των Σκοπίων άκουγε κανείς πολλούς να μιλούν έλληικά. Σήμερα άκούει πολύ όλιγότερα. Η μακεδονική γλώσσα έχει έπετα. Ταβή και έχει διεισδύσει παντού και αϊ ανάγκαι της προσαρμογής προς την δημιουργηθείσαν κατάστασιν και της σταδιοδρομείας έντός των πλαισίων του νέου κράτους έκαναν πολλούς —άμφιβόλου άλλωστε εθνικότητος— ν' άσπασθούν και να έιστερνίσθουν όριστικώς την νέαν ή μάλλον την άναεωθείσαν και κωδικοποιηθείσαν γλώσσαν.

Είς το άκρον της πόλεως, πάντως όμως μέσα είς τα Σκόπια, υπάρχει ό συνοικισμός του «Βούτο Κοιμάντο», το όποιον σημαίνει όρχος αυτοκινήτων. Έκεί, έπάνω μόν είς τον άμαξιτό δρόμο εύρίσκονται αϊ έγκαταστάσεις και τα συνεργεία των αυτοκινήτων της στρατιωτικής διοικήσεως της περιοχής. Λίγο πάρα πάνω είναι ένας καινούργιος μάλλον συνοικισμός αποτελούμενος κατά βάση από πολυκατοικίας τύπου έργατικών συγκροτημάτων και από ανεξάρτητες μονοκατοικίες. Είναι ό συνοικισμός ό όποιος έδημιουργήθη διά νά στεγάσθι τους έξ "Ελλάδος Μακεδόνες, τους Αλβανούς, όπως αυτοαποκαλούνται, και οι όποιοι πρέπει να είναι έπτά έως όκτώ χιλιάδες. Οι διαμένοντες είς τα Σκόπια δηλαδή, υπάρχουν όμως πολλών είδων, πολλών κατηγοριών και πολύ περιεσσεως, οι όποιοι εύρίσκονται σήμεραν είς την Μακεδονικήν Δημοκρατίαν.

"Ας προσπαθήσωμε να τους κατατάξωμε και να τους διαχωρίσωμε τους α" Έλληνες αυτούς:

"Έχουμε πρώτα τους "Ελληνες άπ' η πό ο υ ς. Δέκα άτομα που είναι μόνιμως έγκατεστημένα είς τα Σκόπια και έγγεγραμμένα είς τα μητρώα του εκεί προξενείου. Είς αυτούς θα πρέπει να προσθήκη κανείς ένα κινούμενον πληθυσμόν τριάντα έως σαράντα "Ελλήνων ήμερησίως, που έρχονται είς τα Σκόπια διά δουλειές τους: ζωέμποροι, τυρέμποροι κλπ.

"Έχωμεν έπειτα τους πολλούς "Ελληνες, που έχουν μένει είς την Γιουγκοσλαβίαν και που κατοικούν κυρίως είς το Μοναστηρί, την Στρώμνιτσα, στα Κοτσινά, στο Στίπ και άλλοιςτο είς τα Σκόπια. Είναι έν τώ συνόλω δέκα έως δώδεκα χιλιάδες. Αυτοί όλοι ήσαν άραιοίεις "Ελληνες, σιγά - σιγά όμως χάνουν τη γλώσσα τους και άφομοιούν.

(Συνέχεια στή σελ. 56)

ΥΨΗΛΗ "Η ΧΑΜΗΛΗ Η ΗΘΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Κ. ΔΗΜ. ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Τ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ "ΕΙΚΟΝΩΝ"

"ΕΙΜΑΣΤΕ

ΥΠΑΝΑΠΤΥΚΤΟΙ "Η ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΟΙ;"

Η διεύθυνσις του περιοδικού «Εί κ ό ν ε ς» είς τα γενικώτερα πλαίσια της έρεύνης της, αν ό έλληνικός λαός πρέπει να καταταγή είς τους ύπαναπτύκτους κατά την καθιερωμένην έκφρασιν λαούς ή είς τους άνεπτυγμένους τοιούτους, μού έκαμε την τιμήν να ζητήση την γνώμην μου, είς ποίαν έκ των άνω κατηγοριών δέον να τοποθετηθ ή ό "Έλλην, έκτιμώμενος από ήθικής τάξεως και άρετής.

Είναι πρόδηλον ότι το έρώτημα το όποιον μού έτέθη ήτο μεγάλο, έφ' ό, μή έπιθυμών να έξέλθω των άρμοδιοτήτων μου, θα έπιδιώξω να περιορίσω την άπάντησίν μου είς τα στενώτερα πλαίσια της έν τη δίκη, υπό την ζητηθείσαν έννοίαν, στάσεως του έλληνικού λαού.

Την άπάντησιν ταύτην την παρέχω εύχαρίστως, είμαι όμως έκ προοιμίων ύποχρεωμένος να τονίσω ότι διά ταύτης δεν πρόκειται να έξαντλήσω το θέμα, άλλ' άπλώς θα έπιχειρήσω να μεταδώσω μίαν γενικωτέραν προσωπικήν μου άποψιν μορφωθείσαν πρό παντός έκ της ύπέρ τα 40 έτη ύπηρεσας μου έν τώ Δικαστικώ Σώματι.

Αναζητήσις του γενικού άφηρημένου κανόνος

Η άπάντησις είς το έρώτημα ταύτα προϋποθέτει την παραδοχήν προηγουμένως ένός άφηρημένου γενικού κανόνος, ό όποιος πρέπει να προσδιορίζη την κανονικήν στάσιν του ανθρώπου έν τη ένάσκησιν των υπό του δικαίου προστατευομένων δικαιωμάτων του και γενικώτερον την έν τη δίκη συμπεριφοράν του.

Νομίζω ότι ό δεοντολογικός αυτός κανών απαιτεί από τον έν τη κοινωνία βιούντα άνθρωπον, έκ της άπόψεως του δικαίου, πλήρη συνείδησιν των δικαιωμάτων του, έμμενον πίστιν είς αυτά και επί πλέον έπίγνωσιν ότι ή προστασία των υπό του νόμου άναγνωρισμένων ύπέρ τινος δικαιωμάτων προϋποθέτει σεβασμόν υπό του ίδιου των δικαιωμάτων των άλλων.

Περαιτέρω ό αυτός δεοντολογικός κανών επιβάλλει ευθύτητα έν τη ύποστηρίξει των ένάπιον του δικαστηρίου καταγομένων δικαίων του, σεβασμόν προς τάς υπό των δικαστηρίων εκδιδόμενας αποφάσεις και έτι μείζονα προς τα εκδιδόντα ταύτας πρόσωπα. Υπό την γενικωτέραν ταύτην θεώρησιν, ποία πρέπει να είναι ή είς το τεθέν έρώτημα άπάντησίς μου;

Η έννοια του δικαίου έμπνέει τον "Ελληνα

Πρέπει εύθύς εξ αρχής να τονίσω ότι πίστις μου άπόλυτος είναι, ότι ό έλληνικός λαός έμπνέεται από την έννοιαν του δικαίου φανατίζεται έν τη ύποστηρίξει αυτού, και πλήρως θάθεως ψυχικώς, όχι μόνον όταν προσβάλλωνται δ' άδίκων ενεργειών τα δικαία του, αλλά και όταν άκμήν βλέπη την άνι-

Χωρίς να παραγνωρίζονται οι εξαιρέσεις ή συμπεριφορά
του Έλληνας εις τὰ δικαστήρια είναι αρκετὰ ὑψηλόφρων

σαν εις θάρος τρίτων μεταχείρισιν. Είναι όμως ἐξ ἴσου ἀληθές ὅτι οὐ-
χί σπανίως ὁ Ἕλλην, ἐπηρεαζόμενος ἐνίοτε ἐξ οικονομικῶν λόγων,
συνθεστέρον ὁμως ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν τῆς ἐνδεικνυμένης ἀγωγῆς
καὶ μορφώσεως, ἐν τῇ ὑποστηρίζει τὸν δικαιωμάτων του, δὲν ἔχει
τὴν ἱκανότητα νὰ προσδιορίζῃ μέχρι τίνος σημείου ἐκτείνονται ταύ-
τα καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρχονται τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων. Δὲν εἶναι
ὁθεν σπάνια αἱ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας, ἄλλοτε μὲν καλοπί-
στως, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν συνειδήσει, προεκτείνει τὴν προστασίαν αὐ-
τῶν κατὰ τρόπον καὶ ἔκτασιν ἀνεπίτρεπτον. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι
κατέχεται ἀπὸ συνεχῆ ἀγωνίαν μὴ ἐκληφθῇ ἀφελῆς, μ' ἴδια ταῦτα,
διὰ τὴν κατὰ κανόνα, ἀπὸ ἰσοσυγκρασίας εἶναι αἰσθηματικός, δὲν δι-
στάζει, ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν μετὰ τρίτων οικονομικῶν διαφορῶν του,
πειθόμενος, νὰ θυσιάσῃ καὶ ἓνα μέρος ἐξ αὐτῶν, ἀξιοῖ ὁμως ἀπα-
ραιτήτως νὰ τοῦ ἀναγνωρισθῇ προηγουμένως ὅτι τὸ θυσιάζόμενον
ἦτο ἰδικόν του.

Τὰ οικονομικὰ αἷτια ὁδηγοῦν εις φιλοδικίαν

Περὶ τοῦ Ἕλληνας κρατεῖ βεβαίως ἡ γνώμη ὅτι
εἶναι φιλόδικος καὶ ἐριστικός καὶ ὅτι ἀμυνόμενος
ἰδίᾳ κατὰ τῶν ἐν τῇ δίκῃ προβαλλομένων δικαι-
ωμάτων του, καταταλαιπωρεῖ τὸν ἀντίδικόν του διὰ
προβολῆς ἐνστάσεων καὶ ἰσχυρισμῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀποδίδονται
εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς τὴν παράτασιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος μὲ τὴν
ἐνδόμυχον καὶ οὐχὶ ἀδικαιολόγητον συνήθως ἐκ τῶν πραγματικῶν
πρόθεσιν ὅτι ἐκ ταύτης, ἂν δὲν πρόκειται νὰ κερδίσῃ πολλά, πάν-
τως δὲν πρόκειται νὰ ζημιωθῇ. Προσωπικῶς δὲν ἔχω τὴν γνώμην ὅτι
ὁ Ἕλλην εἶναι φιλόδικος. Ἀντιθέτως, ἐγὼ τοῦλάχιστον πιστεύω ὅ-
τι καταφεύγει εἰς τὰ δικαστήρια μόνον ὅταν ἡ ἐξώδικος ρύθμις
τῆς μετὰ τρίτων διαφορᾶς τοῦ παρίσταται ἀπολύτως δι' αὐτὸν ἄ-
σύμφορος. Ἐξ ἑτέρου, εἶναι ἐξ ἴσου ἀληθές ὅτι, ὅταν ἐν τῇ δίκῃ
λαμβάνῃ τὴν θέσιν τοῦ ἐναγομένου, ὁ τρόπος τῆς ἀμύνης του εἰς
τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων δικαιολογεῖ τὸν ἐν ἀρχῇ χαρακτη-
ρισμόν. Ἀσχέτως ὁμως τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ τοιαύτη προσπάθεια
τοῦ ἀμυνομένου διαδίκου διὰ πολλῶν δικονομικῶν μεταρρυθμίσεων
ἔχει τελευταίως κατὰ πολὺ δαμασθῇ, νομίζω ὅτι δὲν εἶμαι μακρὰν
τῆς ἀληθείας πιστεύων ὅτι ἡ τοιαύτη συμπεριφορά του δύναται νὰ
ἐξηγηθῇ εἰς τὰς πλείστας τοῦλάχιστον τῶν περιπτώσεων δι' ὅκο-
νομικῶν αἰτίων, τούτέστιν ἀπὸ τὴν καταβαλλομένην ὑπὸ τῶν ἀμυ-
νομένων διαδίκων προσπάθειαν νὰ ἀναβάλωσιν εἰς χρόνον δι' αὐτοὺς
εὐθετέρον τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των. Ἐπιβεβαιωτι-
κὸν τῆς περὶ τοῦτου ἐκτίμησός μου εἶναι ἡ κατωτέρω χαρακτηρι-
στικὴ περίπτωσις τὴν ὁποίαν ἐπιλέγω ἀπὸ πολλὰς ἄλλας ἀναλό-
γους ἂς διαφυλάττει ἡ μνήμη μου. Ἐνθυμούμαι ὅτι πρὸ ἐτῶν, συγ-
γενικόν μου πρόσωπον μὲ ἐξέθεσε μίαν διαφοράν τὴν ὁποίαν εἶχε
μετὰ τρίτου, καὶ ἀφοῦ προσεπάθησεν ἀνεπιτυχῶς νὰ μὲ πείσῃ ὅτι
εἶχε δίκαιον, ἐν τέλει συνειδησέν μετ' ἐμοῦ ὅτι ὥφειλε νὰ ἐκπλη-
ρώσῃ τὰς πρὸς τὸν τρίτον ὑποχρεώσεις του, μοῦ προσέθεσεν, ὁμως,
ὅτι, ἐφ' ὅσον τότε δὲν διέθετε τὰ πρὸς τοῦτο οικονομικὰ μέσα, ἦτο
ὑποχρεωμένος νὰ δεχθῇ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα, ἀφοῦ κατ' ἀνάγκην
οὗτος θὰ μετέφερεν εἰς χρόνον ἀπώτερον τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπο-
χρεώσεώς του. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι, ὅταν μετὰ πάροδον 3-4 ἐ-
τῶν ὑπεκρεώθῃ, ὡς ἄλλως ἀνεμένετο, διὰ τῆς ἐκδοθείσης τελεσιδι-
κου δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰδὲν εἰς τὸν ἀντίδικόν του ὅτι εἰς
τὴν ἀρχὴν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ ὁ ἴδιος ἀμολόγει ὡς ὀφειλόμενον,
τὸν ἦκουσα ἐκπληκτὸς διαμαρτυρούμενον διὰ τὴν ἀδικον, ὡς τὴν ἐχα-
ρακτηρίζον, ἐκδοθείσαν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, καὶ ὅταν ἐγὼ εὐλό-
γως τοῦ ὑπεκλύμισα τὰ εἰς ἐμὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ δικαστικοῦ ἀ-
γῶνος ὁμολογήθηντα, μοῦ εἶπεν ὅτι αὐτὸ δὲν ἔχει καμμίαν σημα-
σίαν, ἀφοῦ, ὡς τοῦ εἶπεν ὁ δικηγόρος του, ἡ ἀγωγή ἐγένετο δασκῇ
ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, διότι ὑπὸ τοῦ ἰδίου δικαστηρίου κακῶς ἔχεν
ἀπορριφθῇ μία ἀποφασιστικὴ κατ' αὐτῆς ἐνστάσις του. Διὰ τὴν εἰ-
μεθα δίκαιοι διὰ τὴν ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ συμπεριφορὰν τοῦ Ἕλλη-
νος ὀφειλομένην νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς ὑπεύ-
θυνος ὁ ἴδιος, ἀφοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ εἶναι ἀποκλεισμένη, ἐξαι-
ρέσει εὐρύθμων περιπτώσεων, ἡ προσωπικὴ τῶν δικαίων του ὑπο-
στήριξις.

Εφ' ὅσον ὁ Ἕλλην φανατίζεται ἐν τῇ ὑποστηρίζει τὸν ἀ-
γῶνα του, φυσικόν εἶναι νὰ μὴ ἀποδέχεται ἡρεμὸς
καὶ τὴν τυχόν κατ' αὐτοῦ ἐκδομένην ἐπὶ τούτων ἀπό-
φασιν. Ἀγνοῶν ἢ μὴ θέλων νὰ πληροφορηθῇ ὅτι ἴδια τὰ
δικαία δὲν εἶναι νομικῶς προστατεύσιμα καὶ ὅτι ἀκόμη ἢ ἐν τῇ
δίκῃ προστασία τῶν δικαιωμάτων ὑποβάλλεται εὐλόγως εἰς περιο-
ρισμούς καὶ διατυπώσεις καὶ ὅτι καὶ ἡ παραμέλησις ὠρισμένων δι-
καστικῶν ἐνεργειῶν δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἀπόρριψιν τοῦ ἀρχικοῦ
αἰτήματος, προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρῃ διαφόρους ἀνυπάρκτους αἰτίας
ἐξηγοῦσας τὴν ἀποδίκασιν τῶν δικαιωμάτων του, ἐνῶ ὑπὸ μίαν ἡ-
ρεμωτέραν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων θὰ ἡδύνατο νὰ πεισθῇ ὅ-
τι τὸ σφάλμα δὲν εἶναι πάντοτε τοῦ δικαστηρίου, διότι ἄλλοτε μὲν
τὸ δίκαιόν του δὲν ἦτο κατὰ νόμον ὀρθῶς θεμελιωμένον, ἄλλοτε δὲ
ἢ ἐπὶ δικαστηρίῳ ὑποστήριξις του δὲν ὑπῆρξεν ἀπολύτως ἐπιτυχής.

Ὁ Ἕλλην ζητεῖ πρωτίστως σεβασμὸν καὶ ἀξιοπρέπειαν

Διὰ τῶν ἀνωτέρω δὲν θέλω νὰ ὑποστηρίξω ὅτι δὲν ἐκδί-
δονται καὶ ἐσφαλμένα δικαστικὰ ἀποφάσεις. Πλὴν τι-
θεμένων κατὰ μέρος ἀμφιρρήστων τινῶν περιπτώσεων
περὶ τῆς ἐνοίας ὠρισμένων νομικῶν διατάξεων, ὅπερ
ἐπιτρέπει εὐκολὸν τὴν κριτικὴν, ἡ ἐκτίμησις τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ
δικαστηρίου τιθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν βάσει τοῦ ἐκατέ-
ρωθεν προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ ὕλικου, δὲν παρουσιάζει τόσα σφάλ-
ματα ὅσα θὰ ἡδύνατο τις νὰ ὑποθέσῃ, τοσούτω μᾶλλον καθ' ὅσον
καὶ ὅπου διεπιστώθησαν τοιαῦτα, ἢ εἰς τὸ διάδικον ὑπὸ τῆς ἰσχυ-
οῦσης Δικονομίας παρεχομένη εὐχέρεια χρησιμοποίησεως ἐνδίκων
μέσων μᾶς ὑποχρεώνει νὰ δεχθῶμεν ὅτι ταῦτα καθίστανται εὐαρι-
θμότερα. Πάντως, ἡ ἔκτασις καὶ ἡ ἐντασις τῶν διαμαρτυριῶν ἐξαρ-
τῶνται ἀπὸ τὴν ἰσοσυγκρασίαν καὶ ἀπὸ τὸν φανατισμόν ὁ ὁποῖος
δημιουργεῖται εἰς τὸν διάδικον κατὰ τὴν διαδρομὴν τῆς δίκης καὶ ὁ
ὁποῖος καμμίαν φορὰν εἶναι ἀσχετος μὲ τὰς ἀρχικὰς περὶ τοῦ δι-
καίου του πεποιθήσεις του.

Ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ ἐξ ἄλλου τὰ πράγματα εἶναι φυσικώτερα
καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Ἕλληνας ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν καταδίκην
τοῦ τὴν ἀποδέχεται ὡς συνέπειαν τῆς πράξεώς του, ἀξιοῖ, ὁμως, εὐ-
λόγως ὅπως οἱ δικάζοντες αὐτὸν σεβασθοῦν τὴν ἀξιοπρέπειάν του
καὶ, ἂν εἶναι δυνατόν, οἱ δικασταὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης
ἐγκαταλείψουν ἐξω τῆς αἰθούσης τοῦ δικαστηρίου κάθε προσωπικὴν
ἐναντι αὐτοῦ διάθεσιν, ἐμφανιζόμενοι ἀπλῶς ὡς ὄργανα τοῦ
νόμου καὶ λυπούμενοι ἀκόμη διότι ἐκπληροῦντες ἓνα ἱερὸν καθήκον
εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ στερήσουν τὸν συνάνθρωπόν των τῆς ἐλευ-
θερίας του ἢ νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς αὐτὸν μίαν ποινήν.

Ὁ κανὼν εἶναι: ἦθος ἀνεπτυγμένου ἀτόμου

Εξ ὅσων ἀνωτέρω ἐξέθεσα προκύπτει, νομίζω, ὅτι δὲν
συνάδει πρὸς τὸ ἐξετασθὲν θέμα ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ
Ἕλληνας ὡς ἀνεπτυγμένου ἢ ὑπαναπτύκτου τοιοῦτου
καὶ συνεπῶς δὲν πρόκειται νὰ ἐκφράσω γνώμην
εἰς ποίαν ἐκ τῶν δύο ἄνω κατηγοριῶν πρέπει νὰ κατα-
ταγῇ οὗτος. Παρὰ ταῦτα, ὡς γενικώτερον συμπέρασμα τῆς
ἐπὶ τοῦ τεθέντος ἐρωτήματος ἀπαντήσεώς μου, θὰ ἤθελα νὰ προσ-
θέσω ὅτι ὁ Ἕλλην, παρὰ τὰ τυχόν χάσματα τὰ ὁποῖα εὐεξήγητον
εἶναι ὅτι παρουσιάζει εἰς τὴν κοινωνικὴν διαπαιδαγώγησιν του, ἔχει
ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένην συνείδησιν τοῦ δικαίου καὶ εἰς τὴν καθόλου
συμπεριφορὰν του, ἀπέναντι τῶν θεσμῶν καὶ τῶν ὀργάνων τῆς δι-
καιosuνης, ἐπιδεικνύει κατὰ κανόνα ἦθος ὑψηλόφρωνος καὶ ἀνεπτυ-
γμένου ἀνθρώπου. Βεβαίως, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, πα-
ρατηροῦνται καὶ ἐξαιρέσεις, ἀλλ' αὗται, φυσικόν εἶναι, νὰ μὴ ἀναι-
ροῦσι, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ ἐπιβεβαιώσιν τὸν κανόνα.

Δ. ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

"δύναμις"

Τὸ πιὸ
Πρωτότυπο ΔΩΡΟ
ἀπὸ τὸ Ceflar

Μιά καλοδιαλεγμένη ποικιλία εὐρωπαϊκῶν ποτῶν παρουσιασμένη
ἄρμονικὰ σ' ἓνα κομψὸ καὶ μὲ προσοχὴ διακοσμημένο καλάδι...
Ἐπισκεφθῆτε μας στὸ ΣΕΛΛΑΡ νὰ διαλέξετε τὰ ποτὰ πού θὰ στείλετε
γιὰ ΔΩΡΟ. Ἐμεῖς μὲ τὴν πείρα μας θὰ σᾶς βοηθήσουμε στὴν ἐκλογὴ σας.
Μπορεῖτε ὁμως καὶ νὰ μᾶς τηλεφωνήσετε νὰ στείλουμε ἀμέσως στὸ
οπίτι σας ἢ ὅπου πρέπει τὰ ποτὰ πού ἐπιθυμεῖτε.
Στὸ ΣΕΛΛΑΡ δὲν πουλᾶμε μόνον - προσπαθοῦμε νὰ σᾶς
ἐξυπηρετήσουμε.

Ceflar

Κ Ρ Ι Ε Ζ Ω Τ Ο Υ Ι Α - Τ Η Λ. 612.808 - Α Θ Η Ν Α Ι

Πατρίκιος Λουμούμπα: ήθελε να μοιάση του προέδρου Ντέ Γκώλ

ΣΤΗ ΣΥΜΦΟΡΑ-ΗΡΕΜΟΣ, ΣΤΩ-Ι-ΚΟΣ, Σ ΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ Ο ΕΚΠΩΤΟΣ

Ελάχιστοι μήνες έχουν περάσει από τότε που ο σήμερα προπηλακιζόμενος και δέσμιος Πατρίς Λουμούμπα αποτελούσε την ισχυρότερη και δυναμικότερη προσωπικότητα της νεοσύστατης Δημοκρατίας του Κογκό. Δυστυχώς, το άρτιγέννητο κράτος της 'Αφρικής, από τα πρώτα βήματα της ιστορίας του βυθίστηκε στο χάος του αλληλοσπαραγμού, απειλώντας να περιπλέξη σε ανυπολόγιστη συμφορά ολόκληρη την ανθρωπότητα. Ωστόσο η ακτινοβολία του πρώην πρωθυπουργού δεν έπαψε να συγκινεί μεγάλη μερίδα των Κογκολέζων που τον θεωρούν πάντα ήρωα της ελευθερίας.

(Φωτ. Dalmas)

Η ΣΥΝΤΟΜΗ ΩΡΑ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ

Κατά το βραχύ διάστημα της ακμής και της δόξας του, ο Πατρίς Λουμούμπα θέλησε να απαθανάτισε τη μορφή του, σε όλα τα έφθμερο μεγαλείο του, ως πρωθυπουργού του Κογκό. Ο 'Αφρικανός ηγέτης, βαθύτατα ικανοποιημένος και με ριζωμένη την άφελή πεποίθηση ότι οι εύτυχες στιγμές της νεαρής δημοκρατίας θα διαρκούσαν αιώνια, αναζήτησε ένα πρότυπο «σοβαρής» φωτογραφίας, αντίστοιχο της περυσίας. Έξελεξε, λοιπόν, ως επίτευγμα προς μίμηση μια φωτογραφία του Ντέ Γκώλ, η οποία τον παρουσιάζει σε όλη του την μεγαλοπρέπεια στο γραφείο των 'Ηλυσίων Πεδίων. Η επίσημη αυτή φωτογραφία, που κοσμή τα διοικητικά κτίρια της Γαλλίας, παρακίνησε τον ένθουσιώδη νέγρο να καλέσει τον ίδιο φωτογράφο, τον Ζωρζ Μπουρντελόν και να παζάριζε εμπρός του, στο κυβερνητικό μέγαρο της Λεοπολντβίλ. Ζήτησε ακόμη από τον φωτογράφο να πετύχει την ίδια επίσημη ατμόσφαιρα, όπως και στο πορτραίτο του Γάλλου προέδρου. Η φωτογραφία αυτή προωριζόταν να κυκλοφορήσει σε χιλιάδες αντίτυπα, για να αναρτηθεί στα δημόσια γραφεία και στα σχολεία του Κογκό και να εκτυπωθεί σε γραμματόσημα. Δυστυχώς, όμως, οι δραματικές εξελίξεις και τα αίματη γεγονότα που έπακολούθησαν εμπόδισαν τη χρησιμοποίηση της φωτογραφίας. Αντί αυτής κυκλοφόρησε στο Κογκό και δημοσιεύτηκε στον παγκόσμιο τύπο μια άλλη, που δείχνει τον πρώην πρωθυπουργό δέσμιο, με τα χέρια πίσω, να σύρεται δίπλα από στρατιώτες του αντιπάλου του, του συνταγματάρχη Μουμπούτου. Ο Λουμούμπα, κεντρική φυσιογνωμία της αναταραχής του Κογκό, παρουσιάζεται έξ' ίσου ήρεμος και στις στιγμές της δοκιμασίας του. Αίχμάλωτος του αντιπάλου του, ύστερα από περιπετειώδεις καταδιώξεις, αποδράσεις και συγκρούσεις, εξακολουθεί να συγκινεί τους φανατικούς οπαδούς του, οι οποίοι γίνονται μαχητικότεροι όσο εξακολουθούν τα βασανιστήρια που υφίσταται ο άρχηγός τους.

ΝΤΕ ΓΚΩΛ — ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟ

Στη δόξα — επίσημος, έκαμπτος, ένοχλητικά στυλιζαρισμένος, 'Η ματαιοδοξία του να οικειοποιηθεί μια «δόξα» ολότελα άταίριαστη και στην ιδιοσυγκρασία και στο περιβάλλον του προδίδει στο βάθος μια κάποια άπλοκότητα. 'Η τραγική τροπή των πραγμάτων μάταιωσε την ανάρτηση της φωτογραφίας αυτής στα διάφορα δημόσια κτίρια του Κογκό.

Ο υαφός υαφές είναι τέχνη
Ο υαφός υαφές είναι BRAVO

Πολιτική, τέχνη, μόδα...
Δέν γίνεται κουβέντα,
χωρίς καφεδάκι έλληνικό,
πατροπαράδοτο.

BRAVO

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΦΕΩΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

Η έκπληξη της Πρωτοχρονιάς

ΕΝΑ ΛΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΖΑΚ ΑΛΕΓΚΡ

Εκείνο το βράδυ ο κύριος Ντοντρί έπρεπε στην γυναίκα του:
—Αγαπητή μου, έχω μια δυσάρεστη είδηση να σας αναγγείλω: Δεν θα μπορέσουμε αύριο να περάσουμε μαζί το ρεβγιόν της Πρωτοχρονιάς... Το προσωπικό μου οργανώνει μια μικρή γιορτή στο εργοστάσιο και, φυσικά, με παρεκάλεσαν να παρτώ να τους άρνηθώ... Στην εποχή μας, τα πνεύματα των εργαζομένων είναι πολύ εύκολο να εξαφθούν και προσβάλλονται με το παραμικρό...
Η Έμμανυέλ Ντοντρί κοίταζε τον άνδρα της καταστενοχωρημένη. Είχε τόσο όνειρευτη αυτή τη βραδιά του πρωτοχρονιάτικου ρεβγιόν! Πάντοτε, από μικρή, ένοιωθε μια παράξενη συγκίνηση καθώς πλησίαζε αυτό το βράδυ και, φυσικά, είχε φαντασθή ότι φέτος θα γιόρταζε την παραμονή της Πρωτοχρονιάς όπως περυσί, μαζί με τον άνδρα της. Πέρυσί είχαν γιορτάσει την πρώτη τους Πρωτοχρονιά ως παντρεμένοι, σ' ένα απόμερο κεντρικά, γεμάτο χαρούμενα στολίσια, ήσυχο και με διακριτικά φώτα. Είχαν πih σαμπάνια, είχαν χορέψει — ήταν μια ανάμνηση που θα της έμενε αξέχαστη...

—Όμως δεν θέλω να σου επιβάλω μια βραδιά που θάταν σωστή αγγαρεία για σένα, εξακολούθησε ο κ. Ντοντρί. Κοίταζε να θυγής λιγάκι, να διασκεδάσεις με τίποτε φίλους μας... Έγώ θα γυρίσω μάλλον άργά. Τι να γίνει; Πρέπει να γράψουμε αυτή την αναποδιά στο κεφάλαιο των επαγγελματικών υποχρεώσεων...

Η Έμμανυέλ δεν μπορούσε να κατηγορήσει τον άνδρα της επειδή φρόντιζε για την καλή λειτουργία της επιχείρησής του. Ήταν, άλλωστε, η μόνη που απολάμβανε τους καρπούς των προσπαθειών του, γιατί όλη η στοργή του συζύγου της στρεφόταν προς αυτήν. Μόνο ο Θεός ήξερε πόσο την αγαπούσε ο Ραιύμν! Είχε αναγκαστή να αντιμετωπίσει πολλές προκαταλήψεις, να υπερινικήσει πολλές αντιδράσεις για να παντρευτεί αυτή τη μικρή 'Ιταλίδα, που δεν είχε καμμία περιουσία κ' ήταν είκοσι χρόνια νεότερή του...

Από τον καιρό που παντρεύτηκαν —έδώ και ενάμισο χρόνο— η εύτυχία τους κυλούσε χωρίς σύννεφα. Ένα μόνο δυσάρεστο σημείο υπήρχε: Το εργοστάσιο άπορροφούσε τον Ραιύμν υπερβολικά. Η δουλειά του έρχόταν τις περισσότερες φορές, πριν από την αγάπη του για τη γυναίκα του. Η Έμμανυέλ το καταλάβαινε αυτό, γιατί ήταν λογικός άνθρωπος. Χωρίς τη δουλειά, η εύτυχία τους δεν θα ήταν εξασφαλισμένη. Έπρεπε λοιπόν να κάνουν ώριμες θυσίες, ώριμες υποχωρήσεις στις ανάγκες της επιχείρησής τους. Και να πού, φέτος, τους στερούσε τη χαρά ενός κοινού πρωτοχρονιάτικου ρεβγιόν...

Φυσικά, η Έμμανυέλ θα μπορούσε να πη κι αυτή στη γιορτή του προσωπικού. Αλλά αυτό δεν θα ήταν γιορτή — θα ήταν, όπως είπε ο Ραιύμν, αγγαρεία. Θάπρεπε να χαιρετάει διαρκώς άγνωστα πρόσωπα, να μιλάει μαζί τους, ν' άκούη τον άνδρα της να συζητά για άγνωστα πράγματα και να μη μπορεί να πη ου-

τε μια λέξη μαζί του. Άλλωστε την έπιανε φρίκη μπροστά σ' αυτές τις ομάδικες, τις επαγγελματικές γιορτές, που δεν είχαν ούτε ίχνος αυθορμητισμού ή ζεστασιάς κι όπου η σχέση άφεντικού και υπαλλήλων ψυχραίνει τελείως την άπιδόσφαιρα. Η Έμμανυέλ θα ήθελε, αυτή τη νύχτα, ένα οικείο τέτ-ά-τέτ, κάτι το αποκλειστικά οικογενειακό και τρυφερό...

Πάντως, σάν φρόνιμη γυναίκα που ήταν, η κυρία Ντοντρί αποφάσισε να μη δείξει την απογοήτευσή της και ν' αντιμετώπιση την άτυχία αυτή με καλή καρδιά. Δεν θ' ήπιανε έξω να διασκεδάσει —οι παρέες των φίλων, χωρίς τον άνδρα της, της ήταν έξίσου βαρείες, όσο και το προσωπικό του—, αλλά θάμενε στο σπίτι. Θάδιωχνε την υπηρέτριά της και θα περνούσε τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς μόνη της, μ' ένα καλό βιβλίο, κοντά στο τζάκι. Θάπινε λίγη σαμπάνια, που είχε φέρι έδώ και μερικές μέρες ο Ραιύμν, στην ύγεια του νοικοκυριού τους και, στις 12, δλομόναχη, θάσβηνε τα φώτα, σύμφωνα με το έθιμο...

Το άπογευματινό ταχυδρομείο είχε μια έκπληξη για την κυρία Ντοντρί — η μάλλον μια ελρνεσία της τύχης: Η Έμμανυέλ θρήκε μέσα στα γράμματά της ένα εισιτήριο συμμετοχής σ' ένα ρεβγιόν — σνρπρίζ, που είχε οργανώσει κάποιο πρακτορείο της γειτονιάς. Αυτά τα ρεβγιόν — σνρπρίζ ήταν μια πρόσκληση σε ανθρώπους που ήταν μόνοι, για να περάσουν τη βραδιά της Πρωτοχρονιάς σ' ένα κέντρο, με τη συντροφιά ενός άλλου φύλου... Έτσι, μαζί με τη χαρά του ρεβγιόν, υπήρχε και η έκπληξη της γνωριμίας μ' έναν άγνωστο ή μια άγνωστη — γνωριμία που μπορούσε να οδηγήσει πολύ μακριά...

Η κυρία Ντοντρί κατάθεκε για να επιστρέψει αυτό το εισιτήριο, που δεν προωριζόταν προφανώς για κείνην. Ήταν φανερό πως το είχαν στείλει κατά λάθος. Στο δρόμο υπήρχαν ένα σωρό ζευγάρια, που περίμεναν κάνοντας άστεία και πειράγματα και η εύθυμία τους έκανε στην Έμμανυέλ έντονητερη την έντύπωση πως ζούσε, εκείνη την ήμερα, στο περιθώριο ενός χαρούμενου κ' ελεύθερου κόσμου.

—Οχι, κυρία μου, της είπε η υπάλληλος του πρακτορείου, που ώργάνωνε το ρεβγιόν — σνρπρίζ, δεν έχει γίνει λάθος στον παραλήπτη! Για να έχω το ρεβγιόν μας άκόμη περισσότερο το στοιχείο της έκπληξης και του άπροόπτου, τραβήξαμε κλήρο και μοιράσαμε μερικά δωρεάν εισιτήρια στη συνιοκία. Και σεις είσθε μια από κείνες που κέρδισαν!

—Μά..., θέλησε να φέρη αντίρρηση η Έμμανυέλ.

Ένας άλογαχμός χαράς την βιέκοψε: Είχε φτάσει το πούλμαν, που έρχόταν να πάρη τους έορταστές, για να τους οδηγήσει στο άγνωστο...

—Φυσικά, η συμμετοχή σας στο ρεβγιόν — σνρπρίζ δεν είναι υποχρεωτική, έκανε χαμογελώντας η υπάλληλος. Μά, αν δεν έχετε τίποτε

άλλο πιο εύχριστο να κάνετε... Άν δεν έχετε οργανώσει άλλως τη βραδιά σας...

Χαθισμένος σ' ένα απόμερο τραπέζακι, ο κ. Ντοντρί απολάμβανε, για μια άκόμη φορά, την άνεση και τη διακριτικότητα αυτού του έξοχικού κέντρου διασκεδάσεως, όπου έρχόταν συχνά για να χειρισθή τις υποθέσεις που άπαιτούσαν καιρό, ήρεμία κ' ένα ύπεροχο φαγητό.

—Δεν διάζομαι καθόλου, είπε στον μάιτρ ντ' ότέλ. Περιμένω τη γυναίκα μου...

Η Έμμανυέλ δεν είχε έρθει ποτέ έδώ και τίποτα δεν υποχρέωνε τον κύριο Ντοντρί ν' αποκαλύψη ότι περιμένει όχι τη σύζυγό του, άλλά τη μαϊτρέσσα του ή μάλλον έκεινή που θά γινόταν μαϊτρέσσα του! Πραγματικά, η Άννυ, η τόσο νόστιμη αυτή μικρούλα, δεν θα είχε ποτέ δεχτή να κάνει το πρωτοχρονιάτικο ρεβγιόν μαζί του, αν δεν είχε σκοπό να καταθέσει και τα τελευταία δπλα της άρετής της... Ο κύριος Ντοντρί, που την ήξερε έδώ και δυό μήνες, έυρισκε σ' αυτήν όλα όσα έλειπαν από τη γυναίκα του: Τη χάρη, την τόλμη, την πνευματώδη όμιλία, τη φινέτσα του μυαλού και των αισθήσεων... ε'Η Έμμανυέλ, συλλογίζόταν, είναι ένα σίγουρο και πλούσιο κρασί, που το άπολαμβάνει κανείς χωρίς να διάζεται... Η Άννυ είναι ένα ποτήρι σαμπάνια!...

Ο κύριος Ντοντρί δεν είχε πάψει ν' αγαπάη τη γυναίκα του, άλλά ένοιωθε την άνάγκη αυτού του μεθυσισού, που δίνει στον άνθρωπο που γερνά μια καινούργια νεανική παρουσία. Φυσικά κ' η Έμμανυέλ ήταν άκόμη πολύ νέα —πολύ νέα γι' αυτόν—, μά η Άννυ ήταν σωστό μπουμπούκι...

Μη θέλοντας να κινήση τις ύποψίες της Έμμανυέλ, έλε έπινοήσει αυτό το παραμύθι του ρεβγιόν στο εργοστάσιο. Τί κωμωδία! Η Έμμανυέλ θα τον φανταζόταν τώρα να πληττή, άνόμεσα στο μελαγχολικό προσωπικό, στις γυναίκες και στα παιδιά των εργατών και των υπαλλήλων του, ενώ αυτός βρισκόταν έδώ και περίμενε τη διπλή χαρά του ώραιου γεύματος και της ώραιάς Άννυ...

Ο κύριος Ντοντρί σήκωσε την κουρτινούλα του παραθύρου. Η «Ντεκαδές» της Άννυ δεν είχε έμφανισθή άκόμη...

Εξέτασε την αίθουσα: Ήταν θαυμάσια διακοσμημένη, άλλά έρημη. Οι μόνοι πελάτες ήταν ο 'Ιδιος κ' Ένας ψηλός, μελαχρινός νέος, βυθισμένος σέ μια έφημερίδα, δυό τραπέζια πιο πέρα. Ο κύριος Ντοντρί ρώτησε τον μάιτρ ντ' ότέλ...

—Δεν δεχτήκαμε παρά τις δυό θέσεις που κρατήσατε τηλεφωνικά, άφου είστε ένας από τους πιο ταχτικούς πελάτες μας... Κ' έκεινή τη θέση του κυρίου, πρόσθεσε δείχνοντας τον ώραίο μελαχρινό. Είναι ο άνηψιός του διευθυντού μας. Όλα τα άλλα τραπέζακια είναι κρατημένα έδώ κ' ένα μήνα...

—Δεν φαντάζομαι να περιμένετε κανένα γάμο! —Οχι, κυρία... άλλά, τί τα θέ-

λετε; Πρέπει να βαδίζουμε κ' έμεις με τη μόδα της έποχής μας: Θα φιλοξενήσουμε άπάψε έδώ ένα ρεβγιόν — σνρπρίζ. Ά, να το πούλμαν που έφτασε!

Ένα χαρούμενο πλήθος συνωστίσθηκε μέσα στην αίθουσα... Καί, ξαφνικά, μια φωνή:

—Ραιύμν!

Κατάπληκτος ο κύριος Ντοντρί είδε να κάθεται αντίκρυ του η γυναίκα του...

Η Έμμανυέλ διηγόταν στον άνδρα της πως, μη μπορώντας ν' άντισταθή στη γοητεία του άγνωστου, είχε άνεβη στο πούλμαν, όταν έμφανίσθηκε στην αίθουσα μια νέα, που έκανε μια θορυβώδη σκηνή: Ήταν η Άννυ που φιλονικούσε με τον μάιτρ ντ' ότέλ.

—Δεν ύπάρχει θέση, σας λέω, δεσποινίς!

—Μά πως; Άφου με περιμένουν! Η θέση μου είναι κρατημένη από τον...
Όταν είδε τον Ραιύμν, το πρόσωπό της έγινε τόσο κόκκινο, ώστε ο μάιτρ ντ' ότέλ φοβήθηκε μήπως γίνη κανένα σκάνδαλο και την τράβηξε κατά μέρος. Άφου της ψιθύρισε μερικά λόγια σ' αυτή, την συνάδεψε ως το τραπέζι του ψηλού μελαχρινού νέου.

—Αν ο κύριος το έπιτρέπη, θα μπορούσαμε να σας δάουμε προσωρινώς έδώ...

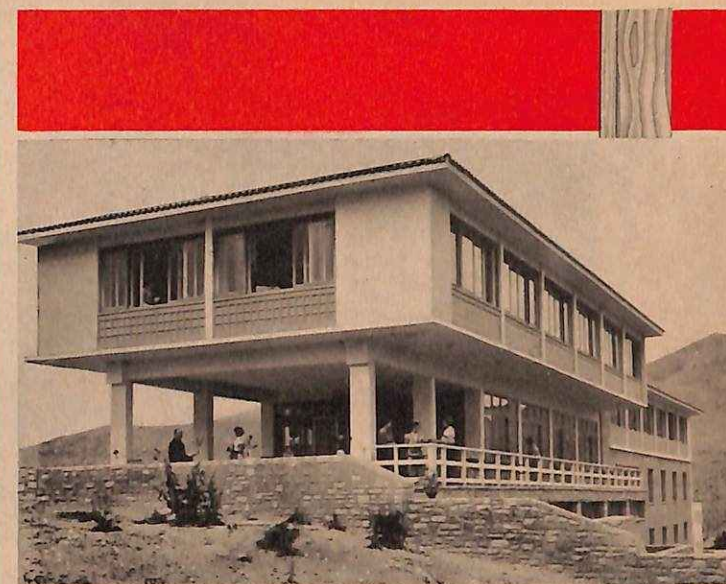
από το ρεβγιόν ήταν η σκληρότερη τιμωρία που μπορούσε να ύποστη ο κύριος Ντοντρί. Όλη τη βραδιά άναγκάστηκε να παρακολουθήσει, φαινομενικά άπαθής, το άνυπόφορο θέαμα της Άννυ, που χρησιμοποιούσε όλα τα θέληγνά της για να γοητεύση τον ώραίο μελαχρινό, με τον όποιο είχε καθήσει «προσωρινά»... Έκανε μάλιστα τόσο κατάχρηση της γοητείας της και ξεπέρασε τόσο πολύ το μέτρο, ώστε ο Ραιύμν, κατάπληκτος, την άνακάλυψε όπως πραγματικά ήταν: Χυδαία, ξεταίπωτη, μια κοινή κοκκοτούλα...

Αυτή, λοιπόν, ήταν η «πνευματώδης», η «χαριτωμένη» Άννυ! Αυτή ήταν η «σαμπάνια», που θα τον άποζημίωσε για την συζυγική σοβαρότητα; Άλίμονο, τί είχε κινδυνέψει να πάθει! Η Άννυ ήταν έτοιμη να κάνει τα γλυκά μάτια στον πρώτο άνδρα που θα τις «γυάλιζε», για τα χρήματα ή για την όμορφιά του! Κι αυτός που νόμιζε ότι είχε δρή μια τρυφερή, έξυπνη, άφωσώιαμένη φιλεναδούλα!

Όλα αυτά περνούσαν μέσα από το μυαλό του, καθώς η Έμμανυέλ τιτίβιζε, άνυποψίαστη, άπέναντί του. Κι όταν η γυναίκα του φώναζε ξαφνικά:

—Αγαπημένε μου, τα καταλαβαίνω τώρα όλα! Έσύ σκάρωσες αυτή την ιστορία του δωρεάν εισιτηρίου! Έκείνος άπάντησε, με μια τρυφερότητα που δεν ήταν καθόλου προσποιητή:

—Μά, φυσικά, κουτό παιδί! Είναι, έλέπιες, τώρα η μόδα των ρεβγιόν — σνρπρίζ κι όμολογώ ότι την βρίσκω πολύ χρήσιμη! Και σκώθηκε για να την χορέψει...

HOTEL DU LAC

Είς την ΚΑΣΤΟΡΙΑ

σε ένα μαγευτικό

φυσικό πλαίσιο

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ενοδοχειακά και Επιχειρησιακά

ΝΙΚΟΥ ΔΑΔΙΑΝΗ
Τιμαί Α' Κατηγορίας απ. τηλ. 46

ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ

ΑΝΤΙ ΝΑ ΒΥΣΣΟΔΟΜΗ Η ΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ
ΟΙ ΝΕΑΡΩΤΕΡΕΣ ΣΤΑΡΛΕΤΣ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

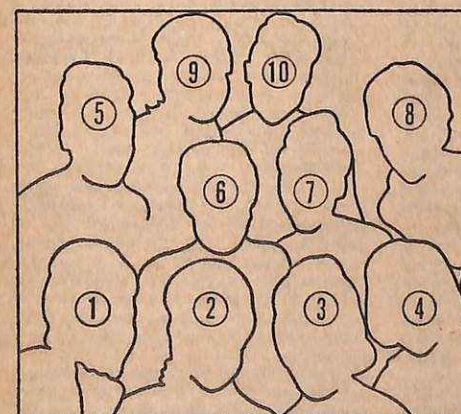

ΣΥΛΛΟΓΟ ΝΥΜΦΙΔΙΩΝ ΣΥΝΕΚΡΟΤΗΣΑΝ. ΤΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ...

...ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΜΕΛΩΝ ΕΙΝΑΙ 169 ΕΤΗ

1. Καρίν Σπίακ (16 ετών) «Η Ανήλικη».
2. Ζοζέλ Λαφόρ (17 ετών) «Ο χαριεπών Φασαρία».
3. Ντάλια Λαβί (18 ετών) «Ένα θράδι στην πλάτη».
4. Μισέλ Βροζ (18 ετών) «Τα γατάκια».
5. Ντανιέλ Γκιμπέρ (16 ετών) «Ζήτησε ο Έρρικος Δ'».
6. Άνν - Μαρί Μπελλί-νι (16 ετών) «Σαββατοβράδυ».
7. Ζενεβιέβ Γκαρντ (15 ετών) «Ένα θράδι στην πλάτη».
8. Μιρέντ Ντάκ (20 ετών) «Η θηλιά στο λαιμό».
9. Καρίν Ντενέβ (15 ετών) «Οι πόρτες κτυπούν».
10. Ζιζέλ Σαντόρ (18 ετών) «Η δόκιμος μοναχή».

Δέκα από τα πιο έλπιδοφόρα «αστεράκια» της γαλλικής οθόνης συνέπληξαν τελευταία το πιο περίεργο, αλλά συνάμα και το πιο όμορφο συνδικάτο του κόσμου: «Το Κλάμπ των Δέκα». Έδρα του σωματείου, τα παρισινά στούντιο. Σκοπός, η κατάργηση της πατροπαράδοτης μεταξύ των «στάρλετ» επαγγελματικής αντιζηλίας και η επικράτηση πνεύματος αλληλεγγύης και χριστιανικής αλληλοβοήθειας. Διάρκεια της μεγαλοφυΐας, ένα έτος, μετά τη λήξη του οποίου τα μέλη του συνδικάτου ανανεώνονται. Άπολογισμός του 1959 - 1960, πρώτου έτους του καινοφανούς θεσμού: 1. 'Η προαγωγή τριών νεοσσών -τη βοήθεια του συνδικάτου- σε «στάρ». Τυχερές ήταν η Βαλερύ Λαγκράνζ, η Φρανσουάζ Ντορλεάκ και η Μαρί Λαφορέ. 2. 'Η διανομή του βραβείου Σιζάν Μπιανόνετι στην Περρέτ Πραντιέ. 3. 'Ο γάμος της Μάσα Μερύλ με τον διευθυντή του γνωστού αμερικανικού περιοδικού «Χάρπερς Μπαζάρ».

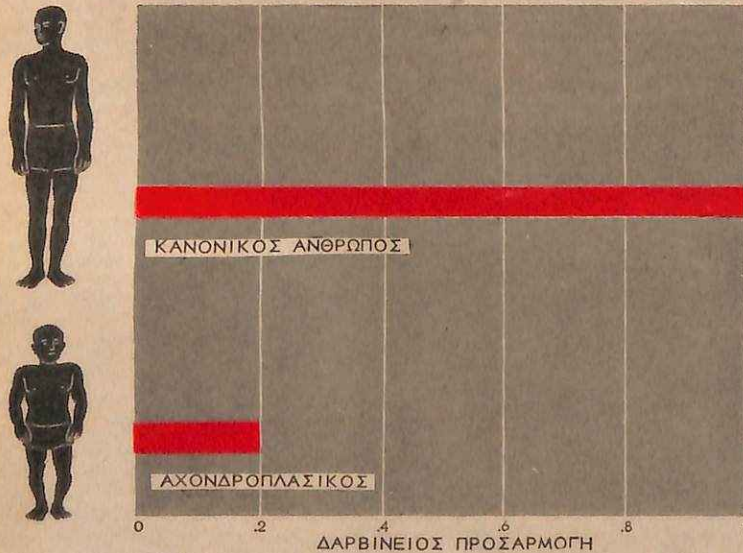
'Η μετωπική προβολή των μελών του συνδικάτου είχε, φυσικά, σαν συνέπεια διάφοροι σκηνοθέτες να καταφεύγουν απ' αυτής σ' αυτό για την εξεύρεση καταλλήλου προσώπου για κάποιο ρόλο τους. 'Αλλά δεν έλειψαν και οι απογοητεύσεις. 'Όταν ο Κλουζώ χρειάστηκε μια νεαρή «αδελφή» της Μπριζίτ Μπαρντό, για την «Αλήθεια» του, την ανέζητσε στο συνδικάτο και τελικά διάλεξε την Μαρί Ζοζέ Νάτ, που δεν ανήκει στις «Δέκα» και η οποία δεν χρειάστηκε τη βοήθειά του για να προβληθεί.

«Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ» είναι το δόγμα του έλκυστικότερου συνδικάτου του κόσμου. Τα αποτελέσματα δικαίωσαν τις προσδοκίες

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Υπό ΘΕΟΔ. ΝΤΟΜΠΖΑΝΣΚΥ

Η ΔΑΡΒΙΝΕΙΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ των άχονδροπλαστικών νάνων είναι μικρή. Οι νάνοι μπορεί να είναι υγιείς, αλλά, επί 100 επιζώντων παιδιών κανονικών γονέων, έπιζούν μόνον είκοσι παιδιά άχονδροπλαστικών νάνων.

Για την πληρέστερη κατανόηση του άρθρου αυτού θα έπρεπε να διευκρινίσουμε δυο βιολογικούς όρους: Τον όρο «γονίδιο» και τον όρο «μετάλλαξη». «Γονίδιο» είναι η «μονάδα κληρονομικότητας», δηλαδή ένα στοιχείο του χρωμοσώματος του κυττάρου που είναι ο φορέας των κληρονομικών στοιχείων κάθε όντος. «Μετάλλαξη» λέμε την αβίβητα και απτόμη μεταβολή των βασικών στοιχείων ενός οργανισμού, που όφειλεται στην αβίβητα κι απροσδόκητη μεταβολή της κληρονομικής ουσίας του.

Από τη μεγάλη εκείνη στιγμή που η ζωή προήλθε από την ανόργανη ύλη, οι ζωικές μορφές εξελίχθηκαν προσαρμοζόμενες στα περιβάλλοντά τους. Η προσαρμογή —δηλαδή η διατήρηση ή η αύξηση κάποιου συμβιβασμού ανάμεσα σε ένα οργανισμό και στα πράγματα στα που τον περιβάλλουν— πραγματοποιείται με την φυσική επιλογή. Οι πρώτες όλες, με τις οποίες λειτουργεί η φυσική επιλογή, παρέχονται από τη μετάλλαξη και τον σεξουαλικό ανασυνδυασμό των μονάδων της κληρονομικότητας: των γονιδίων.

Η μετάλλαξη, ο σεξουαλικός ανασυνδυασμός και η φυσική επιλογή ώθησαν στην εμφάνιση του Homo Sapiens.

καλύτερο ή προς το χειρότερο, ή βιολογική εξέλιξη δεν σταμάτησε με την εμφάνιση του πνευματικού πολιτισμού. Και στο άρθρο αυτό μελετάμε το θέμα της επιδράσεως της εξέλιξεως επί του σημερινού ανθρώπου. Το πρόβλημα των βιολογικών εξελικτικών διαδικασιών, που λειτουργούν σήμερα, είναι ένα πρόβλημα πολύ σοβαρό και πολύπλοκο.

Η επίδραση του ανθρώπου επί του περιβάλλοντος είναι τόσο ισχυρή, ώστε είναι πολύ δύσκολο να διακρίνει κανείς τις δυνάμεις στις οποίες προσαρμόζονται τώρα τα ανθρώπινα είδη. Έχει υποστηριχθεί ότι ο Homo Sapiens έχει ηθική απόσπαση από την επίδραση της φυσικής επιλογής. Στο άλλο άκρον είναι εκείνοι που υποστηρίζουν ακόμη ότι ο άνθρωπος δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα ζώον. Το δεύτερο αυτό σύμφωνο είναι το χειρότερο, γιατί οδηγεί σε θεωρίες βιολογικού φυλετισμού, στη δικαιώση της φυλής και στην ταξική πρόληψη, που αποτελούν τη δυστυχία τσώνων έκαστουμυριών ανθρώπων σε όλο τον κόσμο.

Όπως όλα τα άλλα ζώα, ο άνθρωπος παραμένει το προϊόν της βιολογικής του κληρονομιάς. Το πρώτο και βασικό χαρακτηριστικό της σημερινής εξέλιξεως του είναι ότι τα γονίδια του εξακολουθούν να μεταλλάσσονται, όπως μεταλλάσσονται από την πρώτη του εμφάνιση. Όλα τα γονίδια ενός ανθρώπου (και είναι δεκάδες χιλιάδες) έχουν κάποια ελάχιστη πιθανότητα να αλλάξουν κατά κάποιο τρόπο, κατά τη διάρκεια της ζωής του. Τα ποσοστά της μεταλλάξεως ποικίλουν από 1 προς 10.000 μέχρι 1 προς 250.000 περίπου. Π.χ., έχει υπολογισθεί ότι περίπου ένα γεννητικό κύτταρο επί 50.000 γεννητικών ατόμων, φέρει ένα νέο μεταλλαγμένο γονίδιο, το οποίο προκαλεί ένα καρκίνο που προσβάλλει τον αμφιβλητροειδή χιτώνα των παιδιών.

Μεταλλάξεις

Οι άριθμοι αυτοί εκφράζουν «αυτομάτες» μεταλλάξεις, οι οποίες εμφανίζονται σε άτομα που δεν έχουν εκτεθεί στην επίδραση ειδικών παραγόντων που μπορούν να προκαλέσουν μεταλλάξεις. Όπως είναι γνωστότατο σήμερα, η ύπαρξη τέτοιων παραγόντων, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται η ιονίζουσα ακτινοβολία και μερικές χημικές ουσίες, έχει ήδη αποδειχθεί σε διάφορους οργανισμούς. Ανακαλύπτονται συνεχώς νέοι παράγοντες, που προκαλούν μεταλλάξεις. Ελάχιστη αμφιβολία υπάρχει ότι μερικοί, τουλάχιστον, από αυτούς προσβάλλουν τα γονίδια του ανθρώπου. Αποτέλεσμα είναι ότι τα μέλη μιας βιομηχανικής ανεπτυγμένης κοινωνίας έμ-

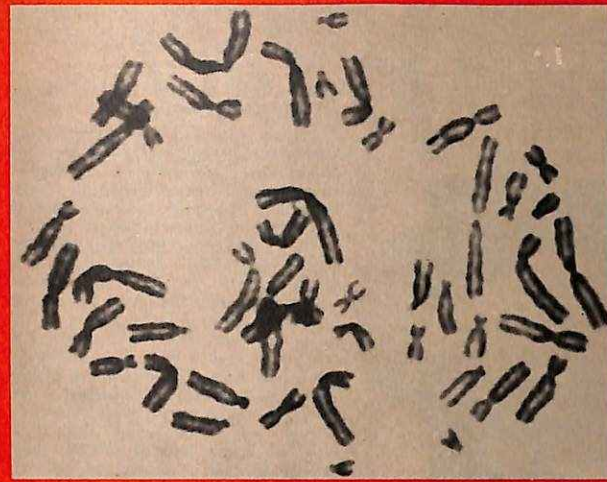
φανίζουν πύξημένη γενετική ποικιλία, που όφειλεται στον αυξανόμενο αριθμό των μεταλλάξεων.

Ώφέλιμα και επιβλαβή

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πολλές μεταλλάξεις προκαλούν κληρονομικές αρρώστιες, παραμορφώσεις και εξασθενήσεις διαφόρων ειδών. Πολύ λίγες θα είναι ωφέλιμες, τουλάχιστον σε ώριμμένα περιβάλλοντα. Άλλιώτικα δεν θα υπήρχε εξέλιξη. (Χρήσιμες μεταλλάξεις έχουν πράγματι παρατηρηθεί σε πειράματα επί κατωτέρων οργανισμών). Άλλα, όμως, αυτές που εκδηλώνονται με την εμφάνιση λίγο περισσότερων ή λίγο λιγότερων τριχώματος, λίγο μικρότερης ή λίγο μεγαλύτερης μύτης, ενός τύπου αίματος Α ή Ο; Τα χαρακτηριστικά αυτά δεν φαίνονται ούτε ωφέλιμα, ούτε επιβλαβή. Άλλα, και έδώ πρέπει να είμαστε εξαιρετικά επιφυλακτικοί. Ώφέλιμες ή επιβλαβείς, οι συνέπειες της μεταλλάξεως πρέπει να εξεκριθούν. Π.χ., νέες έρευνες αποκρίνονται ότι οι άνθρωποι που έχουν δεικνύουν ότι οι άνθρωποι που έχουν τύπο αίματος Ο εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό ελκών του δωδεκαδακτύλου, από το σύνολο του πληθυσμού. Μήπως αυτό σημαίνει άραγε ότι ο τύπος αίματος Ο είναι κακός; Όχι, κατ' ανάγκην. Είναι ο συνηθέστερος τύπος αίματος σε πολλούς πληθυσμούς και ίσως να παρέχει ώρισμένα άγνωστα ως τώρα πλεονεκτήματα.

Άλλ' ανεξάρτητα από τις άδεσδιότητες, οι γενετιστές συμφωνούν γενικά ότι κατά μέσον όρον οι συνέπειες της μεταλλάξεως είναι επιβλαβείς. Όποιαδήποτε αύξηση του ποσοστού των μεταλλάξεων, όσοδήποτε μικρή, μπορεί να αύξησει την ανθρώπινη δυστυχία που όφειλεται σε ελαττωματική κληρονομικότητα. Το ζήτημα αυτό έχει προκαλέσει μεγάλη προσοχή, κυρίως σε ό,τι αφορά την ακτινοβολία που προκαλεί ιονισμό και τις ακτίνες Χ που χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς. Άλλα αυτά αποτελούν ένα μόνο τμήμα του πλατύστερου και θλιβερού αυτού ζητήματος.

Από τα άναριθμητα γονίδια, που έχουν υποστεί μετάλλαξη από την έποχή που εμφανίστηκε στη Γη ή ζωή, μόνο ένα μικρό ποσοστό έχει διατηρηθεί. Τα γονίδια αυτά διατηρήθηκαν γιατί ήταν χρήσιμα ή τουλάχιστον όχι πολύ επιβλαβή για τους ανθρώπους που τα είχαν. Οι περισσότερες από τις μεταβολές γονιδίων έχουν εξαφανισθεί. Ο μηχανισμός, που διατήρησε τα χρήσιμα μεταλλαγμένα γονίδια και εξαφάνισε τα επιβλαβή, ήταν η φυσική επιλογή. Άλλα η φυσική επιλογή εξακολουθεί άραγε να επιδρά στην ανθρωπότητα και

Στο φωτομικρογράφημα αυτό παρουσιάζονται και τα 46 ζεύγη χρωμοσωμάτων ενός σχαζόμενου κυττάρου του ανθρώπινου σώματος, μεγεθυμένα κατά 5.000 φορές. Το φωτομικρογράφημα αυτό όφείλεται στους δρες Ζ. Τζάιο και Θόοντερ Πούκ, του Ίατρικού Κέντρου του πανεπιστημίου του Κολοράντο.

μπορούμε να έχουμε τη βεβαιότητα ότι χάρις σ' αυτήν ο άνθρωπος θα προσαρμοσθεί σε περιβάλλοντα που έχει δημιουργήσει ο πολιτισμός του;

Πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί στη χρησιμοποίηση λέξεων καθημερινής χρήσεως στην επιστημονική ορολογία. «Φυσική» στην «φυσική επιλογή» δεν σημαίνει μια κατάσταση πραγμάτων που υπήρχε πριν ή που αποκλείει τις μεταβολές που έχει προκαλέσει ο άνθρωπος. Τεχνητά ή όχι, το περιβάλλον του ανθρώπου έχει αλλάξει. Θα ήταν τώρα φυσικό να προσπαθήσετε να ζήσετε όπως ζούσε ο κυνηγός της λιθικής έποχής;

Υπάρχουν όροι όπως η πάλη διά την ζωή» και η «επιβίωση» του Ικανατέρου». Άλλα για τον Δαρβίνο η έννοια της «πάλης» ήταν μεταφορική. Τα ζώα παλεύουν εναντίον του ψύχους, άναπαύσεως, ζεστές γούνες, και τα φυτά εναντίον της ξηρασίας, περιορίζοντας το φύλλωμά τους, άπ' όπου εξαιμίζεται το νερό που περιέχουν. Η σχολή των λεγομένων «κοινωνικών δαρβινιστών» (όπου δεν άνήκει ο ίδιος ο Δαρβίνος) ήταν εκείνη που έβλεπε την «πάλη» με τη ζωή, τον πόλεμο και τον χωρίς έλεος ανταγωνισμό. Η ιδέα αυτή έχει εγκαταλειφθεί πρό πολλού.

Δεν άρνούμεθα ότι ο ανταγωνισμός και η πάλη υπάρχουν πραγματικά στη φύση, άλλα δεν έξηγούνται τα πάντα. Ο άγωνας για τη ζωή μπορεί να κερδηθεί όχι μόνο με την πάλη, άλλα και με την αλληλοβοήθεια. Σε μερικές περιπτώσεις, εκείνοι που έχουν τις περισσότερες δυνατότητες να επιζήσουν μέσα στις ανθρώπινες κοινωνίες είναι εκείνοι που έχουν τις δυνατότερες γροθιές και είναι περισσότερο πρόθυμοι να τις χρησιμοποιήσουν. Σε άλλες περιπτώσεις είναι εκείνοι που ζουν ειρηνικά με τους άλλους και τους βοηθούν σε ώρα ανάγκης. Η συνεργασία έχει μορφή και έντιμη παράδοσης. Οι πρώτες κοινωνίες, οι κυνηγοί της πρώτης λιθικής περιόδου, στήριζαν στη συνεργασία για να σκοτώσουν ένα μεγάλο ζώο.

Δύναμη επιλογής

Επιπλέον, οι σύγχρονοι γενετιστές αποδεικνύουν ότι η προσαρμοστικότητα έχει ειδική έννοια σχετικά με την εξέλιξη. Οι βιολόγοι μιλούν τώρα γά την «προσαρμοστικότητα» του Δαρβίνου ή την προσαρμοστική δύναμη ή τη δύναμη επιλογής, υπό την έννοια της άναπαγωγής. Η δαρβινέως προσαρμοστικότητα είναι άναπαγωγική. Από γενετική άποψη, ο ικανότερος στην προσαρμογή δεν είναι ούτε υπεράνθρωπος, ούτε ήρωας —κατακτητής». Είναι άλλως ή φυσική επιλογή που έχει τους περισσότερους επιζώντες άγιόνους.

Έχοντας ύπ' όψη όλα αυτά, μπορούμε να άπαντήσουμε στο έρώτημα άν η φυσική επιλογή εξακολουθεί να επιδρά στους ανθρώπους, μελετώντας τον τρόπο με τον οποίο η επιλογή αυτή θα μπορούσε να άγνοηθεί. Άν παντερώταν όλοι οι ένήλικες και άν κάθε ζευγάρι γεννούσε τον ίδιο ακριβώς άριθμό παιδιών, και όλα αυτά ζούσαν και παντρεύονταν κ.ο.κ., δεν θα υπήρχε καμιά επιλογή. Και, αντίστροφα, άν ο άριθμός των παιδιών που θα γεννούνε κάθε άτομο ώριζόταν από αυτό το ίδιο το άτομο ή από κάποια άρχη, με βάση τα κληρονομικά στοιχεία που θα ήταν επιθυμητά να επιβιώσουν, η φυσική επιλογή θα είχε άντικατασταθεί από την τεχνητή επιλογή. Κάποια μέρα ίσως να γίνει αυτό. Έν τώ μεταξύ, λειτουργεί η φυσική επιλογή.

Έν τούτοις λειτουργεί μέσα σε ένα ώρισμένο περιβάλλον, με το οποίο έχει συνάφεια. Καθώς το περιβάλλον μεταβάλλεται, η δαρβινέως προσαρμοστικότητα των διαφόρων στοιχείων αλλάζει μαζί του. Έτσι, με τις δικές του προσπάθειες, ο άνθρωπος μεταβάλλει συνεχώς την πίεση επιλογής ύπερ ή εναντίον ώρισμένων γονιδίων.

Ένα παράδειγμα

Ένα έντυπωσικό, άν όχι σαφές γενετικό, παράδειγμα μπορούμε να άναφέρουμε σχετικά με την καταπολέμηση της φυματίσεως και της έλονοσίας. Πριν από ένα αιώνα το ποσοστό των κατ' έτος θανάτων από φυματίωση στις διομηχανικά άνεπτυγμένες χώρες ήταν περίπου 500 επί 100.000 ανθρώπων. Η βελτίωση των όρων της ζωής και, τελευτάς, η εμφάνιση των αντιβιοτικών φαρμάκων περιώρισαν το ποσοστό στις «Ηνωμένες Πολιτείες σε 7½ ανά 100.000 ανθρώπους. Άνάλογη είναι και η μείωση της θνησιμότητας από έλονοσία, που έμεινε σε ένα έδεσμο του πληθυσμού της Γης.

Καθώς, τόσο η φυματίωση, όσο και η έλονοσία, είναι άρρώστιες μολυσματικές, αποτελούν κινδύνους που προέρχονται από το περιβάλλον. Έν τούτοις άπάρχουν πολλές ένδειξεις ότι η επιβιωτικότητα των ανθρώπων, τόσο από την άποψη της προσβολής τους από τις άρρώστιες αυτές, όσο και από την άποψη της βαρύτητας της άρρώστιας, έχει έμπρασθη γενετικά. Όσο λιγότερη η δύναμη των άσθενών ατόων, τόσο λιγότερη και η άπειλή ένοαντων των ανθρώπων που εμφανίζουν επιβιωτικότητα στις άρρώστιες αυτές. Με άλλα λόγια, η δαρβινέως προσαρμοστικότητα των ανθρώπων αυτών έχει αύξηθεί.

Έχει άναφερθεί ότι μία από τις συνέπειες του πολιτισμού είναι η αύξηση του ρυθμού των μεταλλάξεων και, ως

έκ τούτου, του άριθμού των επιβλαβών γονιδίων. Μία δεύτερη συνέπεια είναι η μείωση του ρυθμού της εξαφανισέως τους από τους ανθρώπινους πληθυσμούς, χάρις στη φυσική επιλογή. Μήπως, με τη διαταραχή στη γενετική ισορροπία, ο άνθρωπος έμποδίζει τη φυσική επιλογή και έμολύνει τη δεξμενή των γονιδίων;

Ο κίνδυνος ύπάρχει και δεν είναι δυνατόν να άγνοηθεί. Άλλά, με τη σημερινή κατάσταση των γνώσεών μας, το πρόβλημα είναι τρομακτικά πολύπλοκο. Άν ο πνευματικός πολιτισμός μας έχει κάποιο ίσωνικό, το ίσωνικό αυτό είναι η ιερότης της ανθρώπινης ζωής. Άν, για λόγους εύγονισμού, μία κοινωνία δεν δεχόταν να θεραπεύσει ώρισμένους ανθρώπους, θα έχανε, κατά την άντιλή-

ψη μας, περισσότερα ήθικώς, από όσα θα κέρδιζε γενετικώς. Επιπλέον, δεν είναι εύκολο να άπαντήσουμε άν ένας άνθρωπος, που έχει κάποιο επιβλαβές γονίδιο, έχει ή δεν έχει το δικαίωμα να άποκτή παιδιά.

Άν η εξέλικτική επίδραση μερικών βιολογικών όπων, όπως τα αντιβιοτικά και τα έμβόλια, είναι άκόμη άσφαής, οι μηχανές ύπολογισμού και οι πύραυλοι, για να παραλείψουμε τους κοινωνικούς οργανισμούς συνολικά, εμφανίζουν ένα πρόβλημα άκόμη πιο δύσκολο. Δέν ύπάρχει αμφιβολία ότι η επιβίωση του ανθρώπου θα εξακολουθήσει να έξαρτάται όλοένα περισσότερο από το πνεύμα και την τεχνολογία του ανθρώπου. Είναι άσκοπο να συζητάμε άν αυ-

ΡΑΓΔΑΙΑ ΠΤΩΣΗ σημείωσε το ποσοστό θανάτων από φυματίωση άνά 100.000 άτομα μετά τη γενίκευση των αντιβιοτικών και άργάτερα μετά την χρησιμοποίηση του αντιφυματικού φαρμάκου ίσονιαζίδη. Καθώς η φυματίωση ύποχωρεί, ύποχωρεί ταυτόχρονα και ό εξ' αυτής κίνδυνος των ατόων που γενετικά έχουν προδιάθεση για τη φυματίωση. Τα άτομα αυτά έπ' ουί τώρα σε θέση όχι μόνο να επιζήσουν, άλλα και να άναπαράγουν.

ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ

**Είναι πραγματική
ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΑΜΥΓΔΑΛΟΥ!
Είναι ION**

Όταν τρώτε σοκολάτα αμυγδαλού ION, τότε διαπιστώνετε γιατί το καταναλωτικό κοινόν την προτιμά.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

τό είναι καλό ή κακό. Δρόμος επιστροφής δεν υπάρχει.

Όμως, επειδή παραδεχόμαστε ότι ο δρόμος αυτός είναι αναπόφευκτος, αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αγνοήσουμε τα προβλήματα που δημιουργεί. Η επιλογή στις σύγχρονες κοινωνίες δεν τονίζει πάντα τα χαρακτηριστικά που θεωρούμε επιθυμητά. Ίδου ένα παράδειγμα: Πολλά έχουν γραφεί σχετικά με τη γονιμότητα, που στις προωδευμένες κοινωνίες είναι μεγαλύτερη στους λιγότερο πνευματικά ανεπτυγμένους ανθρώπους. Έρευνες, που έχουν γίνει σε πολλές χώρες, έχουν αποδείξει ότι οι μαθηταί που ανήκουν σε μεγάλες οικογένειες παίρνουν στα λεγόμενα «έσχατα» μικρότερους βαθμούς από εκείνους που παίρνουν οι συμμαθηταί τους που έχουν λίγα ή καθόλου αδελφάκια. Επιπλέον, οι γονείς που παίρνουν μικρότερους βαθμούς σε παρόμοια «έσχατα» αποκτούν κατά μέσο όρο περισσότερα παιδιά, από εκείνα που αποκτούν όσοι παίρνουν μεγαλύτερους βαθμούς.

Άλλαγή κατευθύνσεως

Δεν μπορούμε να αντιληφθούμε τις δυνάμεις που επιδρούν προς την κατεύθυνση μιας επιλογής εις βάρος της νημοσύνης, φαίνεται, όμως, ότι τα πράγματα αλλάζουν. Ο Λ. Πένροου, του πανεπιστημίου του Λονδίνου και ένας από τους πιο διακεκριμένους γενετιστές, αναφέρει ότι η επιλογή μπορεί να λειτουργήσει προς την κατεύθυνση της διατήρησης ενός σταθερού επιπέδου γενετικής ρυθμίσεως της διανοητικότητας των ανθρώπων. Άλλα δεν υπάρχουν αρκετές ενδείξεις είτε για την υποστήριξη, είτε για την καταπολέμηση της υποθέσεως αυτής.

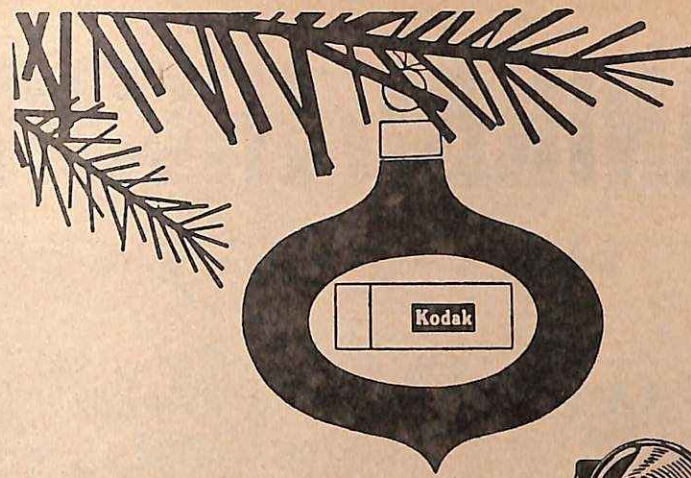
Θα πρέπει επίσης να αναγνωρισθεί ότι, τόσο στον άνθρωπο, όσο και στα άλλα κοινωνικά ζώα, οι ιδιότητες που αποτελούν προϋποθέσεις για την επιτυχία ενός ανθρώπου δεν είναι κατ' ανάγκη εκείνες που είναι οι περισσότερο ωφέλιμες για την κοινωνία στο σύνολό της. Αν υπήρχε ένα γονίδιο του αλτρουισμού, ή φυσική επιλογή θα έστρέφονταν εναντίον του από την άποψη του ατόμου, αλλά και υπέρ του από την άποψη της κοινωνίας. Στην περίπτωση αυτή θα ήταν δύσκολο να προβλεφθεί ποιά θα ήταν η μοίρα του γονιδίου.

Φυσική επιλογή

Η φυσική επιλογή είναι ένα πολύ αξιόλογο φαινόμενο. Άλλα δεν εξασφαλίζει την επιβίωση των ειδών. Πάρα πολλά όντα έχουν εξαφανισθεί χωρίς την «εξασθενητική» επίδραση του πολιτισμού, απλώς και μόνο γιατί έγιναν πάρα πολύ «ειδικά». Η φυσική επιλογή είναι καιροσκοπική. Δημιουργώντας ένα οργανισμό κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να προσαρμόζεται στο περιβάλλον του, μπορεί να τον στερήσει από την ικανότητα να προσαρμόζεται στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Κάτω από το φως αυτό, η κερηκτική ικανότητα του ανθρώπου προς αλλαγή του περιβάλλοντός του μπορεί να είναι τόσο επικίνδυνη, όσο και ωφέλιμη. Η τεχνολογική εξέλιξη μπορεί να έχει ξεπεράσει τη βιολογική εξέλιξη.

Εν τούτοις, ο άνθρωπος είναι το μόνο προϊόν της βιολογικής εξέλιξης, που γνωρίζει ότι έχει εξελιχθεί και ότι εξακολουθεί να εξελίσσεται. Θα μπορούσε να αντικαταστήσει την τυφλή δύναμη της φυσικής επιλογής με την συνειδητή καθοδήγησή της, με βάση τη γνώση του σχετικά με τη φύση. Είναι τόσο βέβαιο ότι θα χρειασθεί η καθοδήγηση αυτή, όσο είναι αμφίβολο αν ο άνθρωπος είναι έτοιμος να τη δώσει. Δεν είναι έτοιμος γιατί οι γνώσεις του σχετικά με τη φύση του και την εξέλιξή του δεν είναι επαρκείς. Γιατί οι περισσότεροι άνθρωποι δεν ξέρουν ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος είναι αναγκαία. Και γιατί υπάρχει μεγάλη απόσταση από τον τρόπο με τον οποίο ζουν οι άνθρωποι και τις αξίες και τα ιδανικά στα οποία δείχνουν λίγο πραγματικό σεβασμό.

Theodosius Dobzhansky

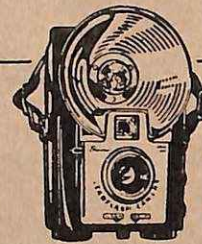
**Δωρίσατε
Kodak...**

διά φωτογραφίες
διά διασκέδασι!

**BROWNIE 127
CAMERA**

Τό απλούστερον μέσον
νά πέρνουμε καθαρές
φωτογραφίες

**BROWNIE Starflash
CAMERA**

Βγάζει έγχρωμα σλάιτς
με την ίδια εύκολια που
βγαίνει μία φωτογραφία

**KODAK Retinette IA
CAMERA**

Θαυμάσιος απόδοσεως
σε τιμή προσιτή στον
καθένα

KODAK ΦΙΛΜ : EKTACHROME - VERICHROME PAN - KODACOLOR

Πωλούνται εις τὰ Καταστήματα KODAK

Η Τελευταία μου
επιθυμία είναι...

...νά με ψήσετε
σε κουζίνα EGA

1961

EGA

Η Μοναδική Όψη Τον Κόσμο!..

Τό γερμανικό εργοστάσιο EISENWERKE GAGGENAU BADEN πρωτοπόρο πάντοτε στις τεχνικές εξελίξεις σας προσφέρει την κουζίνα EGA 1961 εφωδιασμένη με τό καταπληκτικό Grilloire infra-rouge που έχει τό πλεονέκτημα νά ψήνει όλα τὰ σcharιστά με άνοικτό φούρνο. Έπίσης κοκορέται, σουβλάκια, κοτόπουλα κ.λπ. με αυτόματη σούβλα.

Β. ΤΖΑΡΟΣ & Ε. ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

Δεν
άρκει μόνον
μιά
καλή
συνταγή....

BAKING
POWDER
ΓΙΩΤΗ

...χρειάζεται
και τό
καλλίτερο
ύλικό
για την
επιτυχία του
γλυκού σας

ΜΠΕΪΚΙΝ ΠΑΟΥΝΤΕΡ ΓΙΩΤΗ

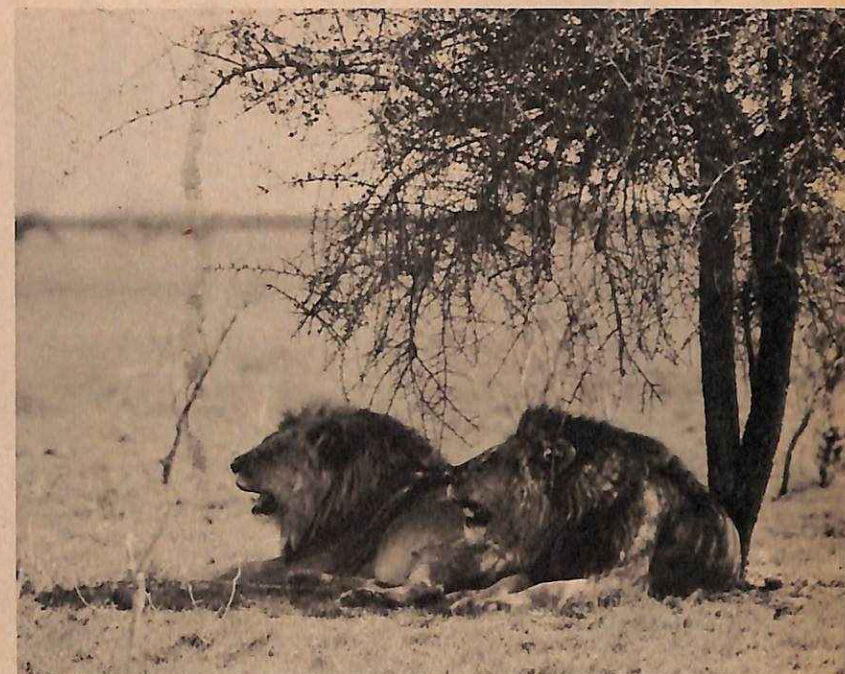
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΤΡΟΦΩΝ | ΓΙΩΤΗΣ Ο.Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΙΚΤΙΝΟΥ 3

ΤΑΝΓΚΑΝΙΚΑ: Η ΧΩΡΑ ΤΗΣ ΓΑΖΕΛΑΣ

Στ' άπέραντα έθνικά της πάρκα ή ζούγκλα παρουσιάζεται σ' όλη της την μεγαλοπρέπεια

Καθ' όσον άπέναντι όλοκλήρου του πολιτισμού θεωρούν οι Ιθαγενείς της Τανγκανίκας τη διαφύλαξη των άγρίων θηρίων της χώρας τους. Για τ' ό σκοπό αυτό καθόρισαν μια είδική, έκτεταμένη περιοχή, 5.500 τετραγωνικών μιλίων, στην πεδιάδα Σερενγκέτι, σ' αν Έθνικό Πάρκο. Στην περιοχή αυτή άπαγορεύεται άυστηρότατα τ' ό κυνήγι.

ΠΕΡΗΦΑΝΟΙ ΔΥΟ «ΒΑΣΙΛΕΙΣ» ΑΝΑΠΑΥΟΝΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥΣ

ΠΕΡΙΔΕΗΣ Η ΓΑΖΕΛΛΑ ΣΚΥΒΕΙ ΣΤΟ ΡΥΑΚΙ. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΛΛΟΧΕΥΟΥΝ...

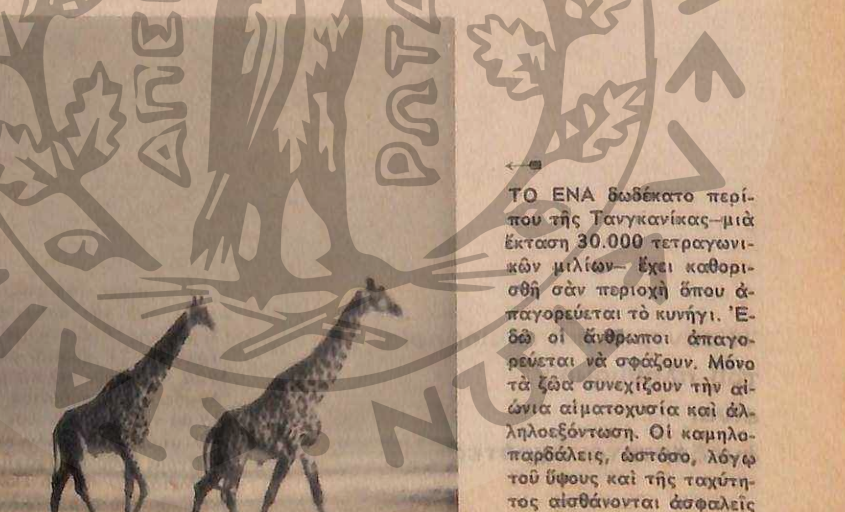
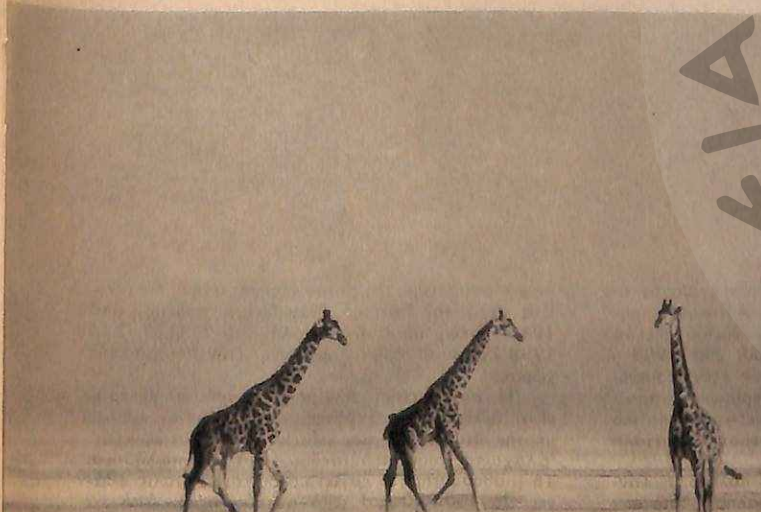
Δ υό τοπογραφικά «ρεκόρ» περιλαμβάνει στα όριά της ή Τανγκανίκα: Τ' ό υψηλότερο όρος της Άφρικης, τ' ό Κιλιμάντζαρο, 6.010 μ., και τ' ό βαθύτερη λίμνη της Άφρικης, τ' ό λίμνη Τανγκανίκα. Τ' ό μεγαλύτερο τμήμα των 941.500 τετραγωνικών χιλιομέτρων της (λίγο περισσότερο από τ' ό έπταπλάσιο της Έλλάδος) σχηματίζει, πέρα από τ' ός παραθαλάσσιες πεδιάδες, ένα έκτεταμένο κεντρικό όροπέδιο, ύψους 1.200 μ. Καί σ' αυτή την έκτεταμένη περιοχή, πού τ' ό πολιτικό παιχνίδι των Εύρωπαίων κατά τ' ό τελευταία 70 χρόνια καθόρισε ως ένότητα, διαμορφώνεται σήμερα και άνδρ' όται ένα νέο άφρικανικό έθνος.

Έννεά έκατομμύρια Άφρικανοί —άνασκάτωμα από 120 περίπου φυλές—, 100.000 έπ' όλ' όδες Άσιότες και 20.000 Εύρωπαίοι, από 30 διαφορετικές ένότητες, άποτελούν τ' ό ανθρώπινο μωσαϊκό πού κινεί τ' όν άγροτική κατά βάση οικονομία της χώρας.

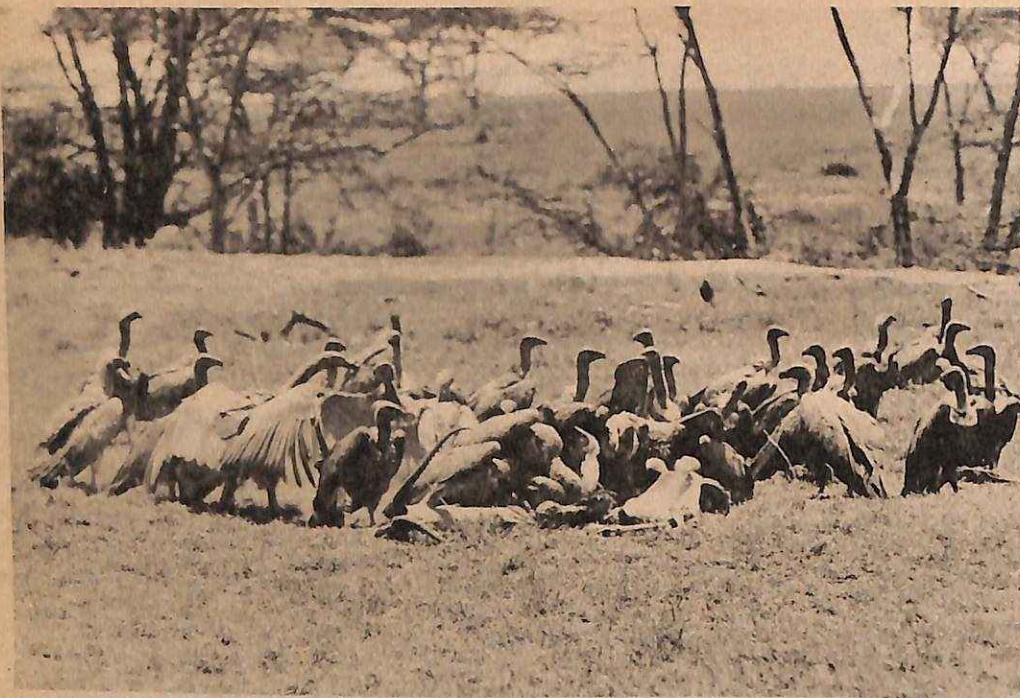
Ό πρώτος έποικισμός της παραλίου ζώνης, πού διαθέτει θαυμάσιους φυσικούς λιμένες, φαίνεται ότι άρχισε από

τους Άραβες τ' ό Όμάν, τ' όν 8ο μ.Χ. αιώνα. Μετά τ' όν περίπλου πού πραγματοποιήσε ό Βάσκο ντ' ό Γκάμα, στα 1498, από τ' ό Άκρωτήριο της Καλής Έλπίδος, παρουσιάστηκαν οι πρώτοι Πορτογάλοι άποικοι και έπί δυό αιώνες ό άγώνας έπικρατήσεως μεταξύ Άράβων και Πορτογάλων ύπ' όρξε σκληρός. Στα τέλη τ' ό 16ου αιώνα έκαναν άνεπιτυχείς άπόπειρες έγκαταστάσεως οι Τούρκοι και οι Ζίμπας (μια φυλή Ζουλού από τ' όν Σαμπέζι), αλλά άνετράπησαν από τους Πορτογάλους. Στα 1729, όμως, και οι ίδιοι οι Πορτογάλοι έξεδιώχτησαν σχεδόν τελείως από τους νικητάς Άραβες.

Αυτά όσον άφορά τ' ό παράλια. Τ' ό έσωτερικό της περιοχής έμεινε άγνωστο μέχρι τ' ό μέσα τ' ό 19ου αιώνα, όπότε για πρώτη φορά άρχισαν ν' ό εισδύνουν Άραβες και Εύρωπαίοι. Λίγα χρόνια άργότερα, στα 1884 - 85, ό Γερμανός δρ Κάρλ Πέτερς, πού είχε ίδρύσει μια Έταιρία Γερμανικού Έποικισμού, ταξίδεψε στο έσωτερικό και συνωμολόγησε συνθήκες με δώδεκα φυλάρχους.

Τ' ό ΕΝΑ δωδέκατο περίπου της Τανγκανίκας—μια έκταση 30.000 τετραγωνικών μιλίων— έχει καθορισθή σ' αν περιοχή όπου άπαγορεύεται τ' ό κυνήγι. Έδώ οι άνθρωποι άπαγορεύεται ν' ό σφάζουν. Μόνο τ' ό ζώα συνεχίζουν τ' όν αίώνια αίματοχυσία και άλλ' όλοεξόντωση. Οι καμηλοπαρδάλεις, όστόσο, λόγω τ' ό ύψους και της ταχύτητος αισθάνονται άσφαλείς

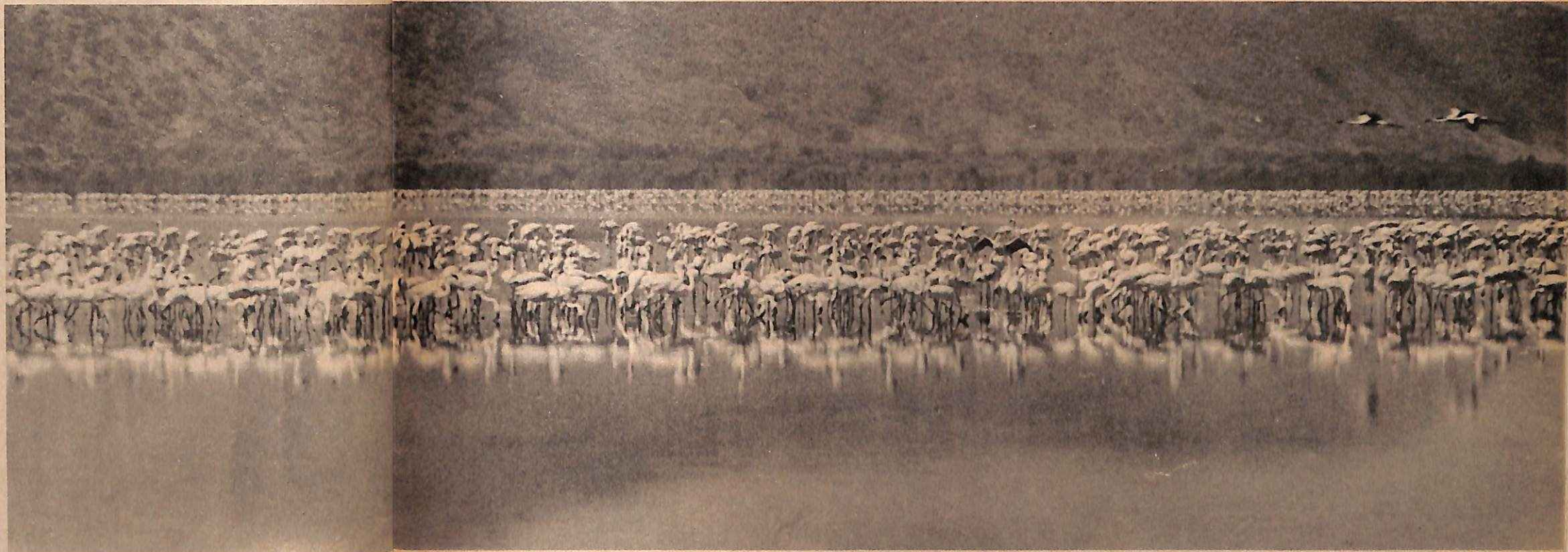

ΤΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ πέρασαν. Τώρα, πάνω από τα λείψανα του φαγητού τους, συγκεντρώνονται οι γύπες — έντεταλμένοι από τη φύση νεκροθάφτες.

ΤΑ ΧΟΡΤΟΦΑΓΑ τετράποδα προτιμούν τις βόρειες παρυφές του Έθνικού Πάρκου Σερενγκέτι, όπου και περιδιαβάζουν σε τεράστιες αγέλες.

ΘΕΑΜΑ χαρούμενο, καθαρά «επιθεωρησιακό» προσφέρουν οι χαριτωμένοι έρωδιοί, που έχουν συγκεντρωθεί κατά μυριάδες στη λίμνη Μανγιάρα

ΤΑΝΓΚΑΝΙΚΑ

(Φωτ. Camera Press)

50% είναι μισθωτοί σε γεωργικές και αλιευτικές επιχειρήσεις. Εκεί, ωστόσο, που έχει σημειωθεί αξιοπρόσεκτη πρόοδος είναι η στοιχειώδης εκπαίδευση — προϋπόθεση κάθε μελλοντικής εξέλιξης. Μέσα στα τελευταία 12 χρόνια ο αριθμός των μαθητών τριπλασιάστηκε και σήμερα φθάνει περίπου τις 440.000.

Τώρα η κυβέρνηση έχει στρέψει την προσοχή της στην επέκταση της γυμνασιακής και της τεχνικής εκπαίδευσης. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έχει καταρτισθεί ένα πενταετές πρόγραμμα. Παράλληλα, σημαντικός —για τ' αφρικανικά μέτρα— αριθμός σπουδαστών εκπαιδεύεται σε αγγλικά πανεπιστήμια ή σε ανώτατες σχολές γειτονικών αφρικανικών μεγαλοπόλεων.

Το ποικίλο κατά περιοχές κλίμα της Τανγκανίκας ευνοεί την ανάπτυξη όλων σχεδόν των αγροτικών προϊόντων που ευδοκίμουν στη Μαύρη

“Ηπειρο. Γι’ αυτό η πολιτική της κυβερνήσεως στρέφεται τώρα στη συστηματοποίηση της καλλιέργειας και στην εισαγωγή νέων μεθόδων λιπάσεως, ενώ παράλληλα ή κατασκευή άρδευτικών έργων προχωρεί συστηματικά, σύμφωνα με το σχέδιο αγροτικής αναπτύξεως του 1958.

Τη σημασία του προγράμματος αυτού θα αντιληφθούμε από το γεγονός ότι τα 4)5 του εξωτερικού εμπορίου της χώρας αντιπροσωπεύουν αξίες αγροτικών προϊόντων. Δυο σοβαρά προβλήματα —κοινά στις περισσότερες τροπικές χώρες— αντιμετωπίζονται ωστόσο: Η διάβρωση του εδάφους, λόγω έλλειψης επαρκών υδάτων, και η παρουσία της μύγας τσέ-τσέ. Έτσι μεγάλες περιοχές καθίστανται ακατάλληλες για εγκατάσταση αγροτών.

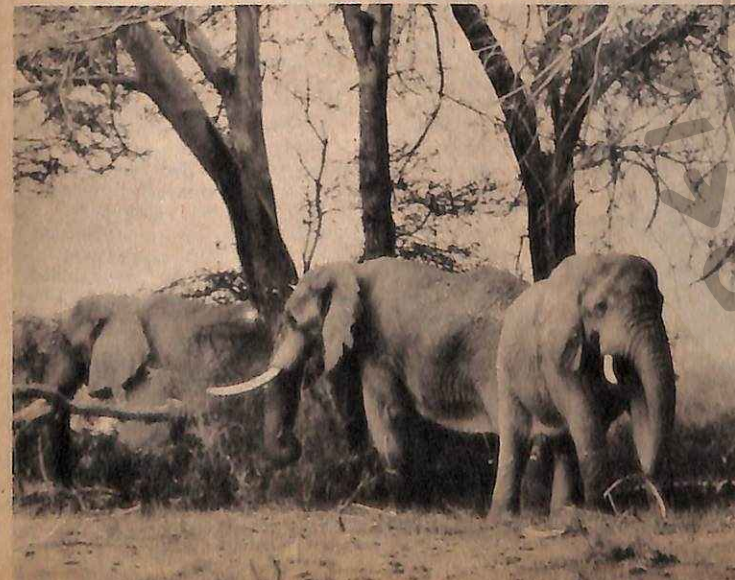
Μολοντί τα διαμάντια, ο μολύβδος και ο χρυσός είναι προς το παρόν τα μοναδικά ορυκτά

που παίζουν κάποιο ρόλο στην οικονομία της Τανγκανίκας, οι προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη σ’ αυτόν τον παραγωγικό τομέα είναι σημαντικές. Έρευνες, που δέν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί, απέκαλυψαν ότι υπάρχουν τεράστια αποθέματα ευρείας ποικιλίας ορυκτών. Προς το παρόν ή εκμετάλλευσή τους είναι άσύμφορος, λόγω των μεγάλων αποστάσεων και της έλλειψης συγκοινωνιακών μέσων.

Πάντως, ή εκμετάλλευση των αδαμαντωρυχείων επεκτείνεται ταχύτατα. Το 1935 ή παραγωγή αδαμάντινων ήταν 1446 καράτια. Το 1952 έφθασε τα 143. 023 καράτια, για να ξεπεράσει το 1958 τις 500.000, αξίας πλέον των 4.000.000 λιρών.

Εντυπωσιακή ήταν και ή άνοδος της εξορύξεως μολύβδου, ανάμεσα στα 1950 και 1958. Ήδη πλησιάζει το 1.5 εκατ. λίρες.

ΟΙ ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ ΑΦΘΟΝΟΥΝ ΣΤΟ ΛΟΝΓΚΙΝΤΟ, ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΚΕΝΥΑ

ΜΟΝΑΧΙΚΟΣ, ΚΑΚΟΘΥΜΟΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΓΡΟΥΣΟΥΖΗΣ Ο ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ

Η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ανεξάρτητοι αγρότες

Οι περιοχές των φυλάρχων αυτών έτέθησαν άμεσα υπό την προστασία της Αυτοκρατορικής Γερμανικής Κυβερνήσεως. Άλλα χρειάστηκε να περάσουν 21 χρόνια μέχρις ότου, στα 1905 - 1906, ήττηθούν τελικά οι συνεχώς εξεγειρόμενοι Άραβες, που φοβόνταν ότι ή γερμανική παρουσία θα τους σταματούσε το εξαιρετικά αποδοτικό δουλεμπόριο. Η τελευταία εξέγερση κατεστάλη με άγρια ανθρωποσφαγή.

Μετά τον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο, ή Τανγκανίκα, που στα 1917 είχε καταληφθεί από άγ-

γλικά στρατεύματα, παρεχωρήθη στην Άγγλία. Και μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο, στα 1946, έτέθη υπό την έντολή του Ο.Η.Ε. Στα 1958 έγιναν οι πρώτες εκλογές στην Ιστορία της χώρας.

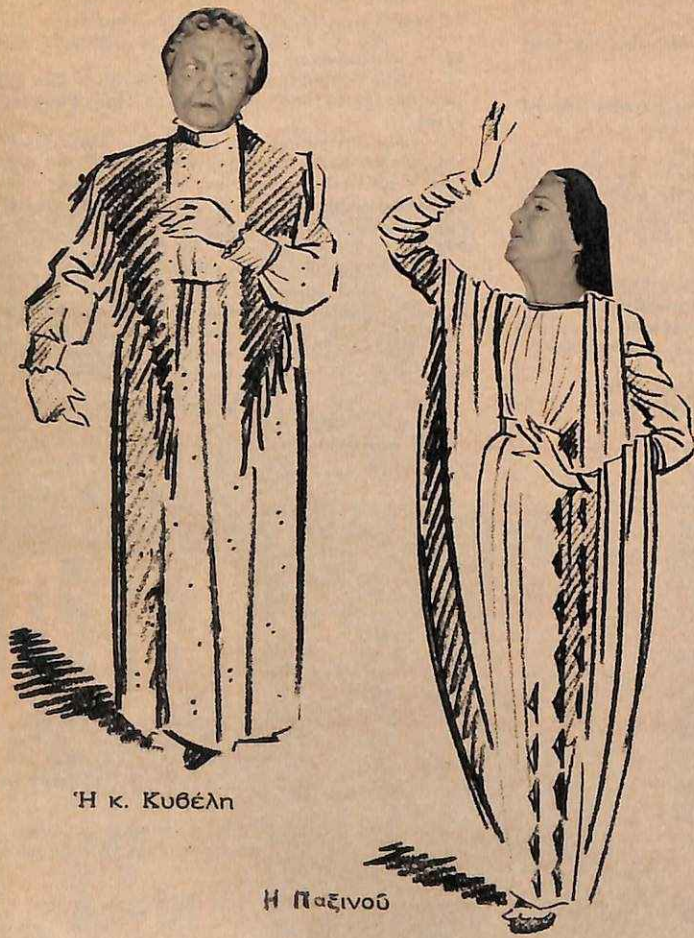
Η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ανεξάρτητοι αγρότες, ασχολούμενοι κυρίως με την παραγωγή των μέσων συντηρήσεώς τους. Έλάχιστα τους περισσεύουν για να πωλήσουν. Το μισθοσυντήρητο εργατικό δυναμικό μόλις φθάνει τις 400.000 και από αυτούς πάνω από τα

42

43

ΤΟ 1961 ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

54 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ ΜΑΣ κ. ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗ

'Η κ. Κυβέλη

Η Παζινό

άσους; Είναι μοιραίοι πολλοί απ' αυτούς ν' ανεβάζουν κακά έργα κι όπως οι δυνάμεις είναι διεσπαρμένες σε τόσο πολλά θέατρα, δίνουμε μέτριες παραστάσεις κακών έργων. Θα θυμίσω ότι στα μεγάλα κέντρα του εξωτερικού, στο Λονδίνο, στη Νέα Υόρκη και στο Παρίσι, όπου εκτός του μονιμού πληθυσμού υπάρχει και ένας κινητός πληθυσμός, κατά μέσον όρο, 1.000.000 την ημέρα, εν τούτοις και αυτές οι μεγαλόπολεις δεν διατηρούν περισσότερους από 15 θεάτρους πρόζας. Παράλληλα, στην Αθήνα οι στατιστικές μας λένε ότι οι πολύ μεγάλες επιτυχίες τελικά συγκεντρώνουν περί τις 130 - 140 χιλιάδες εισιτήρια. Και ερωτώ: Πώς είναι δυνατόν, όταν το θεατρίζόμενο κοινό είναι τόσο, να υπάρχουν 15 θέατρα; Αν οι αγαπητοί μου συνάδελφοι μπορούν να μου δώσουν απάντηση στο ερώτημα αυτό, θα το θεωρήσω μεγάλη ευτυχία. Και αυτό επιθυμώ για το 1961: Μια υπεύθυνη απάντηση από τους υπεύθυνους ανθρώπους του θεάτρου.

—Και από αυστηρώς ιδιωτικής σκοπιάς;

—Μια επιθυμία, όσον αφορά τα προσωπικά μου, είναι, ο τύπος, το 1961, να σταματήσει να μου κάνει ερωτήσεις για την προσωπική μου ζωή!...

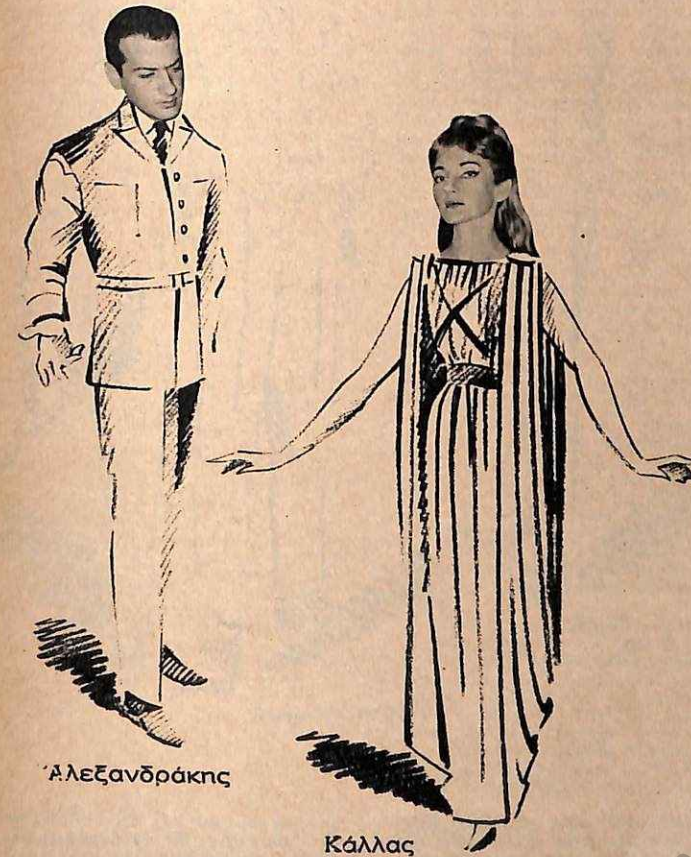
—Η Κατερίνα, με την οποία συνεχίζουμε, τονίζει:

—Η γενική επιθυμία όλων των ανθρώπων του θεάτρου αυτή τη στιγμή είναι μία: Να ελαττωθεί ή καταθλιπτική φορολογία του κράτους για να μπορέσει να ζήσει και να ορθοποδήσει το θέατρο στο 1961.

—Από προσωπικής πλευράς; —Μια πολύ άτομική ευχή: Ευχομαι στον εαυτό μου να χάρω σ' όλο τον καινούργιο χρόνο το κέφι και την αίσιοδοξία που τον πλημμυρίζει αυτόν τον καιρό.

—'Η «μάχη των εισπράξεων»

Μετά την διακεκριμένη πρωταγωνίστρια ακολουθεί—το ακολουθεί είναι σχήμα λόγου, γιατί η σειρά με την οποία δημοσιεύονται οι απαντήσεις αυτές δεν συνθέτει καμμία αξιολόγηση—ακολουθεί ο Ντίνος 'Ηλιόπουλος. 'Ο αγαπημένος κομικός τοπο-

'Αλεξανδράκης

Κάλλας

Κατερίνα

Κατράκης

μίζουν ώριμες από τις ξεχωριστές καλλιτεχνικές πραγματοποιήσεις γνωστών πρωταγωνιστών — θα δώσουμε σήμερα το λόγο στους ίδιους τους δημιουργούς του θεάτρου. Στους καλλιτέχνες εκείνους που ηγούνται θιάσων ή είναι πρωταγωνιστές τους ή εν πάση περιπτώσει ανήκουν στις αξιόλογες δυνάμεις του έμφυτου καλλιτεχνικού υλικού της ελληνικής σκηνής. Βέβαια λείπουν πολλά ονόματα που θα είχαν θέση σ' αυτή την έρευνα. Άλλα δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πολλές από τις καλλιτεχνικές μας δυνάμεις συμβαίνει αυτό τον καιρό να επιχειρούν τσινέ. Άρωνα, Καρέζη, Καλουτά, Χατζηκρήτος, Αυλωνίτης, Βασιλειάδου, Ρίζος, Παπαγιαννιόπουλος κ.ά. περιφεύουν.

έπεκτείνεται και στους θεατές, όταν έχουν την ευκαιρία να χειροκροτούν ήθοποιους τόσο μεγάλης κλάσεως όπως σεις...

—'Η κρίση του θεάτρου

Μετά την Κα Κυβέλη θα δώσουμε τον λόγο στον Δημήτρη Χόρν. 'Η απάντησή του αγκαλιάζει το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή το ελληνικό θέατρο. 'Ο δημοφιλής, λοιπόν, πρωταγωνιστής και θιασάρχης αποφανείται:

—Εύχομαι στο 1961 να συνεισφέρω όλοι οι υπεύθυνοι άνθρωποι του θεάτρου και να αντιληφθούμε ότι με τους πολλούς θιάσους δεν το εξυπηρετούμε. Οι πολλοί θιάσοι είναι είς βάρος του θεάτρου. Είναι, βέβαια, γνωστό πως κρίση έργων υπάρχει σε όλο τον κόσμο. Λοιπόν, πως είναι δυνατόν να δρεθούν τόσα πολλά έργα, καλά για όλους τους θε-

αποτεί το θέμα στη σωστή βάση. 'Αποφάνεται:

—Στην Ελλάδα η δουλειά μας είναι πολύ σκληρή, γιατί οι συνθήκες κάτω από τις οποίες δουλεύουμε δεν είναι άνετες, ιδιαίτερα για τον καλλιτέχνη που έχει υπεύθυνη θέση. Οι 12 παραστάσεις εβδομαδιαίως, ή μάχη των εισπράξεων, το μικρό ποσοστό του θεατρίζόμενου πληθυσμού, ο δυσανάλογος αριθμός των θεάτρων και γενικά των θεαμάτων έχουν δημιουργήσει τα τελευταία χρόνια ένα λαγάνισμα που δεν επιτρέπει στον καλλιτέχνη μια άνετη επιδίωξη των καλλιτεχνικών του πόθων.

—Δεν έχετε άδικο...

—Έπειτα δεν ισχύουν οι ίδιες συνθήκες για όλα τα θέατρα. Υπάρχουν θέατρα με δυσάστατα έξοδα, που δεν επιτρέπουν στους θιασάρχες τους την πολυτέλεια να διαθέσουν ένα έργο που θα τους δώσει την καλλιτεχνική ικανοποίηση που διψούν. Γι' αυτό ακούμε πολλές φορές τα «σκολιανά» μας από την κριτική με την οποία πολύ συχνά συμφωνούμε.

—Και τί θα έπρεπε να γίνει;

—Μη, για να μην είναι έτσι και για να γίνω πια να δίνω την επιτυ-

χία, την επιφανειακή έστω, το εμπόρευμα, θαπρεπε πάνω σ' αυτό το λαγάνισμα να σκύψω με στοργή το κράτος. Όχι μόνο με τις φορολογικές ανακουφίσεις που ζητάμε τόσο καιρό, αλλά και με εμπρακτή ενίσχυση και με συμπαράσταση. Άμα το κράτος κατανοήσει πλήρως αυτό το χρέος του προς το θέατρο και κατ' επέκταση προς το μερίδιό μας στην εθνική μας παρουσία, τότε οι καλλιτεχνικοί μας πόθοι θα πάνουν να αναδύονται. Ευχομαι αυτό να γίνει στο 1961.

—Και από ιδιωτικής πλευράς;

—Μ' άρεσουν πολύ τα ταξίδια τα άνετα. Μια επιθυμία μου μεγάλη είναι να επισκεφθώ τις 'Ηνωμένες Πολιτείες. Ευχομαι να την εκπληρώσω μέσα στο 1961. Δεν ξέρω αν θα τα καταφέρω γιατί άμα έχω χρήματα, δεν έχω καιρό, και άμα έχω καιρό, δεν έχω χρήματα...

—Οι χαρές του ταξιδιού

Φίλος των ταξιδιών, θιασώτης και λάτρης τους είναι και ο Κώστας Μουσούρης. 'Ο διακεκριμένος πρωταγωνιστής, θιασάρχης και σκηνοθέτης προσδιορίζει:

—Με ρωτάτε τί θα ήθελα σαν άνθρωπος και σαν καλλιτέχνης για το 1961. Για τον άνθρωπο, αν ήμουν νεώτερος, θα είχα να ζητήσω πολλά. Μά, όσο περνούν τα χρόνια, αρχίζουν οι συμβιβασμοί με τη ζωή. Στενεύουν οι όριζόντες και φυσικά και οι απαιτήσεις. Τα όνειρα και οι επιθυμίες ή έχουν εκπληρωθεί κατά κάποιον τρόπο —και κατά κάποιο ποσοστό— ή είναι πολύ άργα πλέον για να εκπληρωθούν. Μένει όμως για μένα πάντα κάτι που με ξεκουράζει ψυχικά —και σωματικά μωρό να πω— και που με βοηθάει σφαιρικά: Τα ταξίδια! Τα μακρινά ταξίδια σε τόπους πρωτοειδομένους ή και σε κείνους ακόμη που έχω γνωρίσει. Το ταξίδι είναι από τις πιο μεγάλες χαρές που μπορεί να μου προσφέρει η ζωή. Θα ήθελα λοιπόν και στο 1961 να μπορέσω να ταξιδέψω. Θα ήμουν ικανοποιημένος αν το κατάρθωνα και πάλι.

—Και από πλευράς θεάτρου; —Νομίζω πως σ' αυτές τις δύσκολες στιγμές που περνάει το ελληνικό θέατρο, σαν καλλιτέχνης που το υπηρετεί από χρόνια, δυο πράγμα-

τα θα εύχομουν να πραγματοποιηθούν στο 1961: 'Η μείωση της φορολογίας και ή αύξηση της συντάξεως των απόμαχων. Είναι και τα δυο τόσο σπουδαία τώρα, ώστε ολόκληρη ή μεγάλη θεατρική οικογένεια —και μαζί φυσικά κ' εγώ— δικαία θα μπορούσε να πανηγυρίσει.

Για τις συντάξεις όμως υπάρχουν και δυο άλλες συνηγορίες. Δυο πρωταγωνιστών του μουσικού θεάτρου. 'Ο 'Ορέστης Μακρής —που κατέκτησε με τόσο δημιουργικό δυναμισμό και τον ελληνικό κινηματογράφο— τονίζει:

—Θα ήθελα ν' αυξηθεί ή σύνταξη των ήθοποιών κλιμακωτά. Διότι «ού γάρ έρχεται μόνον». Χρειάζεται, όπως λένε, «ευπρέπες γήρας». Είμαι λοιπόν υπέρ της αύξησης της συντάξεως δια ή απόκτησιν ευπρέπης γήρας. Αυτό θα ήθελα να έφερνε το 1961 στο θέατρο και στους ανθρώπους του.

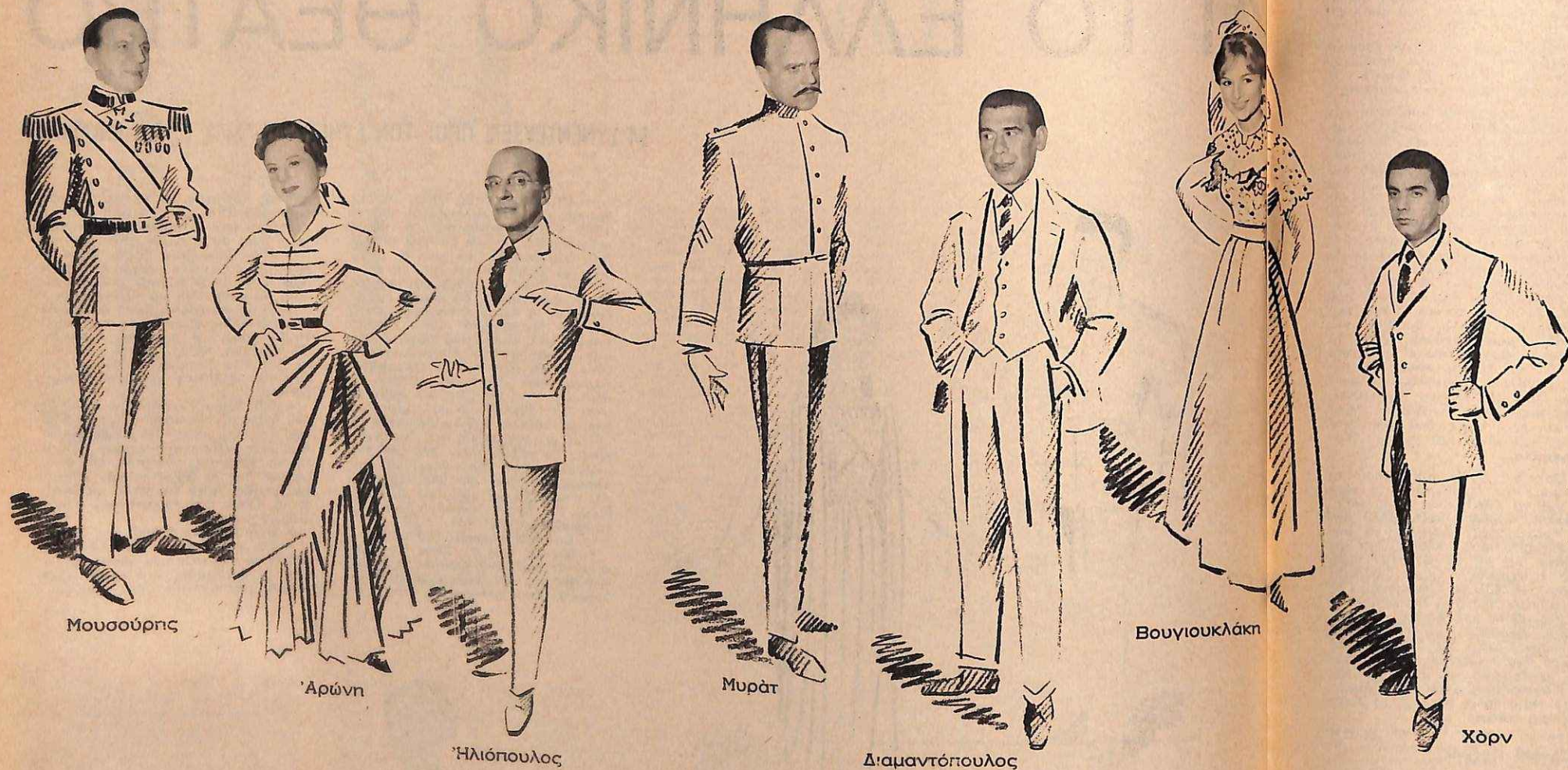
Και ο Κούλης Σκολίγκας λέγει:

—Θα επιθυμούσα στο 1961 να αυξηθεί ή σύνταξη των ήθοποιών, να παύ 3 - 4 χιλιάδες, και να δελτιωθούν γενικά ή κατάσταση των ανθρώπων

Μερκούρης

Βεργή

Μουσουρής

Αρώνη

Ηλιόπουλος

Μυράτ

Διαμαντόπουλος

Βουγιουκλάκη

Χόρν

του θεάτρου. Γενικότερη επιθυμία μου είναι να υπάρξει ειρήνη για όλο τον κόσμο.

Προτιμήσεις πρωταγωνιστριών

Ας δώσουμε, όμως, τώρα τον λόγο σε μερικά γυναικεία στελέχη του θεάτρου μας. Η διαλεκτική θιασάρχης Έλσα Βεργή τονίζει: «Επιθυμώ να δημιουργηθούν προϋποθέσεις και συνθήκες τέτοιες, ώστε να μπορέσει το θέατρο του κέντρου, δηλαδή το ποιοτικά σοβαρό θέατρο, να κινηθεί ευρύτερα και προς την επαρχία. Η επιθυμία μου αυτή προέρχεται και από πρόσφατη εμπειρία που απέκτησα όταν περιόδευσα με τον θιασμό μου.

—Και από άτομικης σκοπιάς: «Ενα πράγμα θάθελα για το 1961. Να έχω υγεία, ώστε να μπορέσω να φέρω εις πέρας την ευθύνη που έχω αναλάβει στους ώμους μου. Κ' έτσι, όπως βλέπετε, καταλήξαμε κ' οι δύο μου επιθυμίες να άφορουν την σκηνή.

Μετά το θέατρο Βεργή, ως μεταφερθούμε τώρα στο απέναντι θέατρο «Αθηνών». Η Βέρα Ζαβιτσιάνου — μιά, ως γνωστόν, από τις ουσιαστικές δυνάμεις της καινούργιας θεατρικής γενιάς — θα ήθελε δύο πράγματα για τον καινούργιο χρόνο. Πρώτα, από καλλιτεχνικής πλευράς, να βρεθεί ένα πάρα πολύ καλό έργο και να το παίξω. Και από ιδιωτικής έχει τον πόθο να γίνει μητέρα και ν' αποκτήσει ένα παιδί. Η Γίλια Λιβουκόβ, έξ άλλου, έχει ήδη την ικανοποίηση να είναι και μία ευχαριστημένη μητέρα. Ο γιος

της, που είναι εδώ και τρία χρόνια στην Αμερική, σπούδασε σκηνοθέτης του κινηματογράφου στο Χόλλυγουντ και τώρα ετοίμασε για την «Φόξ» μία κινηματογραφική διασκευή της «Οδύσσειας» του Καζαντζάκη, που πρόκειται να γυρισθεί. Η ίδια, που γυρίζει τώρα δύο ταινίες, θα ήθελε στο 1961 να κάνει μία ιδιαίτερα ευτυχημένη εμφάνιση στη σκηνή, όπως συνέβη πέρυσι το καλοκαίρι με τον «Πατούχα». Θα ήθελε όμως αυτή τη φορά ρόλο που να έχει μία κάποια ηρωική ύψη.

Η Αλίκη Βουγιουκλάκη τώρα. Η τόσο δημοφιλής πρωταγωνίστρια του θεάτρου και του κινηματογράφου μας είπε: «Μ'ερωτάτε τι θα ήθελα για το 1961. Μα αυτά που επιθυμώ σαν ηθοποιός, συγκροτούνται με αυτά που επιθυμώ σαν... ιδιώτισσα. Σαν ηθοποιός π.χ., επιθυμώ ωραίους ρόλους — που να τους αγαπήσω κ' εγώ και το κοινό — και δουλειά, πολλή, δουλειά... Σαν άνθρωπος, πάλι, επιθυμώ ξεκούραση και γαλήνη και... Άλλα γιατί να τα λέω; Άφου θα υπερισχύω, όπως πάντα, το θέατρο, και τα «ειδικά» όνειρα θα μείνουν όνειρα. Λοιπόν, ως ευχθώ μόνο, το 1961 να φέρει μεγαλύτερη ακμή στο θέατρό μας και κάθε χαρά στους γνωστούς και άγνωστους φίλους μας.

Η νέα πρωταγωνίστρια του «Ρέξ», Κάκια Αναλιτή απαντά:

—Καλλιτεχνικής επιθυμίας έχω πάρα πολλές, που αν τις ανέφερα όλες, άλλοι θα με λέγανε φιλόδοξη, άλλοι ματαιόδοξη, άλλοι... «εγώ» και λίγοι μόνο θα καταλαβαίνανε την εσωτερική ανάγκη. Γι' αυτό α-

ναφέρω μόνον πώς το 1961 θάθελα να παίξω έναν ωραίο ρόλο στο θέατρο κ' ένα στον κινηματογράφο. Καλά ή κακά, δεν έχει σημασία. Μου άρκει η ανησυχία της δημιουργίας, όποια κι αν είναι αυτή.

—Και στο άλλο μας ερώτημα: Το προσωπικό...

—Η επιθυμία της ιδιωτικής μου ζωής, προσωρινώς, είναι μιά ωραία δίλλα κοντά στην αγαπημένη μου θάλασσα. Έχω το οικόπεδο, αλλά δεν έχω... λεφτά για να χτίσω. Γι' αυτό έχω μεγάλη επιθυμία να τα δρώ μέσα στο 1961.

Το θέατρο «Άλφα»

Ερχόμαστε τώρα στην εκλεκτή πρωταγωνίστρια του θεάτρου «Άλφα». Η Βούλα Ζουμπουλάκη θα ήθελε και στο 1961 να είχε την ευκαιρία για μία ευτυχημένη καλλιτεχνική πραγματοποίηση.

—Νοσταλγώ να παίξω πάλι ένα ωραίο ρόλο όπως, να πούμε, στο «Φώς της καρδιάς».

—Ναι, που ήταν μία ιδιαίτερη επιτυχία. Και από καθαρώς άτομικης πλευράς:

—Ποθώ ένα ταξίδι σε μακρινούς τόπους. Θα ήθελα ακόμη να φθάσουν οι άνθρωποι σύντομα στη σελήνη, ώστε να προσβάσω να όνειρευτώ κάποτε και ένα ταξίδι ως εκεί...

Και ο Δημήτρης Μυράτ, ο δυναμικός έμπνευστης του θεάτρου «Άλφα», τι θα ήθελε για τον χρόνο που άρχισε:

—Πρώτον —καθορίζει ο ίδιος— να επιτύχω ένα θεατρικό σχέδιο που έ-

χω στο νου μου για την περίοδο που διανύουμε. Δεν θα το ανασέσω γιατί κατ' αρχήν δεν είναι σίγουρο αν θα πραγματοποιηθεί και γιατί ακόμα είναι στα «σκαριά» και μπορεί να μη μου πάη γούρι. Και είμαι, ξέρετε, λίγο προληπτικός...

Ο λαμπρός πρωταγωνιστής και σκηνοθέτης, στη δεύτερη ερώτηση απάντησε:

—Εύχομαι ο νέος πρόεδρος των Η.Π.Α. να είναι νουνεχότερος του προκατόχου του, γιατί αλλιώς δεν βλέπω να πηγαίνουμε καλά... Και, όπως ξέρουμε όλοι, η ειρήνη είναι το μεγαλύτερο αγαθό και αυτό εύχομαι να μη χάσουμε...

Ερχόμαστε τώρα —θυμίζω ότι δεν υπάρχει σειρά και δεν αξιολογούμε πρόσωπα— οι απαντήσεις δημοσιεύονται με τη σειρά που τις λάβαμε— ερχόμαστε τώρα στον Μάνο Κρατάκη. Ο εξαιρετικός δημιουργός του «Ελληνικού Λαϊκού Θεάτρου», που έκανε τόση εντύπωση το περασμένο καλοκαίρι στον «Πατούχα», είναι σαφές και καθηγορηματικός:

—Ζώ μ' ένα μονάχα προσωπικό και καλλιτεχνικό πόθο: Να ολοκληρώσω το «Λαϊκό Θέατρο». Να ολοκληρώσω, δ.τι έχω αρχίσει τα τελευταία χρόνια και δ.τι με κοινό μόχθο διαλεκτών συναδέλφων έχει δώσει τα γνωστά αποτελέσματα...

Ακολουθεί η απάντηση του Άλβου Άλεξανδράκη, ο οποίος θα ήθελε μέσα στο 1961 να δημιουργηθούν επιτέλους οι συνθήκες που κάτω από αυτές θα μπορούσε η θεατρική εργασία να γίνει μία πραγματικά δημιουργική δουλειά. «Όσον α-

φορά το άλλο ερώτημα, ο καινούργιος πρωταγωνιστής προσδιορίζει:

—Η επιθυμία μου είναι το 1961 να σταθώ η σημαντικότερη χρονιά της ιστορίας, εξασφαλίζοντας μία αιώνια ειρήνη.

Παραμερη η ευχή διατυπώνει και ένας άλλος γνωστός πρωταγωνιστής, ο Καραούρος:

—Σαν άνθρωπος, προσδιορίζει, δεν έχω ιδιαίτερες επιθυμίες. Έχω μία γενικής φύσεως επιθυμία: Να ειρηνεύσει ο κόσμος και όλοι οι άνθρωποι που ασκούν τα ειρηνικά επαγγέλματα να δρούν μέσα στη θερμότητα των ειρηνικών καταστάσεων εκείνο που επιθυμούν.

—Για το θέατρο:

—Όσον αφορά το θέατρο η ευχή μου είναι να γίνουν καλύτεροι θιασασί στο 1961. Τα ελληνικά έργα να επιδιώκουν να εκφράσουν βαθύτερες καταστάσεις, να περικλείουν δηλαδή μία φιλοδοξία. Τέλος, είναι πιά καιρός να βγύ και ένα φιλμ της ποικιλίας όχι από τεχνικής, αλλά από ουσιαστικής απόψεως. Εύχομαι ακόμη το θέατρο της Β. Ελλάδας, που απεωσαίσθη να ιδρυθεί, να μη γίνει σαν το «Εθνικό» των Αθηνών...

Ερχόμαστε τώρα στον Λάμπρο Κωνσταντάρα. Ο συμπαθέστατος αυτός πρωταγωνιστής του θεάτρου και του κινηματογράφου εύχεται να γίνουν θιασάσι με πολλούς καλούς ηθοποιούς και να ανεθούν έργα ποιότητας, για το γενικότερο καλό του θεάτρου. «Έτσι, αποφαινεται, πιστεύω να αυξηθεί σημαντικά το θεατρόφιλο κοινό της πρωτεύουσας. Γενικότερα επιθυμώ να υπάρχει στον κόσμο καλωσύνη» πολλή καλωσύνη.

ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΗ ΚΑΙ ΤΙ ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ 1961 ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

«Αν μπορούσαν να γίνουν όλοι οι άνθρωποι καλοί!».

Ο Χρήστος Εύθυμιου, που έφ'ετος συνεργάζεται με το συγκρότημα της Έθνικής Λυρικής Σκηνής, εκθέτει ως έξης τις αντίληψεις και τους πόθους του:

—Επιθυμώ βασική και γενική άνοδο του θεάτρου μας. Άνοδο καλλιτεχνική, και ταυτοχρόνως ρύθμιση των ζητημάτων που ενδιαφέρουν επαγγελματίες τους ηθοποιούς, για να μπορούν να εργάζονται άνετως. Έννοώ μιά γενικότερη ευφορία. Φυσικά, το ελληνικό θέατρο είναι στασιμικό. Χρειάζεται όμως ακόμη άνοδος και περαιτέρω προώθηση εις ό,τι αφορά επαγγελματικά ζητήματα. «Εμείς οι ηθοποιοί ζούμε σήμερα με το φόβο των γηρατειών. Τίποτα δεν μας εξασφαλίζει. Πρέπει, συνεπώς, κάτι να γίνει. Ακόμη θα ήθελα να τονίσω ότι η ίδρυση του θεάτρου Β. Ελλάδος αποτελεί μιά πρόοδο που επιβάλλεται να χαιρετισθεί με ικανοποίηση.

Και κατέληξε ο Εύθυμιου: —Από καθαρώς προσωπικής πλευράς θα ήθελα, εάν ήταν δυνατόν, ν' αποκτήσω ένα θέατρο δικό μου, προσωπικά δικό μου και μάλιστα ένα θέατρο που να μην είναι... υπόγειο!

Ο πρωταγωνιστής του θεάτρου Βεργή, ο γνωστός καλλιτέχνης Θεόδωρος Μορίδης μας είπε:

—Αν έλεγα στα θα επιθυμούσα να μου συμβούν ή να γίνουν το 1961, φοβάμαι πως δε θα περνούσα και τόσο εύχρηστο χρόνο. Περιρίζομαι, λοιπόν, εις την επιθυμία μου την «νόμιμον και ακίνδυνον». Το χρήμα. Θάθελα να μου χάρισουν ένα δεξαμενόπλοιο ή να κερδίσω τον πρώτο λαχνό κάποιου λαχείου. Ναί, αλλά όχι ψευτοπράματα. Πολλά λεφτά!...

—Και στον τομέα της τέχνης: —Οι καλλιτεχνικές μου επιθυμίες είναι πολύ μετριωτικές: Θάθελα μέσα στο 1961 να γίνω ένας τρομακτικός πόλεμος και να επιτύχουν μόνο οι ηθοποιοί όλου του κόσμου. Έτσι θα μπορούσαμε να λύσουμε εν στενών οικογενειακών κύκλων και όλα μας τα προβλήματα: Καλλιτεχνικά και συνδικαλιστικά...

«Δένδρα» και Κούν

Ακολουθούν ο Βασίλης Διαμαντόπουλος και η Μαρία Άλκαίου, οι δύο διαλεκτοί δημιουργοί του «Νέου Θεάτρου», που με το έργο τους Κασάνα έφθασε στο εκπληκτικό ρεκόρ παραστάσεων ενός διακληρού έτους. Ο εξαιρετός πρωταγωνιστής μας έδωσε την έξης απάντηση στο ερώτημά μας:

—Θέλω ο καινούργιος χρόνος να με κάνει καλύτερο απ' ό,τι είμαι. Σαν ηθοποιό και σαν άνθρωπο. Για τους δικούς μου εύχομαι υγεία και θάρος.

Η Μαρία Άλκαίου έξ άλλου προσδιόρισε το τί θα ήθελε με τα έξης:

—Μιά επιτυχία σαν τα «Δέντρα» και νάμαι γεροί: Τα παιδιά μου, ο άντρας μου κι εγώ ο κόσμος, για να πηγαίνει στα θέατρα.

Ο Κάρλος Κούν τώρα:

«Ο δημιουργός του «Θεάτρου Τέχνης», που τόσα του όφειλε η σύγχρονη καλλιτεχνική ζωή προσδιορίζει ότι θα ήθελε στον χρόνο που άρχισε να προχωρήσει και να φτιάξει το «Θέατρο Τέχνης» όπως το όνειρεύεται. Παράλληλα να προσδίδει από κάθε πλευρά το ελληνικό θέατρο και να βρεθεί στο 1961 σε πλήρη ανίση και ευμερία. Έξ άλλου, ο δημοφιλής νέος πρωταγωνιστής του θεάτρου και του κινηματογράφου, που συμπράττει τώρα έκτακτως με το συγκρότημα του Κούν, ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ, έδωσε την έξης απάντηση:

—Νά ωριμάζω... να ωριμάζω συνεχώς σαν καλλιτέχνης και σαν αν-

θρώπος φυσικά. Άλλωστε, αυτά τα δύο είναι αδιάρρητα και αλληλένδετα. Αυτό θα ήθελα.

Το θέατρο «Διονύσιος»

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής και σκηνοθέτης των «Διονυσίων», ο Τίτος Φαρμάκης, μας είπε:

—Επαγγελματικά επιθυμώ την προκοπή και την πρόοδο της δουλειάς του θιασού ρεπερτορίου που γίνεται στο θέατρο «Διονύσιος». Ιδιωτικά θα επιθυμούσα αν ήταν δυνατόν να πάω αμνησία για δ.τι έζησα —ωραία ή άσχημα— ως το 1961. Μεταφυσική και άπραγματοποίητη, η επιθυμία μου, όμως, αυτή είναι.

Έξ άλλου, η πρωταγωνίστρια του θεάτρου της οδού Αμερικής, η Ελένη Χατζηαργύρη, δηλώνει ότι επιθυμεί τα έξης: «Να συνεχιστεί η ωραία δουλειά που γίνεται στο θέατρο «Διονύσιος» από τον θιασμό ρεπερτορίου και να διατηρηθεί ή άνευ προηγουμένου σύμπνοια και αγάπη που υπάρχει μεταξύ όλων των συνεργατών του. Και για να μη μας πετάξει έξω ο επιχειρηματίας μας του άφιερώνω την τελευταία φράση του έργου «Άσκησις πέντε δακτύλων»:

«Κουράγιο, δωσε μας Θεέ μου, κουράγιο... Ιδιωτικά: «Επιθυμώ να είμαι τόσο ευτυχής κατά το 1961, όσο ήμουν και το 1960.

Μετά την Ελένη Χατζηαργύρη, που καθώς ξέρετε είναι και πρωταγωνίστρια τούτων ελληνικών ταινιών, οι απόψεις τριών κινηματογραφικών «αστεριών» της νέας γενιάς. Και πρώτη η Ρίκα Δαλιανά:

—Η επιθυμία μου, είπε, είναι, μέσα στο 1961, να παίξω ένα ρόλο με ποιότητα σ' ένα καλό θεατρικό έργο. Έπίσης θα ήθελα το 1961 να μου προσφέρει ό,τι καλύτερο δεν κατέφερε να μου προσφέρει ο χρόνος που πέρασε.

Η Ξένια Καλογεροπούλου τώρα: —Στον επαγγελματικό τομέα θάθελα πολλούς ωραίους ρόλους στο θέατρο και στον κινηματογράφο, για να δουλέψω όσο γίνεται πιο πολύ και πιο καλά. Στην ιδιωτική ζωή πολύ περισσότερες ελεύθερες ώρες για να κάνω στα πράγματα λαχταρώ και δεν προσπαίνω. Τώρα όμως το δώρο του 'Αι - Βασίλη θαπρεπε νάμαι το μυστικό που χρειάζεται για νάχη κανείς και τα δυο αυτά συγχρόνως! Έκεί τον θέλω τον 'Αι - Βασίλη...

Και η Χριστίνα Σύλδα: —Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να καθιερωθώ σαν μιά καλή ηθοποιός του θεάτρου. Συγχρόνως εύχομαι το 1961 να είναι ένα έτος ειρήνης και ευτυχίας για όλο τον κόσμο και για μένα. ... Το βασικό στέλεχος του θεάτρου «Μπουρνέλλης», η Νάντια Χωραδά, έδωσε την έξης απάντηση: —Θα ήθελα να μπορέσω να αναγνωρισθώ ή αξία μου και να μου δο-

Καλούρα

Φωτόπουλος

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 1961

θη ένας ρόλος που θα με αξιοποιήσει. Και όταν θα ώριμασώ καλλιτεχνικά, φιλοδοξία μου είναι να παίξω την Μαργαρίτα στον «Φόουστ».

Ο δημοφιλής κωμικός Μίρης Φωτόπουλος, ο θιασάρχης του θεάτρου «Μπουρνέλλη», προσδιώρισε ως έξης τις απόψεις του:

—Έξω οι κλέφτες...
—Μά αυτές είναι οι τίτλοι της κωμωδίας του Στέφανου Φωτιάδη, την οποία παίζετε...

—Ναί, αλλά θα ήθελα να γίνω και το σύνημα της θεατρικής και κοινωνικής μας ζωής. Τίποτε το κλειμένο, αλλά ουσιαστικά άποκτη-ματα με καλλιτεχνικό μύθο και πραγματική αξία. Έξω, λοιπόν, από παγτώσις οι κλέφτες...

Ο Χρήστος Τσαγιάνης περιορίζεται να προσθέσει:

—Καί ειρήνη στον κόσμο...

Οι δίσκοι της Βέμπο

Συνεχίζουμε με απαντήσεις του κόσμου του μουσικού θεάτρου. Και πρώτη η Βέμπο. Ή Βέμπο, η οποία με την απάντησή της παρέχει και μια ενδιαφέρουσα πληροφορία:

—Δεν περίμενα το 1961 για να νοιώσω χαρά. Ένοιωσα μία πολύ μεγάλη χαρά πριν μπη το καινούργιο χρόνο. Γύρισα τέσσερους δίσκους στην «Κολοκύττα», με τέσσερα τραγούδια, και ξαναδούρα τον εαυτό μου, πού... δεν είχα χάσει ποτέ. Άφρησα να νοιώθω πως τον έχασα για να διευκολύνω μερικές καταστάσεις επιχειρηματικές...

Έξω άλλου, η γνωστή πρωταγωνίστρια της επιθεωρήσεως, η Ρένα Ντόρ, μας λέγει:

—Εύχομαι να γίνουν άλλα πέντε επιθεωρησιακά θέατρα. Διότι αυτή τη στιγμή υπάρχει έλλειψη θεάτρων. Ακόμη θα ήθελα να εξακολουθήσω να με αγαπά το θεατρόφιλο κοινό στο 1961, όπως με αγαπούσε και τον προηγούμενο χρόνο.

Μία άλλη πρωταγωνίστρια του μουσικού θεάτρου, η Σπεράντζα Βρανά, απαντά:

—Θεατρική επιθυμία μου είναι να κάνω στο 1961 ένα δραματικό νούμερο.

—Καί ιδιωτική;

—Επιθυμώ να καλύτερήσω ή ζωή μου γενικά, από κάθε άποψη. Εύχομαι ακόμη να κερδίσω 13άρη στο ΠΡΟ-ΠΟ, αλλά μόνι μου, χωρίς άλλους...

Η γνωστή θεατρίτσα του θεατρικού τραγουδιού, η Σούλη Σαμπάχ συνοψίζει στα έξης την απάντησή της:

—Θα ήθελα να έχω με καλλιτεχνική επιτυχία κ' έχω κι ο άνδρας μου, ο Δημήτρης Νικολαΐδης, γιατί, για να είναι ένα καλλιτεχνικό ζευγάρι εύτυχισμένο, πρέπει να προσδύει παράλληλα. Πάνω απ' όλα έχω τη δουλειά μου, που την αγαπώ πολύ.

Τέλος, από τον κόσμο του μουσικού θεάτρου που είναι στην Αθήνα, ο Γκιωνάκης ειπεί:

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

σκηνής, να σημειώνω τέτια επιτυχία, εις τρόπον ώστε να μου εξασφαλίξη τα υλικά μέσα για την εκπλήρωση των ατομικών μου πόθων.

Η Τίτικα Νικηφοράκη προτείνει κάτι άλλο. Άλλ' ακούστε καλύτερα την ίδια την διαλεχτή αυτή καλλιτέχνητα:

—Εύχομαι το 1961 να συγκεντρωθούν όλες οι αξίες δυνάμεις του θεατρικού κόσμου, που βρίσκονται διασπαρμένες στους ελεύθερους θιάσους, και να σχηματίσουν έναν αξιολόγο θίασο, ο οποίος να συναγωνίζεται σε ποιότητα το Εθνικό Θέατρο. Να παραμερισθούν οι φιλοδοξίες των πρωταγωνιστών που ηγούνται προσωπικών θιάσων. Πρέπει να σταματήσουν πια αυτό το κακό: Κάθε ηθοποιός και θίασος. Προσωπικά επιθυμώ το 1961 να μπορέσω να ταξιδέψω μακριά, σε εξωτικά μέρη, όπως η Κίνα, η Ιαπωνία, η Ίνδια, καθώς και στη Ρωσία.

Ο Τίτος Βανδής, ο λαμπρός καλλιτέχνης του θεάτρου και του κινηματογράφου, αποφαινεται:

—Το 1961 θα ήθελα να μάς δώ, τους ηθοποιούς, χωρίς φορολογία στο εισιτήριο, χωρίς ανένδοτο και χωρίς εργοδότες, που να ψάχνουν πώς θα γαργαλίσουν το κοινό για να γεμίσουν το ταμείο τους. Και με επιχορηγούμενους από το κράτος θιάσους, που θα μπορούν να ανταποκρίνονται στην υψηλή αποστολή του θεάτρου. Και γενικότερα μία παγκόσμια μόνιμη ειρήνη, χωρίς το φόβο του πολέμου, που εξυπηρετεί τους δόλιγους και έμποδίζει την προκοπή των λαών.

Το «Εθνικό θέατρο»

Αφήσαμε τελευταίο το «Εθνικό» Θέατρο, για να κλείσουμε με τις απαντήσεις των πρωταγωνιστών του την επίκαιρη πληροφοριακή μας έρευνα. Αρχίζουμε με τον Άλκη Μιωντή, αφηγώντας ειδικά τελευταία την Κατίνα Παξινού, την διαπρεπή μας τραγουδίστρια, για να είναι εκείνη ο δυναμικός επίλογος της έρευνάς που ανοίγει με την Κα Κυβέλη. Ο διακεκριμένος, λοιπόν, πρωταγωνιστής και σκηνοθέτης έδωσε σχετικά την εξής απάντηση:

—Για τον καινούργιο χρόνο εύχομαι στον εαυτό μου περισσότερη άκρεια όρεξη για δουλειά στο θέατρο κ' ελευθερία από την προχειρότητα. Στη ζωή, υγεία και νόνο.

Η σειρά τώρα της Άννας Συνοδινού. Ή εξαιρετική αυτή πρωταγωνίστρια της δραματικής σκηνής προσδιώρισε ως έξης τις απόψεις της:

—Θα ήθελα να έχω με καλλιτεχνική επιτυχία κ' έχω κι ο άνδρας μου, ο Δημήτρης Νικολαΐδης, γιατί, για να είναι ένα καλλιτεχνικό ζευγάρι εύτυχισμένο, πρέπει να προσδύει παράλληλα. Πάνω απ' όλα έχω τη δουλειά μου, που την αγαπώ πολύ. Τέλος, από τον κόσμο του μουσικού θεάτρου που είναι στην Αθήνα, ο Γκιωνάκης ειπεί:

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

—Θα ήθελα να είμαι καλά και να έχω υγεία έχω κι ο οικογένειά μου. Άγαπητά μου, τα παιδιά. Έχω δυο κορούλες. Θα επιθυμούσα μέσα στο 1961 να αποκτήσω ή γυναίκα μου κ' ένα αγόρι. Δυστυχώς όμως δεν ξέρω τη συνταγή!..

θα εύχομαι να μου ανατεθεί ο ρόλος της μητέρας, στο θέατρο δέ, ένας ρόλος μεγάλων καλλιτεχνικών αξιώσεων.

Ή έγγυνή του Νέζερ

Θα συνεχίσουμε με τον Χριστόφορο Νέζερ, τον δημοφιλή πρωταγωνιστή που εωρτάσαμε πέρυσι τα 50 τόσο δημιουργικά χρόνια του στη σκηνή:

—Με ρωτάτε τί θα επιθυμούσα για το 1961, ως άνθρωπος και ως ηθοποιός. Λοιπόν, ή μόνη μου επιθυμία από δω και πέρα είναι να ζήσω να δω την έγγυνή μου μεγάλη και να έχω ταλέντο, να της εμπνεύσω την αγάπη για την Τέχνη. Ως ηθοποιός, να ζήσω, να εξυπηρετήσω την Τέχνη, όσο περισσότερο μ' αφήσει ο Θεός.

Εξακολουθούμε με μία άλλη πρωταγωνίστρια της δραματικής μας σκηνής, τη Μιράντα. Οι απόψεις της εκφράζονται πολύ λιτά, όσο και παραστατικά:

—Θα ήθελα να μπορώ να πάω να ταξιδέψω σε μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, για να ιδώ θέατρο. Έχω αρκετό καιρό που δεν ταξίδεψα. Και εύχομαι να υπάρχει ειρήνη στον κόσμο και να πάνω οι πολέμοι, για να μπορέσει ή τέχνη να ανθίσει.

Ένα άλλο τώρα διαλεκτό βασικό στοιχείο της κρατικής σκηνής, η Κάκια Γιανγιάτου:

—Τί με ρωτάτε; Δεν τα ξέρετε; Μία ηθοποιός δεν είναι ποτέ ευχαρισμένη από την παίζω. Ποθώ, λοιπόν, να παίζω διαρκώς. Και παράλληλα οι άνθρωποι να δίνουν μυαλό και να δρούν την κατά βάθος ποθητή από όλους γαλήνη.

Ο Στέλιος Βόκοβιτς, άλλο σημαντικό στέλεχος της κρατικής σκηνής, έχει τον πόθο να παίζει στο 1961 ένα μεγάλο ρόλο.

—Καί εκτός θεάτρου;
—Να συμφωνήσω ο Κρούτσσεφ με τον Κένεντι και τον Μάο Τσέ Τσινγκ για την ειρήνη του κόσμου...

Η Νέλλη Άγγελιδου, από τα δυναμικά στέλεια με τα οποία έχει προικισεί ο Κάρολος Κουν το θέατρο της πρόξας και που ανήκει τώρα στο βασικό επιτελείο του κρατικού θεάτρου, προσδιορίζει:

—Το 1961 πραγματοποιώ την πρώτη μου εμφάνιση στην αρχαία τραγωδία. Θα παίξω την Χρυσόθεμι στην «Ηλέκτρα», που θα παρουσιάσει το «Εθνικό Θέατρο» στο Φεστιβάλ της Έπιδαυρου, κατά σκηνοθεσία Μουζενίδη. Θα ήθελα, λοιπόν, ο θεός του θεάτρου, που μου φάνηκε τόσο ευνοϊκός από τότε που έπαιξα το «Ένα τριαντάφυλλο στο στήθος», να επιστήμη και τη νέα μου προσπάθεια. Καί εκτός από την αρχαία τραγωδία, να έχω μία εμφάνιση σε κάτι το αξιολόγο και από το σύγχρονο ρεπερτόριο.

Ο Λυκούργος Καλλέργης τώρα, ο εκλεκτός καλλιτέχνης που τελευταία έκαναν τόση εντύπωση και οι θαυμάσιες μεταφράσεις του έργων του Τσέχωφ, προσδιορίζει:

—Με την έναρξη του νέου έτους έχω να παίξω έναν αξιολόγο ρόλο στο έργο «Ευρισμός της γηραιάς Ενδιαφέρωμαι πολύ για την επιτυχία αυτού του ρόλου. Εύχομαι να με απασχολεί. Επίσης έχω λάβει μέρος σε 4 ταινίες: «Ραντεβού στη Βενετία», «Ο κομήτης του Χάλεϋ», «Ενός σφύριζε το τρανός», «Θεοί και Δαίμονες», στις οποίες παίζω σημαντικούς ρόλους. Οι ταινίες είναι ήδη έτοιμες και θα προβληθούν το πρώτο δίμηνο του 1961. Εύχομαι να επιτύχουν και οι 4. Από την επιτυχία όλων αυτών, θα προκύψουν καλύτερες καλλιτεχνικές προοπτικές.

—Γενικότερα;
—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

—Γενικότερα, ως γραμματέας του Σωματείου Έλλήνων Ηθοποιών, ενδιαφερόμαι για την επιτυχία των προσπαθειών της διακήσεως του σω-

ματείου και της συντονισμένης δράσεως όλων των καλλιτεχνών του θεάτρου για την επιτυχή λύση των άμεσων προβλημάτων που απασχολούν το ελληνικό θέατρο.

Συνεχίζουμε με την, εκ των βασικών στελεχών του επίσημου θεατρικού οργανισμού, Έλενη Χαλκούση. Ή διακεκριμένη καλλιτέχνης καθορίζει:

—Λένε πως οι ηθοποιοί είναι σαν τα μικρά παιδιά: Σκιαμαχούν, τρέχουν πίσω από χίμαιρες, θυμώνουν εύκολα κ' εύκολα ξεθυμώνουν, απελπίζονται για άσημαντες αφορμές και χαίρονται για ευτυχίες άκμης πιο άσημαντες. Και την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, σαν τα παιδιά που ζητούν παιχνίδια εθθραυστα κ' εθθραυστα, ζητούν κι' αυτό, τί άλλο; Ρόλους ωραίους, μεγάλους, δύσκολους, ρόλους επιτυχίας, ρόλους που να μείνουν αξέχαστοι. Ένα κοινό θεαμό, ένθουσιώδες, πολυάριθμο, που να γεμίζει το θέατρο και να τους χειροκροτά για πολλές βραδιές, για δρομάδες, μήνες, χρόνια... Αυτό το χιμαρικό όνειρο ζητώ κ' έχω από το 1961 και το περιμένω: Δύο καλούς, μεγάλους, δύσκολους ρόλους: Έναν στην όδο 'Αγίου Κωνσταντίνου κ' έναν στην Έπιδαυρο... Και να είναι, λέει, και οι δυο ρόλοι επιτυχίας, και να ναι και τα δυο θέατρα γεμάτα...

»Όσο γι' αυτό που αφορά τη ζωή μου, την εξωθεατρική, ή εύχη μου για το 1961 είναι πολύ πενή, ή άλλον, καθόλου πενή, αλλά πολύ, ή τροχοφόρος: Δηλαδή, να μην παίρνω κάθε τόσο κλήσεις από την Τροχαία, να μη με θυμάται πολύ συχνά ο γερανός. Όταν διάζωμαι να πάω στη Χ.Ε.Ν. (Αμερικής 11) να μην παρκάρω στη Μητρόπολη ή στον δισκοδόλο στο Στάδιο. Να μην τρακάρω, άκμης και με τις βάρκες... στο Τουρκολίμανο. Κι' όταν οι φίλοι μου μου επιστηνούν για τη ζωή τους προς μεταφοράν, να μη λένε, σαν τον Καλογιάννη στην Έπιδαυρο: «Φέρτε τιμίο ξύλο, πάω με τη Χαλκούση για μπάνιο...».

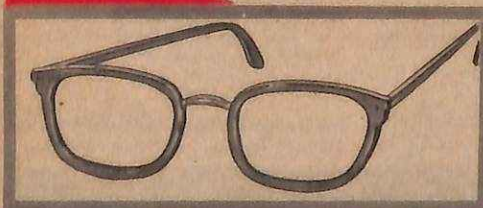
»Όσο γι' αυτό που αφορά τη ζωή μου, την εξωθεατρική, ή εύχη μου για το 1961 είναι πολύ πενή, ή άλλον, καθόλου πενή, αλλά πολύ, ή τροχοφόρος: Δηλαδή, να μην παίρνω κάθε τόσο κλήσεις από την Τροχαία, να μη με θυμάται πολύ συχνά ο γερανός. Όταν διάζωμαι να πάω στη Χ.Ε.Ν. (Αμερικής 11) να μην παρκάρω στη Μητρόπολη ή στον δισκο

**Κουρασμένα
μάτια «δείχνουν» κου-
ρασμένη ψυχή!**

ΓΙ' ΑΥΤΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟ
ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΜΕΣΟΝ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΟΣ ΣΑΣ-ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΑΣ

- "Αν τὰ μάτια σας κουράζονται και σ'ας προκαλούν πονοκεφάλους ή δυσφορία, επισκεφθήτε τον Όφθαλμίατρό σας και άμέσως μετά τὸ Όπτικὸν Τμήμα τοῦ Φαρμακείου ΜΠΑΚΑΚΟΥ.
- Τὸ Όπτικὸν Τμήμα τοῦ Φαρμακείου ΜΠΑΚΑΚΟΥ εἶναι ἡ μοναδική αἰθεντία στὴν Ἑλλάδα διὰ τὰς Όπτικὰς ἐφαρμογὰς.

- ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
- ΑΠΛΑ
- ΔΙΠΛΕΣΤΙΑΚΑ
- ΤΡΙΠΛΕΣΤΙΑΚΑ
- ΣΚΕΛΕΤΟΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΡΟΣΩΠΟ
- ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
- ΤΕΧΝΗΤΟΙ ΟΦΘΑΛΜΟΙ

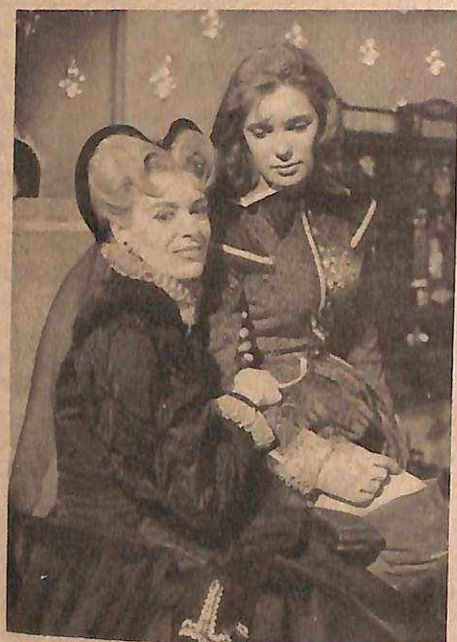
**«ΤΗ ΣΥΝΤΑΓΗ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ
ΑΜΕΣΩΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΚΑΚΟΥ»**

**ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ**

ΟΜΟΝΟΙΑ - ΤΗΛΕΦ. 532.631, 2, 3, 4, 5

Γιὰ πρώτη φορά στὴ διεθνή κινηματογραφικὴ σταδιοδρομία της ἡ Μελίνα Μερκούρη δὲν θὰ ὑποδυθῇ τὸ ρόλο μιᾶς γυναίκας τῆς ἀπωλείας («Στέλλα» «Ὁ Χριστὸς Ξανασταυρώνεται», «Ὁ Νόμος», «Ποτὲ τὴν Κυριακὴ»). Ἀντίθετα, μ' ἓνα ἄλμα, βρίσκεται στὴν κορυφὴ τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας, σὰν βασίλισσα Μαρία τῶν Μεδίκων στὸ πλευρὸ τοῦ Φρανσὺς Κλώντ, βασιλιὰ Ἑρρίκου τοῦ Δ΄

(Φωτ. Dalmat 1, A.G.I.P. 1)

ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ἀντίζη-
λες, ἡ βασίλισσα Μαρία
τῶν Μεδίκων (Μελίνα)
καὶ ἡ μικρὴ 14έτις χο-
ρεύτρια Σαρλότ ντὲ Μον-
μορανσύ (Ντανιέλ Γκωμ-
πέν) — τελευταία ἀγάπη
στὴν πολυτάραχη ζωὴ
τοῦ βασιλιὰ Ἑρρίκου Δ΄

Η ΙΛΙΑ ΕΓΙΝΕ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Η ταινία, «Ζήτη ὁ Ἑρρίκος ὁ Δ΄... Ζήτη ὁ ἔρωτας», ποὺ γυρίζεται στὰ στούντιο τῆς Ζουανβίλ, σκηνοθετεῖται ἀπὸ τὸν Κλώντ Ὁτάν Λαρά — κορυφαῖο σκηνοθέτῃ τοῦ προπολεμικοῦ καὶ μεταπολεμικοῦ γαλλικοῦ κινηματογράφου. Μιὰ πλειάδα γνωστῶν ἡθοποιῶν — μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ Ζὰν Σορρέλ, ὁ Βιττόριο ντὲ Σίκα, ὁ Ἀρμάντ Μεστράλ, ὁ Ροζὲ Χανίν, ὁ Μπερνάρ Μπλιέ, ἡ Νικὼλ Κουρσέλ, ὁ Πιέρ Μπρασέρ, ὁ Φρανς Μπλάν, ἡ Λίζ ντὲ Λά Μάρε, ἡ Ντανιέλ Νταριέ, — πλασιῶναι τοὺς τρεῖς πρωταγωνιστὰς, τὴν Μελίνα, τὸν Φρανσὺς Κλώντ καὶ τὴν μικρὴ Ντανιέλ Γκωμπέρ, πρόσφατὴ ἀποκάλυψη τοῦ σκηνοθέτη. Στὴν ταινία δίδεται θαυμάσια ἡ βαρεῖα ἀτμόσφαιρα τῶν συνωμοσιῶν ἐνὸς αἰῶνος ποὺ κατεσπαράχθη ἀπὸ τοὺς θρησκευτικοὺς πολέμους, ἀλλὰ καὶ ποὺ γνώρισε παράλληλα μιὰ ἐπιδεικτικὴ χλιδὴ καὶ μιὰ πρωτοφανῆ ἐρωτικὴ ἀσυδοσία. Τὸ σενάριο ἀσχολεῖται μὲ τὴν τελευταία ἐρωτικὴ περιπέτεια τοῦ ἀγαθοῦ βασιλῆα, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν δολοφονία του.

■ ■ ■

Βασίλισσα τῆς Γαλλίας, γόνος τῆς μεγάλης Φλωρεντινῆς οἰκογενείας τῶν Μεδίκων, ἡ Μελίνα Μερκούρη, περιβάλλεται ἀπὸ τοὺς δολοφλόκους πατρικούς τῆς Γαλλίας τοῦ 16ου αἰῶνος — στὴν ταινία μεγάλων ἀξιώσεων τοῦ Γάλλου σκηνοθέτη Κλώντ Ὁτάν Λαρά.

Η ΜΟΙΡΑ ΤΗΣ ΚΟΖΙΜΑ

27

—Θά κάνω ό,τι περνάει απ' το χέρι μου, Ριχάρδο...

Τότε της είπε πώς είχε μεγάλα σχέδια κι άρχισε να τ'α εξηγεί: "Αν ό Χάνς δεχόταν, ό βασιλιάς Λουδοβίκος θά τοΐδινε μιά θέση πιά άφραία απ' ό,τι μπορούσε να έλπιζε άλλου.

—Αν ό Χάνς δεχτή να διευθύνει την όρχήστρα στον «Τριστάνο», θά με κάνη πραγματικά εύτυχιμένο. Κ' έπειδή φυσικά ό συνεργάτης μου θά πρέπει να ζή μαζί μου σε στενή οικειότητα, δέν μού είναι αδιάφορο να έχω, στο πρόσωπο της γυναίκας του, την καλύτερή μου φίλη... Είμαι δέσμιος πώς έμεις οι τρεις θά κάνομε καλή έργασία και θάμιασε εύτυχιμένοι. Θά ήσουν εύτυχιμένη κ' έσύ μένοντας κοντά μου;

—Ναι, Ριχάρδο.

—Δέν καταλαβαίνω, όμως, είπε ό Βάγνερ, γιατί δέν ήθε ό Χάνς μαζί σου!

—Μά, Θεέ μου, Ριχάρδο, νομίζω πώς δέν ήθε έπειδή δέν με έλαττε καλέσει! Έκανε ή Κοζίμα.

Τότε ό Ριχάρδος σηκώθηκε και πήγε ως τα κάγκελα της θεράντας κι άρχισε να κοιτάζει το νερό χωρίς να πη τίποτα, πολλή ώρα. Η Κοζίμα ήταν έτοιμη να κλάψη. Δέν ήταν πιά καθόλου εύτυχιμένη. Νόμιζε πώς είχε διαλέξει την πιά ανώδυνη λέξη, μιά αποδεικνυόταν τώρα πώς αυτή ή λέξη δέν ήταν πιά ανώδυνη, πώς ό Ριχάρδος είχε θυμώσει —κ' εκείνη αισθανόταν πολύ άσχημα, γιατί της ήταν άνυπόφορο να θυμώσει ό Ριχάρδος...

—Άφησε τό γλυκό πού έτοιμαζόταν να φάη, σηκώθηκε, πήγε κοντά του και τό άγγισε έλαφρά τό μπράτσο.

—Εκείνος στράφηκε άπότομα, με τό πρόσωπο θανατισμένο, άναστατωμένο και της έπιασε τούς ώμους. Την τράνταζε καθώς μιλούσε και κάθε λέξη του έμοιαζε σάν λυγμός:

—Δέν σε κάλεσα, Κοζίμα, δέν σε κάλεσα! Μά δέν καταλαβαίνεις, λοιπόν, —δέν καταλαβαίνεις; "Αν δέν σε κάλεσα Κοζίμα, είναι γιατί σ' αγαπώ! Γιατί σ' αγαπώ σάν τρελλός! "Απ' την πρώτη στιγμή πού αυτή ή εύτυχία μού έπεσε στο κεφάλι, σκέφτηκα πώς δέν ελγα κανένα με τόν όποιο να την μοιρασθώ. Σκέφτηκα να σου τηλεγραφήσω, Κοζίμα, σ' έμένα μόνο, μά δέν ήσουν ακριβώς μόνη... Τότε κατάλαβα πόσο δυστυχι-

μένος ήμουν, πόσο άπελπισμένος, κι άποφάσισα να μη σέ δώ, να μη σέ φωνάξω. Άγωνίστηκα, αγωνίστηκα πολύ. "Ηθελα ν' αναβάλω τη συνάντησή μας ως τού χρόνου, με την άνόητη έλπίδα ότι θά σέ ελγα ξεχάσει. Ξεχάσει! "Απ' τό Μπίρμινχ, Κοζίμα, είμαι έρωτευμένος μαζί σου. "Ισως τό αισθάνθηκα κιόλας όταν πρωτομπήκες στο σπίτι μου, της Ζυρίχης, με τό άσχηρό σου βλέμμα, μά απ' τό Μπίρμινχ, ήμουν πιά σίγουρος! Είχα από τότε δεσμούς, μικρούς έρωτες, αταπάτες των αισθήσεών μου. Σκεπτόμουν πώς ήσουν ή κόρη τού Λίστ κ' ή γυναίκα τού Χάνς, διπλά άπαγορευμένη, κ' αντίστασήκα. Κι' απ' τη στιγμή πού ήθεες, άπόψε, αντίστέκομαι. Άντιστέκομαι κ' έσύ έρχεσαι να μού πής, δυστυχισμένη, πώς ό Χάνς θυμωσε έπειδή δέν σε κάλεσα! Τι μπορεί να κάνη ένας άνδρας, Κοζίμα, όταν βρίσκεται σε τόσο τρομερή θέση; "Η λίμνη είναι κοντά και με βάζει σε πειρασμό... "Αλλά ό βασιλιάς πιστεύει σ' έμένα και τό «Δαχτυλίδι» δέν τελείωσε και δέν άκουσε ποτέ τόν «Τριστάνο»!

Άργότερα, στο δωμάτιο τού Ριχάρδου —πέρασε όλη τη νύχτα στο κρεβάτι τού Ριχάρδου, στην άγκαλιά τού Ριχάρδου— σκεπτόταν όλη την ώρα ή μητέρα της. "Ωστε αυτό, λοιπόν, είχε νοιάσει ή μητέρα της, αυτή τη διαταραστική αισθανθή τόν έρωτα, όπως αυτή, ή Κοζίμα, ή μικρή κορούλα της πού είχε επίζησει, όταν παραδόθηκε στον Φράντς Λίστ...

Αυτό ήταν ό έρωτας, αυτή ή δίνη χωρίς τέλος, πού λίγο έλειπε να μνη τη γνωριση ποτέ, αυτή ή εγκατάλειψη, αυτή ή μέθη, αυτή ή συγκρατήση... "Ο Ριχάρδος ήταν έικοσιπέντε χρόνια μεγαλύτερός της, μά ή νεανική όρμη του, αισθηματική κ' αισθησιακή, ήταν άδουτη, κ' ό Χάνς δέν είχε ποτέ δείξει τέτια. "Η όρμη του αυτή ταιριαζε με την άτρωτη παιδικότητα πού ύπoχε μέσα του.

Η Κοζίμα ήταν γεμάτη ευγνωμοσύνη πού τό είχε δεχτή αυτό και συλλογιζόταν πώς ποτέ δέν θά μετάνοιμε γι'αυτή τη στιγμή, πώς δέν θά είχε ποτέ τύψει, πώς ήταν κάτι πού έπρεπε να συμβή και πώς όλα ήταν θαυμάσια...

Τό πρωί, όταν γύρισε στο δωμάτιό της κ' έκανε την τουαλέττα της, όταν φίλησε τις κορούλες της και ξαναβόηκε τόν Ριχάρδο γιά τό πρόγευμα, τού είπε, με σοβαρή φωνή μικρού κοριτσιού, πώς δέν θά εγκατέλειπε ποτέ τόν Χάνς,

ΥΠΟ ΓΚΕΡΤΥ ΚΟΛΙΝ

πώς είχε κάνει αυτόν τόν δοχο πολύ πριν τόν γνωριση, μά πώς αυτό δέν είχε σημασία και πώς έπρεπε να έπαφθη σ' εκείνη γι' αυτά τ'α πράγματα. "Επειτα, δέν μίλησε πιά γι' αυτό τό ζήτημα, τουλάχιστον στις όχτώ μέρες πού άκολούθησαν. "Ηταν όχτώ μέρες ύπoροχες, άπίστευτες, τοποθετημένες γιά πάντα εκτός χρόνου. Μετά απ' αυτές τις όχτώ μέρες, ό Χάνς άνήγγειλε την άφιξή του, κ' ό Φράντς πήγε με τόν δόρκα και τόν περίμενε στο σταθμό τού Στάρνμπεργκ.

"Όσα έπακολούθησαν ήταν θλιβερά και θαυμαστά συγχρόνως. Στην όρχή, ό Χάνς δέν ύπoψιάστηκε τίποτα κ' οι δυό έρασαί συνέχισαν τις κρυφές τους σχεσεις, πού ώδήγησαν στη γέννηση ενός κοριτσιού, στις 12 'Απριλίου τού έπομένου έτους. "Επειδή γεννήθηκε τη στιγμή των έπαναλήψεων τού «Τριστάνου τ' όνόμασαν 'Ιζόλδη. "Επειτα ό Λίστ κ' ή Μαρία ντ' Άγκου έμαθαν την άλήθεια απ' την ίδια την κόρη τους κ' ό Χάνς δέν άργησε να καταλάβη πώς είχε χάσει την Κοζίμα. "Ο Βάγνερ, πού τού είχε πάρει την ψυχή του, τοΐπαρνε τώρα και τη γυναίκα του! "Ηξερε πάντα πώς θά γινόταν αυτό, αυτή ή ειρωνεία της μοίρας. "Όμως, εκείνη άκριβώς την εποχή, οι έχθροι τού βασιλέως Λουδοβίκου είχαν ξεσηκώσει δόλοκληρη έκστρατεία εναντίον της φίλιας του με τόν Βάγνερ και κατηγορούσαν τόν νεαρό βασιλέα γιά τις «επατάλες» του προς όφελος ενός ξένου μουσικού. "Έτσι ό Λουδοβίκος αναγκάστηκε να «έξοριση» τόν Βάγνερ στο Μόναχο, έξοκολουθώντας να τόν ύποστηρίξη κρυφά. Κι' ό Χάνς ήξερε πώς, αν μαθεύονταν ή άλήθεια γιά την Κοζίμα, οι έχθροι τού Βάγνερ θά τόν κατέστρεφαν. Άποφάσις, λοιπόν, να σωπάσει. "Ούτε γιά μιά στιγμή δέν θέλησε να προδώση εκείνο πού θεωρούσε καθήκον του: Την προστασία τού «Δαχτυλιδιού των Νιμπελνύγκεν».

Μισούσε τόν Βάγνερ, όχι μόνο γιά τό πηρε τη γυναίκα του, μά και γιά τόν άνάγκασε να σωπάσει και να πη ψέματα. "Επειτα από εννιά χρόνια γάμου, την ήξερε άκριβώς, ώστε να γνωρίζει ότι ή ψυχή της ήταν ευγενική κ' ότι ό έρωας της γιά τόν Ριχάρδο ήταν πού παντός άφοσίωση —μιά άφοσίωση της όποίας ό ίδιος είχε δώσει τό παράδειγμα. Αυτός πρώτος την είχε προδώσει, θυσιάζοντας τη σελήνη τού μέλλουσιν στην άφοσίωση του προς τόν Ριχάρδο. "Ο Βάγνερ έπαρνε απ' τούς άνθρώπους ό,τι μπορούσαν να τού δώσουν, ό,τι χρειαζόταν.

"Ο Χάνς ήταν άκριβώς έξυπνος κ' ή ψυχή του άκριβώς μεγάλη ώστε να καταλάβη πώς δέν βρισκόταν μπροστά σε μιά συντησμένη μοιχεία και πώς ή Κοζίμα δέν είχε θυσιάσει τη φυσική ευγένεια, πού είχε κληρονομήσει απ' τόν πατέρα και την μητέρα της.

Θά σώπαινε λοιπόν. Θά κατέπνιγε τόν πόνο του, γιά χάρη μιας ύψηλότερης ιδέας...

Στις 17 Φεβρουαρίου 1867, ή Κοζίμα απέκτησε την τέταρτη κόρη της. Την όνόμασαν Έβα, απ' τ' όνομα της ήρωίδας των «Άρχιτραγουδιστών», πού ήταν σχεδόν τελειωμένοι.

"Ο Χάνς την πήγε στη Βασιλεία κ' έπειτα στο Μόναχο, γιά να διαφεύση, με την παρουσία του, τις φήμες πού κυκλοφορούσαν ήδη γι' αυτήν. Γιατί τό «μυστικό» είχε πάψει να ύπαρχη πιά. "Όλος ό κόσμος ήξερε πώς ήταν ματρίεσσα τού Βάγνερ. "Ο ρόλος τού Χάνς ήταν, πάντως, άφορητος κ' ήταν φανερό πώς ή κατάσταση δέν μπορούσε να διαρκέση πολύ έτσι...

Η Μίνα είχε πεθάνει τόν 'Ιανουάριο τού 1866 κ' αυτό ενόκλωνε τ'α πράγματα. Οι «Άρχιτραγουδισταί» συμπληρώθηκαν στις 24 'Οκτωβρίου 1867 και στις 21 'Ιουνίου τού έπομένου έτους δόθηκε ή πρώτη παράστασή τους στο Μόναχο, ύπo την διεύθυνση τού Χάνς φόν Μπύλφ. Παρ' όλη την έξορία και τις επιθέσεις τού τύπου, ή εύνοια τού Λουδοβίκου Β' έμεινε σταθερή κ' ή παράσταση έγινε με τις καλύτερες συνθήκες τού κόσμου.

"Ο θρίαμβος τού «Τριστάνου» στάθηκε άφορητή να συναφθή άνακωχή ανάμεσα στον Ριχάρδο, στον Χάνς και στον Λίστ, πού ήταν θλιμμένοι γιά την περιπέτεια της κόρης του: Αυτοί οι άνθρωποι ήταν προπαντός καλλιτέχνες κ' ή θαυμαστή γέννηση ενός έργου τέχνης καταργούσε γιά ένα διάστημα τ'α δράματα της καρδιάς. "Η άγνή καλλιτεχνική του χαρά ήταν ικανή να τόν κάνει να ξεχάσει τόν πόνο της πληγωμένης του άνδρικής ύπερηφανείας και της τρυφερότητός του.

Στις 6 'Ιουνίου 1869, ή Κοζίμα γέννησε ένα γιό, πού όνομάστηκε Σίγκφρηντ. "Ένα χρόνο άργότερα έξεδόθη τό διζύγιό της με τόν Χάνς και παντρεύτηκε τόν Ριχάρδο, στις 25 Αύγουστου τού 1870.

"Ο Χάνς άφησε την Ντανιέλα και την Μπλαντίν στην κόρη τού Λίστ και στη γαλήνη τού Τόριμσεν. Περιβαλλόμενος επί τέλους από μιά μεγάλη οικογένεια και μιά άτμόσφαιρα οικιακής εύτυχίας, ό Ριχάρδος συμπλήρωσε τόν «Σίγκφρηντ» και τό «Λυκόφως των Θεών», τελευταίο δράμα τού «Δαχτυλιδιού των Νιμπελνύγκεν», πού είχε διαβάσει τό πρώτο ποιήμα του στο σαλόνι τόν δεσποινίδων Λίστ και της κυρίας Πατερσί.

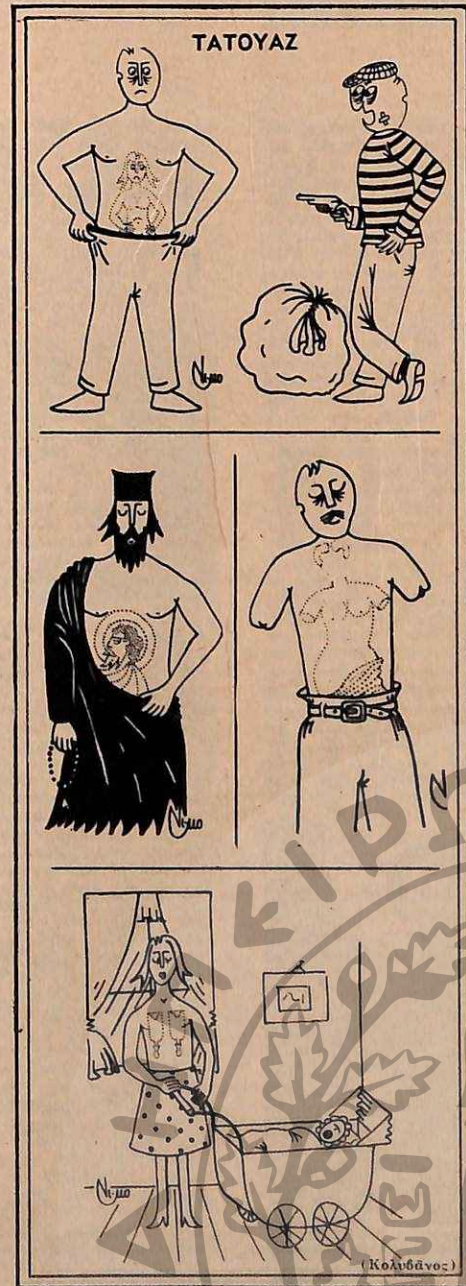
"Αλλά στο Μπαϊρόιτ, στις 22 Μαΐου 1872, κατά τη διάρκεια μιας επίσημης τελετής, τοποθετήθηκε ό πρώτος λίθος τού θεάτρου, πού είχε αναφέρει ό Βάγνερ, την ίδια εκείνη μέρα, στο ίδιο εκείνο σαλόνι. "Ο βασιλιάς Λουδοβίκος Β' δέν τό είχε κατασκευάσει τελικά στο Μόναχο. Και μολονότι προσέφερε ένα μεγάλο μέρος των άναγκαίων κεφαλαίων, ό ναός τού Μπαϊρόιτ δέν έγινε πραγματικότητα, παρ' όχως στην άκούραστη ένεργητικότητα τού Ριχάρδου και της Κοζίμα.

"Ηταν, άλήθεια, ναός αυτό πού χτίστηκε στο Μπαϊρόιτ —ένας ναός άφιερωμένος στη δόξα τού Βάγνερ, αλλά και στη δόξα της τέχνης, στην πίστη προς την τέχνη. "Ηταν μιά παράλογη πενιτέτεια, πού, όμως, πέτυχε. Τό «Φέστσιπαλου» τού Μπαϊρόιτ συμπληρώθηκε τό καλοκαίρι τού 1875 και την έπόμενη χρονιά, απ' τις 13 ως τις 20 Αύγουστου, ανέστάθηκε τρεις φορές τό «Δαχτυλίδι των Νιμπελνύγκεν».

Η Μαρία ντ' Άγκου είχε πεθάνει πριν από πέντε χρόνια —στά 1870— μά ό Φράντς Λίστ.

πού από καιρό είχε φορέσει τό μοναχικό σχήμα κ' άφιερώθηκε στη θρησκεία, βρισκόταν εκεί, συμφιλωμένος επί τέλους μ' αυτόν πού είχε γίνει γαμπρός του. "Εκεί βρισκόταν επίσης κ' ό Λουδοβίκος Β' της Βαυαρίας, πού ξανάβλεπε τόν Βάγνερ γιά πρώτη φορά έπειτα από πολλά χρόνια.

"Ο Χάνς φόν Μπύλφ έλειπε. "Ηταν άρρωστος σε μιά κλινική τού Μπάντ Γκόντεσμπεργκ κ' έσκαγε απ' τό κακό του, πού ή άρρώστια του κ' οι κοινωνικές συμβατικότητες τόν έμπόδιζαν να παρευρεθή στο σημαντικό αυτό γεγονός. "Εξοκολουθούσε να παίζη τ'α έργα τού Βάγνερ κ' είχε προσφέρει, μέσα σ' ένα μόνο χρόνο, τό 112.

των κεφαλαίων πού χρειαζόνταν γιά τό χτίσιμο τού «Φέστσιπαλου». "Αν και δέν ξαναείδε τόν παλιό τόν δάσκαλο, ούτε την Κοζίμα, έξοκολουθούσε ν' άποτελή μέλος της μικρής ομάδας των πιστών πού λάτρειαν τόν Βάγνερ, κ' αυτός ήταν πού ξανάβλεπε στην Κοζίμα τό θάρος να θέληση να επίζηση, όταν πέθανε εκείνος, πού ύπoξε ό πραγματικός του πατέρας, ό δάσκαλός του, ό άδελφός του κ' ό δήμιός του...

"Ο Βάγνερ πέθανε στη Βενετία, στο παλάτσο Βεντραμίν. "Εκεί, όπου οι έρωτες τού Φράντς Λίστ και της Μαρίας ντ' Άγκου είχαν δεχτή τό θανάσιμο πλήγμα τους, ό έρωτας της Κοζίμα, της κόρης τους, έκμηδενίστηκε απ' τό θάνατο. Τό καρναβάλι μόλις είχε τελειώσει κ' ή βροχή χτυπούσε τα τζαμιά αυτού τού γραφείου τού πρώτου δρόμου, πού τό επισκέπτονται οι τουρίστες ακόμη και σήμερα, κ' όπου δέν ύπoρχει πιά παρ' όσων και μισοσκόταδο. "Εκεί ό Βάγνερ άκούμπησε γιά πάντα, πάνω στο τραπέζι, τό κεφάλι του, πού ήταν γεμάτο κ' την πιά άφάνταστη μουσική. "Ηταν ή 13η Φεβρουαρίου 1883. Είχαν περάσει έφτά χρόνια από τότε πού ή Μαρία ντ' Άγκου άναπαύονταν στο νεκροταφείο τού Πιέρ - Λασαίς, στο Παρίσι...

—Πίσω απ' τη νεκρική γόνδολα άκολούθουσε μιά άλλη, με την Κοζίμα. Είχε δάλει τις κόρες της να κούσουν τις πυκνές ξανθές κοτσίδες της και τις είχε τοποθετήσει μέσα στο φέρετρο, μά θάθελε να βρισκεται δόλοκληρη πλάι στον Ριχάρδο. "Ηταν 45 έτών εκείνη την εποχή, μά ένοιωθε πιά γριά και πιά φθαρμένη απ' την ίδια την αιδιότητα...

Και τότε, όταν έφθασαν στο Μπαϊρόιτ, ήθε τό μήνυμα τού Χάνς φόν Μπύλφ: «Άδελφή, πρέπει να ζήσουμε», έλεγε ό Χάνς σ' εκείνη πού είχε τόσο αγαπήσει. Κ' ή Κοζίμα άναγνώρισε πώς, πέρα απ' όλα, έμειναν άδελφός και άδελφή στην άφοσίωση τους προς τόν μεγάλο νεκρό. Κατάλαβε πώς αυτή ή κρανή τού Χάνς περιείχε τη συγγνώμη της. Κατάλαβε επίσης πώς έπρεπε να ύπερβική την άπελπισία της, πώς ό Ριχάρδος νεκρός την χρειαζόταν όσο κ' ό Ριχάρδος ζωντανός. "Επρεπε να ζήση γιά τό έργο, όπως είχε ζήσει γιά τόν άνθρωπο. "Επρεπε να σταθεροποιήση τόν ναό τού Μπαϊρόιτ, και να φροντίση να μην πάφουν ποτέ εκεί μέσα οι κολοσσιαίες μελωδίες, οι άφιερωμένες στη ζωή, στον έρωτα, στον πόθο και στον θάνατο.

"Από τότε, ή Κοζίμα φόρεσε τό άόρατο σκήπτρο της βασίλισσας τού Μπαϊρόιτ και μόνο ό θάνατος θά την άπολύτρωνε απ' τό ένδοξο αυτό φορτίο.

Αυτό έγινε την 1η'Απριλίου 1930. "Η Κοζίμα ήταν 93 έτών. "Εδώ και πολλά χρόνια ήταν τυφλή και δέν χρειαζόταν πιά να κλείση τ'α μάτια, γιά να βρεθή στον ίδιο σκοτεινό τόπο μ' εκείνους πού χάθηκαν. "Όλοι είχαν πεθάνει πριν απ' αυτήν, όλοι οι φίλοι κ' οι πιστοί τού παλιού καιρού: "Ο Χάνς, κ' ό Λουδοβίκος Β', κ' οι Βέγγιντον, κ' ό Φράντς Λίστ, πού άναπαύονταν εδώ και σαράντατέσσερα χρόνια στο μικρό νεκροταφείο τού Μπαϊρόιτ, μέσα στα λουλούδια, και πού πάντα τόν έλάτταν άγνωστες θανμαστρίες... Ναι, όλοι είχαν πεθάνει. Μά στο λόφο τού Μπαϊρόιτ, κάθε φορά πού έρχόταν ή άνοιξη έπαναλάμβαναν τό «Δαχτυλίδι», όπως τόχαν έπαναλάβει στα σαράνταεφτά χρόνια πού ή κόρη τού Λίστ επέζησε τού Ριχάρδου. Κι' ακόμα και σήμερα, κάθε καλοκαίρι, πέρα απ' τό καλό και τό κακό των ανθρώπων πιασμένων, πέρα απ' την εύτυχία και τη δυστυχία κάθε ζωής, ή άθάνατη μουσική άντχει θυμίζοντας εκείνα πού έγιναν...

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ ΚΑΛΟ ΚΑΙ ΦΤΗΝΟ ΒΙΒΛΙΟ — ΣΗΜΕΡΑ Σ' ΟΛΑ ΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ, ΑΥΡΙΟ Σ' ΟΛΑ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ...

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΑΛΛΕΙΑ

Η Άγιον ολή γέρα των δαυμάλων

Καί τὸ πανηγύρι τελείωσε... Δένδρα, δώρα, ξενύχτια, έξοδα ἀνέκουν βαρύνει κιόλας σ' ἕνα κόσμο μακρινό... "Ὅσο κι' ἂν εἶναι δύσκολο στὴν ἀρχή, ξαναμπήκαμε στὴ ρουτίνα... Δουλειές, ὑποχρεώσεις, ἀπαιτήσεις... Καί τὸ χρηστογεννητικό καὶ πρωτοχρονιατικὸ γλέντι δὲν εἶναι πιά παρά μιὰ ἀκόμη ἀνάμνηση... Ἐπιβλητική,

A' sebborh...

σκληρή, ἀναπόφευκτη ἡ πραγματικότητα μας δανάφερε μέσα στὸν κύκλο τῆς καθημερινῆς ζωῆς... Καί τὸν Γενάρη, οἱ ἄνθρωποι μετράνε προσεχτικά ἀκόμη καὶ τὶς δεκάρες... Ἐπειτα ἀπὸ τὸν χορὸ τῶν χιλιῶν τῶν δύο τελευταίων ἐβδομάδων, μοιάζουμε ὅλοι σὰν καροδοσκακιόμενοι... Ἀλλὰ ἔλα πού ἡ ζωὴ δὲν σταματᾷ τὸν ρυθμὸ τῆς, γιατί δὲν ἔχουμε ἐμεῖς μεγάλη οικονομικὴ εὐχέρεια...! Γιατί, ἐδῶ πού τὰ λέμε, τί θὰ κάνετε; Δὲν θὰ πᾶτε νὰ φτιάξετε τὰ μαλλιά σας; Εἶναι κάτι πού δὲν μπορεῖτε ν' ἀποφύγετε... "Ἢ, γιὰ νὰ εἴμαστε πιὸ ἀκριβέες, πού δὲν μπορούσατε ν' ἀποφύγετε... Γιατί τώρα, ὅλες οἱ γυναῖκες ξέρον πιά τὸ μυστικὸ τῆς Παριζιάνας, πού εἶναι πάντοτε καλοχτενισμένη... Εἶναι μιὰ μικρὴ, θαυματουργὴ ποσότης σκόνης A' sebborh, πού μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς καλοῦ βουρτσίσματος τῶν μαλλίων, ὄχι μόνο τὰ καθαρίζει καὶ ἐξαφανίζει τὴν περιττὴ λιπαρότητα καὶ τὴν πιτυρίδα, ἀλλὰ καὶ φρεσκάρει τόσο πολὺ τὴν παλιά σας μυϊκαμπλὴ, σὰν νὰ δῆκατε αὐτὴ τὴ στιγμή ἀπὸ τὸ κομμωτήριο... Ἀλλὰστε τὸ A' sebborh, δὲν εἶναι μόνο κάτι τὸ πολὺ οικονομικὸ, μιὰ καὶ χρειάζεται ἐλάχιστο κάθε φορά, ἀλλὰ καὶ σὰς προφυλάσσει ἀπὸ τὰ κρυολογήματα, πού εἶναι τώρα τόσο τῆς μόδας... Τὸ ζεστὸ κεφάλι μετὰ τὸ κομμωτήριο ἡ καὶ μιὰ μικρὴ εὐπάθεια, εἶναι ἀρκετὰ κάθε φορά πού θὰ λουστῆτε γιὰ νὰ προκαλέσουν μιὰ γριππὴ... Εἶναι ἕξ ἄλλου μιὰ μοναδικὴ λύση γιὰ τὶς γυναῖκες, τὸς ἄνδρες καὶ τὰ παιδιά, πού ἔχουν λιπαρά μαλλιά κι' ἀναγκάζονται νὰ λουζοῦνται ὅλη τὴν ὥρα... Τὸ ἀπλὸ βουρτσισμὸς μὲ τὴν σκόνη A' sebborh, θὰ σὰς ἐξασφαλίσῃ ὁλοκάθαρη καὶ καλοχτενισμένα μαλλιά χωρίς κανένα σχεδὸν έξοδο... Κάνετε μιὰ δοκιμὴ...

Κάποτε ρώτησαν τὸν Κρίστιαν Ντιόρ, πότε θεωρεῖ μιὰ γυναῖκα καλοντυμένη. Καὶ ἡ ἀπάντησή του μεγάλου δημιουργοῦ τῆς μόδας, πού δὲν ὑπάρχει πιά, ἦταν καταπέλτης γιὰ τὶς δικές του ἐξωφρενικὲς ραπτικές δημιουργίες... Ἐπρεπεῖ νὰ ἔχη μιὰ φινέτσα καὶ ἀπλότητα, πού νὰ παίρῃ τὴν ἐκφραστικότητα τῆς μόδας ἀπὸ τὶς λεπτομέρειες... εἶπε! Τώρα, γιατί δὲν ἀκολουθοῦσε ὁ ἴδιος αὐτὴ τὴν τακτική; Γιατί πίστευε πὼς μόδα σημαίνει ἐπανάσταση καὶ ὀχι στασιμότης... Κ' ἐκεῖνος πού εἶναι στὴν ὑπηρεσία τῆς ὀφείλει νὰ τὴν τροφοδοτῇ ἔστω καὶ μὲ ὑπερβολές... Στὴν γυναῖκα πού ξέρει νὰ ντυθῇ ἐναπόκειται νὰ ἐξεκρίσει ἐκεῖνο πού τῆς πᾶει καὶ ν' ἀποβάλλῃ ἀπὸ τὰ μοντέλα τῶν δημιουργῶν τοῦ Παρισιῦ τὶς ἐκκεντροικότητες... Καὶ φαίνεται πὼς τὸ μικρὸ αὐτὸ ἀπόφθεγμα τοῦ ἄλλοτε δικτάτορος τῆς παριζιῆς μόδας ἀκολουθεῖ ἀπὸ ἐκατὸ περίπου χρόνια ἕνα ἐξαιρετικὸ ἀθητικό κατὰστημα... Στὸ A' sebborh, δὲν εἶναι καλὴ τὴν γυναῖκα σιλουέττα νὰ σκιαγραφηθῇ ἀπὸ λεπτεπίλετες πιναλίδες... Ἀκόμη καὶ τὸ πῶς ἀσημαντο πρᾶγμα πού ἔχει, τὸ ἀπλὸ μαυιτλάκι τῆς τσέπης, ἔχει τόσο γούστο, πού θὰ σὲ κάνει νὰ στέ-

κεσαι ἐκστασιακὸς μπροστὰ στὴν σαγηνευτικὴ ὁμορφιά του... Ἀλλὰ πιὸ ἀνάγνωθα εἶναι χαρμυγνὴ τὴ πείρα καὶ ἡ φινέτσα στὰ γοητευτικά ταγιέρ τῆς γερμανικῆς οἰμας «βι», πού ὑπάρχουν στοὺς ὠραιότερους συνδυασμοὺς πῆ ντὲ πούλ, πρὲν ντὲ γκάριγιέ, φανταζοῦν καὶ μονόχρωμους... Μιὰ γυναῖκα πού θέλει νὰ ἔχη τὴν σαγηνευτικὴν παριζιάνικη ἐμφάνισή, πρέπει νὰ προτιμῇ τὰ ταγιέρ A' sebborh... Ἀπλὰ, χωρίς κανένα ἐπὶ ὑπερβολῆς, μὲ μοναδικὸ του στυλίδι τὴν σωστὴ ἐκλογὴ τοῦ ὑφάσματος, εἶναι τὸ ἕνα πῶς ὠραῖο ἀπὸ τὸ ἄλλο. Πὼς σὰς φαίνεται τὸ ταγιέρκι τῆς φωτογραφίας μας; Φούστα μονόχρωμη, ἴσια καὶ

ζακέττα ἀπὸ πρὲν ντὲ γκάλ, μὲ φαρδεῖα ζώνη δετῇ, πού γαρνίρεται μὲ κρόσια... Ἀλλὰ μήπως θέλετε μακρὺς μάλλινες κάλτσες μέχρι τῆς μέσης; Εἶναι ὅ,τι χρειάζεται γιὰ σπορ ντύσιμο μὲ πουλόβερ... Μιὰ μοχαίρ ἐσάρπα, ἕνα μεταξωτὸ μαντήλι, ὠραία σκωτάζικα ἐσάρουχα καὶ κάλτσες γιὰ ἄνδρες, θαυμασίες κουδέρες καρρὼ γιὰ αὐτοκίνητα καὶ χίλιες διῶ ἰδέες, ἐξεκωριστές, πού δὲν μπορεῖτε νὰ βρῆτε σὲ κανένα ἄλλο μαγαζὶ... Γιατί μόνο ὁ A' sebborh ἔχει ἐκτετατὴν πρὸς τὴν πολυετή του πείρα νὰ διαλέξῃ τὶς ἀραιότερες δημιουργίες τοῦ Λονδίνου, τῆς Φραγκφούρης καὶ τοῦ Παρισιῦ, ὡς ἐλάχιστα κομμάτια τὸ καθένα, ὥστε νὰ μὴ σοῦδάται κανεὶς πὼς θὰ δῇ τὸ ἴδιο ταγιέρ νὰ ἔχῃ γεμίσει τοὺς δρόμους τῆς Ἀθῆνας... Ἀν θέλετε, λοιπόν, νὰ ζήσετε τὴν ἐλεγκτικὴ ἀπλότητα καὶ φινέτσα, ρίξτε μιὰ ματιά στὴ συλλογὴ A' sebborh... Θὰ ξετρελλαθῆτε!...

Πόσο νευριάζει, ἀλήθεια, κανεὶς ὅταν δὲν ξέρῃ πού νὰ βρῇ τὰ πράγματα πού θέλει ν' ἀγοράσῃ... Για ἕνα κραγιόν, ἕνα ἄρωμα, ἕνα σαποῦνι, ὑπορὶ νὰ κἀνῃς καμμιὰ φορὰ τὸν γύρο τῆς Ἀθῆνας... Κ' ἐπειδὴ στὴν ἐποχὴ μας οἱ ὠρες εἶναι πολὺτιμες καὶ κάθε γυναῖκα ἔχει τώρα πολλὲς κι' ἀπαιτητικὲς ἀπασχολήσεις, τὸ πρόβλημα τοῦ νὰ βρῇ συγκεντρωμένα τὰ ψώνια τῆς εἶναι πολὺ οὐσιαστικὸ ἀπ' ὅ,τι φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως. Καὶ φαίνεται πὼς τὸ κατάρθωσε. Γιατί τώρα μπορεῖτε νὰ πᾶτε στὴ γωνία τῆς οἰκίας Βουκουρεστίου καὶ A' sebborh, στὸ Φαρμακεῖο Εὐκλείδου. Στὶς προθήκες τοῦ δὲν θὰ βρῆτε μόνο τὰ πῶς φημιζόμενα σπεσιαλιτέ, ἀλλὰ καὶ μιὰ μοναδικὴ συλλογὴ ἀπὸ παριζιάνικα ἀρώματα, ἀμερικάνικα, ἐγγλέζικα καὶ γαλλικὰ σαποῦνια, κραγιόν, πούδρες, μέικ ἄπ, βερνίκια γιὰ τὰ νύχια, κρέμες, γαλακτώματα τῶν πῶς μεγάλων ἐργαστηρίων τοῦ κόσμου... Ἀλλὰ μήπως σκέπτεσθε νὰ πάρετε ἕνα ὁμορφὸ κολλιέ, ἀπὸ πολυχρόμες πέτρες, πού εἶναι τόσο τῆς μόδας; Στὸ Φαρμακεῖο Εὐκλείδου θ' ἀντικρούσετε μιὰ γοητευτικὴ συλλογὴ, πού θὰ σὰς σαγηνεύσῃ μὲ τὴ φινέτσα καὶ τὴν πρωτοτυπία τῆς. Εἶναι μιὰ γωνία πού συγκεντρώνει ὅλες τὶς ἐπιθυμίες τῆς σύγχρονης κομμῆς γυναίκας... Πρόβλημα ἄλλωστε θὰ σὰς συμβουλευσοῦν γιὰ τὴν ἀπόκρυψη πού θὰ διαλέξετε, γιὰ τὸ ἄρωμα πού πηγαίνει στὸν τύπο σας.

Παραμυθῆναι μετὰξια καὶ κεντήματα, πού νομίζεις πὼς δὲν τὰ ἔχουν ἀγγίσει χέρια, ἀλλὰ εἶναι δημιουργίες μιᾶς παράξενης φαντασίας, δίνου ν μὲ τὴν ἀπαλότητα ἐκτετατὴν πρὸς τὴν τελειότητα στὴν ὠραιότερὴ τῆς ἐπίτευξη... Γιατί βλέπει πᾶς κανεὶς ὁλοκάθαρη πὼς ἡ τέχνη τοῦ κεντήματος ἐξεφύγει ἀπὸ τὸν χαρμυγνὸ δρόμο τῆς ρουτίνας, γιὰ νὰ πλησιάσῃ ἕνα κόσμο ονειρευτῶ, πρωτότυπο, δημιουργικὸ... Εἶναι κάτι πού δὲν μπορεῖ ν' ἀφήσῃ ἀσυγκίνητες τὶς χορδὲς τῆς γυναικείας ψυχῆς. Εἶναι μιὰ ὁμορφιά μοναδική, πού τὴν βλέπει κανεὶς ἀνάγνωθ σὲ κάθε ρούχο πού ἔχει διγῇ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ καταστήματος Φουρούλη τῆς στοᾶς τῆς οἰκίας Εὐκλείδου. Θέλετε ἕνα ὑπέροχο νυχτικὸ, μιὰ αἰθέρια ρόμπα, ἕνα κομψοτεχνικὸ μετὰ προσωπικότητα, ἕνα γοητευτικὸ τραπεζομάντηλο, πού μπροστὰ τοῦ ὠχριοῦν ἀκόμη καὶ οἱ ὠραιότερες ἰταλικὲς δημιουργίες; Θὰ τὰ βρῆτε στὸ κατάστημα Φουρούλη, πού σὰς προσφέρει μιὰ πολυχρ-

Θαυροὶ κανεὶς πὼς ὅλο τὸ φαγοπότι τῶν ἐορτῶν φανερώνεται μὲ ἀνωμαλίες τοῦ δέρματος... Για ρίξτε μιὰ ματιά στὸν καθρέφτη. Διακρίνετε, στὴν ἀρχὴ ἀμυδρά καὶ ἀργότερα ἔντονα κ' ἐκνευριστικά, τὴν ἀπρόσκλητὴ ἐμφάνισιν ἑνὸς σπιθουριῦ. Μὴν πανικοβάλλ-

εσθε. Εἶναι κάτι βέβαια, πού δὲν ἐνθουσιάζει ἀκόμη καὶ τὴν πῶς ἀδύνατον γυναῖκα... Καὶ νομίζω πὼς σὰς βλέπω! Προσπαθεῖτε μὲ μεγάλη ποσότητα πούδρας καὶ μέικ ἄπ νὰ καλύψετε τὸ ἐνοχλητικὸ αὐτὸ στίγμα... Ἀλλὰ μήπως καὶ πολλὲς γυναῖκες δὲν ἔχουν ἕνα μικρὸ σημάδι ἢ φακίδες στὸ πρόσωπο καὶ τὸ ντεκολτέ, πού δὲν θέλουν, τώρα μάλιστα πού πλησιάζουν οἱ ἀπόκρυες, νὰ φαίνονται; Γιατί δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς καὶ ἡ γοητευτικότερη γυναῖκα

Pixy...

χάνει πολὺ ὅταν στιγμιτισθῇ ἡ ὁμορφιά τοῦ προσώπου τῆς μ' ἕνα σπιθουριῦ ἢ ἕνα σημάδι... Καὶ νὰ πού δὲν πρέπει νὰ στενοχωριέστε πᾶς... Τὸ καταπληκτικὸ Pixy, μὲ τὶς μοναδικὲς του ἰδιότητες ἐξαφανίζει κάτω ἀπὸ ἕνα λεπτὸ στρώμα τὸ σπιθουράκι ἢ τὸ στίγμα τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ντεκολτέ σας... Συσχετισμοῦ σὰν ἕνα κραγιόν, μακιγιάζ καὶ ἀπρόσκλητο, τὸ σημάδι τόσο τελεία, πού θὰ μένετε κατὰπληκτικαί...

Παραμυθῆναι μετὰξια καὶ κεντήματα, πού νομίζεις πὼς δὲν τὰ ἔχουν ἀγγίσει χέρια, ἀλλὰ εἶναι δημιουργίες μιᾶς παράξενης φαντασίας, δίνου ν μὲ τὴν ἀπαλότητα ἐκτετατὴν πρὸς τὴν τελειότητα στὴν ὠραιότερὴ τῆς ἐπίτευξη... Γιατί βλέπει πᾶς κανεὶς ὁλοκάθαρη πὼς ἡ τέχνη τοῦ κεντήματος ἐξεφύγει ἀπὸ τὸν χαρμυγνὸ δρόμο τῆς ρουτίνας, γιὰ νὰ πλησιάσῃ ἕνα κόσμο ονειρευτῶ, πρωτότυπο, δημιουργικὸ... Εἶναι κάτι πού δὲν μπορεῖ ν' ἀφήσῃ ἀσυγκίνητες τὶς χορδὲς τῆς γυναικείας ψυχῆς. Εἶναι μιὰ ὁμορφιά μοναδική, πού τὴν βλέπει κανεὶς ἀνάγνωθ σὲ κάθε ρούχο πού ἔχει διγῇ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ καταστήματος Φουρούλη τῆς στοᾶς τῆς οἰκίας Εὐκλείδου. Θέλετε ἕνα ὑπέροχο νυχτικὸ, μιὰ αἰθέρια ρόμπα, ἕνα κομψοτεχνικὸ μετὰ προσωπικότητα, ἕνα γοητευτικὸ τραπεζομάντηλο, πού μπροστὰ τοῦ ὠχριοῦν ἀκόμη καὶ οἱ ὠραιότερες ἰταλικὲς δημιουργίες; Θὰ τὰ βρῆτε στὸ κατάστημα Φουρούλη, πού σὰς προσφέρει μιὰ πολυχρ-

μη γοητευτικὴ παλέττα, ἕνα μοναδικὸ συνδυασμὸ γούστου, πείρας, φαντασίας καὶ φινέτσας... Εἶναι κάτι πού μόνο ἡ Ρὺ Ντὲ Λά Παι, στὸ Παρίσι, μπόρεσε νὰ παρουσιάσῃ... Εἶναι ἕνας παράδεισος ὁμορφίας γιὰ τὶς νέες κοπέλες πού πρόκειται νὰ παντρευτοῦν κ' ἐτοιμάζουν τὴν προίκα τους...

Τώρα μετὰ τὶς γιορτὲς οἱ διασκεδάσεις μας θὰ περιορισθοῦν στὶς χειμωνιάτικες ἐκδρομὲς καὶ στὶς φιλικὲς συντροφίες στὸ σπῆτι ἢ στὰ ταβερνάκια. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει ν' ἀρχίσουμε ν' ἀδικοφοροῦμε γιὰ τὸ ντύσιμό μας... Ἀλλὰ ἔλα πού εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ εἶναι μιὰ γυναῖκα ντυμένη κομψά, χωρίς νὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ ἀπλότητα τοῦ πρόχειρου ντυσίματος. Καὶ τὴ λύση θὰ τὴν βρῆτε στὰ Seperetes, ὅπως τ' ἀποκαλοῦν οἱ ἑνοί... Καὶ ξέρετε τί εἶναι; Ἀπλὰ, χαριτωμένα μπλουζάκια - πουκάμισα, πού φοροῦνται κατὰ πολλοὺς διαφορετικὸς τρόπους, ὥστε κάθε φορὰ νὰ σὰς ἐξασφαλίζουν καινούργια ἐμφάνιση... Ἀν ἔχετε μιὰ ἀπλή μαύρη φούστα, μ' ἕνα ζακεττάκι - πουκάμισο τῆς Τρικόζας, θὰ σὰς δολέψῃ μέσα ἀπὸ τὸ παλτό. Ἀν θέλετε τ' ἀφήνετε ριχτὸ ἔξω ἀπὸ τὴ φούστα. Μιὰ δερματίνη ζώνη θὰ τοῦ δώσῃ τελείως διαφορετικὴ μορφή... Ἀν τὸ βάλετε μέσα στὴ φούστα, θὰ θυμίσῃ περισσότερο μπλουζάκι... Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ

φορεθῇ πᾶν ἀπὸ μεταξωτὸ ἢ μάλινο μπλουζάκι καὶ μέσα ἀπὸ μιὰ χοντρὴ πλεκτὴ ζακέττα... Τώρα ἂν θέλετε νὰ τὸ ὁλοκληρώσετε πρέπει νὰ πάρετε μιὰ ἀπὸ τὶς ἴσιες ζερσεὺ φούστες τῆς Τρικόζας, πού εἶναι φοδωροσφαιρικές καὶ ταιριάζουν σ' ὅλα τὰ σώματα. Για τὶς ἐκδρομὲς σας, ἔξ ἄλλου, ἕνα παντελὸν ζερσεὺ τῆς Τρικόζας, τῆς οἰκίας Εὐκλείδου, καὶ τῆς οἰκίας Μητροπόλεως 51, στὴ Θεσσαλονίκη, εἶναι ὅ,τι χρειάζεται... Μὲ τὴν τσάκιττου πού δὲν τασαλκάνει καὶ τὶς ὑπέροχες ἰταλικὲς φόρμες τοῦ σὲ μονόχρωμο ἢ φανταζοῦνται πού δώσῃ τὴν φινέτσα μιᾶς ἐξαιρετικῆς κομψότητας στὴ σιλουέττα σας. Για ρίξτε μιὰ ματιά στὶς φωτο-

γραφίες μας... Τὰ Seperetes φαίνεται πὼς εἶναι τὸ εὐνοούμενο ντύσιμο καὶ τῆς ἐκλεκτῆς ἡθοιοῦ τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ κινηματογράφου, Νάντιας Χαραφά... Τὶς λίγες ἐκδρομὲς ὥρες πού περνᾶτε στὸ σπῆτι τῆς μετὰ τὸ γύρισμα ἢ τὸ παίξιμό τῆς στὸ θεάτρο, ἡ Νάντια Χαραφά φορεῖ ἕνα παντελόνι ἢ μιὰ φούστα Τρικόζας, πού ὁλοκληρώνεται μ' ἕνα ἀπὸ τὰ τόσο

χαριτωμένα ζακεττάκια - πουκάμισα... Ἀνάλογα μὲ τὸ ἀξεσουάρ πού θὰ τὰ φορέσῃ, μπορεῖ νὰ εἶναι πάντοτε καλοντυμένη στὴ δουλειά τῆς, στὸ σπῆτι, στὴν ἀπλή φιλικὴ ἐπίσκεψη, στὰ ψώνια, στὴν ἐκδρομή... Εἶναι μιὰ περίφημη ἰδέα, γιὰτὶ μπορεῖ νὰ σὰς δολέψῃ ὅχι μόνο τώρα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὶς πρώτες λιακάδες τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τοῦ Ἀπριλίου, ὅταν θέλῃ κανεὶς νὰ φορέσῃ κάτι τὸ ἐξαιρετικὸ καὶ χαριτωμένο... Καὶ μὲ τὸ παλτό, ὅμως, τὰ Seperetes, Τρικόζας, πηγαίνουν περίφημα, γιατί τονίζουν τὴν θηλυκότητα καὶ τὴν σιλουέττα τῆς γυναίκας πού θέλει νὰ ἔχῃ ἐλεγκτικὴ σιλουέττα.

Πᾶν κ' οἱ ἐφετινὲς γιορτὲς... Πόσο γρήγορα περνᾶν ὅλα τὰ πράγματα στὴ ζωὴ... Τόσες ἀγωνίες, τόσες προετοιμασίες, τόσα έξοδα... Κοντεύουν κιόλας νὰ ξεχαστοῦν μπροστὰ στὴν ρουτίνα τῆς ζωῆς τοῦ καινούργιου χρόνου. Κούραση, δουλειά, ὑποχρεώσεις... Ξαναμπήκαμε πάλι στὸν κύκλο μας. Τὴν ἡμέρα ἕνα καθάρισμα τοῦ προσώπου καὶ τοῦ λαμποῦ μὲ γαλλικὸν Mousse Φυλλίς, ἂν τὸ δέρμα σας εἶναι ἑρπὴ ἢ φυσιολογικὸ, καὶ Perte Φυλλίς, ἂν εἶναι λιπαρό. Μὲ τὴν Creme Φυλλίς, ἄλλωστε,

κάθε βράδυ θὰ δώσετε στὴν ἐπιδερμίδα σας τὰ ἀπαραίτητα συστατικά, πού θὰ τὴν τυνώσουν καὶ θὰ τὴν κάνουν ἀπαλὴ καὶ βελούδινη... Καὶ μὴν ξεχνάτε σὰν βάση τοῦ μακιγιάζ τὴν Νεῖρε Φυλλίς. Θὰ νοιώσετε τὸ δέρμα σας γεμᾶτο φρεσκάδα καὶ γοητεία. Τὸ μακιγιάρισμα θὰ κρατήσῃ περισσότερο καὶ τὸ πρόσωπό σας θ' ἀποκτήσῃ μιὰ ἐξαιρετικὴ ἀνταύγεια κι' ὁμορφιά. Δοκιμάστε καὶ θὰ δῆτε πὼς θὰ σωθῆτε ἀπὸ τὰ σκασίματα τοῦ χειμωνιάτικου ἀνέμου.

Ομεγαλύτερος κίνδυνος καταστροφῆς τοῦ δέρματος εἶναι τὸ χειμωνιάτικο ξεροδори, μού ἔλεγε ἡ καλὴ μας φίλη, αἰσθητικὸς κ. Λίλυ, στὸ ἴνστιτούτο τῆς, τῆς οἰκίας Αμερικῆς 15. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν αἰσθητικὴ σας, πού ἀνάλογα μὲ τὸν τύπο τῆς ἐπιδερμίδος σας θὰ σὰς δώσῃ τὴν κατὰλληλη κρέμα, πού πρέπει νὰ βάλετε τακτικά, ὥστε νὰ μὴν ἐπηρεασθῇ τὸ δέρμα ἀπὸ τὴν καιρικὴ ἀλλαγὴ. Ἐνα τοπικὸ ξεφλούδισμα, τὸ τράβηγμα καὶ τὸ σκάσιμο ὅταν βάλετε πούδρα, εἶναι τὸ προεόρτιο τῆς ἀφυδάτωσος καὶ χρειάζεται νὰ λαβετε ἀμέσως τὰ μέτρα σας...

Σπάνε τὰ νύχια σας; Δὲν εἶναι πάντοτε ὁργανικὲς οἱ αἰτίες... Ἀν ἐργάζεσθε σὲ γραφεῖο καὶ χρησιμοποιοῦτε πολλὰ χαρτιά, ἂν ἀνακατεῦσθε στὶς δουλειές τοῦ νοικοκυρίου, ἂν μαγειρεύετε κ' εἰσθε

Μὲ τὸ Amazin θὰ ἀποκτήσετε ὑπερκοκ, γεμᾶ καὶ μακρὰ νύχια, πού θὰ δώσουν στὰ χέρια σας τὴν γοητεία μιᾶς περιποιημένης ἐμφάνισος.

πολλὲς ὥρες κοντὰ στοὺς ἀτιμοὺς τῆς κουζίνας, τὰ νύχια σας ἐπηρεάζονται καταστροφικὰ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σπάσουν... Καί, τί

περιέργο, τώρα τὸν χειμῶνα προσέχει κανεὶς ἀκόμη περισσότερο τὸ γυναικεῖο χέρι. Ὅταν παίξετε χαρτιά, ὅταν χορεύετε, ὅταν τρώτε, τὰ μᾶτια εἶναι συγκεντρωμένα στὶς κινήσεις τους. "Ὅσο κι' ἂν εἶναι καλοδιαμμένα, ὅσο κι' ἂν τὸ δέρμα τους λάμπῃ ἀπὸ φρεσκάδα, τὰ χέρια χάνουν τὴ γοητεία τους, ὅταν ἔχουν σπασμένα νύχια... Καὶ τὸ μοναδικὸ ἀμερικανικὸ ὑγρὸ Amazin κατάρθωσε νὰ χαρίσῃ σ' ὅλες τὶς γυναῖκες τὸ προνόμιο τῶν μακρῶν νυχιῶν. Ἀρκεῖ κάθε βράδυ νὰ τὰ βάλετε σὲ μιὰ διάλυσή του, βαμμένα ἢ ἄβαφα, γιὰ δύο λεπτὰ... Σὲ λίγο χρονικὸ διάστημα θὰ ἔχετε κυριολεκτικὰ ἄθραυστα νύχια, μακρὰ καὶ ὁμορφα. Ἀλλὰ κ' ἐκεῖνες πού θέλουν ν' ἀποφύγουν μιὰ αἰφνιδιαστικὴ καταστροφὴ τῶν νυχιῶν τους, πρέπει διὰ ἡ τρεῖς φορὲς τὴν ἐβδομάδα νὰ κάνουν αὐτὴ τὴν περιποίηση γιὰ νὰ μὴν ἔχουν δυσάρεστες ἐκπλήξεις...

Μὴ σφίγγεσθε μὲ κορσέδες, μού ἔλεγε σὲ μιὰ κουβεντούλα μας ἡ ἐκλεκτὴ μασσέζ Βιβὴ Σικιώτη, στὸ ἀργαστήριό τῆς, τῆς οἰκίας Κανάρη 4. Τὴν λύση στὴν τελεότητα τῆς σιλουέτας σας θὰ τὴν δώσῃ μόνο ἕνα συστηματικὸ μασσάζ, πού θὰ ἀφαιρῇ ὅλα τὰ περιττὰ λίπη καὶ θὰ σὰς λεπτύνῃ ὅσο χρειάζεται. Γιατί, οὔτε ὁ κορσές, οὔτε ἡ δίαιτα μποροῦν νὰ σὰς ἀσπάρουν τὸ πάχος ἀπὸ τὸ σημεῖο πού θέλετε. Εἶναι λύσεις ἐφήμερες, χωρίς κομμιὰ πιθανότητα ὁριστικῆς ἀπαλλαγῆς.

Σκέπτεσθε νὰ πάρετε παλτό; Μὴν ἀποφασίζετε ν' ἀγοράσετε ὕψος καὶ νὰ υποσπῆτε τὶς ταλαιπωρίες τοῦ ραψίματος... Θὰ σὰς στοιχίσῃ διπλά ἀπὸ τὸ ἔτοιμο καὶ μπορεῖ νὰ σὰς τὸ χαλάσουν καὶ ν' ἀπογοητεύθῃτε... Στὸ πῶς ἀγαπημένο ἀθηναϊκὸ κατὰστημα γυναικείων εἰδῶν, τὴν "Αραζῶνα", τῆς οἰκίας Εὐκλείδου 48, μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὴν πῶς γοητευτικὴ παριζιάνικη συλλογὴ παλτῶν. Ἐτσι, μὲ λιγώτερα χρήματα, θ' ἀποκτήσετε ἕνα θαυμάσιο ραπτικὸ δημιούργημα, πού θὰ σὰς δολέψῃ ὁλοκληρὸ τὸν χειμῶνα.

Σκέπτεσθε νὰ πάρετε παλτό; Μὴν ἀποφασίζετε ν' ἀγοράσετε ὕψος καὶ νὰ υποσπῆτε τὶς ταλαιπωρίες τοῦ ραψίματος... Θὰ σὰς στοιχίσῃ διπλά ἀπὸ τὸ ἔτοιμο καὶ μπορεῖ νὰ σὰς τὸ χαλάσουν καὶ ν' ἀπογοητεύθῃτε... Στὸ πῶς ἀγαπημένο ἀθηναϊκὸ κατὰστημα γυναικείων εἰδῶν, τὴν "Αραζῶνα", τῆς οἰκίας Εὐκλείδου 48, μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὴν πῶς γοητευτικὴ παριζιάνικη συλλογὴ παλτῶν. Ἐτσι, μὲ λιγώτερα χρήματα, θ' ἀποκτήσετε ἕνα θαυμάσιο ραπτικὸ δημιούργημα, πού θὰ σὰς δολέψῃ ὁλοκληρὸ τὸν χειμῶνα.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΥΓΑΔΕΣ - ΜΙΑ ΜΑΖΑ ΜΕ ΑΚΑΘΟΡΙΣΤΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ...

(Συνέχεια από σελ. 24)

ται με το περιβάλλον. Δεν τους απαγορεύει πάτως κανείς να όμως την γλώσσαν των πατέρων τους και να την διδάσκουν εις τα παιδιά τους.

Έχουμε κατόπιν δύο κατηγορίας Έλλήνων αμφιθέλου Ιθαγενείς: Δύο χιλιάδες περίπου Σαρακατσανών, οι οποίοι όμως διεισδυμένοι και άπιστοι να έλληνικά και οι οποίοι αναγνωρίζονται εκατέρωθεν και ως Έλληνες υπήκοοι και ως Γιουγκοσλάβοι. Όποτε θέλουν να φύγουν από το Κράτος των Σκοπίων, φεύγουν. Και όποτε θέλουν να επιστρέψουν, επιστρέφουν.

Τέλος έχουμε τριάντα έως τριανταπέντε χιλιάδες φυγάδων. Είναι οι αυτοποκαλούμενοι Αλβανίτες. Είναι εκείνοι οι οποίοι έπολέμησαν κατά το ελληνικό κράτος κατά την εποχή του συμμοριακού αγώνα, είναι αναγνώριστα παιδιά που έχουν τώρα έλληνοπληθ και είναι και παρασυρθέντες παραμεθόριοι πληθυσμοί. Ήσαν ολιγώτεροι, αλλά ηύξησαν και αυξάνονται διότι κάθε τόσο έρχονται και εγκαθίστανται εις το Κράτος των Σκοπίων άλλοι φυγάδες της αυτής προέλευσης, οι οποίοι φεύγοντες εξ Έλλάδος είχαν άρκετά καταφύγει εις την Τσεχοσλοβακία, την Ρουμανία και άλλας χώρας του Ανατολικού Συνασπισμού.

Μερικοί εξ αυτών έχουν πάρει την γιουγκοσλαβική υπηκοότητα. Άλλοι όχι. Άλλοι πάλιν έχουν στερηθεί διά διατάγματος της ελληνικής Ιθαγενείας. Έξ άλλου μερικοί θέλουν να επιστρέ-

ψουν εις την Έλλάδα και άλλοι όχι. Και εκείνοι που θέλουν να επιστρέψουν, πάλιν ελαχίστων εξαίρεσεων, δεν κάνουν διά λόγους εθνικούς. Δεν ζητούν δηλαδή να έλθουν εις την Έλλάδα διότι αισθάνονται ότι είναι Έλληνες. Ίσως δεν αισθάνονται ότι είναι και κάτι άλλο το συγκεκριμένο. Δοκιμάζουν όμως την νασταλγίαν του χωριού. Του χωριού όπου γεννήθηκαν και όπου είναι ο τάφος των γονέων των. Είναι ένα είδος τοπικιστικής νασταλγίας και όχι εθνικιστικής.

Πώς αισθάνονται

Ερωτάτε κάποιον από αυτούς γιατί θέλει να επιστρέψω εις την Έλλάδα. Και σας απαντά:

— Δεν ήξεύρω... Έκει γεννήθηκα... Έχω συγγενείς εκεί... Έχω περιουσία... Έχω τον τάφο της μητέρας μου.

Άλλοι αποφεύγουν να απαντήσουν. Όλγοι σας λένε: «Είμαι Έλληνας». Έκαστα λάθος που ήλθα εδώ. Και ζητούν κομμάτι ελληνική έφημερίδα. Και κανένα ελληνικό ταχυγράφο. Άλλοι πάλι σας λένε: «Είμαι Σλαβομακεδόνας από την Έλλάδα». Ερωτώ κάποιον άλλο: «Από που είσαι». Και απαντά: «Από κάτω...». «Από που κάτω». «Από τα δικά σας τα μέρη, πέρα από τα σύνορα...». Λέγω σε κάποιον άλλο: «Είστε πατριώτες». Και απαντά: «Μισοπατριώτες». «Γιατί». «Γιατί είσαι Έλληνας από την Έλλάδα και όχι Μακεδόνας γεννημένος στην Έλλάδα...».

Συμπεράσμα: Δεν βρίσκει άκρη κανείς.

Μορφές παθείς, ήμερες και άδειες. Δεχόμενοι τη μοίρα τους χωρίς ένθουςαισμό, αλλά την δέχονται. Δεν φαίνονται ιδιαίτερος θοσάνισμοι. Τις ίδιες πάντως έμφυρες θέλει και τις ίδιες στα πρόσωπα των περισσότερων ντοπιών όταν, κατά το θραδάκι ίδιως, έπειτα από τη δουλειά κάνουν βόλτες της πόλεως ή κάθονται στα καφενεία και παρακολουθούν την έκπομπή της τηλεόρασης. Και όμως υπάρχει κάτι που ξεχωρίζει εκείνους που ήλθαν από την Έλλάδα. Κάποια σφάλματα στις κινήσεις, κάποια λάμψεις έξυπνάδας στο μάτι.

Όπως μου είπαν, αυτοί οι φυγάδες από την Έλλάδα είναι στοιχεία ανώτερα του τοπικού πληθυσμού. Συνεισφέρουν σημαντικώς εις την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξιν του τόπου και πολλοί από αυτούς κατέχουν σήμερα καλές θέσεις. Είναι και αυτό ένας λόγος που κάνει τους περισσότερους να είναι πιστοί και νομοταγείς υπήκοοι του νέου κράτος. Δύο από αυτούς, ο Πέγιος και ο Μητρόπουλος, είναι ύπουργοί. Ο πρώτος μάλιστα είναι ύπουργός Γεωργίας και Δασών. Ένας άλλος, ο Κεραμής, σημερινός ύφυλος παράγων της ΝΟΦ, είναι σήμερα γενικός γραμματέας σε κάποιο σημαντικό ύπουργείο. Άλλοι έχουν γίνει δημόχοι ή κοινοτάχοι. Δύο είναι συντόκται στην «Νόβα Μακεντόνια», άλλοι εργάζονται στον ραδιοσταθμό Σκοπίων. Ένα θράδυ είδα δύο νέους, 18 - 20 ετών, κολιντομένους, περιποιημένους και με ιδιαίτερος έξυπνη και λεπτή φαισινωμία. Μου είπαν ότι είναι άποχθέντα Έλληνοπάδια. Πάντως δεν γινρίζουν πλέον την ελληνική γλώσσα. Ούτε έχουν θρησκεία...

Έκκλησιές και τζαμιά

Λειτουργούν άρκετες έκκλησιές στα Σκόπια. Μία από αυτές είναι και η παλαιά έκκλησία του Αγίου Μηνά. Σήμερα άφαικε στο σερβικό πατριαρχείο. Έπληγα την Κυριακή το πρωί. Ίδια, ολόκληρη με οποιαδήποτε έκκλησία ελληνικής κοινοπόλεως. Γεμάτη από κόσμο. Και γεμάτη από κατόνους... Δεν λείπουν ούτε οι έποιστοι από την είσοδο. Οι έκκλησιασμένοι, ως επί το πλείστον, ήλικιωμένοι. Γέροι και γριές. Άλλά και μερικοί μεσήλικες και δύο - τρεις νέοι. Μου είπαν ότι, πλιν ελαχίστων εξαίρεσεων, οι Έλληνες φυγάδες δεν έκκλησιάζονται. Ούτε τα παιδιά τους λοιμθαίνουν οιαδήποτε θρησκευτική άγωγή. Πολύ περισσότερον θρησκευόμενοι είναι οι μουσουλμάνοι των Σκοπίων, οι οποίοι πορσόμενοι πιστοί εις τας παραδόσεις των. Έχουν άρκετά τζαμιά εν λειτουργία, εκ των οποίων ένα, το τζαμί του Σουλτάν Μουράτ, είναι μεγαλύτερο απ'όλα των Βοστανίων.

Εις τον κεντρικό δρόμο της πόλεως άφαικε και μία καθολική έκκλησία. Με πολύ μικράν όμως κλίσην.

Κανείς δεν φοβάται εδώ να έκκλησιάζη και κομμάτι πορσάβεια δεν καταβάλλεται διά ν' άπομακρυνθούν οι άνωθωποι από την θρησκείαν. Άπομακρύνονται όμως. Και η νέα γενιά είναι άσφαλώς περισσότερον άθρησκος από την παλαιάν.

Ελληνική κατομοιορία

Εδώ εις τα Σκόπια, την πατρίδα του αυτοκράτορος Ιουστινιανού, το κύρος και το γόητρον της Έλλάδος εύρισκονται πολύ άψηλά. Ίσως λόγω της άναμνήσεως πολλών κοινών αγώνων, ίσως λόγω της έποποιίας του 1940 - 41, ίσως λόγω άκτινοβολίας του άρχαιου ελληνικού πνεύματος, ίσως διότι η Έλλάς θεωρείται κράτος καλώς άρργανωμένων και εύμερυν. Η άλευθέρια πάντως έπικοινωνία μεταξύ των πορσόμενων πληθυσμών έχει έδραιώσει άσπην την έπίλυσιν. Όποιοδήποτε, θέσθιον είναι ότι εις τα Σκόπια πολύ ύπολογι-

ζόμεθα. Άλλοι μας έκτιμούν και μας συμπαθούν και άλλοι μας έλέπουν με κοχύλοπον έλέμμα. Ουδείς πάντως μας άγισεί. Και όλοι προσέχουν την ελληνικήν σημαία κυματίζουσιν είτε εις τον έξωτον του ελληνικού πορσένειου, είτε εις το αυτοκίνητον του γενικού πορσένου.

Πορ' όλα όμως αυτά, το ηύξημένον κύρος και την πορσμοίχον θέσιν της Έλλάδος, η πορσάστεις μας από άρισμένης άπόψεως χωλαίνει. Άδικαιολογήτως δέ. Διότι, ενώ τα άλλα πορσένια στεγάζονται εις κτίρια καινοουργή και έπιβλητικά, ημείς στεγάζομεθα εις ένα έτοιμόρροπον σπιτί εκατόν είκοσι περίπου ετών. Είναι ιδιοκτησία του ελληνικού δημόσιου και εύρισκται εις καλήν και κεντρικήν θέσιν. Αυτό δέ είναι το χειρότερον. Διότι η κατομοιορία μας γίνεται έτσι άντιλήπτη από όλους. Έν τώ μεταξύ, οι έντόπιοι μηχανικοί, έξετασάστες το κτίριον, έκριναν ότι είναι επικίνδυνον και ότι δεν έπιτρέπεται να συγκεντρώνονται εις το αυτό δωμάτιον πέραν των πέντε ατόμων, διότι άλλως άφαικε κίνδυνος καταρρέσεως.

Ο Έλληνας συνειπός γενικός πορσένος άποκλείεται να δώση δεξίωσιν, έστω και την ήμεραν της εθνικής έορτης. Άποκλείεται να καλέση σε γεύμα έστω και πέντε φίλους του. Και όταν έρχονται στο πορσένειο πολλοί ζητούντες θεάρεσιν διασπάτηριον ή διεκπεραιώσιν άλλης ύποθέσεως των, πρέπει να μοιράζονται εις διάφορα δωμάτια ή να κώνουν ούρα περιμένοντας στον κήπο! Προς Θεού, τί θα έστοιχίζεν ένα στοιχειώδης εύπρεπες πορσένικον κατάστημα εις τα Σκόπια, άφού μάλιστα έχουμε καλό και μεγάλο οικόπεδο;

Ο Μουσταφάς...

Ο σιδηροδρομικός σταθμός των Σκοπίων είναι άνετος και εύπρεπής. Και ο περί αυτόν χώρος έχει διαρρυθμισθή κατά τον καλύτερον δυνατον τρόπον. Μεγάλη πλατεία, έστιατόρια, ξενοδοχείον κλπ. Παρουσιάζει, άλλωστε, μεγάλην κίνησιν ο σταθμός των Σκοπίων. Διότι είναι σημαντικός συγκοινωνιακός κόμβος και διότι εις την Γιουγκοσλαβία το κυριώτερον συγκοινωνιακόν μέσον είναι ο σιδηρόδρομος. Τα λεωφορεία και τα αυτοκίνητα σπανίζουν μάλλον. Έχει, λοιπόν, πάντοτε μεγάλην κίνησιν ο σταθμός των Σκοπίων. Και την ήμερα και τη νύκτα...

Έκει, λοιπόν, σε ένα σημείον εύρισκονται συγκεντρωμένοι άρκετοι άνδρες και γυναίκες με τα γιορτινά τους. Και επί κεφαλής του τριμελούς όρχηστρου: Νταούλι, πιπίζα και βιολί. Περιμένουν τη νύφη που έρχεται από την έπαρχία. Παντρεύτηκε στο χωριό και έρχεται τώρα στην πρωτεύουσα για το γαμήλιο ταξίδι. Νάτην... Στοιλιμένη, στα κάτασπρα. Με φλουριά και με λάσπες στην άκρη της φούστας και έλαφρός ζαρωμένο το φουστάνι από το κάσμα στο τραβίκο και λιγάκι στραβωμένο το τακούκι και την περπατήσιν. Ένας πενήντα-τάχης, πατέρας της ή πατέρας του γαμβρού, την περιμένει. Την πιάνει άμέσως από το χέρι και άρχίζει τον χορό. Από το σκολοπάτι του θαγαυιού! Τα όργανα παίζουν και οι συγγενείς, ο ένας μετά τον άλλο, μπαίνουν στο χορό. Χορεύοντας πορσούν από την άποβάθρα, χορεύοντας διασχίζουν τας αϊθούσας άνομοιής και χορεύοντας πάντα θγαυιουν στη πλατεία του σταθμού. Κομμάτι τριανταριά χορεύεται και επί κεφαλής πάντα ο πεθερός. Σε έπειτα και λυγίζεται και χοροπηδάει άκούραστος. Και η όρχηστρα, πιπίζα, νταούλι και βιολί, παίζει τώρα το Μουσταφά! Μάλιστα... Cher je t'aime! Κ' η χωριότα νύφη σιγοτραγουδάει και οι χαλκούντες στην πλατεία των Σκοπίων κρατούν τον ρυθμό με πορσμένια. Μέσα από θουνά και θάλασσας, από μειονότητες και ίδιότυπα κατ'άσπαστα, ο Μουσταφάς έπέρσσε και έκέρδισε τις καρδιές των άνωθωπων...

Γ. Ν. ΔΡΟΣΟΣ

Σταυρόλεξο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΣ

1. Ό άτμοσφαιρικός άνεκαλύφθη το πρώτον από τον Βενιαμίν Φραγκλίνον.
2. Μία από τις τρεις Μοίρες — Ό εις κατόπιν του άλλου... έάν το ήπτε ξανά.
3. Ρήμα που προϋποθέτει άταξίαν... στομαχικήν — Πυρίμαχος ύλη (πληθυντ.).
4. Ένα έπιπλο (δημοτ.) — Άρθρον.
5. Προφερόμενα δίδουν ένα όρυγμα στη δοτική — Πρώτον συνθετικών πολλών αλγυπτιακών έφημερίδων — Συστατικών του ζύθου (γεν.).
6. Θηλ. άναφορ. άντωνυμία.
7. Έγραψε το γνωστό μελοδράμα «Τα παραμύθια του Όφφμαν» — Άριθμητικώς... ο άγών μας.
8. Αυτό το στερούνται, δυστυχώς, πολλά άσματα — Ίδιωμα... Κομικών Άσφαλίστων.
9. Χημικόν στοιχείον μετάλλου της οικογενείας των σπανίων γαιών — Πράσινος.
10. Υπονοεί, χλευαστικώς, το σόι — Μεγάλη λίμνη της Άφρικής (αιτ.).
11. Ό μοντέρνος χαρακτηρισμός των σουφρωμάτων!...
12. Άλασμοί (αιτ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Παράγει την πρώτην όριζόντιαν λέξιν... ενώ το τρίψετε! — «Τό...» ντροπή δεν έχει» (παροιμ.).
2. Μία πασίγνωστος σάτα του Ζόλζλινγκεν, άλλους σύλλογους του Τζόν Λόντεν — Τό 1936 θανά βασίλεις της Αίγυπτου.
3. Μετοχή... κατοχού — Τό φυτικό έμβρυον και μεταφορικά η καταγωγή, ένάρθρος (δημοτ.).
4. Η άραιότερη ήμερα του Μαρτίου.

ZIGK ZAGK

Ό σκοπός του ένδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, άλλά και όμαδικού παιχνιδιού, είναι να έπιτύχη κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Άρχίστε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλτετε και πορσώριστε άπό το τετράγωνο αυτό σε οποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζόντιος, καθέτως ή διαγωνίως, πορσάβοντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη που μπορείτε να βρήτε.

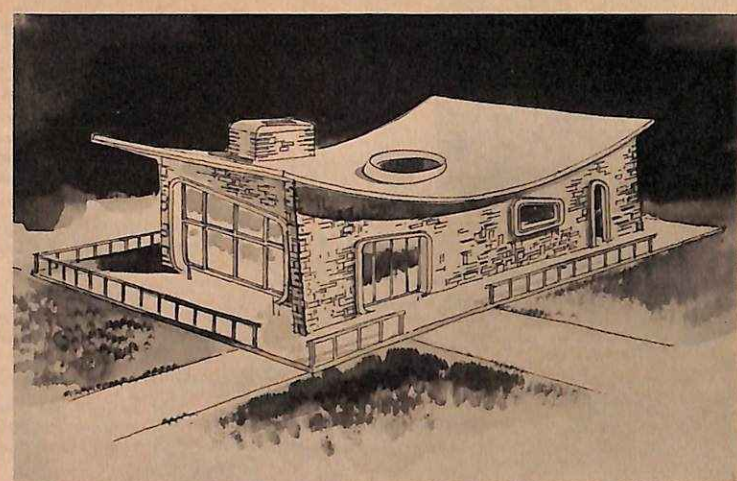
Σημειώστε τώρα τη λέξη, που βρήκατε και σήστε στα τετράγωνα τα γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μιάν άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δεν μπορείται να βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξη των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξη των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Ο	Π	Ο	Θ	Ε	Τ
Υ	Β	Κ	Ν	Ι	Ο
Λ	Ε	Α	Ι	Κ	Υ
Τ	Υ	Ν	Τ	Α	Χ
Π	Ι	Μ	Α	Ι	Ο
Σ	Ο	Κ	Ρ	Δ	Ν

Για κάθε λέξη των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτω καθ' έξης, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα το σύνολο των βαθμών που μπορείτε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

CLUB QUEEN ANNE

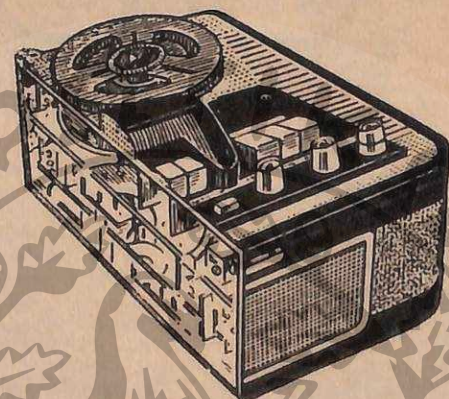
(Νέα Παραλιακή λεωφόρος Βούλας)

ΧΟΡΟΣ · ΜΟΥΣΙΚΗ

ΚΟΚΤΕΪΛΣ · ΦΑΓΗΤΟΝ

ΚΑΦΕ · ΕΣΠΡΕΣΟ

Πολυτελεστάτη διακόσμησης — Πολιτισμένον περιβάλλον

ΤΟ ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΟ ΣΑΣ ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΟ ΕΙΝΑΙ ΜΙΣΟ
ΑΝ ΔΕΝ ΤΟ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΠΡΟΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ
Α Μ Ρ Ε Χ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΠΡΟΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ
ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΑΣ ΟΠΟΙΑΣ ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ

ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ
ΠΛΑΤ. ΚΑΡΥΤΣΗ — ΠΛΑΤ. ΚΛΑΥΘΜΟΝΟΣ

Ο δολοφόνος ταξίδευε μαζί

Συνέχεια από σελ. 13

επιβατών. Θέλετε να μου δώσετε εκείνη που έχει το αποτύπωμα του δεξιού μου αντίχειρος και του αριστερού... Τών δικών μου δακτύλων...

—Μά σέρ Χένρυ...

—Κάνετε αυτό που σας ζητά, κύριε Γκρισγουλντ, επενέθη ο πλοίαρχος Μάθιους.

Κουνώντας το κεφάλι του, ο αστυνομικός άνοιξε ένα συρτάρι, εξέτασε τις καρτέλλες και διάλε-

ξε εκείνη που έφερε τη φαρδιά υπογραφή του σέρ Χένρυ.

—Θαυμάσια, είπε ο Χένρυ Μέρριβελ. Και τώρα, αγαπητέ μου, είστε έτοιμος να δοκιμάσετε ότι αυτά είναι τα δακτυλικά μου αποτυπώματα; Ότι είναι πράγματι τ' αποτυπώματα του δεξιού και του αριστερού αντίχειρός μου, που τα πήρε ο δεύτερος πλοίαρχος μπροστά σας και που τα υπέγραψα εγώ;

Και καθώς ο Γκρισγουλντ τον κοίταζε με δύσπιστο ύφος, ο Χένρυ Μέρριβελ εξακολούθησε:

—Ε, λοιπόν, ναι, αγαπητέ μου! Δεν προσπάθη να σας πτήσω παγίδα και βεβαίως εγώ ο ίδιος, ότι αυτά είναι τα αυθεντικά μου αποτυπώματα, που τα πήρατε τη νύχτα του περασμένου Σαββάτου. Μήπως ξεχάσατε τον φακό σας;

—Όχι, τον έχω μέσα στην τσέπη μου.

—Θαυμάσια. Θα σας ζητήσω να ξαναπάρετε τα δακτυλικά μου αποτυπώματα. Μήπως έχετε

ακόμη χαμιά απ' αυτές τις μικρές καρτέλλες;

—Όχι... Όχι εδώ, πάντως...

—Δεν πειράζει. Θα χρησιμοποιήσουμε αυτό το φύλλο χαρτιού... Όχι, όχι, σάς δοκίμομαι ότι είναι ένα κοινό φύλλο άσπρου χαρτιού! Αν δεν με πιστεύετε, είμαι πρόθυμος να χρησιμοποιήσω οποιοδήποτε χαρτί μου δώσετε.

Ο πλοίαρχος, ο Γκρισγουλντ κι' ο Μάξ κοιτάχτηκαν πάλι.

Ο Χένρυ Μέρριβελ ακούμπησε την πίπα του σ' ένα στακτοδοχείο, πάνω στο κομμωτήριο, κ' έπειτα άπλωσε ένα φύλλο χαρτί πάνω στη σανίδα που είχε στα γόνατά του.

—Έχετε φέρει τον μελανωμένο κύλινδρο σας, Γκρισγουλντ;

—Μάλιστα, κύριε...

—Λοιπόν, ας προχωρήσουμε... Ω, είναι λιγάκι υπερβολικά μελανωμένος... Δώστε μου αυτό το μαντήλι, σάς παρακαλώ... Ναί τώρα, έμπρός... Πρώτα ο δεξιός αντίχειρ, κ' έπειτα ο αριστερός... Να πού έγιναν! Και τώρα πάρτε το φακό σας, κύριε Γκρισγουλντ και συγκρίνετε αυτά τα δακτυλικά αποτυπώματα μ' εκείνα που υπάρχουν πάνω σ' αυτή την καρτέλλα.

Εγινε πάλι σιωπή, ενώ ο Γκρισγουλντ με δύσπιστο ύφος, πήρε τη σανίδα που επάνω της δρισκόταν το φύλλο με τα δακτυλικά αποτυπώματα. Την ακούμπησε στα πόδια του κρεβατιού και τοποθέτησε προσεκτικά την καρτέλλα δίπλα στο χαρτί. Βγάζοντας τότε ένα μεγάλο φακό απ' την τσέπη του, ο αστυνομικός του πλοίου άρχισε να συγκρίνει τις δυο σειρές των αποτυπωμάτων.

Η εξέταση φάνηκε να παρατείνεται επί ακαθόριστα λεπτά. Ο Μάξ είδε ότι το μέτωπο του Γκρισγουλντ ήταν καταϊδρωμένο, ενώ εξακολουθούσε να συγκρίνει αυτά τα δακτυλικά αποτυπώματα.

Τελικά, ο πλοίαρχος Μάθιους άρχισε να χάνει την υπομονή του:

—Ε, λοιπόν; Τι συμβαίνει; Είναι τα ίδια αποτυπώματα, δεν είν' έτσι;

Ο Γκρισγουλντ σήκωσε το κεφάλι:

—Όχι, κύριε κυβερνήτα.

—Πώς;

Ο πλοίαρχος πρόσεξε ότι το ποдро του είχε σβήσει, το άφησε να πέση μέσα στο στακτοδοχείο και σηκώθηκε δρις:

—Πώς είπατε, κύριε Γκρισγουλντ;

—Κύριε κυβερνήτα, είμαι πρόθυμος να δοκιμάω ότι αυτές οι δυο σειρές αποτυπωμάτων δεν ανήκουν στον ίδιο άνθρωπο!

Ξανάγινε πάλι σιωπή.

Ο Γκρισγουλντ γυρεύοντας κάτι για να σκουπίσει το μέτωπό του, πήρε το ματήλι που είχε ήδη χρησιμοποιήσει ο Χένρυ Μέρριβελ και που άφησε ένα ίχνος από μελάνι στο δέρμα του.

—Είστε έτοιμος να δοκιμάσετε, είπατε, κύριε Γκρισγουλντ; τόνισε ο σέρ Χένρυ.

—Μάλιστα, κύριε.

—Είστε, λοιπόν, έντελώς βέβαιος γι' αυτό που είπατε;

—Μάλιστα, κύριε..

—Κι' όμως, είπε ο σέρ Χένρυ Μέρριβελ, αδειάζοντας την πίπα του στην άκρη του στακτοδοχείου, έκανα αυτές τις δυο σειρές των δακτυλικών αποτυπωμάτων με τους αντίχειρές μου, τό ξέρετε;

0 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

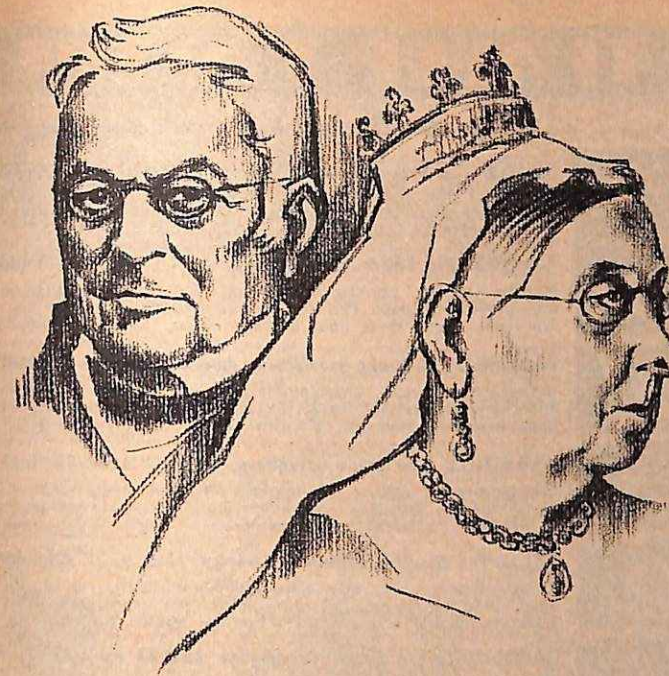
... ού...

Η σειράνα έκανε την καμπίνα να τριξεί κοροϊδευτικά, αλλά κανείς, αυτή τη φορά, δεν την πρόσεξε, ούτε κι' αυτός ακόμη ο σέρ Χένρυ, που ήταν τώρα απασχολημένος με τ' ο' απολαμβάνη το αποτέλεσμα της έντυπώσεως που είχε δημιουργήσει.

—Μήπως τρελλαθήκαμε; ρώτησε ο πλοίαρχος Μάθιους σφράχνοντας προς τα πίσω το πηληνύ του.

—Όχι, τον βεβαίωσε ο Χένρυ Μέρριβελ σοβαρά, πριν προσθήσει: Και δεν πρέπει να κοκινίζετε, επειδή εξαπατηθήκατε, γιατί το ίδιο πράγμα παρ' όλο που συμβή στο εργαστήριο της αστυνομίας της Λυών. Στην περίπτωση τους, ήταν καθαρά τυχαίο... αλλά όχι και στη δική μας... Ω, Θεέ μου, όχι!

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας
ΑΔΟΛΦΟΣ ΘΙΕΡΣΟΣ και η Βασίλισσα
της Μεγάλης Βρεταννίας ΒΙΚΤΩΡΙΑ

βοηθούσαν την αδύνατη δρασί τους
όχι μόνο με τα τεχνικά μέσα της
έποχής τους, αλλά και με την
αισθητική της εποχής τους.

Οι άνθρωποι του 1960,
στά Φαρμακεία ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
θα βρουν τα κρύσταλλα που απαιτούν τα μάτια τους, σε
σκελετό που ταιριάζει αισθητικά στην προσωπικότητά τους.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ - ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

ΞΑΝΘΗΣ ΠΕΡΡΟΥΚΕΣ με μακριές άχρύνιες πλεξούδες, που ξεχύνονται
κάτω από τα στενά μάλλινα σκουφάκια - ή νέα μόδα των χειμερινών σπόρ

Η ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΣΠΟΡ

(Φωτ. Dalmaz)

Οχι μονάχα μόδες για τα καλοκαιρινά σπόρ, συμφώνησαν οι Παρισινοί μαίτρ. Η γυναίκα κομψότες πρέπει να δεσπόζει και στα ύψη των χιονισμένων βουνών. Η ιδέα άρεσε κι άρχισαν άμέσως οι έτοιμοσιές για την έφαρμογή της.

Μπορεί όμως να σταθή μια μόδα που δεν θ' αποκαλύπτει τίποτα;—είρωνεύτηκαν οι δύσπιστοι. Το μυστικό της μόδας είναι ένα άογο στρίπ-τής, που κάθε χρόνο αφαιρεί κι από κάτι. Άρχισαν από τον στενό κορσέ, για να καταλήξουν στα μίνιμουμ μπικινι. Θα μπορούσε, λοιπόν, να εφαρμοσθή η μόδα των χειμερινών σπόρ, που θα βασίζεται ακριβώς στο αντίθετο. «Βεβαίως», είπαν πάλι οι έμπειρογνώμονες. Και ίδου πως υπεστήριξαν τη γνώμη τους:

Σύμφωνα με τις τελευταίες στατιστικές, ο αριθμός των γυναικών που ασχολούνται με τα χειμερινά σπόρ αυξάνει κάθε χρόνο κατά 20% περίπου. Είναι συνεπώς δυνατόν 1.200.000 γυναίκες, που θα σκαρφολώνουν στα θανά κατά το 1961, να ενδιαφερθούν για την κομψότητά τους. Γι' αυτό και οι μεγάλοι αθλητικοί οίκοι σκέφτηκαν κάτι πολύ έξυπνο. Κατά τα ευχάριστα άνεδοκατεδάσματα στα χιόνια, οι κομψές φίλαθλες θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθούν τις τελευταίες εξελίξεις της μόδας κοντά στο τζάκι των χειμερινών σταθμών. Στενά παντελόνια άνορακ και σκούφια θ' αλλάζουν από χρόνο σε χρόνο.

ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ της ανεραϊδένιας» μόδας είναι το περίφημο Σαιν-Μόριτς

... ΑΠΟ ΜΙΚΡΟΝ ΜΑΘΑΙΝΕΙΣ
ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
(Ελληνική παροιμία)

—Οι υαλνότερες σουολάτες είναι ΕΒΓΑ

Στην εποχή μας, τα παιδιά ξέρουν να διακρίνουν τα πράγματα. Δεν έχουν καθόλου άδικο όταν υποστηρίζουν, ότι οι σοκολάτες ΕΒΓΑ είναι οι καλύτερες, διότι οι σοκολάτες ΕΒΓΑ παρασκευάζονται από τους καλύτερους τύπους κακάο εις τα τελειότερα μηχανήματα, που πρώτη ή ΕΒΓΑ εισήγαγε στην Ελλάδα και υπό την αυστηράν παρακολούθησιν ενός επιτελείου επιστημόνων. Η πρωτοποριακή στον τόπο μας Βιομηχανία ΕΒΓΑ, με την μοναδική πολυετή πείραν της και τον κολοσιαίον τεχνικόν εξοπλισμόν της, προσφέρει στο Έλληνικόν κοινόν την πιο άγνη, την πιο προσεγμένη, την πιο νόστιμη σοκολάτα... την ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΕΒΓΑ!

ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Δεν είναι η μόνη, αλλά... είναι η υαλνότερη!

Αυτοί
οι αριθμοί
μπορεί
να σας οδηγήσουν
σε μία έπιτυχία!

ΙΣΟΘΗΜΙΣΙΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1960

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕ ΤΥΠΟΥ

Ο Διευθυντής παραμένει ο κύριος υπεύθυνος για την επιτυχία ή αποτυχία της διαφήμισης. Ο τύπος και η μορφή της διαφήμισης είναι σημαντικοί παράγοντες, αλλά η επιτυχία ή αποτυχία της διαφήμισης εξαρτάται από την ποιότητα της διαφήμισης.

ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΤΥΠΟΣ

(Περιλαμβάνονται οι εφημερίδες "Αθηνών και η "Μακεδονία")

Μετρήσεις καταγραφόμενες ως ακριβείς κατά μήνη.

Κατηγορία	1-7.8.60	8-14.8.60	15-21.8.60	22-30.8.60	Σύνολο κατά μήνη
Τρόφιμα	2389	2116	1914	2654	8593
α) Λαχανικά	421	852	1953	2793	5920
β) Λαχανικά	2389	2116	1914	2654	8593
Οικιακή αλλαγή	1015	2326	165	273	3683
α) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
β) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
γ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
δ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ε) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ζ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
η) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
θ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ι) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
κ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
λ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
μ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ν) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ξ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ο) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
π) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ρ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
σ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
τ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
υ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
φ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
χ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ψ) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
ω) Ήλεκτρον	28	24	218	277	549
Σύνολο κατά μήνη	28425	20251	20001	24401	113078

Είναι τα στατιστικά στοιχεία της διαφημιστικής κινήσεως του μηνός του "Ημερησίου και "Εβδομαδιαίου Τόπου και του Ραδιοφώνου, που δημοσιεύονται εις την ειδικήν μηνιαίαν επιθεώρησιν, μοναδικήν εις την χώραν μας,

«ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ και Προβολή»

Η μελέτη των στατιστικών αυτών στοιχείων οδηγεί κάθε επιχειρηματίαν εις τον ορθόν προγραμματισμόν της διαφημιστικής εξορμήσεώς του.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ

Όνομα
Διεύθυνσις
Πόλις
Επαγγελματική Ιδιότης
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ
Λεωφόρος Συγγρού 4 - Αθήναι

Τηλ. 90.079

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ'ΑΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 6 έως 12 'Ιανουαρίου 1961

ΚΡΙΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου
Τα σχέδιά σας θα γίνουν γνωστά την τελευταία στιγμή και θα σας δώσουν σε μπελάδες με άτομα που δεν θεωρούσατε επικίνδυνα γι τούς σκοπούς σας. Εύνοϊκή ημέρα: Πέμπτη, αριθμός 3.

ΤΑΥΡΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-21 Μαΐου
Μεγάλα καρδιά, μεγάλες φουρτούνες. "Επρεπε να περιμένετε εμπλοκή των υποθέσεων έπειτα από τον άδελφο χειρισμό τους από ώριμους συνεργάτες σας. Εύνοϊκή ημέρα: Κυριακή, αριθμός 8.

ΔΙΔΥΜΟΙ. Για δσους γεννήθηκαν από 22 Μαΐου - 21 'Ιουνίου
"Αποκτήσατε μεγάλη αυτοπεποίθηση κι' αυτό θα σας βοηθήσει να αποτολμήσετε μεγάλες επιχειρήσεις, που θα στεφθούν άργότερα από οικονομική επιτυχία. Εύνοϊκή ημέρα: Τετάρτη, αριθμός 6.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουν.-22 'Ιουλίου
"Αποφύγετε τις εθύνες των πράξεών σας και δίνετε το δικαίωμα σε άριστους ανθρώπους να κάνουν καλούς χαρακτηρισμούς για το άτομό σας. Προσέξτε. Θάρος. Εύνοϊκή ημέρα: Τρίτη, αριθ. 5.

ΛΕΩΝ. Για δσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου-22 Αυγούστου
Τρομοκρατείστε με το παραμικρό και δεν στέκεστε για να δώσετε μάχη, αλλά το βάψτε στα πόδια στην πιο ακατάλληλη στιγμή. Συγκεντρωθείτε στο σκοπό σας. Εύνοϊκή ημέρα: Δευτέρα, αρ. 5.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 23 Αυγ.-22 'Σεπρίου
Θά έχετε συνεχείς έπιτυχίες, που δεν είναι τίποτε άλλο από καρ. πνοφα πραγματοποιη των σχεδίων σας για καινούργιες επαγγελματικές προσπάθειες. Εύνοϊκή ημέρα: Σάββατο, αριθμός 9.

ΖΥΓΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 23 'Σεπρίου-22 'Οκτωβ.
"Έχετε δίκιο, αλλά ξέρετε ότι με τούς ανθρώπους που συναναστρέφαστε δεν πρόκειται να το δρήςτε ποτέ. Προσγειωθείτε ρεαλιστικά και ήρεμα. Εύνοϊκή ημέρα: Πέμπτη, αριθμός 6.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 'Νοβρίου
Πήρατε μια απόφαση, που δεν ξέρετε από την τροπή που θα πάρουν τα πράγματα που θα σας βγάλει. Μην ενοηθείτε πριν πεισθείτε για τις διαθέσεις των άλλων. Εύνοϊκή ημέρα: Δευτέρα, αρ. 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 23 'Νοβρίου-22 'Δεκεμβ.
Μην πληρώσετε τούς άλλους με το ίδιο νόμισμα. Θά γυήτε πολύ περισσότερο κερδισμένος αν τηρήσετε στάση συντηρητική και προθυμοποιήστε να δρήςτε λύση. Εύνοϊκή ημέρα: Κυριακή, αριθμός 3.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 22 'Δεκεμβ.-19 'Ιαν.
Δεν πρέπει να ενοηθείτε άριστους ανθρώπους εις βάρος άλλων που έδειξαν στο παρελθόν την αφοσίωσή τους και την πίστη τους στις ικανότητές σας. Θάρος. Εύνοϊκή ημέρα: Τετάρτη, αριθμός 3.

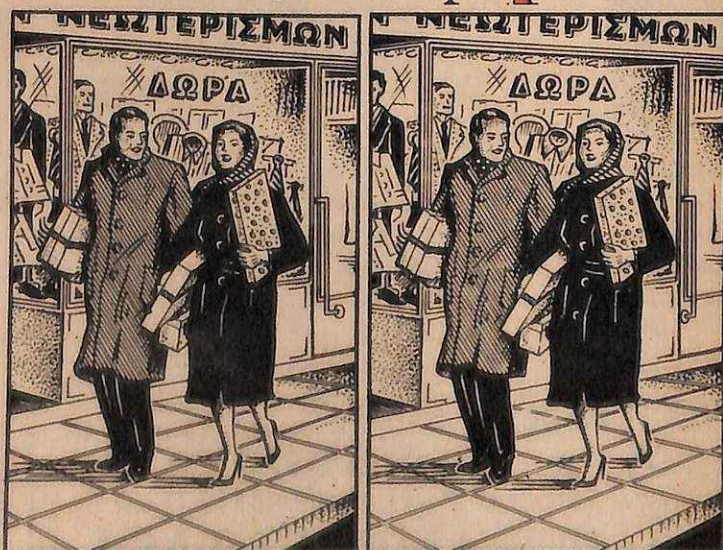

ΥΔΡΟΧΟΟΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 'Φεβρίου
"Η συνήθεια σας έχει κάνει να μη βλέπετε τα πράγματα με καθαρά μάτια, αλλά να έπρεσάσε από τις υποδείξεις ανίδεων ανθρώπων του περιβάλλοντός σας. Εύνοϊκή ημέρα: Παρασκευή, αρ. 4.

ΙΧΘΥΕΣ. Για δσους γεννήθηκαν από 19 'Φεβρίου-20 Μαρτίου
Κατευθύνετε όλα τα πυρά σας έναντι. του σημείου που θέτε να εξουδετερώσετε χωρίς να χάνετε τον καιρό σας σε άσημαντες μικροεπιτομέριες. Εύνοϊκή ημέρα: Κυριακή, αριθμός 9.

Ποιές διαφορές

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 9 σημεία. Μπορείτε να τα δρήςτε:
Δύσεις σελ. 62

Ρίπ Κίρμπυ

Ενώ ή άπρόοπτη περιπέτεια των διακοπών έληγε τόσο εύχάριστα και άνώδυνα, και ο Ρίπ Κίρμπυ με τον πιστό Ντέσμοντ επανέρχονται στη βάση τους, τη Νέα 'Υόρκη, σ' ένα άλλο μέρος της γής, χιλιάδες μίλια μακριά, στην έξωτική Μέση 'Ανατολή, έκτυλισσόταν ένα βουβό δράμα: "Η ώραία χορεύτρια Σεϊρήνα, είναι δέσμια στα χέρια του έκδικαστή Σιλκ Κάρτερ, που την εξαναγκάζει να κλέβη για λογαριασμό του, τούς πελάτες των νυκτερινών κέντρων, όπου χορεύει τούς θαυμάσιους χορούς της. Οι άλλεπάλληλες κλοπές 'Αμερικανών πολιτών προκαλούν το ενδιαφέρον του Σταίγτ Ντηπάρτμεντ και ο Ρίπ Κίρμπυ καλείται στην Ούάσινγκτων, όπου του ανατίθεται ή άποστολή της ανακαλύψεως και συλλήψεως των άγνώστων ενόχων.

Κυρίες μου,

- Συνεπληρώθη χρόνος από τότε που οι διάσημοι Γάλλοι κομμωτές ALEXANDER και MAURICE CHATAM, επέδειξαν εις το 'Αθηναϊκόν κσινόν τα καταπληκτικά προϊόντα της 'Εταιρίας

GARNIER

- 'Επειδή ο ξεορτασμός του γεγονότος αυτού συμπίπτει με το νέον έτος, η 'Εταιρία GARNIER προσφέρει στην ομορφιά της 'Ελληνίδας γυναίκας ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ διά μίαν μόνον φοράν, το χρώμα που ταιριάζει στον τύπο της με το μαγικό προϊόν του 1961

CRISTAL COLOR DECOLORANT

- Το CRISTAL COLOR DECOLORANT σε 24 ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥΣ έχει τα εξής πλεονεκτήματα:

- 1) ΛΟΥΖΕΙ και ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ και τα πιο λερωμένα μαλλιά.
- 2) ΔΥΝΑΜΩΝΕΙ με τα μυελαία λίπη που περιέχει και τα πιο κατεστραμμένα μαλλιά.
- 3) ΞΑΝΘΑΙΝΕΙ 2-3 τόνους το φυσικό χρώμα των μαλλιών σας έφ' όσον το επιθυμείτε.
- 4) ΒΑΦΕΙ 100 ο)ο τα πιο δύσκολα άσπρα μαλλιά.

Και όλα αυτά επιτυγχάνονται ταυτόχρονα
ΜΟΝΟΝ ΣΕ 15 ΛΕΠΤΑ ΤΗΣ ΩΡΑΣ

Θα σας περιμένωμεν καθ' εκάστην 2-7 μ.μ. επί 15 ημέρας, από τας 9-1-61 μέχρι 25-1-61 στις αίθουσες της 'Εταιρίας GARNIER, 'Υπατίας 16 (πλατεία Μητροπόλεως) τηλέφ. 33-232 και 23-801.

Κλείσατε εγκαίρως το ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΑΣ.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

GARNIER

καθώς και τις οδηγίες χρήσεως. ΜΟΝΟΝ από τον ΚΟΜΜΩΤΗΝ ΣΑΣ.

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ. 2. ΛΑΧΕ-ΣΙΣ. 3. ΕΝΑΣ. 4. ΑΜΙ-ΑΝΤΟΙ. 5. ΚΑΝΑΠΕΣ. 6. ΟΙ. 7. ΤΡ (τάφρω). 8. ΕΛ. 9. ΒΥΝΗΣ. 10. ΗΤΙΣ. 11. ΟΦΘΕΝΜΠΑΧ. 12. ΚΑ' (21). 13. ΝΟΥ. 14. ΙΚΑ. 15. ΥΤΤΡΙ-ΟΝ. 16. ΕΙΣ. 17. ΦΑΡΑ. 18. ΝΥΛ-ΣΑΝ. 19. ΑΤΑΣΘΑΛΙΣ. 20. ΙΑΧΑΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΗΛΕΚΤΡΟΝ. 2. ΦΑ'Ι. 3. ΛΑΜΑΡ (Χέντυ). 4. ΦΟΥΑΤ. 5. ΕΧΟΝ. 6. Η ΦΥΤΡΑ. 7. ΚΕ' (25). 8. Α.Ε.Τ.Ε. (Ανών. 'Ελλην. Τηλεφ. 'Εταιρ.). 9. ΤΑΣΙ. 10. ΤΣΑ-ΠΛΙΝ. 11. ΘΑ. 12. ΡΙΜΕ. 13. ΙΣΙΣ. 14. ΠΑΟΥΛΑ. 15. ΒΙΑ. 16. ΝΑ'Ι.Σ. 17. ΜΕΝΟΥ. 18. ΧΙ. 19. ΣΕ. 20. ΟΝΤΙΝΑ. 21. ΚΕΑΣ. 22. ΣΑΟ. 23. ΚΑ'Ι.Ν. 24. ΣΙΕΣΤΑ.

Ο ειδικός συνεργάτης μας επέ-
τυχε με τον συνδυασμό των λέξεων:
ΑΙΤΝΑ — ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ —
ΧΟΝΔΡΑ — ΤΕ, σύνολον 44
βαθμών.

Καλύτερους ίσως συνδυασμούς να
επιτύχουν αναγνώσται μας με δοκι-
μας λέξεων σαν: ΚΑΤΙΝΑ — ΛΕ-
ΑΙΝΑΙ — ΜΑ'Ι-ΟΝ — ΚΡΑΤΑΙ-
ΟΝ — ΚΑΡΔΙΑΙ — ΒΟΥΛΕΥΜΑ
— ΠΟΘΕΝ — ΕΝΙΚΟΥ κλπ.

1. 'Η καμπυρίνα του άνδρος εί-
ναι πιο κοντή. 2. 'Ο γιόκας της
καμπυρίνας του ίδιου δεν είναι
σηκωμένος. 3. Το πίσω πόδι της
γυναίκας έχει μετακινήθι προς τα
δεξιά. 4. Το εμπριμέ κουτί που
κρατάει η ίδια είναι πιο κοντό από
πάνω. 5. Το μαύρο παλτό της ίδιας
έχει και τέταρτο κουμπι στο κάτω
μέρος. 6. Το μπράτσο της πόρτας
(πίσω από την γυναίκα) στο κάτω
μέρος στηρίζεται διαφορετικά. 7.
Στη λέξη «ΔΩΡΑ» της διτρίνας το
γράμμα «Α» κάνει μύτη στο επάνω
μέρος. 8. Στη διτρίνα (κάτω από
τη λέξη «ΔΩΡΑ») το πουκάμισο έ-
χει διαφορετικό γιόκα. 9. Στη δι-
τρίνα (άριστερο μέρος) η κούκλα
με το μαύρο κοστούμι έχει διαφορε-
τικά μαλλιά.

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ, ΕΚΤΗ ΑΡΞΑΜΕΝΟΥ...

Φίλε Κύριε,

♦ Με χαράν ελπίζωμεν ότι διήλθατε τας άγίας έορτάς και άν έρωτώ-
τε και δι' ημάς δεν κακοπεράσαμε, με την βροχούλα μας και την «Α-
λάμπρα» μας και τας Ιστορικές αφηγήσεις του κ. Τζίνη και ό,τι άλλο
συνθέτει τον πνευματικόν θησαυρόν της πόλεως των Πατρών την ση-
μερον ήμεραν.

♦ Βέβαια, όταν φθάση μέχρις ύμών αυτή ή εγκύκλιος έπιστολή, θα
διέρχεσθε ώρας πικράς μετανοίας και θα μετράτε τα όδολλά σας μέχρι
νέου εικοσαδράχμου — και θα έχετε κάνει μαρτυρικόν τον βίον της σε-
πτής σας συζύγου ή όποια, στο κάτω - κάτω, ούτε τώρα μπορεί να σας
διαθρέψη με κραμβολάχανα, ούτε και πρίν, μέσα στις γιορτές, μπορού-
σε να σας αφήση να την περάσετε με γισούρτι...

♦ Συστολή, συνεπώς, μάς κατέχει και δέος, εάν σας υπενθυμίσωμεν
ότι και πάλιν, έντός μερικών εβδομάδων, πρόκειται να άδευσετε προς
την πόλιν των Πατρών, έντός της προικίας σας «Ντωφίν», και μη προς
κακοφανισμόν σας.

♦ Διότι και τα Χριστούγεννα έφάνητε άτεγκτος και είπατε «δεν πάω
πουθενά» — «δεν έχουμε λεπτά», και την Πρωτοχρονιά ξανάπατε τα ί-
δια, άλλ' έμπρός στα δακρύδρεκτα μάτια της νέας θυγατρός σας και
στην σπαρτακτική επίκληση «έδώ θα μαραζώσουμε;», όχι μόνον κινήσα-
τε έσεις, αλλά και παρασύρατε και άλλα τρία έξαλλα φιλικά τετράτρο-
χα προς τον δρόμον της Κορίνθου.

♦ Με το θάρρος, λοιπόν, της παλαιάς γνωριμίας μας, σας θυμίζουμε
ότι ή φρόσις «δεν έχω λεπτά» δεν είναι άμυνα, αλλά όμολογία ήττης.
Είτε έχετε, είτε δεν έχετε λεπτά, πάντως θα τα βρήτε, γιατί άλ-
λιώς τί 'Αθηναίος θα είσαστε και, είτε το θέλετε, είτε δεν το θέλετε,
π ά λ ι ν θα εκδράμετε κι αυτήν την 'Αποκρηά, μιά και τί το αγοράσα-
τε άλλίως κείνο το αυτοκίνητο και πληρώνετε φόρους σε Κράτος, δη-
μούς και ένορίες;

♦ Το κακό είναι πως όχι μόνον θα εκδράμετε, αλλά και θα φθάσετε
μέχρι της πόλεως των Πατρών — και αυτός είναι, φευ, ό όδυνηρός και
κύριος σκοπός αυτής της εγκυκλίου.

- ♦ Μην έλθετε!
- ♦ Δεν σας θέλουμε!
- ♦ Δεν σας εκάλεσε κανείς...

♦ Μην έλθετε πάλι και χαλάσετε το κέφι χιλιάδων άλλων 'Αθηναίων
και χιλιάδων Πατρινών και χιλιάδων άλλων 'Ελλήνων, που κατάρθρωσαν
και στύλωσαν το Πατρινό Καρναβάλι και το έκαναν θεσμό κι άνυπομο-
νούν μάλιστα φέτος ν' άποδείξουν πως γίνεται ά κ ό μ η κ α λ ύ τ ε ρ ο...

♦ Μην έρθετε και μάς ζαλίσετε με την γκρίνια σας, και μάς μελαγχο-
λήσετε με την μουρμούρα σας, και μάς γεμίσετε παράπονα τάχα πως
κακώς μάς έτιμήσατε, μιά και δεν βρήκατε που να κοιμηθήτε...

♦ Θα βρίσκατε — Ε Α Ν...

♦ Και θα καλοπερνούσατε — Ε Α Ν...

♦ Και θα περνούσαμε και μείς καλύτερα μαζί σας, γιατί, παρά το
πανάθλιο κλίμα μας και την θλιβερή μας —άκόμη— έμπορική προκυμεία,
στο δάθος είμαστε καλοί άνθρωποι έμείς οι Πατρινοί και δεν θέλουμε
να φεύγη κανένας κακοκαρδισμένος.

♦ 'Εάν και έφ' όσον φυσικά...

♦ ΕΑΝ ΚΑΙ ΕΦ' ΟΣΟΝ ΜΑΣ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΤΕ...

♦ Σπίτι; Θα σας βρούμε. Ξενοδοχείο; Θα σας κρατήσουμε. Βίλλα;
Θα την έτοιμάσουμε, στο γραφικό μας Μιντιλόγλι. Κ' υπάρχουν γύρω
και το Αίγιον και ή Ναύπακτος πού, έν άγαστή συμπτνοία, συμπαρί-
σταται σ' αυτές τις αϊφνίδιες λαίλαπες των άστέγων επισκεπτών μας.

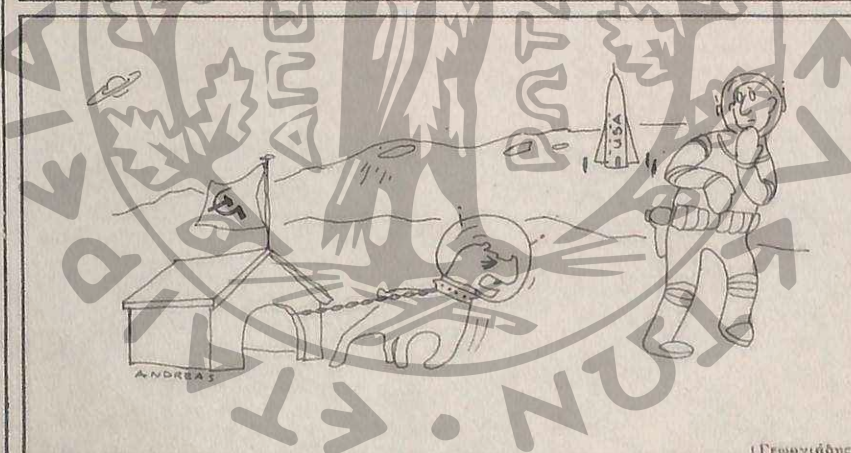
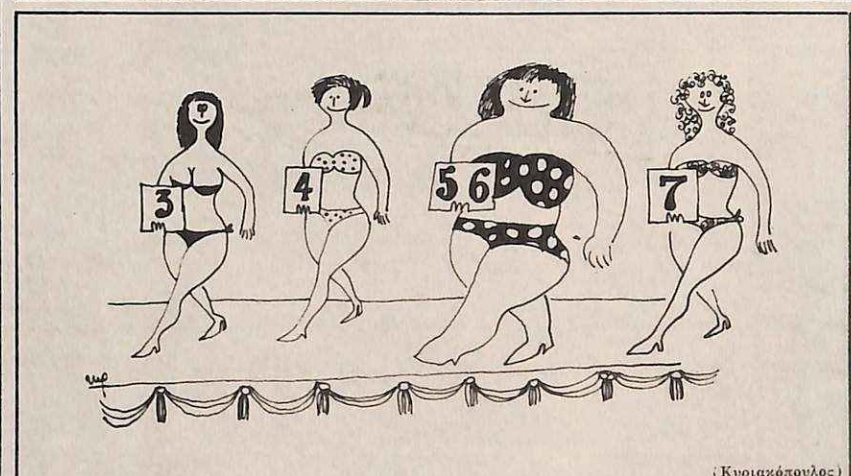
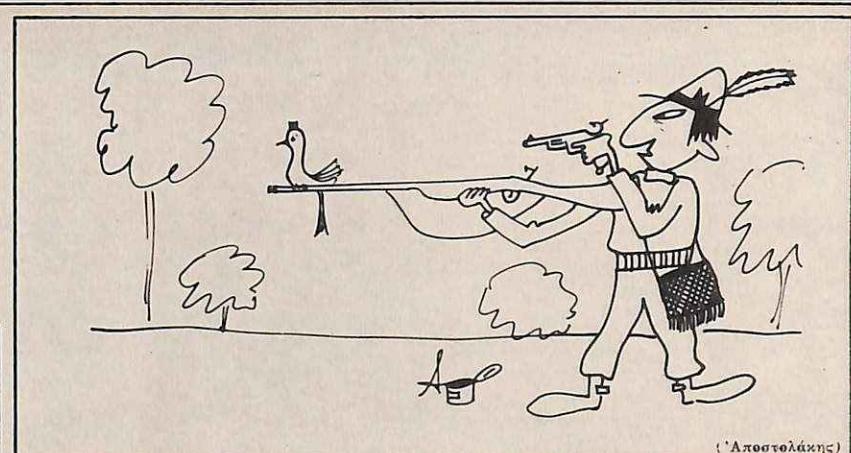
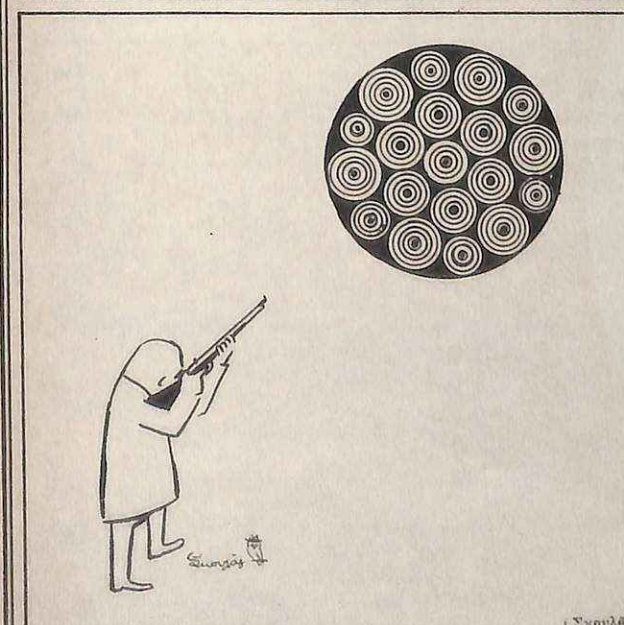
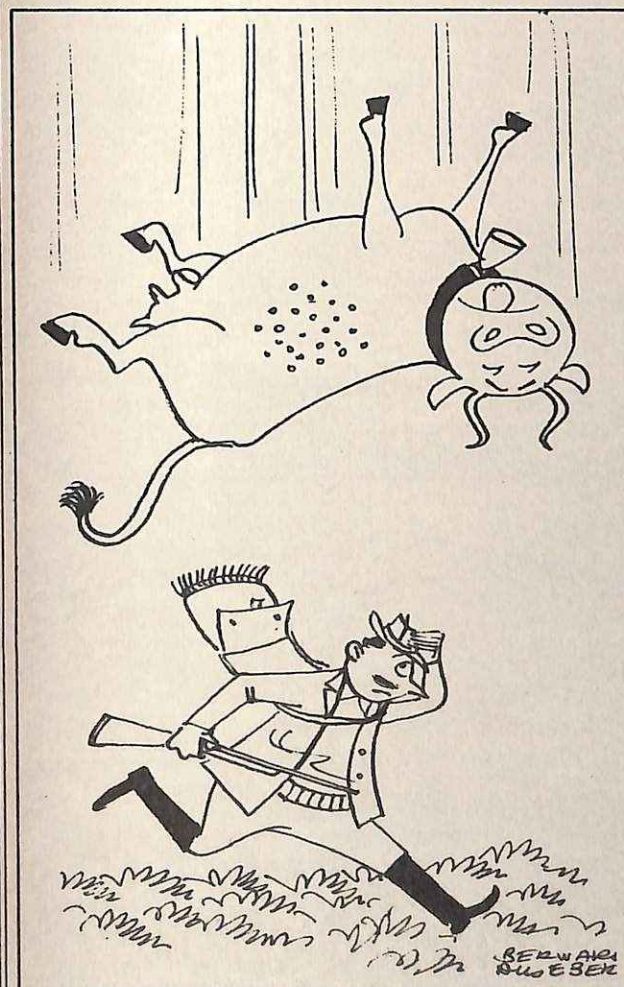
♦ Το έφετεινό Καρναβάλι στην Πάτρα προμηνύεται άπίθανα λαμπρό.
Μιά και θα έρθετε —και το ξέρουμε πως ό πως σ δ ή πο τε θα έρ-
θ ε τ ε— δεν παίρνετε από τώρα πέννα και χαρτί;

Μετά πελοποννησιακών χαιρετισμών
ή 'Ωραία Πόλις των Πατρών
μερίμνη του πιστού και ένθέρμου

Index

Χιούμορ

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Περιπτερο

Εσωτερικό περιπτερου

Η ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ ΓΛΥΦΑΔΑΣ

σ' ένα γοητευτικό περιβάλλον σάς προσφέρει:
ΤΗΝ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΝΕΣΕΙΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
ΣΠΟΡ	ΤΑΒΕΡΝΑ "ΑΣΤΕΡΙΑ,"
ΓΗΠΕΔΑ ΤΕΝΝΙΣ ΚΑΙ ΓΚΟΛΦ	SNACK BAR
ΕΚΠΑΝΘΕΙΣ	ΜΟΥΣΙΚΗ - ΧΟΡΟΣ

100 υπέρκομψα περίπτερα με ένα δωμάτιο δύο κλι-
νών, ειδική σκεπαστή θεράντα, ζεστό και κρύο νερό,
τηλέφωνο, θέρμανση, ιδιαίτερα άτομικά λουτρά, χώρο
σταθμεύσεως αυτοκινήτων και πλήθος άλλων άνε-
σεων σ' ένα έλκυστικό σύνολο προσφέρονται για
την πιο ευχάριστη διαμονή χειμώνα και καλοκαίρι.

Σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων
από την Αθήνα

ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ

Ταβέρνα «ΑΣΤΕΡΙΑ»

Καμπίνες λουομένων

Ακτιν "ΑΣΤΗΡ"